

סֵפֶר

אוֹצֵר שׁוֹבְבֵי"ם

וְהוּא לְקוּטֵי קוֹנְטְרָסִים יְקָרִים מְפֹז וּמְפִנְיָנִים,
שֶׁנִּדְפְּסוּ וְנִתְפָּשְׁטוּ כְּכֹר בְּעוֹלָם, הַמְדַבְּרִים עַל מַעֲלַת
יְמֵי שׁוֹבְבֵי"ם, וְאֵיךְ שָׁהֵם יָמִים מְסֻגְלִים לְתַקֵּן אֶת
חַטָּאת נְעוּרִים, וְעֲצוֹת נִפְלְאוֹת אֵיךְ לְצַאת מִכָּל רַע
שֶׁנִּדְבַּק בּוֹ, וְלִזְכוּת לְדַבֵּק עֲצָמוֹ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא.

בְּנוֵי וּמִיֶּסֶד עַל-פִּי דְבָרֵי

רַבְּנֵנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֹרֵחַ הַגְּנוּז וְהַצָּפוֹן
בוֹצִינָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, אֲדוּגְנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנֵנוּ
רַבִּי נַחֲמָן מְבַרְסֶלֶב, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ

וְעַל-פִּי דְבָרֵי תַלְמִידוֹ, מוֹרְנוּ הַגָּאוֹן
הַקְּדוֹשׁ, אֹרֵחַ נִפְלָא, אֲשֶׁר כָּל רִז לֹא אָנִים לִיָּה

רַבִּי נֶתָן מְבַרְסֶלֶב, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ

וּמִשְׁלַב בְּפִסּוּקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, כְּתוּבִים וּמֵאֲמָרֵי
חֻכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים מְגַמְרָא וּמְדַרְשִׁים וְזוֹהַר הַקְּדוֹשׁ

הוֹבָא לְדָפוּס עַל-יְדֵי

חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב

עֵיה"ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹבֵב"א

הַפְּתִיחַ לְהַשִּׁיג אֶת הַסֵּפֶר הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה
וְכָל סֵפֶרֵי אֲדָמוֹ"ר מוֹהַר"ן מְבַרְסֶלַב זי"ע
וְסֵפֶרֵי תְּלִמְדֵי הַקְּדוֹשִׁים

* * *

בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
יְבִנְאֵל עִיר בְּרֶסֶלַב
גְּלִיל

* * *

בְּאַרְצוֹת הַבְּרִית
מְתִיבְתָא הַיְכָל-הַקֹּדֶשׁ — חֲסִידֵי בְּרֶסֶלַב

Mesifta Heichal Hakodesh
Chasidei Breslov
1129-42nd street
Brooklyn N.Y 11219

* * *

באמצעות הדואר לפי הכתובת:
"קרן הדפסה והפצה"
ת.ד. 8065 אשדוד
ובמספר טלפון: 03/6193732

עַל-יְדֵי הַעֲצוֹת שְׁנֵת־גְּלִין בְּעוֹלָם,
דְּהִינּוּ שְׂיִוְדָּעִין בְּעוֹלָם לְתַן עֲצָה
לְנַפְשָׁם כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵה שְׂצָרִיךְ,
עַל-יְדֵי-זֶה גְּדֻלָּה הָאֲמוּנָה, בְּבַחֲיִנַת
(יִשְׁעִיהָ כה, א) : "אוֹדָה שְׁמָךְ כִּי עָשִׂיתָ
כֹּל עֲצוֹת מִרְחוֹק אֲמוּנָה אֲמֵן",
שְׁעַל-יְדֵי הַעֲצוֹת גְּדֻלָּה הָאֲמוּנָה.

(לקוטי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ה')

אוֹצֵר שׁוֹבְבֵי"ם

- א. תְּקוּן שׁוֹבְבֵי"ם ה
- ב. יְמֵי שׁוֹבְבֵי"ם סא
- ג. קִדְשֵׁת שׁוֹבְבֵי"ם צג
- ד. עֲנִיָּן שׁוֹבְבֵי"ם קטו
- ה. מַעֲלֵת שׁוֹבְבֵי"ם קמז
- ו. סִגְלַת שׁוֹבְבֵי"ם קעג
- ז. הַתְּחִזְקוֹת לְיְמֵי שׁוֹבְבֵי"ם רא
- ח. גְּדֻלַּת שׁוֹבְבֵי"ם ריט
- ט. אֹר שׁוֹבְבֵי"ם רמז
- י. תְּקוּן הַכֶּלְלִי רעח

קוֹנְטֵרַס

תְּקוּן שׁוֹבְבֵי"ם

יִוְרָה תְּקוּנִים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים לְכָל מִי שֶׁפָּגַם בְּפָגַם
הַבְּרִית, בַּחֲטָא הַמְּגַנָּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, וְיִרְבֶּה
לְחִזְק וּלְאַמֵּץ אוֹתָם, שְׂיַחְזִיקוּ מֵעַמֵּד לְחִזּוֹר אֵלָיו יִתְבַּרַךְ.

בְּנוֵי וּמֵיֶסֶד עַל-פִּי דְבָרֵי

רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוּן

בוֹצִינָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, אֲדוֹנָנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ

רַבֵּי נַחֲמָן מִבְּרֵסְלָב, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ

וְעַל-פִּי דְבָרֵי תְלַמִּידוֹ, מוֹרְנוּ הַגָּאוֹן

הַקְּדוֹשׁ, אֹר נִפְלָא, אֲשֶׁר כָּל רִז לֹא אָנִים לִיה

רַבֵּי נַתָּן מִבְּרֵסְלָב, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ

וּמִשְׁלַב בְּפִסְוִיקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, פְּתוּבִים וּמְאַמְרֵי

חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים מְגַמְרָא וּמְדַרְשִׁים וְזֶהר הַקְּדוֹשׁ

הוֹבָא לְדָפוּס עַל-יְדֵי

חֲסִידֵי בְּרֵסְלָב

עִיה"ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹבֵב"א

מוֹהֲרָא"ש נ"י אָמַר, אֲשֶׁר בְּנֵי-אָדָם אֵינָם
יֹדְעִים אֶל מַה יְכוּלִים לַזְכוֹת בְּיָמֵם אֱלֹהִים
שֶׁקּוֹרְאִין בָּהֶם אֶת הַפְּרָשִׁיּוֹת מִגְּלוֹת
מִצְרַיִם וַיִּצִיאֵת מִצְרַיִם, מִקְרִיעַת יַם סוּף,
וְקַבְּלַת הַתּוֹרָה, אֲשֶׁר שָׁבוּעוֹת אֱלֹהִים
מִעוֹרְרִים אֶת הַזְּמַן שֶׁעַם יִשְׂרָאֵל הָיוּ
בְּמִצְרַיִם בְּעֶרְוַת הָאָרֶץ, וַיִּצְאוּ מִשָּׁם
בְּנִסִּים נִגְלִים, וְעָבְרוּ אֶת הַיָּם, עַד שֶׁקִּבְּלוּ
אֶת הַתּוֹרָה בְּשִׂמְחָה. וְלָכֵן יָמֵם אֱלֹהִים מְאֹד
מִסְּגָלִים לְתַקֵּן אֶת כָּל הַחַטָּאִים שֶׁאָדָם
חָטָא בְּפָגַם הַבְּרִית, אִם יִחְזֹר בְּתִשׁוּבָה
שְׁלֵמָה אֵלָיו יִתְבַּרַךְ.

(אֲמַרֵי-מוֹהֲרָא"ש, חֵלֶק ב', אוֹת תַּתְקַמַּח)

קוֹנְטָרַס

תְּקוּנַת שׁוֹבְבֵי"ם

א.

סִבַּת הַחֵטָא וְתְקוּנָתוֹ

הַרְהוּרִים רְעִים שְׁמַהֲרָהּר כָּל מֵינֵי מַחֲשָׁבוֹת מְגַנּוֹת.
תְּקוּנָתוֹ — לַחֲשֹׁב רַק מַחֲשָׁבוֹת שֶׁל אָמוּנָה בּוֹ
יִתְבָּרֵךְ, וְלַהֲרַהֵר בְּדַבְרֵי תוֹרָה, וְלַחֲדַשׁ חֲדוּשִׁים,
לְבָנוֹת וּלְפָרֵק וּלְבַאֵר לְעֵצְמוֹ בְּרוּרֵי הַלְכוֹת.

צָרִיךְ שֶׁתִּדַע, אֶהוּבֵי, בְּנֵי! אֲשֶׁר אֵין עוֹד דָּבָר
שֶׁעוֹקֵר אֶת הָאָדָם מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ כְּמוֹ הַהֲרַהוּרִים
רְעִים, שְׁמַהֲרָהּר הַרְהוּרֵי נְאוּף, אֲשֶׁר דָּבָר זֶה גּוֹרֵם
לְאָדָם שֶׁיִּחַטָּא בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה,
וַיָּבֹא לַיָּדֵי מְקַרְהָ לַיְלָה, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, כְּמֵאֲמָרָם ז"ל
(עֲבוּדָה זָרָה כ:): "וְנִשְׁמַרְתָּ מִכָּל דָּבָר רַע" (דְּבָרִים כג, י),
שֶׁלֹּא יִהְרַהֵר אָדָם בַּיּוֹם וַיָּבֹא לַיָּדֵי טְמֵאָה בַּלַּיְלָה;

כי הכל בא רק מחמת הרהורים רעים, שאדם חושב
 בדברי נאוף, לבסוף נכשל בנאוף. ולכן אומרים
 חכמינו הקדושים (נדה יג): כל המביא עצמו לידי
 הרהור, אין מכניסים אותו במחצתו של הקדוש-
 ברוך-הוא; כי ההרהור שאדם מהרהר בעברה, זה
 מביא אותו אחר-כך לעשות את העברה, ובפרט
 החטא המגנה של הוצאת זרע לבטלה, לא בא
 לאדם, אלא על-ידי שמהרהר וחוזר ומרהר,
 כמאמר ז"ל (יומא כט): הרהורי עברה קשים
 מעברה; ולכן עליך לזכור, אהובי, בני! שכל החטא
 המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, בא רק על-ידי
 הרהורים רעים ומחשבות זרות. ורבנו ז"ל אמר
 (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן קיד), שצריכים להזהר
 מאד מאד מהרהור רע, כי אלו הרהורים רעים
 שאדם מהרהר, זה מה שמביא אותו, רחמנא
 לישזבן, לכל מיני חטאים ועוונות, ובפרט לחטא
 המגנה של הוצאת זרע לבטלה. ואל תחשב שאין
 בידיך להטות את מחשבתך אל מחשבות קדושות,
 כי כבר אמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן נ'):
 המחשבה ביד האדם להטותה פרצונו; כי אי אפשר
 שיהיו שתי מחשבות ביחד כלל, ואפלו אם לפעמים
 הולכת מחשבתו ומשוטטת בדברים אחרים, ביד

הָאָדָם לְהִטּוֹתָהּ בְּעַל כְּרָחָה אֶל דֶּרֶךְ הַיָּשָׁר, וְלַחֲשֹׁב
 מֵה שְׂרָאוּי. וְהוּא כְּמוֹ סוּס הַפּוֹנֶה מִהַדֶּרֶךְ שְׁתּוֹפְסִים
 אוֹתוֹ בְּאַפְסֹר, וּמַחֲזִירִים אוֹתוֹ בְּעַל כְּרָחוּ אֶל דֶּרֶךְ
 הַיָּשָׁר, כְּמוֹ-כֵן הוּא בְּמַחֲשָׁבָה מִמָּשׁ, שְׂיִכּוּלִים
 לְתַפְסָה בְּעַל כְּרָחָה לְהַשִּׁיבָה אֶל הַדֶּרֶךְ הַרְאוּיָה.

וְלָכֵן רְאֵה, אֱהוּבִי, בְּנִי, מֵה לְפָנֶיךָ! כָּל הַחֲטָא
 הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה שְׁאַתָּה חוֹטָא,
 הוּא בָּא רַק מִמַּחֲשָׁבוֹת וְהַרְהוּרִים רָעִים, שְׁאַתָּה
 מְהַרְהֵר וְחוֹזֵר וּמְהַרְהֵר בְּכָל מִינֵי שְׂקוּץ, תְּעוּב
 וְזֵהוּם. וּבְאַמֶּת אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א',
 סִימָן מא), שֶׁהַיִּצָּר הָרָע הוּא הַמַּחֲשָׁבוֹת רָעוֹת, וְהַיִּצָּר
 טוֹב הוּא הַמַּחֲשָׁבוֹת טוֹבוֹת, אִם אָדָם חוֹשֵׁב רַק
 מִנְאוּף כָּל הַיּוֹם, וּמְהַרְהֵר כָּל מִינֵי זָבָל וְלִכְלוּף, אֲזִי
 הוּא עוֹקֵר אֶת עֲצָמוֹ מִשְׁנֵי הָעוֹלָמוֹת, כִּי מִמְּשִׁיךְ עַל
 עֲצָמוֹ תְּבַעֲרַת הַמְּדוּרָה שֶׁל הַיִּצָּר הָרָע בְּנְאוּף, וּבָא
 לְיַד הַחֲטָא הַמְּגִנָּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה. וַיֵּשׁ
 שְׁנֵפְלוֹ כָּל-כָּךְ, עַד שֶׁהֵם חוֹשְׁבִים וּמְהַרְהֵרִים תָּמִיד
 מַחֲשָׁבוֹת שֶׁל נְאוּף, עֵרֶם, תְּעוּב וְזֵהוּם, וְכָל-כָּךְ
 נִכְנָסוּ בְּזֵה, שֶׁקָּשָׁה לָהֶם לְצַאת מִזֵּה. וְלַהֲפֹךְ, כְּשֶׁאָדָם
 מִתְגַּבֵּר בְּמַחֲשַׁבְתּוֹ, וְחוֹשֵׁב מַחֲשָׁבוֹת קְדוֹשׁוֹת, אֵיךְ
 שֶׁכָּל הָעוֹלָם כָּלוּ הוּא אֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא,

ודומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות
 אלקותו יתברך, על-ידי-זה זוכה לסלק ממנו את
 היצר הרע הבורע בו בתאות נאוף. כי הכל תלוי כפי
 המח מחשבה, פמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-
 מוהר"ן, חלק א', סימן כא): במקום שאדם חושב, שם
 כל האדם. ולכן ראה, אהובי, בני, מה לפניה!
 מאחר שקלקלת כבר בפגם הברית — הוצאת זרע
 לבטלה, ואתה חושב ומרהר בכל מיני תעוב
 וזהום, ונכנסת כבר בתוך הלכלוך הזה, ראה
 להתחזק ביותר שאת וביתר עז לדחות את כל
 המחשבות זרות המענות אותך. ומה טוב ומה נעים
 אם תזכה לחדש חדושי תורה, אשר אמר רבנו ז"ל
 (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן קה), שבזה שאדם חשב
 והרהר מחשבות זרות והרהורים רעים, ועקר את
 עצמו מהקדשה, תקונו — שיתחיל להרהר בדברי
 תורה, ויחדש חדושי תורה, ויקשר דברי תורה
 במקום למקום, וזה יהיה תקוץ על מחשבות זרות.
 ולכן עקר תקוץ ימי השובבי"ם הוא, לתקן את
 המחשבות והרהורים הרעים, כי עקר תקוץ
 המחשבה הוא להיות שב ואל תעשה גם במחשבה,
 ויבטל את עצמו לגמרי אל האין סוף ברוך הוא,
 וימשיך בתוך מחשבתו רק תורה, פמובא (לקוטי-

הלכות, שבת, הלכה זו, אות מב), שנה סוד קדשת שבת, שבשבת נתנה התורה, ואז הוא גלוי האין סוף ברוך הוא בתכלית ההתגלות. ולכן כנגד זה שהכנסת במחך לכולך, זהו ותעוב של הרהורים רעים, ראה להכניס בעצמך מחשבות של אמונה פשוטה בו יתברך, ותציר בדעתך איך שכל העולם כלו הוא אור אין סוף ברוך הוא, ותבקש ותתחנן ממנו יתברך, שתזכה למחשבות קדושות וטהורות, וכן תקשר בתוך מחשבתך תורה. ואם תוכל לקשר דברי תורה ממקום למקום — אין למעלה מזה, כי בזה שהחדרת במחשבתך הרהורים רעים שהרהרת בזהמת תאות נאוף, עד שבאת לידי חטא המגנה ביותר, שהיא הוצאת זרע לבטלה, כנגד זה ראה לקשר בתוך מחשבתך דברי תורה, ותקשרם ממקום למקום. ואם לא תזכה לחדש בעצמך, מה טוב ומה נעים אם תעין בספרי שאלות ותשובות, שנה מקשה וזה משיב, זה בונה וזה סותר בדברי תורה, וזו תשובה על הרהורים רעים שאדם הרהר וקשב מחשבות של זנות, ועל-כן כל שאלה ותשובה של חכמי ישראל האמתיים, כשאדם מכניס את עצמו בהם, הוא מתקן את החטא המגנה של הוצאת זרע לבטלה, שבא דיקא על-ידי הרהורים רעים

וּמַחְשְׁבוֹת זָרוֹת, כִּי לֹא יָבוֹא אָדָם לְיַדֵּי חַטָּא הַמְּגַנָּה
 שֶׁל הוֹצָאת זָרַע לְבַטְלָהּ, אֲלֵא עַל-יַדֵּי שְׂמֵהֲרַהֵר
 וְחוֹזֵר וּמְהַרְהֵר. וְלָכֵן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (אָבוֹת
 דְּרַבֵּי נְתוּן, פָּרָק כ'): כָּל הַנוֹתֵן דְּבָרֵי תוֹרָה עַל לְבוֹ,
 מְבַטֵּל מִמֶּנּוּ הַרְהוּרֵי חֶרֶב וְהַרְהוּרֵי רָעַב, הַרְהוּרֵי
 שְׁטוּת, הַרְהוּרֵי זְנוּת, הַרְהוּרֵי יִצָּר הָרַע וְהַרְהוּרֵי
 אִשְׁתֵּי אִישׁ, הַרְהוּרֵי דְבָרִים בְּטִלִּים, הַרְהוּרֵי עַל בְּשׂוֹר
 וָדָם, כִּי הַכֹּל תְּלוּי רַק כְּפִי הַרְהוּרִים רָעִים, רַחֲמָנָא
 לִישְׁזַבֵּן, וְכֵן מוֹבָא (זֶהוּ וַיֵּצֵא קִנְיָה): כָּל מַלְיָן דְּעֵלְמָא
 אֲזִלִּין בְּתַר מַחְשְׁבָהּ וְהַרְהוּרָא [כָּל מַה שְׁעֵבַר עַל
 הָאָדָם בְּעוֹלָם תְּלוּי רַק כְּפִי הַמַּחְשְׁבוֹת זָרוֹת
 וְהַרְהוּרִים רָעִים שְׂמֵהֲרַהֵר בָּהֶם]. וְלָכֵן רְאֵה, אֱהוּבֵי,
 בְּנֵי! לְתַקֵּן אֶת מַחְשְׁבַתְךָ כְּנֶגֶד זֶה שְׂמֵהֲרַהֵר בְּכָל
 מֵינֵי הַרְהוּרִין בִּישׁוּן וְהַרְהוּרִים מְלַכְלָכִים, וְהַכְּנִסְתָּ
 בְּמַחְשְׁבַתְךָ כָּל מֵינֵי שְׂקוּץ, תְּעוּב, זְהוּם וְעֵרֶם,
 רְאֵה לְהַכְּנִיס בְּעֵצְמְךָ עֲכָשׁוֹ מַחְשְׁבוֹת שֶׁל תוֹרָה,
 כְּמוֹבָא (זֶהוּ וַיַּחֲי רֹכֵב): כִּד חָמֵי בֵּר נִשְׁ דְּהַרְהוּרִין
 בִּישׁוּן אֲתִין לְגַבִּיָּה יִתְעַסֵּק בְּאוּרִיתָא [אִם אָדָם רוֹאֵה
 שְׂנַכְנָסִים בּוֹ מַחְשְׁבוֹת זָרוֹת, יִהְרַהֵר בְּהַרְהוּרֵי תוֹרָה].

וְלָכֵן עֲקַר תְּקוּוֹן פְּגָם הַבְּרִית, הוֹצָאת זָרַע
 לְבַטְלָהּ, תְּקוּוֹן הַמַּחְשְׁבָהּ, הָעֲקָר לְקִשְׁרָה אֶל הַתוֹרָה,

כּמוּבָא בְּדַבְרֵי מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל (לקוטי-הלכות, דינים, הלכה
 ר', אות ד'), שְׁאָדָם צָרִיךְ לְהִרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ רַק לַחֲשֹׁב
 בְּדַבְרֵי תוֹרָה. וְאֵל תַּחֲשֹׁב שְׂזָה דְּבַר קָל, כִּי הֵיטָר
 הָרַע נִקְרָא גָּנֹב, כּמוּבָא בְּדַבְרֵי מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל (לקוטי-
 הלכות, גְּנֵבָה, הַלְכָה ד', אות ב'), שֶׁהֵיטָר הָרַע נִקְרָא גָּנֹב,
 שְׂגוֹנֵב אֶת עֲצָמוֹ בְּתוֹךְ הָאָדָם תָּמִיד בְּכָל מִינֵי
 עֲרֻמוּמִיּוֹת לְהִתְחִיל לַחֲשֹׁב וּלְהִרְהוֹר הִרְהוּרִים רָעִים,
 שְׂזָה מָה שֶׁעוֹקֵר אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, עַד
 שֶׁהוּא בָּא לְיַד חֲטָא הַמְּגַנֵּה שֶׁל הוֹצֵאת זָרַע
 לְבִטְלָה. וְלִכֵּן אִם אַתָּה רוֹצֵה לְתַקֵּן אֶת זֹאת רְאֵה
 לְמַסֵּר אֶת נַפְשְׁךָ לֹא לְהַנִּיחַ שׁוּם מַחֲשָׁבָה רָעָה,
 וְאִפְלוּ שֶׁהַמַּחֲשָׁבוֹת רָעוֹת יִרְדְּפוּ אַחֲרֶיךָ, כִּי מִי
 שֶׁנִּכְנָס בְּתוֹךְ מַחֲשָׁבוֹת זָרוֹת וְהִרְהוּרִים רָעִים, וְהִרְגִיל
 אֶת עֲצָמוֹ לַחֲשֹׁב בְּנֵאוּף, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, עַד שֶׁיֵּשׁ
 בְּנֵי-אָדָם שְׁכָל-כֶּף שֶׁקָּעוּ בַּתְּאֵוָה הַמְּגַנֵּה הַזֶּה שֶׁל
 שְׁקוּץ, תְּעוּב, זְהוּם, עֵרֶם, וְחוֹשְׁבִים וּמְהַרְהָרִים
 בְּנָשִׁים, שֶׁדָּבַר זֶה מְחַמֵּם אוֹתָם, וְהֵם בָּאִים לְיַד
 הִרְהוּרִים מְגִנִּים, עַד שֶׁמְגִיעִים לְהוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה.
 וְעַל-כֵּן מִי שֶׁרוֹצֵה לְתַקֵּן אֶת זֶה, עָלָיו לְהַחֲדִיר
 בְּעֲצָמוֹ רַק מַחֲשָׁבוֹת שֶׁל אֱמוּנָה, לִידַע וּלְהוֹדִיעַ
 וּלְהוֹדִיעַ, אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל
 אֲלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וַיִּצְיַר בְּדַעְתּוֹ, אֵיךְ שְׁכָל הָעוֹלָם

כּלוּ הוּא אור אין סוף בְּרוּךְ הוּא, וְיִכְנִיִּס אֶת עֲצָמוֹ
 בְּחִדוּשֵׁי תוֹרָה, וְיַחְדָּשׁ חִדּוּשֵׁי תוֹרָה אֲמִתִּיִּים, כִּי אֵין
 עוֹד תְּקוּן לְפָנֶיךָ הַבְּרִית כְּמִי שֶׁמְחַדָּשׁ חִדּוּשֵׁי תוֹרָה,
 וּמְזַכֶּה אֶת הָרַבִּים. וְאִם אֵינָם בֵּר הָכִי, מֶה טוֹב וּמֶה
 נְעִים שִׁיעֵינן בְּשֵׁאלוֹת וּתְשׁוּבוֹת שֶׁל חֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל,
 אֲשֶׁר שׁוֹאֲלִים וּמְשִׁיבִים וּמְחַדָּשִׁים חִדּוּשִׁים חֲדָשִׁים
 בְּכָל פַּעַם, וּמְקַשְּׂרִים אֶת הַתּוֹרָה מִמְּקוֹם לְמְקוֹם,
 שֶׁזֶה בְּעֲצָמוֹ תְּקוּן עַל חֲטָא הַמְּגִנָּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע
 לְבַטְלָה. וְעַל כָּל פָּנִים אִם מִתְגַּבְּרוֹת עָלֶיךָ, אֲהוּבֵי,
 בְּנֵי, מִחֲשָׁבוֹת זָרוֹת וְהִרְהוּרִים רָעִים, וְקָשָׁה לָךְ
 לְהִנָּצֵל מִזֶּה, כְּכָר אָמַר מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת,
 קְרִיאת הַתּוֹרָה, הַלְכָה ו', אֹת יב), שֶׁצָּרִיכִים לְבָרוּחַ מֵהֶם
 וְלֹא לְהַסְתַּכֵּל עַל זֶה כָּלֵל, וְיַעֲשֶׂה עֲצָמוֹ כְּאֵלוֹ אֵינוֹ
 יוֹדֵעַ, וּמִמֵּילָא יִסְתַּלְקוּ מִמֶּנּוּ כָּל הַמְּחַשְּׁבוֹת זָרוֹת. כִּי
 בְּאֵמַת הַמְּחַשְּׁבוֹת זָרוֹת רָצוֹת אַחֲרֵי הָאָדָם, אֲבָל אִם
 הוּא רַק מִמְּשִׁיךְ אֶת עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְלֹא שֶׁם לֵב
 אֶל הַהִרְהוּרִים רָעִים הָרוֹדְפִים אַחֲרָיו, אֲלֹא בּוֹרַח
 תָּמִיד אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, לְבִסּוּף הֵם נִפְרָדִים מִמֶּנּוּ. וְלִכֵּן
 רָאָה, אֲהוּבֵי, בְּנֵי, מֶה לְפָנֶיךָ! אֵל תְּסַתְּכַל עַל מֶה
 שֶׁהַמְּחַשְּׁבוֹת זָרוֹת רוֹדְפוֹת אַחֲרֶיךָ וְרוֹצוֹת לְהִרְס
 אוֹתְךָ לְגַמְרֵי, כִּי כְּכָר מוּבָא בְּדַבְּרֵי מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל
 (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, שְׁתַּפִּין בְּקַרְקַע, הַלְכָה ד', אֹת ד'), שֶׁהַבְּחִירָה

בַּיַּד הָאָדָם לְתַפֵּס מִחֲשַׁבְתּוֹ וְלִפְרֹס מְחֻצּוֹת הַמַּחֲזִין
 לַחֲשֹׁב בְּדָבָר אֶחָד, וְלִהְנַצֵּל מִתְאַוֹת נְאוּף; כִּי אִי
 אֶפְשָׁר לְהִנָּצֵל מִתְאַוֹת נְאוּף, אֶלָּא עַל-יַדֵּי שְׁמַרְגִּיל
 אֶת עֲצָמוֹ לְהִרְהֵר בְּדַבְרֵי תוֹרָה וּבְדַבְרֵי אֱמוּנָה. וְלִכֵּן
 רְאֵה לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ וּלְמַצֵּא בְּעֲצָמְךָ נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת,
 וְאִף פַּעַם אֵל תִּתְיַאֵשׁ, וְאַפְלוּ שְׁכָבָר חָטָאתָ בַּחֲטָא
 הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, שָׁבָא בְּדַרְךְךָ
 כָּלֵל רַק עַל-יַדֵּי הַרְהוּרִים רְעִים שֶׁהִרְהַרְתָּ, עַל-יַדֵּי
 שֶׁתְּהִיָּה חֲזָק לְצֵאת מִזֶּה, וּתְהִרְהֵר רַק בְּדַבְרֵי תוֹרָה,
 אֲזַ תִּזְכֶּה לְתַקֵּן בְּשִׁלְמוֹת אֶת מַח מִחֲשַׁבְתְּךָ. אֲבָל
 עָלֶיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר פָּגַם הַמִּחְשָׁבָה זֶה אֶפְלוּ כְּחוּט
 הַשְּׁעָרָה, כַּמוֹבָא בְּדַבְרֵי מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת,
 גְּזִיקִין, הַלְכָה ד', אוֹת ג'), שֶׁעַל-יַדֵּי-זֶה שְׁאָדָם אֵינוֹ נִזְקָר
 בְּמִחְשַׁבוֹת זָרוֹת, הוּא יָכוֹל לְתַעוֹת בְּדַרְכֵים נְבוֹכִים,
 שֶׁזֶה מֵה שְׁאָנוּ רוּאִים, שְׁבִנֵי-אָדָם אֲשֶׁר רוּצִים לְחֹזֵר
 בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, בְּמִקוֹם לְתַקֵּן אֶת אֲשֶׁר קִלְקְלוּ, הֵם
 נוֹפְלִים עוֹד יוֹתֵר וְעוֹד יוֹתֵר עַל-יַדֵּי שְׁמִכְנִיסִים
 בְּעֲצָמָם כָּל מִינֵי מִחְשַׁבוֹת רְעוֹת וְהַרְהוּרִים רְעִים,
 וְחוֹשְׁבִים כְּאִלוֹ תְּקוּן הַבְּרִית תְּלוּי בְּאִיזָה דְבָר אַחֵר
 מְלָבָד תְּקוּן הַמִּחְשָׁבָה. וּבְאַמֶּת בִּימֵי שׁוֹבְבִי"ם אֲזַ
 הוּא הַזְּמַן לְתַקֵּן אֶת הַמִּחְשָׁבָה, כִּי אָדָם צָרִיךְ לְזַכֵּר,
 שֶׁעַם יִשְׂרָאֵל הָיוּ בְּמִצְרַיִם, בְּמִקוֹר הַנְּאוּף, כִּי אָמְרוּ

חכמינו הקדושים (תנא דבי אליהו רבה, פ'ק ז'): אין לך
 אמה בעולם, שהיתה שטופה בדברים מכערים
 וחשודה בכשפים ובזמה ובכל מעשים רעים, אלא
 המצרים בלבד, לפיכך בא להם למצרים תקלה על
 ידם של ישראל. וזה היה הנסיון של עם ישראל,
 שהצרכו להזדכך במצרים, ולראות את זהמת הנאוף
 שהיה במצרים, ולכן ימים אלו ימי שובבי"ם
 שקוראים בהם פרשיות: ש'מות, ו'ארא, ב'א,
 ב'שלח, י'תרו, מ'שפטים, שאז חוזרים על כל
 הספור, איך שעם ישראל היו במצרים. ולכן ימים
 אלו מאד מסגלים לתקן את פגם המחשבה, שאדם
 חוטא בהרהורים רעים, ובא לידי חטא המגנה של
 הוצאת זרע לבטלה. ואמרו חכמינו הקדושים (תורת
 כהנים אחרים): מגיד הכתוב, שמעשיהם של מצריים
 מקלקלים מכל העמים, פי המצריים היו שטופים
 בזמה ובזנות. ואמרו חכמינו הקדושים (במדבר רבה,
 פרשה ג', סימן ד'): לא נגאלו ישראל אלא על
 שהרחיקו עצמם מן הזנות; ולכן הוציאם ממצרים.

ולכן בימים אלו ימי שובבי"ם, הם תקוץ לפגם
 הברית — הוצאת זרע לבטלה, שבא על-ידי
 הרהורים רעים, ואם אדם יקבל על עצמו לשמור את

מח מחשבתו, וכנגד זה שהרהר עד עכשו
 בהרהורים רעים, יתחיל להרהר בהרהורים
 ומחשבות קדושות, באמונה בו יתברך, ויציר תמיד
 בדעתו איך שכל העולם כלו הוא אור אין סוף ברוך
 הוא. וכן יחדיר בעצמו מחשבות של תורה, ובפרט
 שיעין בספרי שאלות ותשובות, שמקשים ושואלים,
 עונים ומפרשים בדברי תורה, על-ידי-זה יזכה
 לתקון נצחי; אשרי מי שמקדש ומטהר את מח
 מחשבתו, ואינו מהרהר שום הרהור רע, ומכניס
 במח מחשבתו מחשבות קדושות, שעל-ידי-זה יזכה
 לתקן את כל העבר שלו; אשרי לו בזה ואשרי לו
 בבא!

ב.

סבת החטא ותקונו

הסתכליות מגנות שמסתכל על נשים ועל תמונות
 תועבה וכל דבר המגרה את היצר, תקונו —
 על-ידי שמסתכל תמיד רק אליו יתברך, ומתמיד
 בלמוד התורה הקדושה, ומסתכל על פני הצדיקים
 צריך שתדע, אהובי, בני! אשר תכמינו

הקדושים אמרו (סנהדרין מה:): אין יצר הרע שולט
אֶלָּא בַּמָּה שְׁעֵינֵינוּ רֹאוֹת; וְלִכֵּן מִי שְׁשׁוּלֵט עַל עֵינָיו
וְלֹא מִסְתַּכֵּל עַל נָשִׁים, וּבִפְרָט בְּדוֹר הַזֶּה, אֲשֶׁר הֵן
הוֹלְכוֹת עֲרֵמוֹת כְּחֵיוֹת הַשָּׂדֶה, הוּא אֵף פַּעַם לֹא
יִכָּשֶׁל בְּחֻטָּא וְעוֹן שֶׁל פָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֵרַע
לְבַטְלָה; כִּי עֵקֶר הַחֻטָּא הַמְּגַנֶּה הַזֶּה בָּא לְאָדָם רַק
מִחַמַּת שְׁמִסְתַּכֵּל עַל נָשִׁים פְּרוֹצוֹת וְחֲשׁוּפוֹת, אֲשֶׁר
זֶה מְגַרֵּה אֶת יִצְרוֹ הָרַע, עַד שְׁמִתְחַמֵּם וּבָא לְיַדִּי
חֻטָּא הַמְּגַנֶּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זֵרַע לְבַטְלָה. וּכְבָר
אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יומא עד): טוֹב מֵרְאוֹת עֵינַיִם
בְּאִשָּׁה יוֹתֵר מִגּוֹפּוֹ שֶׁל מַעֲשֵׂה, שֶׁנֶּאֱמַר (קהלת ו):
"טוֹב מֵרְאוֹת עֵינַיִם מִהֲלֹךְ נֶפֶשׁ", כִּי בְּזֶה שְׂאָדָם
מִסְתַּכֵּל עַל אִשָּׁה וּמְהַרְהֵר אַחֲרֶיהָ, זֶה יוֹתֵר חָמוּר
מִשְׁעֵבֵר עֵבֶרָה עִמָּה, כֹּל־כֹּף הַקְּפִיד הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא עַל קִדְשָׁת הָעֵינַיִם. וְכֵן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים
(במדבר רבה, פרשה י'): מָה רָאָה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
לְשֹׂאֵל מִיִּשְׂרָאֵל הַלֵּב וְהָעֵינַיִם שִׁיְהִיו אַחֲרָיו? לְפִי
שְׁעֵבֶרָה תְלוּיָה בָהֶם, הָעֵינַיִם רֹאוֹת אֶת הַזּוֹנָה וְהַלֵּב
מְהַרְהֵר אַחֲרֶיהָ. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרֻכּוֹת
יב:): "אַחֲרֵי עֵינֵיכֶם" — זֶה הִרְהוּר עֵבֶרָה; כִּי אָדָם
צָרִיךְ לְשָׁמֵר מְאֹד עַל עֵינָיו, כִּי הָעֵינַיִם רֹאוֹת וְהַלֵּב
חוֹמֵד וּכְלִי הַמַּעֲשֵׂה גוֹמְרִים (טור ארח חיים, סימן א');

וְעַל-כֵּן לֹא בַחֲנָם שְׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּבֹא
 בַתְּרָא נז:): וְעוֹצֵם עֵינָיו מֵרְאוֹת בְּרַע, זֶה שְׂאִין
 מִסְתַּכֵּל בְּנָשִׁים בְּשָׁעָה שְׁעוֹמְדוֹת עַל הַכְּבִיסָה, שְׂאִז
 הִיא מִתְגַּלִּית קֶצֶת. וְכִשְׁאָדָם בָּא לְהִסְתַּכֵּל עָלֶיהָ בָּא
 לְיַדֵּי הַרְהוּר עֲבָרָה, וּמִכָּל שָׁפֵן עֲכָשׁוּ שְׁהִתְרָה
 הַרְצוּעָה, שְׁהַנָּשִׁים הוֹלְכוֹת בְּבִגְדֵי שִׁחַץ וּפְרִיצוֹת,
 כְּדֵי לְהַכְשִׁיל בְּנֵי-אָדָם בְּעֲבֵרוֹת וְהַרְהוּרִים רָעִים, עַל
 אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה שְׁצָרִיכִים לְשָׁמֵר מְאֹד מְאֹד עַל
 הָעֵינַיִם. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (ירוּשְׁלָמִי בְּרִכּוֹת פָּרָק
 א', הַלְכָה ה'): לְבֹא וְעֵינָא תְרִין סְרִסוּרֵי דַחֲטָאָה, אָמַר
 הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: אִם יִהְיֶה לִי לִיבָא וְעֵינָא, אָנָּא
 יָדַע דְּאֵת לִי. כִּי בְּרַגַע שְׁאָדָם מְקַדֵּשׁ וּמְטַהֵר אֶת
 עֵינָיו, וְאֵינוֹ מִסְתַּכֵּל עַל נָשִׁים, כְּבָר יֵשׁ לוֹ טְהוּרַת
 הַלֵּב, וְלֹא יָבוֹא לְיַדֵּי הַרְהוּרִים רָעִים, וְלֹא יִתְחַמֵּם
 לְעֵבֵר עַל הַחֲטָא הַמְּגַנֶּה הַמְּזַהֵם שֶׁל הוֹצָאת זָרַע
 לְבִטְלָה, שְׂבֹא רַק עַל-יַדֵּי פָגָם הָעֵינַיִם. וְעַל-כֵּן
 הִזְהִירָנוּ רַבֵּנוּ ז"ל וְאָמַר (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת רֵאִיָּה, סִימָן
 ט'): כִּשְׁאָדָם יוֹצֵא לְשׁוֹק וּמִתְיָרָא שְׁלֹא יָבוֹא לְיַדֵּי
 הַרְהוּר, עַל-יַדֵּי הָרֵאִיָּה שְׁיִרְאָה נָשִׁים יָפוֹת, יֹאמַר
 הַפְּסוּק (ישְׁעִיָּה לג): "הֵן אֶרְאֶלֶם צָעֲקוּ חֲצָה, מִלְּאֲכִי
 שְׁלוֹם מֵר יְבִכְיוֹן"; כִּי גַם הַמְּלָאכִים צוֹעֲקִים וּבּוֹכִים
 עַל אָדָם שֶׁהוֹלֵךְ שׁוֹלֵל אַחַר עֵינָיו, וּמְשׁוֹטֵט בַּחוּצוֹת

ומסתכל על נשים ואינו קולט, איך שהסמ"ך-מ"ם
 רץ אחריו, כי בו ברגע שאדם מסתכל על נשים,
 מתלבש בו הסמ"ך-מ"ם ומחטיאו אחר-כך בפגם
 הברית — הוצאת זרע לבטלה, ובא לידי בזיונות
 גדולים. ולכן אמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות ראיה,
 סימן ח'): מי שעוץ עיניו מראות ברע, על-ידי-זה
 נצול מבזיונות, כי אין לה בזיון גדול מזה שאדם
 מפקיר את עיניו, ומסתכל על נשים, אשר דבר זה
 הוא מחלה, רחמנא לצלן, כאשר מצוי בין בני-אדם,
 שנטבעו במחלה המגנה הזו, שהם מכרחים
 להסתכל על כל אשה העוברת ברחוב, עד שהם
 משתגעים לגמרי, וזה מביא אותם אחר-כך לידי
 פגם הברית הוצאת זרע לבטלה. והתקון לכל מי
 שנפל ככך בפגם זה, על-ידי הסתכלות על נשים,
 שיקרא שני פסוקים של קבלת על מלכות שמים,
 שהם: שמ"ע ישראל" הוי"ה אלהינו הוי"ה אח"ד,
 ברו"ך ש"ם כבוד מלכותו לעולם וע"ד, בבכיה
 עצומה (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לו), כי על-ידי
 אמירת שני פסוקים אלו נתחזקת אצלו האמונה,
 וזוכה להסתכל רק על הקדוש-ברוך-הוא; כי באמת
 אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל
 אלקות גמור הוא. ולכן כשאדם מסתכל על נשים

ומהרהר אחריהן, על-ידי-זה בא לידי כפירות
 ואפיקורסות, שעושה מהן מציאות בפני עצמה.
 ולכן מובא בזהר (קדושים פד): כד חזי ר' שמעון נשי
 שפירין, אמר: אל תפנו אל אלילים; ומה הקשר?
 אלא כיון שאדם מסתכל על נשים ומהרהר אחריהן,
 עושה מהן מציאות בפני עצמה, על-ידי-זה הוא
 כאלו עובד עבודה זרה. ולכן עקר התקון הוא
 על-ידי תקף האמונה, שאדם צריך להתחזק באמונה
 בו יתברך, ולהסתכל על כל דבר רק על רוחניות
 חיות אלקותו יתברך המחיה ומהנה את הדבר הזה,
 כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן א'),
 שאיש הישראלי צריך להסתכל על השכל שיש בכל
 דבר. ובפרט בימי שובבי"ם, שאז קוראים את
 הפרשיות ש'מות, ו'ארא, ב'א, ב'שלח, י'תרו,
 מ'שפטים, שמזכירים בהן מה שעבר על עם ישראל
 במצרים. ואמרו חכמינו הקדושים (ויקרא רבה, פרשה
 יג, סימן ד'): כל המלכיות נקראות על שם מצרים, על
 שם שהיו מצרים לישראל. ואמרו חכמינו הקדושים
 (ויקרא רבה, פרשה כג, סימן ז'): כשהיו ישראל במצרים,
 היו מצרים בעלי זנות, ועם ישראל הצרכו להיות
 ביניהם, שהיו הכי מזדמנים, כמאמר ז"ל (תורת
 כהנים אחרי): מגיד הכתוב, שמעשיהם של מצרים

מְקַלְקְלִים מְכַל הַעֲמֻמִּין. וְאָמְרוּ (תָּנָא דְבֵי אֱלִיהוּ רַבָּה, פְּרָק ז'): אֵין לָךְ אִמָּה בְּעוֹלָם שְׁהִיתָה שְׁטוּפָה בְּדַבְרִים מְכַעְרִים וְחֲשׂוּדִים בְּכַשְׁפִּים וּבְזִמָּה וּבְכָל מַעֲשִׂים רָעִים אֲלֵא הַמְצָרִים בְּלָבָד, לְפִיכֹךְ בָּא לָהֶם הַמְצָרִים תִּקְלָה עַל יָדָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וְעַם יִשְׂרָאֵל הָיוּ צָרִיכִים לְרֹאוֹת אֶת שְׁקוּץ תְּעוּב וְזֵהוּם עֵרֶם הַמְצָרִים, וְאִף-עַל-פִּי-כֵן הִתְחַזְּקוּ וְהִחְזִיקוּ מֵעַמֵּד. וְלָכֵן דִּיקָא עֲכָשׁוּ בִימֵי שׁוּבְבִי"ם, שְׁקוּרָאִים פְּרָשִׁיּוֹת אֵלוּ מַגְלוֹת מְצָרִים וּגְאֻלַּת עַם יִשְׂרָאֵל, דִּיקָא יָמִים אֵלוּ מְאֹד מְסֻגְלִים לְתַקֵּן אֶת פְּגָם הָעֵינִים, וְצָרִיכִים לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמָם לְהִסְתַּכֵּל עַל כָּל פֶּרֶט מְפָרְטֵי הַבְּרִיאָה עַל הַפְּנִימִיּוֹת, שֶׁהוּא הַחַיּוֹת אֲלֵקוֹת הַמְּחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקִיַּמַת אֶת הַדְּבָר הַזֶּה. וְזוֹ מַעֲלַת הַצְּדִיקִים הַגְּדוֹלִים וְהַנּוֹרָאִים בְּמַעֲלָה נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה מְאֹד, הַדְּבָקִים בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְאֵין לָהֶם שׁוּם הִסְתַּכְלוֹת בְּזֵה הָעוֹלָם כָּלָל. אֲבָל אַתָּה, אֱהוּבִי, בְּנִי! מֵאַחַר שֶׁכָּבַר קְלָקְלֵת בְּעֵינֶיךָ, וְהִסְתַּכַּלְתָּ עַל נָשִׁים, וְהִרְהַרְתָּ הִרְהוּרִים רָעִים, וּבָאתָ לְיַדֵּי חֲטָא וְעוֹן הַחֲמוּר הַזֶּה שֶׁל פְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, הִרְגַל אֶת עֲצָמְךָ לְהִסְתַּכֵּל עַל פְּנֵי הַצְּדִיקִים הַדְּבוּקִים בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְעַל יָדָם גַּם אַתָּה תִּזְכֶּה לְהַגִּיעַ לְמַעֲלָה גְבוּהָה. וְזֵהוּ שְׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל

(לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן עה): הסתכלות פני הצדיקים לְבַד הוא גם-כן דָּבָר גָּדוֹל מְאֹד, כִּי הַתְּלַמִּיד חָכֵם וְהַצְּדִיק גָּדוֹל מִהַתּוֹרָה, כְּמֵאמָרָם ז"ל (מכות כב:): כַּמָּה טַפְשָׁאֵי שְׂאָר אֵינְשֵׁי דְקִימוּ מִקָּמִי סֵפֶר תּוֹרָה וְלֹא קִימוּ מִקָּמִי גִבְרָא רַבָּא; נִמְצָא, שֶׁהַתְּלַמִּיד חָכֵם הוּא גָּדוֹל יוֹתֵר מִן הַתּוֹרָה. וְאַצֵּל הַתּוֹרָה מְצִינּוּ שְׂאֵמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (אִיכָּה רַבָּה בְּפִסְקָתָא): הַמְּאֹר שְׁבָה מִחֲזִירוֹ לְמוֹטָב, מְכַל שְׁכָן אֹר הַצְּדִיק, שֶׁהַסְּתַכְלוּת בּוֹ לְבַד הִיא מוֹעִילָה לְקַדְשָׁה מְאֹד. וְלִכֵּן הוּא דָּבָר גָּדוֹל מְאֹד לְהַסְתַּכֵּל עַל פְּנֵי הַצְּדִיקִים הַדְּבֻקִים בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה גַם הוּא יָבֹא אַחֲר־כֵּן לְמִדְרָגָה זוֹ, שְׂיֵאִיר עָלָיו אֹר הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, כִּי (לקוטי-הַלְכוֹת, גִּנְבָּה, הַלְכָה ג', אות ו'): הַעֵינַיִם הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁל הַצְּדִיק הֶאֱמַת הֵם כְּלָיִוֶת שֶׁל ע' פָּנִים שֶׁל תּוֹרָה, שְׂמֶשֶׁם נִמְשָׁךְ אֹר הָעֵין הָעֲלִיּוֹן, הֵינּוּ הַשְּׂגָחַתּוֹ הַפְּרָטִית שְׂמֶסְתַּכֵּל עָלֵינוּ. וּבְזֶה שְׂאָדָם מִסְתַּכֵּל עַל פְּנֵי הַצְּדִיקִים, עַל-יְדֵי-זֶה נִמְשָׁךְ עָלָיו אֹר וְזִיו וְדְבָקוֹת הַבוֹרָא יִתְבַּרֵךְ שְׂמוֹ. וְלִכֵּן כָּל מִי שְׂיִודַע שְׂפָגָם בְּעֵינָיו, עֵקֶר תְּקוּנּוֹ — שְׂיִסְתַּכֵּל עַל פְּנֵי הַצְּדִיקִים, וְיִתְבּוֹנֵן בְּמַעֲשֵׂיהֶם, וְיִתְבַּיֵּשׁ מֵהֵם מְאֹד, וְדִיקָא עַל יָדָם יָבֹא אֶל מִדְרָגָה זוֹ, שְׂיִתְבַּיֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ. וְכֵן צָרִיךְ

לְהַרְגִיל אֶת עֲצֻמוֹ לְהִסְתַּכֵּל בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כִּי
 הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה הִיא חֻכְמָתוֹ יְתִבְרַךְ, וְאִם יִדְבִיק אֶת
 עֲצֻמוֹ בְּאוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה, עַל-יְדֵי-זֶה תִּהְיֶה עָלֶיָּהּ
 לְנִשְׁמָתוֹ. וּבְאַמֶּת גָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן,
 חֶלֶק א', סִימָן רנ"ד), אֲשֶׁר הָעֵינַיִם הֵם דְּבָרִים עֲלִיוֹנִים
 וְגִבּוֹהִים מְאֹד, וְהֵם רוֹאִים תָּמִיד דְּבָרִים גְּדוּלִים
 וְנוֹרָאִים, וְאִם הָיָה אָדָם זוֹכֶה לְעֵינַיִם כְּשֵׁרוֹת, הָיָה
 יוֹדֵעַ דְּבָרִים גְּדוּלִים רַק מִמָּה שֶׁעֵינָיו רוֹאוֹת. וְלִכֵּן
 צָרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְשָׁמֵר עַל הָעֵינַיִם, וְלְהִסְתַּכֵּל רַק
 עַל הַחַיּוֹת אֱלֻקוֹת, הַמְּחַיֶּה אֶת הַדְּבָר הַזֶּה, וְלְהִזְהָר
 לְסַתֵּם אֶת עֵינָיו לְגַמְרֵי, עַד שֶׁלֹּא תִּהְיֶה לוֹ שׁוֹם
 הִסְתַּכְלוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן
 ס"ה); וּכְשֶׁאָדָם זוֹכֶה לְשָׁמֵר עַל עֵינָיו בְּגִשְׁמִיּוֹת
 וּבְרוּחָנִיּוֹת, שֶׁלֹּא יֵצֵא חוּץ מִהַצְּמָצוּם, עַל-יְדֵי-זֶה
 זוֹכֶה לְכָלִים לְקַבֵּל בָּהֶם רוּחָנִיּוֹת אֱלֻקוֹת, וְנִכְלָל
 בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא.

וְצָרִיךְ שֶׁתִּדַּע, אֶהוּבִי, בְּנִי! שֶׁזֶהוּ הַדְּבָר הַכִּי
 קָשָׁה לְאָדָם, לְזָכוֹת לְהַגִּיעַ אֶל קִדְשָׁת וְטָהֳרַת
 הָעֵינַיִם, כִּי הַיֵּצֵר הָרַע עוֹבֵד מְאֹד חָזָק עַל כָּל בַּר
 יִשְׂרָאֵל, לְהַכְשִׁילוֹ בַּפְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע
 לְבִטְלָה, עַל-יְדֵי הִסְתַּכְלוֹת עַל נָשִׁים פְּרוּצוֹת, רַחֲמָנָא

לִישׁוּזְבֹן, וְאָמַר רַבְּנֵי ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן
 קכח), שֵׁשׁ אַנְשִׁים כְּשֵׁרִים קָצַת, שְׁנוּגַע יֵרֵאת הַשֵּׁם
 בְּלִבּוֹ, מִשְׁפִּיל עֵינָיו קָצַת, וְאִינוֹ מְסַתְּפֵל בְּנָשִׁים,
 אֶף-עַל-פִּי-כֵן הוּא גוֹנֵב אֶת הָעַיִן לְאַחַר יָד, וּמְסַתְּפֵל
 מִן הַצַּד, וְעַל זֶה צְרִיכִים הַרְבֵּה רַחֲמִים לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ
 יִתְבַּרֵךְ, שְׁלֹא יִכָּשֵׁל בְּרֵאיוֹת אֲסוּרוֹת, וַיִּדְבִּיק מִתּוֹ
 מִחֲשַׁבְתּוֹ רַק בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וַיִּרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ
 לְהִסְתַּפֵּל עַל פְּנֵי הַצְּדִיקִים הַדְּבוּקִים בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ
 הוּא, וְכֵן יִתְבוֹנֵן בְּאוֹתֵיּוֹת הַתּוֹרָה. וְעַל כָּלֵם — יִצְיֵר
 לְעַצְמוֹ שְׁמוֹתָיו יִתְבַּרֵךְ, וְזֶה יִמְשִׁיף עָלָיו אֹר וְזִיו
 וְחַיּוֹת וְדְבָקוֹת הַבוֹרָא יִתְבַּרֵךְ שְׁמוֹ, כִּי עַל-יְדֵי שְׁאֲדָם
 שָׁם לְפָנָי עֵינָיו תָּמִיד אֶת שֵׁם הַיְי"ה בְּרוּךְ הוּא,
 בְּבַחֲיַנֵּת (תהלים טז): "שְׁוִיתִי הַיְי"ה לְנֶגְדֵי תָמִיד",
 עַל-יְדֵי-זֶה מִמְשִׁיף עַל עַצְמוֹ קִדְשָׁה וְטָהָרָה, אֹר וְזִיו
 חַיּוֹת וְדְבָקוֹת הַבוֹרָא יִתְבַּרֵךְ שְׁמוֹ. וּמְכַל שֶׁכֵּן מִי
 שְׁזוֹכָה לְצִיֵּר לְפָנָי עֵינָיו אֶת הַד' שְׁמוֹת: ע"ב, ס"ג,
 מ"ה, ב"ן, שֶׁהֵם הַשְּׁמוֹת שֶׁל הָאֲרַבְעָה עוֹלָמוֹת:
 אֲצִילוֹת, בְּרִיאָה, יְצִירָה, עֲשִׂיָּה. וְהַשְּׁמוֹת הָאֵלוֹ הֵם
 הַפְּתָחִים וְהַשְּׁעָרִים לְהַשִּׁיג אֹרֹו שֶׁל מְשִׁיחַ (לקוטי-
 מוהר"ן, חלק א', סימן ב'), עַל-יְדֵי-זֶה יֵאִיר עָלָיו אֹר
 גָּדוֹל וְנוֹרָא מְאֹד, עַד שִׁשְׁרוּף אֶת כָּל הַקְּלָפוֹת שֶׁבָּרָא
 מִחֲמַת עוֹנוֹתָיו וְקְלָקוּלָיו הַרְבִּים שֶׁקְלָקַל עִם עֵינָיו.

וְזָכַר דְּבַר זֶה, אֲהוּבֵי, בְּנֵי! כִּי תִצְטָרֵךְ אֶת זֶה לַיָּמִים
 הַבָּאִים, כִּי עַד זְקֵנָה וְשִׁיבָה הַיָּצָר הָרַע לֹא יַעֲזֹב
 אוֹתָךְ, וַיִּסִּית אוֹתָךְ לְהִסְתַּכֵּל עַל נָשִׁים, וּבְפָרְטִיּוֹת
 בְּדוֹר הַזֶּה, אֲשֶׁר הִסְטָרָא אַחֲרָא וְהִקְלַפּוֹת מִתְּפִשְׁטִים
 מְאֹד בְּעוֹלָם, עַל-יְדֵי אָרִיף אַנְפִּין דְּקַלְפָּה, שְׂבִכָל
 מְקוֹם שְׂאָדָם מִסְתוֹבֵב, הוּא צָרִיף לְהִסְתַּכֵּל עַל נָשִׁים,
 רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רמב); וְלִכֵּן
 עָקַר הַתְּקוּן בַּקְּלִיּוֹת לְהִסְתַּכֵּל עַל אָרִיף אַנְפִּין דְּקַדְשָׁה,
 הֵינּוּ עַל גְּלוּי אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ הַמְּחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקִיָּמַת
 אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָהּ, וַיִּצְיֵר לְפָנָי עֵינָיו תָּמִיד אֶת
 הַשְּׂמוֹת הַקְּדוּשִׁים הָאֵלוֹ שֶׁהֵם הַצִּילוֹ אֶת יוֹסֵף
 מִהִסְתַּכְּלִיּוֹת רָעוֹת, וְלִכֵּן נֶאֱמַר אֶצְלוֹ (בְּרֵאשִׁית מט,
 כב): "בֶּן פּוֹר"ת יוֹסֵף בֶּן פּוֹר"ת עָלַי עֵין" וְגו', שֶׁהֵם
 הַתְּרַפּ"ו אִוְרוֹת הַנְּמֻשְׁכִּים מְנוֹקְבָא דְּפִרְדֵּשְׁקָא, שֶׁהֵם
 הַשְּׂמוֹת: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, עִם הַכְּתָרִים שֶׁלָּהֶם:
 קס"א, קמ"ג, קנ"א. וְדָרְשׁוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים
 (תְּנַחֲוּמָא וַיְחִי): אֵל תִּקְרִי עָלַי עֵין אֶלָּא עוֹלֵי עֵין,
 שֶׁהֵיךְ יוֹסֵף שׁוֹמֵר עַל עֵינָיו. וְעַל-כֵּן זָכָה לָמָּה שְׁזָכָה,
 שְׁנִדְבָקָה בּוֹ מִדַּת הַיְסוּד, כִּי שָׁמַר עַל עֵינָיו, וְלֹא
 רָצָה לְהִנּוֹת מִמְרָאָה עֵינָיו; אֲשֶׁרִי מִי שְׂמִכְנִיס דְּבָרִים
 אֵלוֹ אֶל תּוֹךְ לְבוֹ, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

ג.

סֵבֶת הַחֲטָא וְתִקּוּנוֹ

הַשְּׁמִיעָה שְׁאָדָם מִשְּׁמִיעַ לְאָזְנוֹ דְּבָרִים בְּטָלִים, לְשׁוֹן הָרַע וְנִבּוּל פֶּה, זֶהְמָה שְׁמִבִּיאָה אוֹתוֹ לְיַדִּי הַחֲטָא הַמְּגָנָה הַזֶּה, תִּקּוּנוֹ — שִׁישְׁמִיעַ לְאָזְנוֹ רַק דְּבָרֵי תוֹרָה וְיִרְאֵת שְׁמַיִם, וְיִתְחַזַּק בְּאֲמוּנַת חֲכָמִים. צָרִיךְ שְׁתַּדַּע, אֶהוּבִי, בְּנִי! שְׁאָדָם צָרִיךְ מְאֹד לְשָׁמֵר עַל הָאָזְנִים שְׁלוֹ, שֶׁלֹּא יִשְׁמִיעַ לְאָזְנוֹ דְּבָרִים בְּטָלִים וְנִבּוּל פֶּה, כִּי זוֹ סֵבֶה לָבוֹא לְכָל הַחֲטָאִים שְׁבָעוּלָם, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, וּבִפְרָט פְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה. וְלָכֵן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (כְּתוּבוֹת ה.) עַל הַפְּסוּק (דְּבָרִים כג): "וַיִּתֵּד תְּהִיָּה לָךְ עַל אֲזִנֶּךָ", אֵל תִּקְרִי אֲזִנֶּךָ אֶלָּא עַל אֲזִנֶּיךָ, שְׂאָם יִשְׁמַע אָדָם דְּבָר שְׂאִינוּ הַגּוֹן, יִנִּיחַ אֶצְבָּעוֹ בְּאָזְנוֹ. וְהֵינּוּ דְאָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: מִפְּנֵי מָה אֶצְבָּעוֹתָיו שֶׁל אָדָם דּוֹמּוֹת לִיתְדוֹת וְכוּ', שְׂאָם יִשְׁמַע אָדָם דְּבָר שְׂאִינוּ הַגּוֹן, יִנִּיחַ אֶצְבָּעוֹתָיו בְּאָזְנוֹ. וְכֵן אָמְרוּ (שָׁם): מִפְּנֵי מָה אֵזֶן כְּלָה קָשָׁה וְהָאֵלִיָּה רַכָּה? שְׂאָם יִשְׁמַע אָדָם דְּבָר שְׂאִינוּ הַגּוֹן, יְכוּף אֵלֶיָּה לְתוֹכָהּ. וְכֵן אָמְרוּ (שָׁם): אֵל יִשְׁמִיעַ אָדָם לְאָזְנוֹ דְּבָרִים בְּטָלִים, מִפְּנֵי שֶׁהֵן נְכוּוֹת תְּחִלָּה. וְלָכֵן צָרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְשָׁמֵר עַל

הָאֲזַנִּים, כִּי בְּרַגַע שְׁאָדָם שׁוֹמֵעַ נְבוּל פֶּה, זֶה כָּבֵר פּוֹגֵם בְּנִשְׁמָתוֹ, וְזֶה גּוֹרֵם לוֹ לַחֲטָא, וְכֵן אֲנַחְנוּ רוֹאִים, שֶׁרַב אֵלוֹ שְׁנִפְגָּמִים בְּכָל מִינֵי חֲטָאִים בְּעוֹלָם, זֶה בָּא מִפְּנֵי שְׁקָדָם לָכֵן הִשְׁמִיעוּ לְאָזְנָם נְבוּל פֶּה וְדַבְרֵי שְׁקוּץ, תְּעוּב וְנֹאֹף, שְׁזֵה גָרַם לָהֶן אַחֲר־כֵּן מַה שְׁגָרַם, כִּי הִשְׁמִיעָה שְׁאָדָם שׁוֹמֵעַ דְּבָרִים מְתַעֲבִים, זֶה עוֹשֶׂה רַע עַל נִשְׁמָתוֹ, כִּי הָעֶקֶר לְשֹׁמֵר אֶת אָזְנוֹ. וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כ"א), שֶׁהָאֲזַנִּים הֵן כְּנֶגֶד אֲמוּנַת חֲכָמִים, כִּי מִצְוָה לְשָׁמֵעַ בְּדַבְרֵי חֲכָמִים (יְבָמוֹת כ.); וּבְרַגַע שְׁאָדָם מִתְחַזֵּק בְּאֲמוּנַת חֲכָמִים, אֲזִי זוֹכֶה לָבוֹא לְכָל טוֹב אֲמִתִּי וְנִצְחִי, וְיוֹדֵעַ אֵיךְ לְהִתְנַהֵג בְּכָל דְּבָר. כְּמוֹבֵא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ס"א), אֲשֶׁר אָדָם שֶׁמִּתְחַזֵּק בְּאֲמוּנַת חֲכָמִים, יוֹדֵעַ אֵיךְ לְהִתְנַהֵג בְּכָל דְּבָר, וְזֶהוּ שְׁאָמַר הַחֲכָם מְכָל אָדָם (מְשָׁלִי ד): "שְׁמַעוּ בָנִים מוֹסֵר אָב וְהִקְשִׁיבוּ לְדַעַת בִּינָה, כִּי לָקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם תּוֹרַתִי אֶל תַּעֲזוּבוּ"; כִּי אֲמוּנַת חֲכָמִים תְּלוּיָהּ בְּאֲזַנִּים, אֵיךְ שְׁשׁוֹמֵעַ בְּקוֹל הַצְּדִיק. וְזֶה עֶקֶר תְּקוּן הַבְּרִית — כְּשִׁזּוּכָה לְשָׁמֵעַ בְּקוֹל דְּבָרֵי הַצְּדִיק, אֲשֶׁר הוּא יָכוֹל לְהַחֲזִיר אוֹתוֹ לְמוֹטָב; כִּי הַצְּדִיק הָאֵמֶת מַחְדִּיר בְּאָדָם גְּלוּי אֱלֻקוֹת בְּמִדְרַגָּה עֲלִיוֹנָה, עַד שִׁזּוּכָה לְשָׁמֵעַ רַק אֶת קוֹל הַפְּנִימִי שֶׁל

הַבְּרִיאָה, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (שיחות-הַר"ן, סימן נב):
מְכַל הַדְּבָרִים צוּעֵק קוֹל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְקוֹרָא
אוֹתוֹ לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יְתָבְרָךְ. וּבְפֶרֶט קוֹרָא אוֹתוֹ
שִׁיבְרַח מִטְּמֵאת שְׁקוּץ הַנְּאוּף, שְׁזָה (מְשַׁלִּי ה): "וְאַתָּה
בָּנִים שָׁמְעוּ לִי וְאַל תִּסּוּרוּ מֵאֲמַרֵי פִי, הִרְחַק מֵעֲלִיָּה
וְרִכְף וְאַל תִּקְרַב אֶל פֶּתַח בֵּיתָהּ, פֶּן תִּתֵּן לְאַחֲרִים
הַוֹדֵךְ וְשִׁנְתָּךְ לְאַכְזָרִי, פֶּן יִשְׁבְּעוּ זָרִים כַּחֲךְ וְעֲצָבִיךְ
בְּבֵית נֹכְרִי, וְנִהְמַתְּ בְּאַחֲרִיתְךָ בְּכָלוֹת בְּשָׂרְךָ וּשְׂאֲרְךָ"
וְגו', שֶׁכָּל זֶה סוֹבֵב עַל פְּגַם הַבְּרִית — הוֹצָאת זָרַע
לְבִטְלָה, כִּי בְּרַגַע שֶׁאָדָם אֵינוֹ שׁוֹמֵעַ בְּקוֹל דְּבַרֵי
הַצְּדִיק שֶׁמְעוֹרְרוֹ לְהִתְרַחֵק מִטְּמֵאת שְׁקוּץ, תְּעוּב
וְזֵהוּם שֶׁל נְאוּף, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא בָּא לִיְדֵי הוֹצָאת
זָרַע לְבִטְלָה, וְנִתְקַיֵּם אֲצֵלוֹ: "פֶּן תִּתֵּן לְאַחֲרִים הַוֹדֵךְ
וְשִׁנְתָּךְ לְאַכְזָרִי", כִּי רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, מִי שֶׁפּוֹגֵם
בְּפְגַם הַבְּרִית — הוֹצָאת זָרַע לְבִטְלָה, מוֹסֵר
לְאַחֲרִים הוֹדוֹ וְתִפְאַרְתּוֹ, שְׁזוֹ טַפַּת הַזָּרַע, שֶׁמֵּהֵם הָיוּ
יְכוּלִים לְהוֹלִיד יְלָדִים, "פֶּן יִשְׁבְּעוּ זָרִים כַּחֲךְ וְעֲצָבִיךְ
בְּבֵית נֹכְרִי", כִּי עַקֵּר הַכַּחַשׁ שֶׁל אָדָם הוּא הַזָּרַע, וְאִם
הוּא יוֹצֵא לְבִטְלָה, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, זֶה הוֹרֵס אֶת כַּחוֹ,
וְאִז מְקַלְקֵל אֶת הָעֲצָבִים שֶׁלוֹ, וְרָעִים וּמָרִים לוֹ
הַחַיִּים "וְנִהְמַתְּ בְּאַחֲרִיתְךָ בְּכָלוֹת בְּשָׂרְךָ וּשְׂאֲרְךָ",
וְאֵינָךְ יוֹדֵעַ לְתַת עֲצָה לְעֲצֻמָּךְ, כִּי הַשָּׁנִים הַטּוֹבוֹת

שְׁלֶךְ נְתִיבֵיכֶם לְאֲכֻזָּרִיּוֹת, וְאַתֶּם נִמְק מְצָרוֹת, וְאַתֶּם
 שְׂרוּי בְדִכְאוֹן פְּנִימִי, עַד שְׂאַתֶּם מְתִיאֵשׁ מִחַיִּיה, וְאִינֶךְ יָכוֹל לְסַבֵּל שׁוּם בְּרִיָּה מִרַב הַמְרִירוֹת וְהַדְּכָאוֹן
 שְׁנִכְנְסוּ בְּךָ, וְאַתֶּם יוֹשֵׁב לְבַד, וְאִינֶךְ רוֹצֵה לְדַבֵּר עִם
 אֶף אֶחָד, וְאַתֶּם בּוֹכָה וּמְבַכָּה שָׁמַיִם וָאָרֶץ, וְשׁוֹאֵל
 אֶת עֲצֻמֶךָ — מָה אֶתִּי?! שְׁזָה (שָׁם): "וְאַמְרַת אִיךָ
 שְׁנֵאתִי מוֹסֵר וְתוֹכַחַת גַּעֲץ לְבִי, וְלֹא שָׁמַעְתִּי בְּקוֹל
 מוֹרִי וְלִמְלַמְדֵי לֹא הִטִּיתִי אָזְנוֹי" וְגו'.

וְלָכֵן רְאֵה, אֶהוּבִי, בְּנִי, מָה לְפָנֶיךָ?! שְׁמֹר מְאֹד
 עַל הָאָזְנוֹיִם שְׁלֶךְ, כִּי הַכֹּל תְּלוּי בְּאָזְנוֹיִם, וְתִטֶּה אָזְנוֹיךָ
 תָּמִיד אֶל דְּבָרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים וְאֶל דְּבָרֵי
 הַצְּדִיקִים הָאֲמֵתִיִּים שְׁבָכָל הוֹר וְדוֹר. וְאַמְרוּ חֲכָמֵינוּ
 הַקְּדוֹשִׁים: (תְּנַחֲמָא פִי תְּבֵא): "וְהָיָה אִם שָׁמוּעַ" —
 אִם שָׁמַעְתָּ קְמַעָא, סוּפָךְ לְשִׁמְעַ הַרְבֵּה וְכו', אִם
 שָׁמַעְתָּ בְּעוֹלָם הַזֶּה, תִּשְׁמַע לְעוֹלָם הַבָּא מִפִּי
 הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְכו', אִם זָכִיתָ לְשִׁמְעַ דְּבָרֵי תוֹרָה
 שְׁנִתְּנוּ בְּקוֹלֵי קוֹלוֹת, תִּזְכֶּה לְשִׁמְעַ קוֹל שְׁשׁוֹן וְקוֹל
 שְׁמִחָה וְכו', אִם שָׁמַעְתָּ לְקוֹל רַבָּךְ, סוּפָךְ שְׂאֲחָרִים
 שׁוֹמְעִים לְךָ וְכו', עַיִן שָׁם. מְכַל זֶה תִּבְיִן וְתִשְׁפִּיל
 מַעַלְתִּי הַשְּׂמִיעָה שְׂאָדָם זוֹכָה לְשִׁמְרַ עַל אָזְנוֹי, וְזֶה
 תְּקוּן הַבְּרִית. וּבִיּוֹתֵר צְרִיכִים לְהַתְּעוֹרֵר עַל קִדְשַׁת

הָאֲזַנִּים בִּימֵי שׁוֹבְבֵי"ם, שָׁאז קוֹרְאִים אֶת הַפְּרָשִׁיּוֹת:
 שְׁמוֹת, וְאַרְא, ב'א, ב'שֶׁלַח, י'תְרוֹ, מ'שְׁפָטִים,
 שְׁעוֹבְרִים אֶת כָּל הַסְּפוּרִים שְׁאַרְעוּ לָעַם יִשְׂרָאֵל
 בְּמִצְרַיִם, שְׁהֲצַרְכוּ לָעֵבֶר אֶת כּוֹר הַבְּרֹזֶל תַּחַת
 סְבֻלוֹת מִצְרַיִם שְׁהָיוּ מְזַהְמִים בְּנֹאוֹף, שְׁקוּץ וְתֵעוּב,
 וְהֵם צָעְקוּ אֵלָיו יְתַבְרַךְ, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (שְׁמוֹת ג):
 "וַיֹּאנְחוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הָעֲבֹדָה וַיִּזְעֻקוּ וַתַּעַל שׁוֹעַתָם
 אֶל הָאֱלֹהִים מִן הָעֲבֹדָה, וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת נַאֲקָתָם"
 וְגו', 'וַיִּשְׁמַע' דִּיקָא, כִּי בְּאֵלוּ הַיָּמִים, יְמֵי שׁוֹבְבֵי"ם,
 מְסַגְּלִים לְתַקֵּן אֶת כָּל פְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע
 לְבִטְלָה, אִם בַּר יִשְׂרָאֵל בָּא אֵלָיו יְתַבְרַךְ, וְצוּעַק
 וְזוּעַק וְגוֹנֵחַ עַל מַצְבּוֹ שֶׁנֶּפֶל בּוֹ בְּעַמְקָא דִּתְהוֹמָא
 רַבָּא, וְנִכְשַׁל בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה וְהַמְּזַהֵם שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע
 לְבִטְלָה, אִז דִּיקָא בְּיָמִים אֵלוּ יְמֵי שׁוֹבְבֵי"ם נִשְׁמַעַת
 צְעֻקָתוֹ וְזוּעֻקָתוֹ יוֹתֵר מִכָּל הַשָּׁנָה. וְלִכֵּן רָאָה, אֱהוֹבִי,
 בְּנֵי, מַה לְּפָנֶיךָ! מֵאַחַר שְׁכָבָר נִכְשַׁלְתָּ בְּפָגַם הַבְּרִית
 הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, וְנִגְעַלְתָּ בְּגֵעוּל מַעֲשִׂים מְתַעֲבִים
 כְּאֵלוּ — אַל תִּתְיַאֵשׁ, אֶלָּא רָאָה לְחִזּוֹר בְּתִשׁוּבָה
 שְׁלֵמָה אֵלָיו יְתַבְרַךְ, עַל-יְדֵי שְׁתַּטָּה אֲזַנְיָךָ לְשִׁמְעַ
 בְּקוֹל הַצְּדִיק הָאֵמֶת הַמְּגִלָּה לָךְ, אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם יְאוּשׁ
 בְּעוֹלָם כָּלֵל, כְּמוֹבָא בְּדִבְרֵי ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק
 ב', סִימָן עח), כִּי מִכָּל הַמְּקוֹמוֹת יְכוּלִים לְמַצֵּא אֶת

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אִם רַק לֹא יִתְיַאֵשׁ בְּשׁוּם פְּנִים
 וְאָפֶן. וְאָמַר רַבְּנּוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן קיב):
 אִם אַתָּה מְאַמֵּין שְׂיִכּוּלִים לְקֶלֶקֶל, תְּאַמֵּין שְׂיִכּוּלֵי
 לְתַקָּן; אֲבָל לְזֶה צְרִיכִים אֲמוּנַת חֲכָמִים, לְהַטּוֹת
 אֲזַנּוֹ וּלְשָׁמַע בְּקוֹל הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּים, הַמְּחַזְּקִים
 וּמְעוֹדְדִים וּמְשַׁמְּחִים נַפְשׁ בַּר יִשְׂרָאֵל שֶׁנֶּפֶל כָּבֵר;
 אֲשֶׁרִי מִי שֶׁשָּׂם לְבוֹ וְאֲזַנּוֹ אֶל דְּבַרֵי אֱלֹהִים, וַיִּקְרֵם
 (יִשְׁעִיָּה כח): "הֲאֲזִינוּ וְשָׁמְעוּ קוֹלֵי הַקְּשִׁיבוּ וְשָׁמְעוּ
 אִמְרָתִי", וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

ד.

סִבַּת הַחֲטָא וְתַקּוּנוֹ

הַפֶּעַס וְהַרְצִיחָה שְׁבוּעָרִים בְּאָדָם, זֶה נוֹבֵעַ מִחֲמַת
 הַחֲטָא הַזֶּה. תַּקּוּנוֹ — לְהִתְאָזֵר בְּמִדַּת הַסְּבִלְנוּת
 וְאַרְיֵכַת אַפִּים

צָרִיף שְׁתַּדַּע, אֶהוּבִי, בְּנִי! אֲשֶׁר רַבְּנּוּ ז"ל אָמַר
 (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן רמט), שְׁמִי שְׁחָטָא בַּחֲטָא הַמְּגַנָּה
 הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זָרַע לְבִטְלָה, הוּא תָּמִיד בְּכַעַס,
 וְהוּא אִישׁ רַע וּבְלִיעֵל, וְעוֹשֶׂה רְשָׁעוֹת לְאַחֲרִים. וְכֵן
 אָמַר רַבְּנּוּ ז"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן קפד), אֲשֶׁר עַל-יְדֵי

הָאֵף שֶׁל אָדָם יְכוּלִים לְהַפִּיר אֶת הַנּוֹאֵף. וְזֶה סוּבֵב
עַל כַּעַס וּרְצִיחָה, מִי שֶׁהוּא תָּמִיד בְּכַעַס וּרְצִיחָה,
וּמִתְאַכְזֵר לְבְנֵי-אָדָם, בִּידוּעַ שֶׁהוּא נוֹאֵף, רַחֲמָנָא
לְצַלָּן. וְלָכֵן עָקַר הַתְּקוּן לְתַקֵּן אֶת הָעוֹן הַחֲמוּר הַזֶּה
שֶׁל פֶּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, הוּא
עַל-יְדֵי שְׂיֻקָּנָה לְעֵצְמוֹ אֲרִיכַת אַפִּים, שֶׁהִיא מִדַּת
הַסְּבֻלָּנוּת, שֶׁאָדָם צָרִיךְ לְהִרְגִיל אֶת עֵצְמוֹ לְהִיּוֹת
סְבֻלָּן עַל כָּל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו, וְאֵף שֶׁיְבוֹאוּ בְנֵי-אָדָם
וַיִּגְרְמוּ לוֹ צַעַר וּמְכַאוּבִים עַד שְׂיִתְעַצְבֵּן, עִם כָּל זֹאת
אֵין עוֹד תְּקוּן יוֹתֵר גָּדוֹל לַפֶּגַם הַמְּגֻנָּה שֶׁל הוֹצֵאת
זֶרַע לְבִטְלָה כְּמוֹ מִדַּת הַסְּבֻלָּנוּת. וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל
(לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קנ"ה), אֲשֶׁר אֵי אֶפְשָׁר
לְהַגִּיעַ לְאֲרִיכוּת אַפִּים וּלְסְבֻלָּנוּת, אֲלֵא עַל-יְדֵי
אַמוּנָה, כְּכֹל שֶׁאָדָם יוֹתֵר מְכַנִּיס אֶת עֵצְמוֹ בְּאַמוּנָה
בוֹ יִתְבָּרֵךְ, וַיִּוְדַע וְעַד אֲשֶׁר דָּבָר גָּדוֹל וְדָבָר קָטָן לֹא
נַעֲשֶׂה מֵעֵצְמוֹ אֲלֵא עַל-יְדֵי הַמְּאֲצִיל הָעֲלִיּוֹן, כְּמוֹ-כֵן
הוּא סוּבֵל אֶת כָּל הַבָּא עָלָיו. וּבְאַמַּת עָלֶיךָ לְדַעַת,
אַהוּבֵי, בְּנֵי! אֲשֶׁר אֵין עוֹד מִדָּה רָעָה לְאָדָם כְּמִדַּת
הַכַּעַס, אֲשֶׁר הִיא הוֹרֶסֶת אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי, וּכְמוֹ
שֶׁאֵנוּ רוֹאִים בְּנֵי-אָדָם מְלֵאִים רְצִיחָה עַל זוּלָתָם, וְכֹל
דָּבָר קָטָן מְרַגֵּז אוֹתָם, עַד שֶׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים
(פְּסָחִים קִיג:): הִרְתְּחַנֵּין חַיֵּיהֶם אֵינָם חַיִּים; כִּי כִּשְׂאָדָם

בכעס ורציחה, כל החיים שלו ממרמרים, ומר לו מאד. ולכן אשרי אדם שקונה לעצמו את מדת הסבלנות, שהיא תקון גמור לפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, ומי שיודע שחטא בחטא המגנה הזה ביותר, עליו לעסק בתקונו, ולמסור את נפשו על מדת הסבלנות. כי עם כעס ורציחה לא פועלים שום דבר, כמאמרם ז"ל (קדושין מא.): רגזן לא עלתה בידו אלא רגזנותא; כי הכעס לא מביא את האדם לשום דבר, אדרבה, עוקר אותו מהעולם הזה ומהעולם הבא, ובני-אדם לא יכולים לסבל אדם הכועס ומתעצבן על כל דבר, וכלם בורחים ממנו. ולכן, אהובי, בני! אם אתה יודע שפגמת בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, ראה לעסק עכשו בימי שובבי"ם בתקונה, ותקבל על עצמך, אשר בארבעים ימים אלו שהם ימי שובבי"ם, שקוראים בהם: ש'מות, ו'ארא, ב'א, ב'ש'לח, י'תרו, מ'שפטים, שתרגיל את עצמך דיקא בימים אלו להיות סבלן גדול על כל אשר בא עליך, ושום דבר בעולם לא יוכל לעצבן אותך, ותקבל על עצמך קבלה חזקה, שב'ימים אלו לא תכעס, אפלו שיאבדו את כל ממונה, ויעשו לך כל מיני הפסדים, אתה, אהובי, בני, אל תתעצבן. ואז אם תוכל להתגבר

בְּיָמִים אֵלֶּי לַעֲקֹר מִמֶּךָ אֶת הַכַּעַס, אֲזִי תִזְכֶּה לְהַפְטֹר
 לְגַמְרֵי מִהַמְדָּה הַרְעָה וְהַמְגִנָּה שֶׁל כַּעַס וּרְצִיחָה,
 אֲשֶׁר רַק מְאַבְדֶת אֶת הָאֲמוּנָה מִהָאָדָם. וְלִכֵּן אוֹמְרִים
 חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (נְדָרִים כב.): כָּל הַכּוֹעֵס אֶפְלוּ
 שְׂכִינָה אֵינָה חֲשׁוּבָה כְּנִגְדּוֹ. כִּי אִם אָדָם הִזָּה מֵאֲמִין,
 אֲשֶׁר מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאִין שׁוֹם מְצִיאוֹת
 בְּלִעְדָּיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, אֲזִי אֵף פַּעַם לֹא הִזָּה בְּכַעַס
 וּרְצִיחָה, וְאֵף פַּעַם לֹא הִזָּה מִתְעַצְבֵּן עַל שׁוֹם דְּבָר;
 כִּי הַמֵּאֲמִין הַיָּמִתִּי, שֶׁמֵּאֲמִין שֶׁהָאִין סוּף בְּרוּךְ הוּא
 מְתַלַּבֵּשׁ אֶפְלוּ בְּעוֹלָם הַעֲשִׂיָּה הַגִּשְׁמִי וְהַחֲמִרֵי הַזֶּה,
 וְדוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, זֶה לְבוּשׁ לְגִבֵּי הָאִין סוּף
 בְּרוּךְ הוּא, הוּא יִסְבֵּל אֶת כָּל אֲשֶׁר עוֹבֵר עָלָיו, אֵף
 מֵאַחַר שֶׁאָדָם חוֹטֵא בַּחֲטָא הַמְגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת
 זֵרַע לְבִטְלָה, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה הוּא מְאַבֵּד אֶת דַּעְתּוֹ
 וְשִׁכְלוֹ, כִּי הַזֵּרַע בָּא מִמַּחַ הָאָדָם, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא
 בָּא לְיַדֵּי כַּעַס, כִּי עַל-יְדֵי כַּעַס מְסִילֵק אֶת דַּעְתּוֹ
 וְחֲכָמָתוֹ לְגַמְרֵי, כְּמֵאֲמָרָם ז"ל (פְּסָחִים סו:): כָּל אָדָם
 שְׂכּוֹעֵס, אִם חָכָם הוּא — חֲכָמָתוֹ מְסִתְּלָקֶת מִמֶּנּוּ.
 וְעַל-כֵּן רָאָה, אֶהוּבֵי, בְּנֵי, מֵה לְפָנֶיךָ! מֵאַחַר שֶׁכָּבֵר
 חֲטָאתָ בַּחֲטָא הַמְגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זֵרַע לְבִטְלָה,
 וְנִתְבַּלְבְּלָה דַּעְתְּךָ, וְאַתָּה כַּעֲסָן וְרוֹצֵחַ וּמִתְעַצְבֵּן עַל
 כָּל דְּבָר קָטָן שֶׁרַק עוֹבֵר עָלֶיךָ, הֲרִגְלָה אֶת עַצְמְךָ

בְּמִדַּת הַסְּבָלָנוּת, וּתְדַבֵּר בְּשֶׁקֶט, וְאַל תִּגְבִּיחַ אֶת קוֹלְךָ. וְאָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תַּעֲנִית ד.): מִיִּבְעֵי לִי לְאִינִישׁ לְמִילָף נִפְשִׁיהַּ בְּנִיחוּתָא, שְׁנֹאֲמַר: "וְהִסֵּר כַּעַס מִלִּבֶּךָ וְרָעָה מִבְּשָׂרְךָ". וְהַחֲטָא הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה נִקְרָא רַע, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בְּרֵאשִׁית לח): "וַיְהִי עַר בְּכוֹר יִהוּדָה רַע בְּעֵינֵי הַרְי"ה" וְגו', כִּי הַחֲטָא הַזֶּה מְבִיא אֶת הָאָדָם לְיַדֵי רָעָה, וְזֶה "וְהִסֵּר כַּעַס מִלִּבֶּךָ", עַל-יְדֵי שֶׁתִּסִּיר "רָעָה מִבְּשָׂרְךָ", כִּי אָדָם הַנּוֹזֵהר, שְׂאִינוֹ חוֹטֵא בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה הַנִּקְרָא רַע, עַל-יְדֵי-זֶה אִינוֹ בְּכַעַס, כִּי הַכַּעַס בָּא רַק מִהַחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה, וְצָרִיכִים לְהִרְגִיל אֶת עַצְמוֹ לְהִיּוֹת סְבֻלָּן עַל כָּל אֲשֶׁר בָּא עָלָיו, וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִשׁוּם דְּבָר, כִּי הַכַּעַס וְהִרְצִיחָה הֵן הֵן הַמְּלֶאכִי חֲבָלָה, וְכַמֵּאֲמָרם ז"ל (ירוּשְׁלָמִי תַּעֲנִית, פָּרָק ב'): אֵף וְחִמָּה מִלְּאֲכִי חֲבָלָה הֵן. כִּי הַכַּעַס וְהִרְצִיחָה, הַמְּחַלְקֵת וְהַמְּרִיבֹת שֵׁשׁ בְּאָדָם, הֵם בָּאִים מִהַקְּלָפוֹת שֶׁבָּרָא עַל-יְדֵי חֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה. וְלִכֵּן הִרְגֵּל אֶת עַצְמְךָ בְּמִדַּת הַסְּבָלָנוּת, וּלְעוֹלָם אַל תִּכְנַס בְּרִצְיָחָה, אֲפֹלוּ שֵׁיכְעִיסוּ אוֹתְךָ, אַתָּה רֹאֵה לְהִדְבִּיק אֶת עַצְמְךָ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְתָמִיד תִּחְשַׁב רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְתִחְדִּיר בְּעַצְמְךָ, אֲשֶׁר הוּא יִתְבָּרַךְ מְחִיָּה וּמְהִיָּה

תקון שובבי"ם

לז

וּמְקַיִם אֶת כָּל הַבְּרִיָּאָה כְּלָהּ, וְלֹא תִסִּיחַ דַּעְתְּךָ מִמֶּנּוּ
יִתְבָּרֵךְ כְּרַגְעַע. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (זֶהר חֲדָשׁ נח):
לֹא יִהְיֶה בְּךָ אֵל זָר, שֶׁלֹּא תִהְיֶה נַח לְכַעַס. כִּי הַכַּעַס
הוּא עֲבוּדָה זָרָה. וְזֶה שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (שִׁבְת
קה:): הַמְקַרֵּעַ בְּגָדָיו בַּחֲמָתוֹ וְהַמְשִׁיבַר כְּלָיו בַּחֲמָתוֹ
וְהַמְפִּיזֵר מְעוֹתָיו בַּחֲמָתוֹ, יִהְיֶה בְּעֵינָיֶיךָ כְּעוֹבֵד עֲבוּדָה
זָרָה. כִּי רוּאִים הַרְבֵּה פְּעָמִים אָדָם בָּא לְיַדֵּי כַּעַס
וּרְצִיחָה כְּזוֹ, עַד שֶׁקוֹרֵעַ אֶת בְּגָדָיו, וְשׁוֹבֵר אֶת כְּלָיו,
וְזוֹרֵק אֶת מְעוֹתָיו עַל הָאָרֶץ מֵרַב כַּעַסוֹ וּרְצִיחָתוֹ,
וְכָל זֶה בָּא מִשׁוּם שֶׁמֵּאֲבֵד אֶת דַּעְתּוֹ. וְלָכֵן רָאָה
לְקַנּוּת לְעַצְמָךְ מִדַּת הַסְּבָלָנוּת, אֲשֶׁר אֵין עוֹד מִדָּה
יוֹתֵר טוֹבָה מִזוֹ, כִּי מִי שֶׁהוּא סְבָלָן עַל כָּל אֲשֶׁר
עוֹבֵר עָלָיו, הוּא הַמְּנַצֵּחַ תָּמִיד, כִּי אֵין עוֹד דָּבָר
שֶׁהוֹרֵס אֶת הָאָדָם בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת כְּמוֹ מִדַּת
הַכַּעַס, שֶׁהוּא מִתְעַצְבֵּן עַל כָּל דָּבָר וְעַל כָּל אָדָם.
וְלָכֵן, אֱהוּבִי, בְּנִי! רָאָה מַה לְּפָנֶיךָ, הַרְגֵּל אֶת עַצְמָךְ
בַּמִּדָּה הַיְקָרָה שֶׁל סְבָלָנוּת, וְאִזְּ דִּיקָא תִצְלִיחַ בְּזֶה
וּבְבָא, וְתִזְכֶּה לְתִקּוּן נִצְחִי.

ה.

סבת החטא ותקונו

הדבור שָׁאֲדָם מִדְּבַר נְבוּל פָּה, וּמִנְבִּיל אֶת פִּי לְדַבֵּר
כָּל הָעוֹלָה עַל רוּחוֹ, זֶה אֲשֶׁר גּוֹרֵם לוֹ לְהִכָּשֵׁל
בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, וְתִקּוּנוֹ הוּא
— עַל-יְדֵי דְבוּרֵי תוֹרָה, דְבוּרֵי תַפְלָה וְדְבוּרֵי
אֲמוּנָה.

צָרִיךְ שְׁתַּדַּע, אֲהוּבֵי, בְּנֵי! אֲשֶׁר אֵין עוֹד כְּלִי
שֶׁיִּכּוֹל לְהִמְשִׁיךְ אֶת הַשְּׁפַע גְּלוּי אֱלֻקוֹת לְאָדָם כְּמוֹ
הַדְּבוּר. וְכִמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א',
סִימָן לַד), שֶׁהַדְּבוּר הוּא כְּלִי הַשְּׁפַע, שֶׁבָּהֶם מְקַבְּלִים
הַשְּׁפַע, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים א'): "וַיִּבְרַךְ אֶתְכֶם כַּאֲשֶׁר
דִּבֶּר לָכֶם", הֵינּוּ לְפִי הַדְּבוּר — כֵּן הַשְּׁפַע, אִם
הַדְּבוּר הֵינּוּ כְּלִי הַשְּׁפַע הֵם בְּשִׁלְמוֹת וּבְמִלּוּאָם, אֲזִי
יְכוּלִים לְקַבֵּל בָּהֶם רַב שְׁפַע, וּבְזֶה נִמְדָּדֶת גְּדֻלַּת
הָאָדָם, אֵיךְ שֶׁמְקַדֵּשׁ אֶת דְּבוּרוֹ. וּבְפֶרֶט שְׂאֵי אֶפְשָׁר
לְהַגִּיעַ לְאֲמוּנָה, אֶלָּא עַל-יְדֵי הַדְּבוּר, כְּמוֹכָא בְּדְבָרֵי
רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן מַד): הָאֲמוּנָה
תּוֹלָה בַּפֶּה שֶׁל אָדָם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים פט):
"אוֹדִיעַ אֲמוּנָתְךָ בְּפִי", הֵינּוּ עַל-יְדֵי שֶׁמְדַבְּרִים

האמונה בפה, זה בעצמו אמונה, וגם על-ידי-זה באים לאמונה. ומחמת זה צריך להזהר מאד מדבורים של כפירה ואפיקורסות, אף-על-פי שאינו אומרם מלבדו, הינו שהוא בעצמו מאמין ואינו כופר, חס ושלום, רק שהוא חוזר ואומר דברי אפיקורסות ששמע מפי אחרים, שהם אפיקורסים, והוא מתלוצץ מהם, אף-על-פי-כן גם מזה צריך להזהר מאד כי הדבור הזה של כפירה מזיק לאמונה, והוא אסור חמור לדבר ולחזר דבורי הבל ושטיות וכפירות מאחרים, ואפלו שהוא מאמין. וצריכים להזהר מאד מאד, כי הדבור הוא זה שמקשר את האדם להקדוש-ברוך-הוא. ובאמת יכולים להפיר את האדם על-ידי הדבור שלו כפי שמדבר. ולכן אמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות נבול פה, סימן א'): מי שמדבר נבול פה בידוע שלבו חושב מחשבות און; כי מה שאדם חושב, זה הוא מדבר. וכמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סו), אשר כל המחשבות של האדם ההכרח לעבור דרך הפה, כי מה שאדם חושב יהיה מה שיהיה, מכרח לעבור בתוך הדבור, רק שהוא בדקות גדולה, וזפי השמיעה זוכים לשמע דבר מתוך דבר, ויודעים את פנימיות האדם, כי על-ידי הדבור יכולים להפיר את

כָּל הָאָדָם. וְלִכֵּן כָּל מִי שֶׁפָּגַם בְּפָגַם הַבְּרִית —
 הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, בְּהִכָּרַח לוֹ לְדַבֵּר נְבוּל פֶּה,
 רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, וְכֵן מְדַבֵּר תָּמִיד עַל צְדִיקִים
 קְדוֹשִׁים הַדְּבוּקִים בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, שְׁזָה מֵה
 שֶׁאָמַר דָּוִד הַמֶּלֶךְ (תְּהִלִּים נה): "שֶׁלַח יְדוּ בְשָׁלוֹמִי
 חֲלֵל בְּרִיתוֹ"; וְכֵן פִּרְשׁ רַבֵּנוּ ו"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן
 לח) אֵת הַפְּסוּק (תְּהִלִּים עג): "שִׁתּוֹ בַשָּׁמַיִם פִּיהֶם
 וּלְשׁוֹנָם תִּהְיֶה בְּאָרֶץ", כִּי עֲכָשׁוּ הַתְּרָה הַרְצוּעָה
 לְדַבֵּר סָרָה עַל כָּל הַצְּדִיקִים וְעַל כָּל יְרֵאֵי הַשֵּׁם, וְהוּא
 כְּמִי שֶׁפּוֹשֵׁט לְשׁוֹנוֹ נֶגֶד כָּל הָעוֹלָם, שֶׁאֵינוֹ מְשַׁגִּיחַ
 עַל כָּל הָעוֹלָם כֻּלָּל, וְכָל אֶחָד מְדַבֵּר עַל זוּלָתוֹ כָּל
 דָּבָר אֲסוּר. וּבְאֵמֶת זֶה שֶׁמְדַבֵּר עַל כָּל אֶחָד כָּל
 הָעוֹלָה עַל רוּחוֹ, כְּפִנְתּוֹ לְדַבֵּר עַל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
 אֵלָּא הוּא מְתַבֵּיֵשׁ לְדַבֵּר עָלָיו יְתַבְּרֶךְ בְּפִרוּשׁ, וְלִכֵּן
 הוּא מְדַבֵּר עַל בְּנֵי-אָדָם, וְזֶה "שִׁתּוֹ בַשָּׁמַיִם פִּיהֶם"
 — כָּל אֵלוֹ שֶׁמְדַבְּרִים רַע, מְדַבְּרִים נֶגֶד הַקְּדוֹשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא כְּבִיכּוֹל, אֵף מִחֲמַת שֶׁהֵם מְתַבֵּיֵשִׁים לְדַבֵּר
 בְּגִלוּי, לִכֵּן מְדַבְּרִים עַל בְּנֵי-אָדָם — "לְשׁוֹנָם תִּהְיֶה
 בְּאָרֶץ", לְדַבֵּר עַל זֶה אוֹ עַל זֶה, כִּי הַמַּאֲמִין בְּאֵמוּנָה
 אֱמֶתִית, שֶׁאֵין מְצִיאוֹת בְּלִעְדָּיו יְתַבְּרֶךְ כֻּלָּל, וְדַבֵּר
 גְּדוֹל וְדַבֵּר קָטָן אֵינוֹ נֶעֱשֶׂה מַעֲצָמוֹ אֵלָּא בְּהַשְׁגַּחַת
 הַמַּאֲצִיל הָעֲלִיּוֹן, הוּא יִמָּצָא אֵת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא

בְּכָל פְּרָטִי הַבְּרִיאָה, וְלֹא יִפְרִיד בֵּין הָעוֹלָם הַזֶּה לְעוֹלָם הַבָּא, בֵּין דוּמָם, צוּמָח, חַי, מְדַבֵּר, לְבִינוּ יִתְבַרֵךְ, כִּי הוּא יוֹדֵעַ, אֲשֶׁר הַכֹּל לְכַל לְבוֹשׁ לְגִבֵּי הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְאֵין בְּלִעְדָּיו יִתְבַרֵךְ כָּלֵל, וְהוּא יִתְבַרֵךְ מְצַמְצֵם אֶת עֲצָמוֹ מֵאֵין סוּף עַד אֵין תְּכֵלִית בְּתוֹךְ הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְאֵי אֶפְשָׁר לְהַגִּיעַ לְהַשְׁגָּה זוֹ לְהַשִּׁיג אֶת הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא בְּתוֹךְ הַבְּרִיאָה, אֲלֹא עַל-יְדֵי קִדְשֵׁת הַדְּבֹר. וְכָבֵר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מְגֵלָה יח.): מְלָה בְּסֵלַע מִשְׁתוּקָא בְּתַרְיִן; אִם מִשְׁלָמִים כְּסָף עַל הַדְּבֹר — סֵלַע אֶחָד, אִם תִּשְׁתַּק תִּקְבַּל עַל הַשְּׁתִיקָה שְׁנֵי סְלָעִים, כְּאוֹמֵר שֶׁהַשְּׁתִיקָה מְאֹד חֲשׂוּבָה, כִּי כְּשֶׁאָדָם שׁוֹתֵק, עַל-יְדֵי-זֶה נִשְׁמַר מְכַל מֵינֵי חֲטָאִים וְעוֹנוֹת, וּבְפֶרֶט מִפְּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, כִּי בְרִית הַלְּשׁוֹן וּבְרִית הַמַּעֲוֹר תְּלוּיֹת זֶה בְּזֶה. וְכַמוּכָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן יט): כְּפִי שְׁאָדָם מְקַדֵּשׁ אֶת דְּבוּרוֹ, כֵּן זוֹכֶה לְתִקּוּן הַבְּרִית; וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (אָבוֹת, פָּרָק א'): וְכֹל הַמְרַבֵּה דְּבָרִים מֵבִיא חֲטָא; וְלִכֵּן עֲקַר תִּקּוּן הַבְּרִית, פְּגַם הַמְּגִנָּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה הוּא — לְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ לְדָם וְלִשְׁתֵּק, וּבְפֶרֶט בֵּימֵי שׁוּבְבֵי"ם, שְׁאֵז קוֹרְאִים: שְׁמוֹת, וְאַרְא, ב'א, ב'שֵׁלַח, י'תָרו, מ'שְׁפָטִים,

שָׁבָהּ חוֹזֵר עַל כָּל גְּלוֹת מִצְרַיִם, שְׁהִיָּה הַדְּבוּר
 בַּגְּלוֹת וְהִגְאָלָהּ, וְלִכֵּן נוֹהֲגִים חֲסִידִים וְאֲנָשֵׁי מַעֲשֵׂה
 לְקַבֵּל עַל עֲצָמָם תַּעֲנִית דְּבוּר בְּאַרְבָּעִים יָמִים אֵלוֹ,
 וְהוּא תְּקוּץ גָּדוֹל לְפָגַם הַבְּרִית, הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה,
 וְעַל-יְדֵי שְׂאֵדָם מְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ תַּעֲנִית דְּבוּר
 אַרְבָּעִים יוֹם, עַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה כָּבֹד כָּל הַשָּׁנָה לְשֹׁמֵר
 עַל דְּבוּרוֹ, וְלֹא יִדְבֹר רַק דְּבוּרֵי תוֹרָה וְיִרְאֵת שָׁמַיִם,
 דְּבוּרֵי אֱמוּנָה וְגִלּוּי הַשְּׂגָחָה פְּרָטִית. וְכִבֵּר אָמְרוּ
 חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (חֲלִין פֶּט.): מָה אֲמָנוֹתוֹ שֶׁל אָדָם
 בְּעוֹלָם הַזֶּה? יְשִׁים עֲצָמוֹ כְּאֵלִים, יָכוֹל אַף לְדַבְּרֵי
 תוֹרָה? תִּלְמוּד לֹא מֵר: צֶדֶק תְּדַבְּרוּן. כִּי הַדְּבוּר זֶה
 הָעֶקֶר, כְּפִי שְׂאֵדָם מְקַדֵּשׁ וּמְטַהֵר אֶת דְּבוּרוֹ, כֵּן זוֹכֶה
 לְקַדְּשֵׁת הַמַּחֲיִין וְלְקַדְּשֵׁת הַבְּרִית.

וְלִכֵּן רְאֵה, אֶהוּבִי, בְּנִי, מָה לְפָנֶיךָ! מֵאַחַר
 שְׁכָל-כֶּךָ חֲטָאתָ בַּחֲטָא הַמְּגַנֶּה הַזֶּה שֶׁל פָּגַם הַבְּרִית,
 הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, הִרְגַּל אֶת עֲצָמְךָ לְדָם וְלִשְׂתֵּק,
 וּבִפְרָט אִם מְחַרְפִּים וּמְבַזִּים אוֹתְךָ, אַל תַּעֲנֶה
 לְרָשָׁעִים הָאֲרוּרִים הָאֵלוֹ, וּתְקַבֵּל אֶת הַחֲרוּפִים
 וְהַגְּדוּפִים בְּשִׂמְחָה וּבְאַהֲבָה. וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-
 מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ו'), שְׂעַקֵר הַתְּשׁוּבָה — יָדָם
 וְיִשְׂתֵּק; כִּי בְּאֵמֶת עָלֶיךָ לְדַעַת, אֶהוּבִי, בְּנִי, שְׁכָל

אלו המדברים עליך, זה מסבות עוונותיך המרבים, ובפרט בחטא המגנה של פגם הברית, הוצאת זרע לבטלה, וכמו שאמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות נאוף, סימן כו): על-ידי הוצאת זרע לבטלה בורא קלפות המתלבשים בבני-אדם, חולקים עליו ועושים לו יסורים. ולכן מאחר שאתה יודע את האמת, שחטאת, עוית, פשעת, ימים ושנים בחטא המגנה הזה, עליך לדם ולשתק, ולהרגיל את עצמך לא לענות למבזי ולמחרפי נפשך כי הוא זה, ואדרבה ראה לקדש ולטהר את הדבור שלך, ותקרב בני-אדם אליו יתברך, ותגלה ותפרסם את אמת מציאותו יתברך לכל עם ישראל. וכבר אמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות נאוף, סימן מא): תקון להוצאת זרע לבטלה, שישתדל להחזיר בני-אדם בתשובה. וככל שאדם יודע יותר שהוא פגם בחטא המגנה הזה, עליו לקרב מה שיותר אנשים אליו יתברך, כי על-ידי כל טפה וטפה שהוציא לבטלה, ברא קלפות ומשחיתים בלי מספר, רחמנא לישיזבן, שהם נוקמים בו, ובזה שמקרב יהודים אל הקדוש-ברוך-הוא, ומכניס בהם הרהורי תשובה, והם גם-כן מתחילים לקיים את המצוות, והם גם-כן מתחילים ללמד תורה ולהתפלל להקדוש-ברוך-הוא, על-ידי-

זֶה הֵם בּוֹרְאִים מְלֹאכֵי זְכוּת, שֶׁהֵם מְלַמְּדִים זְכוּת עַל
 הָאָדָם שֶׁקָּרַב, וְעַל-יְדֵי-זֶה מְמִילָא גְמַחֲקִים כָּל
 הַקְּלָפוֹת וְהַמְּשַׁחֲתִים שֶׁבָּרָא מִחַמַּת עֲוֹנוֹתָיו. וְלִכֵּן
 כָּל מִי שִׁיּוֹדֵעַ בְּנַפְשׁוֹ שֶׁפָּגַם בְּפָגַם הַבְּרִית, הוֹצֵאת
 זֶרַע לְבִטְטָלָה, עָלָיו לְמָסוֹר אֶת נַפְשׁוֹ לְקָרֵב רְחוּקִים
 אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְלִדְבַר עַל רוּחָם, וְלִגְלוֹת לְפָנֵיהֶם אֶת
 אֲמִתּוֹת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּגִלּוֹי רַב, כִּי הַדְּבֹר שֶׁאָדָם
 מְדַבֵּר אֶל זֹלָתוֹ דְּבוּרֵי אֲמֵת וְאַמוּנָה, יֵשׁ לוֹ כַּח גְּדוּל
 מְאֹד לְהַמְשִׁיךְ אֶת בְּנֵי-אָדָם אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, כַּמּוּבָא
 בְּדִבְרֵי מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל (לְקוּטֵי-הַלְכוּת, בְּרְכוּת הַשַּׁחַר, הַלְכָה
 ה', אוֹת צו); וְלִכֵּן צְרִיכִים לַעֲסֹק בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה
 הַזֹּאת מְאֹד מְאֹד, לְגַלוֹת לְכָלֵם אֶת הָאֲמֵת וְהָאַמוּנָה
 לְכָל בָּאֵי עוֹלָם, וְלֹא לְהַתְּבַיֵּשׁ מִשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם,
 וְלֹא לְהַתְּפַעֵל מֵאַף אֶחָד, אֲזָא לְגַלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת
 אֲמִתּוֹת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי הַדְּבֹר מְשָׁרִים אֶת
 הַשְּׂכִינָה בְּעוֹלָם. וְאִם הָיִיתָ יוֹדֵעַ, אֲהוּבֵי, בְּנֵי! מֵה
 זֶה מַעֲלַת הַדְּבֹר, וְאֵל מֵה יְכוּלִים לְזְכוּת עַל-יְדֵי-זֶה,
 הָיִיתָ עוֹסֵק כָּל הַיּוֹם וּלְרַבּוֹת הַלֵּילָה, לְדַבֵּר רַק מִמֶּנּוּ
 יִתְבַּרֵךְ, כִּי בְּאֲמֵת עַל-יְדֵי הַדְּבֹר נִבְרְאִים כָּל
 הַדְּבָרִים, הֵינּוּ עַל-יְדֵי תְּמוּנַת הָאוֹתִיּוֹת הָאֵלֶּ"ף-
 בֵּי"ת, שֶׁמִּשָּׁם כָּל הַיִּשׁוּת וְכָל הַרְצוֹנוֹת שֶׁנִּמְשָׁכִים
 מִרְצוֹן הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, שֶׁאֵין בּוֹ תְּמוּנָה, כַּמּוּבָא

תקוץ שובבי"ם

מה

בְּדַבְרֵי מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל (לקוטי־הלכות, גבית חוב מהיתומים, הלכה ד', אות יד); ובזה שאדם מדבר הרבה אליו יתברך, ובכל מקום שרק בא, הוא מגלה ומפרסם את אמתת מציאותו יתברך לבני־אדם, על־ידי־זה הוא מעלה את המקומות אליו יתברך. ולכן אין לתאר ואין לשער את גדל זכות האדם שזוכה תמיד לדבר אל הקדוש־ברוך־הוא בלשון שרגיל בה. וככל שאדם יודע שפגם יותר בפגם הברית, הוצאת זרע לבטלה, עליו להרגיל את עצמו לדבר אליו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, ולסלק את חכמתו ודעתו ובינתו, ויזעק ויצעק ויתחנן אליו יתברך, ויוציא את הרצונות והכסופים הטובים שיש לו מפיו דיקא, אשר על־ידי־זה נארגין עולמות חדשים, ובני־אדם לא יכולים לתאר לעצמם את גדל הענין הזה של להוציא את הרצונות והכסופים מפיו דיקא, שזה גורם לטהר ולזכך את מחו ומחשבתו, ומוציא אותו מהחשך שנפל לשם, פמובא בדברי מוהרנ"ת ז"ל (לקוטי־הלכות, אומנין, הלכה ד', אות כט).

ולכן ראה, אהובי, בני, מה לפניך! מאחר שפבר חטאת בחטא המגנה הזה של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, קבל על עצמך לא לדבר כל

העולה על רוחך, ומכל שכן וכל שכן שלא תנבל את פיה, ועל-ידי-זה דיקא תזכה להתעלות בעליה אחר עליה, עד שתדביק את מח מחשבתך באין סוף ברוך הוא, ותזכה שימחל לך על כל עוונותיך.

ו.

סבת החטא ותקונו

הצדקה היא תקון גמור לפגם הברית, ואשרי מי שמרבה בצדקה בכל יום מימי חייו, ובפרט בעבור זכות הרבים, שאז מבטח לו שיתקן את כל מה שפגם בחטא המגנה של הוצאת זרע לבטלה צריך שתדע, אהובי, בני! אשר רבנו ז"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רסד): הצדקה היא תקון הברית; כי פגם הברית הוא כי הנה צריך להשפיע בקדשה במקום שצריך להשפיע, והוא סלק ההשפעה משם והמשיכה, חס ושלום, למקום אחר, ועל-כן התקון הוא על-ידי הצדקה, שעל-ידי-זה חוזר ומשפיע לשם אל הקדשה, על-ידי-זה נתקן. וזה סוד (שמות לה): "ויבואו האנשים על הנשים", הנאמר בנדבת המשכן, שזה זויג הנעשה על-ידי הצדקה. ועל-כן כשנותן לעני שאינו הגון, אזי

אֲדַרְבֶּה הוּא נִפְגָּם יוֹתֵר, כִּי הוּא חוֹזֵר וּמִשְׁפִּיעַ
לְמָקוֹם שְׂאִינוֹ צָרִיף. וְלָכֵן כָּל מִי שְׂיִוְדַע בְּנִפְשׁוֹ
שְׂפָגָם בְּפָגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, שְׂעַל-
יְדֵי-זֶה הַפְּרִיד אֶת הַיְסוּד מֵהַמְּלָכוֹת, וְגַרְם שְׂכָל
הַטְּפוֹת הַתְּפִזּוֹ לְבִטְלָה, עֵקֶר תְּקוּנוֹ — לְהַרְבוֹת
בְּצִדְקָה. וְעֵקֶר הַצִּדְקָה אוֹמֵר מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל (לְקוּיטֵי-
הַלְכוֹת, בְּרִכּוֹת-הַשַּׁחַר, הַלְכָה ה', אוֹת לַה), לְתַן לְעַנְיֵים
הַגּוֹנִים, צְדִיקִים קְדוֹשִׁים, הַמְּחַדְשִׁים חֲדוּשֵׁי תוֹרָה
עַל יְסוּדוֹת נְאֻמָּנִים, וּבְזֶה שְׂעוֹזְרִים לָהֶם לְהַדְפִּיס אֶת
חֲדוּשֵׁי הַתּוֹרָה שְׂלָהֶם, הַנְּבֻנִים עַל יְסוּדוֹת אֵיתָנִים
שֶׁל הַצְּדִיקִים הָאֲמֵתִיִּים, שְׂעַל-יְדֵי-זֶה מְקַרְבִּים
נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וּמְכַנְיָסִים בָּהֶם רְצוֹנוֹת
חֲדָשִׁים לְהַשְׁתוֹקֵק אַחֲרָיו יִתְבַּרֵךְ, זוֹ הַצִּדְקָה הָעוֹלָה
עַל כָּל הַצִּדְקוֹת, כִּי בְּזֶה שְׂהַצְּדִיקִים הַדְּבָקִים בְּאֵין
סוּף בְּרוּךְ הוּא מְתַלַּבְשִׁים עֲצָמָם בְּלְבוּשֵׁים רַבִּים,
כְּדֵי שְׂתִהְיֶה לָהֶם שְׂיִכּוֹת אֶל הַמוֹן-עַם, וְעוֹשִׁים כָּל
מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבָעוּלָם לְהוֹרִיד אֶת עֲצָמָם אֶל אֱלוֹ
הַקְּטָנִים וְהַנְּפוּלִים, וּמְדַבְּרִים עִמָּהֶם שְׂיַחַת חֲלִין,
וְהַכֹּל כְּדֵי לְחַזֵּר לְבָנוֹת לָהֶם אֶת דַּעְתָּם, וּלְהַחְזִירָם
אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, כַּמּוּבָא בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוֹ ז"ל (לְקוּיטֵי-מוֹהֲרַנְ"ן,
חֵלֶק ב', סִימָן צא); וְכֵן כָּל חֲדוּשֵׁי תוֹרָתָם הוֹלְכִים עַל
קִטְבֵי זֶה, שְׂהֵם מְלַבִּישִׁים אֶת עֲצָמָם וְהַשְׂגָּתָם

בְּדַבּוּרִים פְּשׁוּטִים, עַד שְׁגַם אֵלוֹ הֶרְחֹקִים בְּתַכְלִית
הֶרְחֹק, שְׁגַם בָּהֶם יִפְגַּס רְצוֹן לַחֲזוֹר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה
אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, אֲשֶׁר הִצְדָּקָה הִזוּ עוֹלָה עַל כָּל
הִצְדָּקוֹת; כִּי כְּשֶׁאָדָם חָטָא בְּפָגַם הַבְּרִית, הוֹצֵאת
זֶרַע לְבִטְלָה, נִכְנָסִים בּוֹ סִפְקוֹת וּכְפִירוֹת, רַחֲמָנָא
לִישׁוּבָן, כִּי הַחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה מִפְּרִיד בֵּין הַיְסוּד
לְבֵין הַמְּלָכוֹת, כִּי בְּרִית וְאַמוּנָה תְלוּיֹת זוּ בְּזוּ,
כְּמוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן
לא), בְּסוּד (תְּהִלִּים פט): "וּבְרִיתִי נְאֻמָּנָה לוֹ"; כִּי עַקֵּר
קִיּוּם אֲמוּנָה אֵינוֹ אֶלָּא עַל-יְדֵי שְׁמִירַת הַבְּרִית,
וְהִצְדִּיקִים הַקְּדוּשִׁים מְתִיגְעִים וְטוֹרְחִים לְחַדֵּשׁ בְּכָל
פַּעַם חֲדוּשִׁים חֲדָשִׁים, לְהַחֲדִיר בְּנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
אֲמוּנָה בְּרוּחָהּ וּמְזַכֶּכֶת, וּלְהַחֲזִיר לָהֶם אֶת הַסִּפְקוֹת.
וְלִכֵּן אֵין עוֹד צְדָקָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִזוּ — מְלַנְדֵּב
לְצַדִּיקִים וְחֻכְמִים הַמְּחַבְּרִים סְפָרִים שְׂיִכּוּלִים לְקָרֵב
אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וּלְהַכְנִיס בָּהֶם רְצוֹן,
שְׁגַם הֵם יִרְצוּ לְהַכְלִיל בְּאֵין סוּף בְּרוּחַ הוּא. וְזֶה
(תְּהִלִּים קיט): "צְדָקְתָּךְ צְדָק לְעוֹלָם וְתוֹרָתְךָ אֱמֶת",
עַל-יְדֵי שְׁנוּתָנִים צְדָקָה לְחֵבֵר סְפָרִים וּלְהַאֲרִם
בְּעוֹלָם, לְבָאֵר דְּבַרֵי הַתּוֹרָה שֶׁיִּדְעוּ הַכֹּל אֱמֶת
הַתּוֹרָה, עַל צְדָקָה זוּ נֶאֱמַר: "צְדָקְתָּךְ צְדָק לְעוֹלָם",
כִּי צְדָקָה כְּזוֹ נִשְׁאַרְת לְעוֹלָם, כְּשֶׁנּוֹתְנִים לְמַחְבְּרִים

חכמים וצדיקים המגלים תורת אמת. ובאמת עליך
 לדעת, אהובי, בני! אשר עקר הספרים הקדושים
 שמחברים הצדיקים האמתיים בכל דור ודור, וראוי
 לעזר להם להדפיסם, הם דיקא ספרים כאלו
 המביאים לידי מעשה, לידי קיום התורה, שלזה
 צריכים ספרים רבים מאד עד אין קץ, שיוכל כל
 אדם איך שהוא בכל דרגה ודרגה ובכל מה שעובר
 עליו כל ימי חייו הבלו בנערותו ובזקנותו וכו',
 בטיבו ובעיקו וכו', שיוכל להחיות את עצמו
 ולהשיב את נפשו, ולקבל ולשאב מהם עצות
 אמתיות, איך להתנהג באופן שישאר קיים על עמדו,
 שדיקא אלו הספרים עולים על הכל. כי באמת עובר
 על בני-אדם מה שעובר — צרות ויסורים ומרירות
 והרפתקאות, ובפרט מי שחטא בחטא המגנה של
 הוצאת זרע לבטלה, עליו עוברים כל מיני משברים
 וגלים, עד שיש שחטאו בחטא המגנה הזה כל-כף,
 עד שהגיעו ליאוש גמור, ומתיאשים מחייהם
 לגמרי, כי אינם רואים שום דרך ותקנה איך לצאת
 מהחשך שנלכדו בו, כי החטא המגנה הזה של
 הוצאת זרע לבטלה מחשיך את העינים ומעקם את
 הלב והדעת בספקות ובקשיות אחריו ותברך, והם
 שורים במרירות עצומה. ולכן הצדיקים הקדושים

שְׁבַכְל דּוּר וְדוּר, הֵם אֲשֶׁר מְרַחֲמִים עַל נַשְׁמוֹת
 יִשְׂרָאֵל, וּמַחְבְּרִים סְפָרִים קְדוּשִׁים הַמְגִלִּים אֶת
 אֲמִתַּת מְצִיאוֹתוֹ יְתָבְרָךְ, וְאֵיךְ שְׂאִין שׁוֹם יְאוּשׁ
 בְּעוֹלָם כָּלֵל, וְנוֹתְנִים עֲצוֹת וּדְרָכִים וְנִתְיָבוֹת לְכָל
 אֱלוֹ שֶׁנִּפְּלוּ כְּבָר בְּעַמְּקֵי עַמְּקִים בְּשָׂאוֹל תַּחֲתִית
 וּמִתַּחֲתָיו. וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי אָדָם שְׁזוּכָה לְהִרְבּוֹת בְּצַדְקָה,
 כְּדֵי לְקַיֵּם (מְשַׁלֵּי ה') : "יִפּוּצוּ מֵעִיֵּנוֹתֶיךָ חוּצָה", וְזוֹ
 הַצַּדְקָה שְׁעוֹלָה עַל כָּל הַצַּדְקוֹת. וְעַל צַדְקָה זוֹ נֶאֱמַר
 (תְּהִלִּים קו) : "עוֹשֶׂה צַדְקָה בְּכָל עֵת", וְדַרְשׁוּ חֲכָמֵינוּ
 הַקְּדוּשִׁים (מְדַרְשׁ תְּהִלִּים) : זֶה הַכּוֹתֵב סְפָרִים וּמְשַׁאֵלָן
 לְאַחֲרִים. וְזֶה סוֹבֵב בְּיוֹתֵר עַל חֲכָמֵי הַדּוּר, צַדִּיקִים
 אֲמִתִּיִּם הַדְּבוּקִים בְּאִין סוּף בְּרוּךְ הוּא, הַזּוֹכִים
 לְחִדּוֹשׁ חֲדוּשֵׁי תוֹרָה, וְלִקְרַב אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֵלָיו
 יְתָבְרָךְ, וּבִפְרָט אֱלוֹ שֶׁנִּכְשְׁלוּ בַּחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה שֶׁל
 הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטּוּלָה.

וְעַל-כֵּן אִם אַתָּה רוֹצֶה, אֶהוּבֵי בְּנֵי! לְתַקֵּן אֶת
 מֶה שֶׁקְּלַקְלַתָּ, רְאֵה לְהִרְגִיל אֶת עַצְמְךָ לְתַן צַדְקָה
 לְחֲכָמִים וְצַדִּיקִים כְּאֱלוֹ אֲשֶׁר מְחַבְּרִים סְפָרִים
 שְׁמוֹעִילִים לָךְ וְלַעוֹד אֲלָפִים וְרַבִּבוֹת נַשְׁמוֹת פְּגוּמוֹת
 כְּמוֹךָ. כִּי כְּשֶׁאָדָם נוֹתֵן סֵתֵם צַדְקָה, הַיּוֹם אָכַל אֶת
 זֹאת, וּמָחָר צָרִיךְ עוֹד פַּעַם, מֶה שְׂאִין כֵּן, אִם נוֹתְנִים

להדפסת החדושי תורה של הצדיקים והחכמים
 האמתיים, המלאים עצות איך לצאת מהחשך והרע
 שנלכדו בו, הרי היא צדקה בכל עת. כי הספר נשאר
 אצל האדם, ובכל פעם הוא מוציא את זה, ומחזק
 את עצמו בזה. ולכן דיקא על חדושי תורה של
 הצדיק האמת ותלמידיו הקדושים שבכל דור ודור
 נאמר: "עושה צדקה בכל עת", כי הצדקה הזאת
 נשארת בכל עת. ולכן, אהובי, בני! מאחר שאתה
 מכיר את עצמך היטב, ואתה יודע מה שעבר עליך
 בחייהך, וזכה אותך הקדוש-ברוך-הוא עם כסף
 ונכסים, ראה למסור את כל כליך למען הדפסת ספרי
 רבנו ז"ל ותלמידיו ותלמידי תלמידיו, המחיים את
 נפש כל חי, ותזכיר לעצמך איך שאתה היית בחשך
 גדול מאד על-ידי חטאיך הרבים, ודיקא הספרים
 האלו החיו אותך והוליכו אותך בדרך הנכונה,
 ואפלו עכשו שעובר עליך מה שעובר, הספרים
 האלו המחזקים ומעודדים ומשמחים אותך, מדוע
 לא תחשב גם מזולתך, שיש עוד אלפים ורבבות
 נשמות פגומות, שכל-כך מר ורע להם החיים, והם
 שרויים בדכאון ובעצבות פנימית, ודיקא הספרים
 האלו יכולים לעזור להם. ולכן למה לא תתרום בעין
 יפה על הדפסת הספרים הקדושים האלו, והיה זה

תקוּן הַנְּצַחִי?! וּבְפֶרֶט בְּיָמִים אֵלּוּ הַנְּקֻרָאִים יָמֵי שׁוֹבְבֵי"ם, רְאֵה לְפָנֶיךָ מְעוֹתֶיךָ לְצַדִּיקָה, וּתְקִיָּם (דְּנִיָּאל ד') : "וַחֲטָאָךְ בְּצַדִּיקָה פָּרַק", וַחֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (בְּרָכוֹת ו:): אֲגַרָּא דְתַעֲנִיתָ צַדִּיקָתָא; כִּי עָקַר מַעַלְתַּת הַתַּעֲנִית כְּשֵׁנוֹתָנִים צַדִּיקָה לְעַנְיִים מְהֻנְנִים. וְלִכֵּן מֵאַחַר שְׁחָטָאתָ בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל פְּגַם הַבְּרִית, הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, אֲשֶׁר לְפִי דְבָרֵי הָאֲרִיז"ל אַתָּה צָרִיךְ לָצוּם עַל כָּל חֲטָא שֶׁל פְּגַם הַבְּרִית שֶׁל הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, פ"ד תַּעֲנִיּוֹת, וּמֵאַחַר שֶׁאֵין לָךְ כֹּחַ לְהַתְּעַנּוֹת כָּל-כָּף הַרְבֵּה כְּפִי רַבּוּי חֲטָאֶיךָ וְעוֹנוֹתֶיךָ הַמְּרַבִּים, אֲשֶׁר רַק הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְאַתָּה יוֹדְעִים כַּמָּה חֲטָאתָ בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה, לִכֵּן רְאֵה לְהִיּוֹת חָכָם, וְתַרְבֶּה בְּצַדִּיקָה לְמַעַן זְכוּי הַרְבִּים, לְהִדְפִּיס אֶת הַסְּפָרִים הַקְּדוֹשִׁים הַמְּחַיִּים וּמְחַזְּקִים בְּנֵי-אָדָם, וּמְחַדְדִירִים בָּהֶם אֲמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמְחַזְּקִים וּמְעוֹדְדִים וּמְשַׁמְחִים אוֹתָם לְקַיֵּם אֶת הַמְּצוּוֹת בְּשִׂמְחָה, אֲשֶׁר אֵין עוֹד צַדִּיקָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִזֶּה. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (קִהְלָת, רָבָה, פְּרָשָׁה י', סִימָן כ"א): הַדּוֹרוֹן שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא צַדִּיקָה, הַנּוֹתֵן צַדִּיקָה אֶפְלוּ הִיָּתָה בְּיָדוֹ עֵבֶרָה וְנִחַתָּם דֵּינוֹ לְאַבֵּד, יְכוּל לְהִיּוֹת מְקַבֵּל פָּנֵי שְׂכִינָה בְּכָל יוֹם, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אוֹמֵר לְמִלְאָךְ שֶׁל פּוֹרְעָנוֹת אֵל

תגע בו. ועל איזה עון עוד נחתם דינו לאבד, אם לא על פגם הברית, הוצאת זרע לבטלה, פמובא (זהר וישב), שעל החטא הזה אין מועילה שום תשובה. ורבנו ז"ל אמר (שיחות הר"ן, סימן עא), שגם על חטא זה מועילה תשובה, והוא צריך להתנסות לעבור עוד פעם במקומות אלו, ואז כשמתחזק, הוא יכול לעבור על הכל, עין שם. ולכן מאחר שזכה אותך הקדוש ברוך הוא עם כסף ונכסים, ראה שכל הצדקה שלך תהיה רק להדפסת והפצת הספרים הקדושים האלו, שעזרו לך בעת שהיית בחשך שבור, מדכא בדכאון פנימי, והיית שרוי בעצבות וביאוש גמור, עד שבא לידך ספר מספרי הצדיק האמת ותלמידיו, ותלמידי תלמידיו, שזה עזר לך להתגבר על הכל, ולצאת ממקומך שנפלת לשם. ולכן כמו שהספרים האלו עזרו לך, כן ראה להשפיע מהכסף והנכסים שהשפיע לך הקדוש ברוך הוא — רק להדפסת ספרים אלו. זה עקר תקוץ הברית, ואין עוד צדקה יותר גדולה מזו, מלהציל נשמות ישראל. והצדקה הזו תלויה אותך בעולם הזה ובעולם הבא; אשרי מי שמכניס דברים אלו בתוך לבו, ואז טוב לו כל הימים.

ענין פדיון פ"ד תעניות על-ידי צדקה

מוכא בדברי האר"ל (שער ויח-הקדש, תקון כז), שעל פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה האדם צריך להתענות פ"ד ימים, וזה על כל חטא שחטא פעם אחת, צריך להתענות פ"ד ימים. ולכן אם אדם חטא, חס ושלום, עשר פעמים בחייו בחטא המר הזה, הרי עליו להתענות שמונה מאות וארבעים יום, ואם חטא, חס ושלום, בחטא המגנה הזה מאה פעמים, הרי עליו להתענות שמונת אלפים וארבע-מאות יום, ואם חטא בחטא המזהם הזה אף פעמים בחייו, הרי צריך להתענות שמונים וארבע אף יום, שזה חשבון של מאתים ושלשים שנה, שצריך לחיות רק בשביל להתענות על אף פעמים שחטא. ולצערנו הרב, החטא המגנה הזה מאד מאד מצוי בעתים הללו, עד שאדם צריך לחיות כל-כף הרבה שנים, כדי שיוכל להתענות כל-כף הרבה ימים, כדי לתקן מה שקלקל, אשר זה דבר בלתי אפשרי, כי ימי שנותינו בהם שבעים שנה (תהלים צ, י), ואיך אדם יכול לחיות מאות שנים, ולהתענות בכל יום, כדי לתקן את זה?! ואל תתמה, אהובי, בני, שיש שנכשלו בחטא המגשם והמזהם והמגנה הזה כל-כף הרבה פעמים, שכבר

מוכא בספר הקדוש והנורא "ראשית חכמה" (שער
התשובה, פרק יג), וזו לשונו: "ומהדברים שצריך עכשו
לתקן, הוא לתקן אות ברית הפגום בהוצאת זרע
לבטלה, שאין אדם בזמננו נצול ממנו בבחירותו"
וכו', עין שם. ואם כתב את זה לפני ארבע-מאות
שנה, מה נאמר אגן בדורותינו אלו? אשר הפכירות
והאפיקורסות והפריצות וההפקרות, השקוץ, תעוב
וזהום עושים פריצות בין נשמות ישראל, ונערי בני
ישראל נכשלים בחטא המר הזה, אשר הוא עון חמור
מאד, עד שאמרו בזהר (וישב קפח), שעל פגם הברית
ובפרט מאן דאושיד זרעא בריקניא, חס ושלום, אין
מועיל על זה שום תשובה. ואמר רבנו ז"ל (שיחות-
הר"ן, סימן עא), שעל כל דבר יש תשובה, ועקר
התשובה הוא לבל יעשה עוד מכאן ולהבא, והוא
מכרח לעבור באלו המקומות והענינים שהיה בתחלה
ולתנסות שם. וכשמרחם על עצמו עכשו, ואינו
עושה עוד מה שעשה מקדם, ומשבר את תאוותו, זה
עקר התשובה. וידוע, אשר האריז"ל תקן, שיכולים
לפדות את העניות בצדקה, כמו שכתוב (דניאל ד'):
"וחטאך בצדקה פרק"; ובפרט בימי שובבי"ם, שאז
הוא הזמן לתקן את החטא המגנה והמשקץ והמתעב
הזה. ולכן אשרי מי שנותן בכל יום שמונים וארבע

פְּרוּטוֹת לְצַדִּיקָה, או שְׂמוֹנִים וְאַרְבָּעָה שְׁקָלִים לְצַדִּיקָה,
 או שְׂמוֹנִים וְאַרְבָּעָה דוּלָר לְצַדִּיקָה. הַכֹּל כְּפִי הָאָדָם,
 כִּי הַצַּדִּיקָה מְכַפֶּרֶת עַל הַכֹּל, וְכִשְׂאָדָם מְרַבָּה בְּצַדִּיקָה
 — מְרַבָּה בְּזִכְיוֹת, וּבְפֶרֶט כִּשְׁהַצַּדִּיקָה הִיא בַּעֲבוּר
 צַרְכֵי הַרְבִּים. וְכִמוֹ שֶׁאָמַר מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת,
 גִּזְלָה, הַלְכָה ה', אוֹת יח), עַל פִּי מֵאֲמָרָם ז"ל (בִּיצָה כט.):
 גִּזְלֵי וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ מִמֵּי גִזְלֵי, יַעֲשֶׂה מֵהֶם צַרְכֵי רַבִּים. כִּי
 יֵשׁ שְׂפָגָם וְחֻטָּא כָּל-כָּף, שֶׁהַפְּגָמִים שֶׁלוֹ נוֹגְעִים לְכָל־
 נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי אֶחָד שֶׁחֻטָּא בְּפָגָם הַבְּרִית —
 הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, בּוֹרָא קְלָפוֹת וּמְשַׁחִיתִים, שֶׁעַל-
 יְדֵי-זֶה גּוֹרֵם שְׂגָם שְׂאָר נְשָׁמוֹת קְדוֹשׁוֹת יְבוֹאוּ לְיַדֵּי
 חֻטָּא הַמְּגַנָּה הַזֶּה. וְלָכֵן מִי שֶׁכָּבַר חֻטָּא בְּחֻטָּא הַמְּזוּהָם
 שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, וְעִכְשָׁו רוֹצֵה לְחַזֵּר בְּתִשׁוּבָה
 שְׁלֵמָה, וְלֹא יוֹדֵעַ לְעוֹד כַּמָּה נְשָׁמוֹת קְדוֹשׁוֹת גָּרָם
 לְחֻטָּא, לָכֵן עֵקֶר תְּקוּנוֹ לְעֶסֶק בְּצַרְכֵי רַבִּים, וְהוּא —
 שִׁישְׁתֵּדֵל שְׂיֵהִיָּה לוֹ חֵלֶק בְּהַמְשַׁכַּת הַתּוֹרָה
 שֶׁמִּמְשִׁיכִים הַצַּדִּיקִים הַקְּדוֹשִׁים, הַדְּבָקִים בְּאֵין סוּף
 בְּרוּךְ הוּא, וּמְחַדְּשִׁים חֲדוּשֵׁי תּוֹרָה כְּאֵלוֹ, אֲשֶׁר יֵשׁ
 בְּכַחַם לְהַחְזִיר אֶת כָּל הָעוֹלָם בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה,
 וּמְחַבְּרִים סְפָרִים כְּאֵלוֹ שֵׁישׁ בְּכַחַם לְהַחְיֹת נַפְשׁ כָּל
 חַי, וְלְהוֹצִיא אוֹתָם מֵהַזְּהָמָה שֶׁנִּפְּלוּ אֵלֶיהָ. וְלָכֵן עֵקֶר
 הַצַּדִּיקָה צָרִיךְ לְהִיּוֹת לְמַעַן הַדְּפֹסֶת וְהַפְּצַת סְפָרֵי רַבְּנוּ

ז"ל, וְתִלְמִידָיו וְתִלְמִידֵי תִלְמִידָיו. וְלִכֵּן, אֶהוּבֵי, בְּנֵי!
מֵאַחַר שְׁאַתָּה יוֹדֵעַ שְׁפִגְמָתְךָ כָּל-כָּךְ הֶרְבֵּה בַּחֲטָא
הַמְּגִנָּה הַזֶּה, וְאַתָּה צָרִיךְ לְהִתְעַנּוֹת כָּל-כָּךְ הֶרְבֵּה
תְּעֻנִיּוֹת, עַד שְׁאִין בְּכִחֲךָ לַעֲמֹד בְּזֶה, לִכֵּן אֵיעָצְךָ וְיֵהִי
אֲלֵקִים עִמָּךְ; רְאֵה לְהִרְגִיל אֶת עֲצֻמְךָ לְתַת כָּל יוֹם
פ"ד פְּרוּטוֹת, וְאִם תּוּכַל יוֹתֵר — פ"ד שְׁקָלִים, אוֹ
פ"ד דוּלָר, הַכֹּל כְּפִי הָאָדָם, אִין לְתֵאָר וְאִין לְשַׁעַר אֶת
גְּדֹל הַזְּכוּת שֶׁיֵּשׁ לָךְ בְּזְכוּת הַרְּבִים, שְׁבוּדָאֵי עַל-יְדֵי-
זֶה יִמָּחַל לָךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל הַכֹּל, וְלֹא תִצְטָרֵךְ
לְהִתְעַנּוֹת. וְלִכֵּן רְאֵה לְתַת כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ כָּל יוֹם וְיוֹם
פ"ד פְּרוּטוֹת וְכוּ' כַּנ"ל, וּמְכַל שְׁכֵן בְּיָמִים אֱלוֹ, יְמֵי
שׁוֹבְבֵי"ם, שְׁקוֹרָאִים אֲזוֹ שְׁמוֹת, וְאַרְא, ב'א, ב'שֵׁלַח,
י'תָרוֹ, מ'שְׁפָטִים, שְׁהֵם הַיָּמִים הַמְּסֻגָּלִים לְתַקֵּן אֶת
הַחֲטָא הַזֶּה, אֵל יַחֲסֹר לָךְ יוֹם אֶחָד שֶׁלֹּא תִתֵּן אֶת
הַסְּכוּם הַנ"ל. וְקִדְּם שְׁתַּתֵּן אֶת הַצְּדָקָה, תֹּאמֶר אֶת
הַתְּפִלָּה הַזֹּאת, כְּדֵי לְיַחַד אֶת כָּל הָעוֹלָמוֹת יַחַד,
שֶׁהַפְּרֻדָּתָ עַל-יְדֵי חֲטָאתֶיךָ הַמְּרַבִּים.

יִקַּח בְּיָדוֹ סֶכּוּם הַכֶּסֶף כְּמִסְפַּר פ"ד, וַיֹּאמֶר אֶת זֶה
קִדְּם שְׁנוֹתַי לְצַדִּיקָה:

לְשֵׁם יְחִוּד קִדְּשָׁא בְּרִיךְ הוּא
וְשְׂכִינְתִּיהָ

תכוון: יאהדונהי (זעיר ונוקבא)

בְּדַחֲלֵלוֹ וּרְחִימוֹ וּרְחִימוֹ וּדְחִילֵלוֹ
יֵאֱהוּיָהּ אֵיֱהוּיָהּ

לְיַחְדָּא שֵׁם

י"ה (אבא ואמא) בו"ה (זעיר ונוקבא)

בְּיַחְדָּא שְׁלִים
יהוה

בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל, בְּהִתְקַשְׁרוֹת לְכָל
הַצְּדִיקִים הָאֲמֵתִים שְׁבִדוּרְנוּ, וּלְכָל
הַצְּדִיקִים הָאֲמֵתִים שׁוֹכְנֵי עֶפְרָיִם, קְדוֹשֵׁים
אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ הַמָּה, וּבְפֶרֶט לְרַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ,
צְדִיק יְסוּד עוֹלָם, נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חַכְמָה,
רַבִּי נַחֲמָן בֶּן פִּיגָא זי"ע. הִנֵּה אֲנֹכִי בָּא
לְקַיֵּם מִצְוֹת צְדִיקָה לְתַקֵּן אֶת שְׂרָשָׁה בְּמָקוֹם

עֲלִיּוֹן בְּשֵׁעוֹר קוֹמָה, וְזַכַּי שְׁבֻזוֹת נְתִינָת
 פ"ד פְּרוּטוֹת לְצַדִּיקָה, שִׁיְהִיָּה תְמוּרַת
 אַרְבָּעָה וְשִׁמוּנִים יוֹם שֶׁל תְּעַנִּית, שְׁחִיב אָנִי
 לְהִתְעַנּוֹת עַל-יַדֵּי פָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת
 זֶרַע לְבִטְלָה, שְׁחָטָאתִי, עָוִיתִי, פָּשַׁעְתִּי,
 רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְהָרַע בְּעֵינַיִךְ עָשִׂיתִי, וּבְזֻכוֹת
 מַעֲשֵׂה הַצַּדִּיקָה זֹו יִתְחַבְּרוּ וְיִתְקַשְּׁרוּ
 וְיִתְיַחֲדוּ אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת שֵׁם יְהו"ה דְּכָלִּיּוֹת
 וּפְרָטִיּוֹת: דְּאַצִּילוֹת, בְּרִיאָה, יְצִירָה, עֲשִׂיָּה,
 שְׁפַגְמַתִּי בָהֶם, וּבָזָה שְׁאֲנִי נוֹתֵן בְּזָרוּעֵי אֶת
 הַצַּדִּיקָה, יְהִיָּה נְחָשׁב אוֹת ו' שֶׁל שֵׁם
 הו"ה, וְאֶת הַפְּרוּטוֹת יְהִיָּה נְחָשׁב אוֹת י'
 שֶׁל שֵׁם הו"ה, וּבַחֲמֵשׁ אֶצְבְּעוֹתַי שְׁאֲנִי
 נוֹתֵן בָּהֶם אֶת הַצַּדִּיקָה, יְהִיָּה נְחָשׁב אוֹת ה'
 הָרֵאשׁוֹנָה שֶׁל שֵׁם הו"ה, וּבַחֲמֵשׁ אֶצְבְּעוֹת
 שֶׁל הַמְּקַבֵּל אֶת הַצַּדִּיקָה, יְהִיָּה נְחָשׁב אוֹת
 ה' אַחֲרוֹנָה שֶׁל שֵׁם הו"ה, וּבָזָה אֶזְכֶּה
 לְיַחַד יְחוּדָא שְׁלִים בְּכָל הָעוֹלָמוֹת דְּכָלִּיּוֹת

אֲצִילוֹת, בְּרִיאָה, יְצִירָה, עֲשִׂיָּה, בְּפִרְטִיּוֹת :
 נֶפֶשׁ, רוּחַ, נְשָׁמָה, חַיָּה יְחִידָה, שֶׁל כָּל
 פְּרִטִּיּוֹת וּפְרִטֵי פְּרִטִּיּוֹת שֶׁל הָעוֹלָמוֹת
 יִתְקַנּוּ עַל-יְדֵי נְתִינַת צְדָקָה הַזֹּאת שֶׁאֲנִי מְכַוֵּן,
 כְּדֵי לְכַפֵּר אֶת מֵה שֶׁחָטָאתִי, עֲוִיתִי, פָּשַׁעְתִּי
 בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע
 לְבַטָּלָה, שֶׁאֲנִי חַיֵּב לְהַתְעַנּוֹת עַל כָּל חֲטָא
 פ"ד יָמִים, וְתִהְיֶה הַצְּדָקָה הַזֹּאת כְּאִלּוּ
 הַתְעַנֵּיתִי פ"ד יָמִים, וְלִתְקֹן מֵה שֶׁפָּגַמְתִּי
 בְּאוֹת בְּרִית קֹדֶשׁ חוֹתֵמָא דְּמִלְכָּא, וְלִתְקֹן
 מֵה שֶׁפָּגַמְתִּי בְּרַמ"ח אֵיבָרִים וְשֶׁס"ה גִּידִים
 שְׁבִיסוּד, כִּי כֵן יִסְדּוּ לָנוּ חֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל,
 לְפָדוֹת בְּכֶסֶף כָּל תְּעֵנִית, וַיַּעֲלֶה לְפָנֶיךָ
 כְּאִלּוּ כּוֹנְנִתִי בְּכָל הַכּוֹנְנוֹת הָרְאוּיֹת לְכוּן
 בְּתִקּוּן זֶה.

וַיְהִי נַעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ
 כּוֹנְנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנְנָהוּ :

קוֹנְטָרַס

ימי שׁוֹבְבֵי"ם

דבורים עֲרְבִים וּמְתָקִים לְחִזֵּק אֶת כָּל הַנְּפָשׁוֹת
הַשְּׁבוּרוֹת שְׁנִכְשְׁלוּ וְעָבְרוּ עַל חֻטָּאִים חֲמוּרִים, וְיִוָּרֶה
לָהֶם דֶּרֶךְ אֵיךְ לְהִגִּיעַ אֶל תְּקוּנֵיהֶם בְּיַמֵּי הַשׁוֹבְבֵי"ם.

בְּנֵי וּמִיָּסֵד עַל־פִּי דְבָרֵי

רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוּן

בוֹצֵינָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, אֲדוֹנֵנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ

רַבִּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלָב, זְכוּתוֹ יִגָּן עָלֵינוּ

וְעַל־פִּי דְבָרֵי תְלִמִּידוֹ, מוֹרְנוּ הַגָּאוֹן

הַקְּדוֹשׁ, אֹר נִפְלָא, אֲשֶׁר כָּל רֵז לֹא אָנִים לִיה

רַבִּי נֶתָן מִבְּרֶסְלָב, זְכוּתוֹ יִגָּן עָלֵינוּ

וּמִשְׁלַב בְּפִסְוִקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, פְּתוּבִים וּמֵאֲמָרֵי

חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים מְגַמְרָא וּמְדַרְשִׁים וְזוֹהַר הַקְּדוֹשׁ

הוֹבָא לְדָפוּס עַל־יְדֵי

חֲסִידֵי בְּרֶסְלָב

עִיה"ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹבְבֵי"א

מוֹהֲרָא"ש נ"י אָמַר, שְׂרַבְנוּ ז"ל לְגַתֵּן
תְּקוּן לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּיָמֵי אֱלֹהֵינוּ, וְעַקֵּר
הַתְּקוּן לְשִׁמְעַע בְּזִיוְנוֹ וְלִדְם וְלִשְׂתֵּק, וְאַף
שֶׁהַתְּשׁוּבָה הַזֹּאת מוֹעִילָה כָּל יָמֹת הַשָּׁנָה,
עִם כָּל זֹאת בְּיָמֵי שׁוֹבְבֵי"ם, זֶה יוֹתֵר
מְסֻגָּל, אִם זֹכֵימֵי לְדָם וְלִשְׂתֵּק לְכָל אֱלֹהֵינוּ
שֶׁמְחַרְפִּים וּמְבַזִּים אוֹתוֹ וְשׁוֹפְכֵי אֶת
דָּמֹו, וּמוֹהֲרַנְ"ת ז"ל הֵיזָה רָגִיל בְּיָמֵי
אֱלֹהֵינוּ לְסֵימֵי בְּכָל שָׁבוּעַ פַּעַמִּים אֶת סֵפֶר
תְּהִלִּים, שְׁעוּלָה הַמְּזַמְרִים כְּמִסְפֵּר
כַּפ"ר.

(אֲמַרֵי-מוֹהֲרָא"ש, חֵלֶק ב', אוֹת תְּתַקַּמֵּט)

קוֹנְטֵרס

יְמֵי שׁוֹבְבֵי"ם

בְּנֵי הַיְקָרִים! עֲלֵיכֶם לְדַעַת, כִּי יָמִים אֵלּוּ שְׁקוֹרָאִים בָּהֶם פְּרָשִׁיּוֹת: שְׁמוֹת, וְאַרְא, ב'א, ב'שֶׁלַח, י'תָרוּ, מ'שְׁפָטִים, אָמַר הָאֲרִיז"ל (שֶׁעַר רוּחַ הַקֹּדֶשׁ, תְּקוּן כ"ז), שְׁיֵשׁ מְנַהֵג קָדוּם בְּכָל יִשְׂרָאֵל, לְהַתְעַנּוֹת מ' יוֹם רְצוּפִים, שְׁיֵשׁ מִן יוֹם הָרֵאשׁוֹן שֶׁל פְּרָשַׁת שְׁמוֹת עַד פְּרָשַׁת תְּרוּמָה, וְקִצָּת מִן תְּצַוָּה. וְנִתְּנוּ סִימָן בָּהֶם (יְרֵמְיָה ג, יד): "שׁוֹבְבוּ בְּנֵים שׁוֹבְבֵי"ם", רָאשֵׁי תִבּוֹת: שְׁמוֹת, וְאַרְא, ב'א, ב'שֶׁלַח, י'תָרוּ, מ'שְׁפָטִים. כִּי בַיָּמִים הָאֵלֶּה מְסַגְּלִים לְהַתְעַנּוֹת עַל פְּגַם הַבְּרִית עֲוֹן הַקָּרִי וְהוֹצֵאת זֶרַע לְבַטְלָה, כִּי הַיָּמִים הָאֵלּוּ מְסַגְּלִים לְתַקֵּן אֶת הַחֲטָא הַמְּגִנָּה וְהַמְּשַׁקֵּץ וְהַמְּתַעֵב הַזֶּה יוֹתֵר מִכָּל יָמֵי הַשָּׁנָה; כִּי בַיָּמִים הָאֵלֶּה קוֹרָאִים, שְׁעַם יִשְׂרָאֵל נִשְׁתַּעֲבְדוּ בַּמִּצְרַיִם בְּפָרֶךְ (שְׁמוֹת א, יד): "וַיִּמְרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם בְּעַבְדוּת קָשָׁה, בַּחֲמָר וּבַלְבָּנִים וּבְכָל עֲבָדָה

בַּשָּׂדֶה, אֶת כָּל עֲבֹדְתָם אֲשֶׁר עָבְדוּ בָּהֶם בְּפָרֶךְ" וְגו'.
 וְאֵלוּ הֵן הַיּוֹנֵי הַנְּשָׁמוֹת שֶׁהוֹצִיא אָדָם הָרֵאשׁוֹן
 לְבִטְלָה, כְּמֵאמָרָם ז"ל (עֵין עֲרוּבִין יח:): ק"ל שָׁנָה
 פָּרַשׁ מֵאֲשֶׁתּוֹ וְהָיָה מוֹלִיד שִׁדְיִן וְרוּחִין עַל-יַדֵי טְפוֹת
 קָרִי, וְכָל אֵלוּ נִתְקַנּוּ בְּגִלוֹת מִצָּרִים; וְלָכֵן בְּזִמְנֵן
 קָרִיאַת פְּרָשִׁיּוֹת אֵלוּ, יֵשׁ סִגְלָה לְתַקֵּן אֶת הַחֲטָא
 הַמְּגִנָּה הַזֶּה. כִּי מֵהִתְחַלַּת פְּרָשַׁת שְׁמוֹת, שֶׁשָּׁם מְדַבֵּר
 מִגִּלוֹת מִצָּרִים, וְאַחֲר־כֵּן מִיְצִיאַת מִצָּרִים, וְהִלְיָכְתָם
 בַּמִּדְבָּר, וְקִבְּלַת הַתּוֹרָה, וּמִשְׁפָּטֵי הַתּוֹרָה, שְׁכָל אֵלוּ
 הַשְּׁבוּעוֹת: שְׁמוֹת, וְאַרְא, ב'א, ב'שְׁלַח, י'תָרוּ,
 מ'שְׁפָטִים, קוֹרְאִין בַּתּוֹרָה פְּרָשִׁיּוֹת אֵלוּ, לָכֵן מְאֹד
 מְסֻגָּלִים יָמִים אֵלוּ לְתַקֵּן אֶת הָעוֹן הַחֲמוֹר הַזֶּה.
 וְעַל-פִּי-רֹב יוֹצֵאת פְּרָשַׁת שְׁקָלִים בְּפָרַשַׁת מִשְׁפָּטִים,
 שָׂאז מְסִימִים אֶת הַפְּרָשָׁה "לְכַפֵּר עַל נַפְשֵׁיכֶם"
 (שְׁמוֹת ל, טז), לְהוֹרוֹת שְׁבִימִים אֵלוּ דִיקָא מְכַפְּרִים
 עַל הַחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה,
 אֲשֶׁר בְּדֶרֶךְ כָּל בָּא מִחַמַּת שְׂאָדָם מְכַנִּים בְּעֲצָמוֹ
 הִרְהוּרִים רָעִים, הִרְהוּרִים מְגִנִּים, וְכְמֵאמָרָם ז"ל
 (עֲבוּדָה זָרָה כ:): שְׁלֹא יִהְרֶהר אָדָם בַּיּוֹם, וַיָּבֵא לִידֵי
 טְמֵאָה בְּלִילָה. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (נִדָּה יג:)
 הַמְּקַשֶּׁה עֲצָמוֹ לְדַעַת — יְהֵא בְּנִדּוּי, דְּקַמְגִּרֵי יִצֹר
 הָרַע אֲנַפְשִׁיהּ; וְרַב אַמֵּי אָמַר נִקְרָא עֲבָרִין, שְׁכָךְ

אֲמָנוּתוֹ שֶׁל יֵצֵר הָרָע, הַיּוֹם אוֹמֵר לוֹ עֲשֵׂה כֶּף, וְלִמָּחָר אוֹמֵר לוֹ עֲשֵׂה כֶּף, עַד שֶׁאוֹמֵר לוֹ לֵךְ עֲבֹד עֲבוֹדָה זָרָה, וְהוֹלֵךְ וְעוֹבֵד; הָרִי שֶׁעַל-יְדֵי שְׂאָדָם מִכְּנִיס בְּדַעְתּוֹ הִרְהוּרִים רָעִים, מִחֲשָׁבוֹת זָרוֹת, מְגַרְהָ עַל עֲצָמוֹ אֶת הַיֵּצֵר הָרָע, עַד שֶׁבָּא לַחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זָרַע לְבִטְלָה, אֲשֶׁר זֶה מֵה שְׂמִכְנִיס אַחֲר־כֶּף כְּפִירוֹת וְאִפִּיקוֹרְסוֹת בְּלֵב הָאָדָם; כִּי לֹא יִכְנָסוּ לְאָדָם סְפִיקוֹת בְּאֲמוּנָה, אֲלֵא אִם-כֵּן נִכְשַׁל קֹדֶם בַּחֲטָא הַמְּגַנֵּה וְהַמְּזַהֵם וְהַמְּשַׁקֵּץ הַזֶּה שֶׁל קָרִי וְהוֹצָאת זָרַע לְבִטְלָה. וְלֹא בְּחִנָּם אָמְרוּ (שָׁם): כָּל הַמְּבִיא עֲצָמוֹ לְיַד הִרְהוּר, אֵין מִכְּנִיסִים אוֹתוֹ בְּמַחֲצָתוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּתִיב הֲכֹא (בְּרֵאשִׁית לח, י): "וַיֵּרַע בְּעֵינַי הַיְיָ"ה", וּכְתִיב הֲתָם (תְּהִלִּים ה, ה): "כִּי לֹא אֵל חָפֵץ רָשָׁע אַתָּה לֹא יִגְרָף רָע"; כִּי מִי שֶׁחוֹטֵא בַּחֲטָא הַמְּגַנֵּה וְהַמְּזַהֵם הַזֶּה שֶׁל פָּגַם קָרִי וְהוֹצָאת זָרַע לְבִטְלָה, אֵינוֹ רוֹאֶה פְּנֵי הַשְּׂכִינָה. וְזֶהוּ חֲטָא הַמְּחַשִּׁיף עֵינַי הָאָדָם וְשׁוֹבְרוֹ לְגַמְרִי, וּמִכְּנִיס בּוֹ דְכָאוֹן פְּנִימִי, וְהוֹרֵס לוֹ אֶת הַחַיִּים וְהַבְּרִיאוֹת, עַד שֶׁיוֹצֵא מִדַּעְתּוֹ לְגַמְרִי. וְחֲטָא זֶה הוּא בְּכֻלּוֹ נְאוּף שֶׁעוֹבֵר עַל לָאוֹ שֶׁל "לֹא תִנְאַף", כְּמֵאמָרָם ז"ל (נִגְדָה שָׁם): מֵאֵי דְכְּתִיב (יִשְׁעִיָה א, טו): "יְדִיכֶם דְּמִים מְלֹאוֹ" — אֵלוֹ הַמְּנַאֲפִים בְּיַד, תִּנְאַ

דְּבִי רַבִּי שְׁמוּאֵל (שְׁמוֹת כ, יג): "לֹא תִנְאָף" — לֹא
 תְּהֵא בְּךָ נֹאֵף בֵּין בְּיַד בֵּין בְּרֶגֶל; וְלִכֵּן כָּל מִי שִׁיּוּדַע
 בְּנִפְשׁוֹ שֶׁחָטָא בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה, שֶׁהֲרֵג אֶת יְלָדָיו,
 כְּמֵאֲמָרָם ז"ל (נְדָה יג): כָּל הַמוֹצִיא שְׁכַבְת זֶרַע
 לְבִטְלָה, כְּאֵלּוּ שׁוֹפֵךְ דָּמִים, שֶׁנֶּאֱמַר (יִשְׁעִיָּה נז, ה):
 "הַנְּחָמִים בְּאֵלִים תַּחַת כָּל עֵץ רַעֲנָן, שְׁחֲטִי הַיְלָדִים
 בְּנִחְלָיִם, תַּחַת סְעִיפֵי הַסְּלָעִים", אֵל תִּקְרִי שְׁחֲטִי
 אֶלֶּא סוֹחֲטִי, רַב אֲסִי אָמַר כְּאֵלּוּ עוֹבֵד עֲבוֹדַת
 כּוֹכָבִים. כְּתִיב הֵכָא: "תַּחַת כָּל עֵץ רַעֲנָן", וְכְתִיב
 הֵתָם (דְּבָרִים יב, ב): "עַל הַהָרִים הַרְּמִים וְעַל הַגְּבְעוֹת
 וְתַחַת כָּל עֵץ רַעֲנָן", יִרְאֶה לְתַקְּנוֹ מְאֹד דִּיקָא בְּיָמִים
 אֵלּוּ; כִּי הַחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה, שֶׁאָדָם מוֹצִיא זֶרַע
 לְבִטְלָה — בֵּין בְּיַד בֵּין בְּרֶגֶל וּבֵין בְּכָל אַפֵּן שִׁיְהִיָּה,
 מְבִיאוֹ לְיַדֵּי כַּעַס וְרָצִיחָה, כִּי סָתָם נוֹאֵף הוּא כַּעֲסָן
 וְרוֹצֵחַ, וּמָה גַם שֶׁנִּכְנָסִים בּוֹ הַרְהוּרֵי כְּפִירָה
 וְאַפִּיקוֹרְסוֹת נִגְדוּ יִתְבָּרֵךְ; כִּי מִי שֶׁנִּכְנָס בּוֹ אֵיזָה
 הַרְהוּר רַע, אוֹ אֵיזוֹ מַחְשָׁבָה זָרָה נִגְדוּ יִתְבָּרֵךְ, אֵילּוּ
 סְפִקוֹת אוֹ אֵילּוּ קְשִׁיּוֹת, סִימָן שֶׁנִּכְשָׁל בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה
 הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה. וְאָמַר רַבִּי יוֹחָנָן: כָּל
 הַמוֹצִיא שְׁכַבְת זֶרַע לְבִטְלָה חַיֵּב מִיתָה, שֶׁנֶּאֱמַר
 (בְּרֵאשִׁית לח, י): "וַיִּרַע בְּעֵינָי ה' אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה, וַיָּמַת
 גַּם אוֹתוֹ". וְלִכֵּן כָּל מִי שִׁיּוּדַע שֶׁפָּגַם בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה

וְהַמִּזְהָם וְהַמְשַׁקֵּץ הַזֶּה, עָלְיוֹ לְהִתְעוֹרֵר בְּיָמִים אֵלֹהֵי
הַנְּקֻרָאִים "יָמֵי שׁוֹבְבֵי"ם", וְלַצֶּעֶק הַרְבֵּה אֵלֹהֵי
יְתָבְרָךְ. כִּי הַחֲטָא הַזֶּה בָּא לְאָדָם מִצְמָצוּם הַדַּעַת
וְהַמַּחֲזִין, מִחֲמַת שְׁלֹא נִזְהָר בְּקִדְשֵׁת שְׁבַעַת הַנִּירוֹת
(לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כ"א); הֵינּוּ כְּשֶׁאָדָם פּוֹגֵם
בְּעֵינָיו וּמְסַתֵּפֵל בְּכָל דְּבָר הַמְּבִיא אוֹתוֹ לְיַדֵי הַרְהוּר,
וְכֵן כְּשֶׁשׁוֹמֵעַ דְּבוּרֵי נְבוּל פֶּה וְנֶאֱוָף, וּמְכַל שְׁכָן
כְּשֶׁמְדַבֵּר כָּל הָעוֹלָה עַל רוּחוֹ, וּמְנַבֵּל אֶת פִּיו,
עַל-יְדֵי-זֶה בָּא לַחֲטָא הַמְּגַנֶּה הַזֶּה שֶׁל פְּגָם הַבְּרִית
— הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, וְנִעְשָׂה כַּעֲסָן גָּדוֹל, וְכָל
דְּבָר פְּעוּט מְעַצְבֵּנוֹ וְעוֹקֵר אֶת דַּעְתּוֹ וּמַחֲוֹ לְגַמְרֵי, כִּי
כָּל הַכּוֹעֵס מְסַתְּלֶקֶת חֲכָמְתוֹ מִמֶּנּוּ (פְּסָחִים סו:), וְאִז
כִּדֵי לְזָכוֹת לְתַקֵּן אֶת הַחֲטָא הַמְּגַנֶּה הַזֶּה, אֵין עֲצָה
אַחֶרֶת, אֶלָּא לַצֶּעֶק הַרְבֵּה בְּיָמִים אֵלֹהֵי יְתָבְרָךְ,
כִּי עַל-יְדֵי הַצֶּעֶקָה שֶׁאָדָם צוֹעֵק וּמְבַקֵּשׁ וּמִתְחַנֵּן
מִמֶּנּוּ יְתָבְרָךְ, עַל-יְדֵי-זֶה נִפְתָּחִים לוֹ הַמַּחֲזִין.

וְכָל זֶה עֲנִין שׁוֹבְבֵי"ם (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, גְּלוּחַ, הַלְכָה
ה'), שְׁבָהֶם נוֹהֲגִים הַכְּשָׁרִים לְהִתְעַנּוֹת וְלַצֶּעֶק לְהַשֵּׁם
יְתָבְרָךְ בְּתַפְלוּת וּסְלִיחוֹת, כִּי בְּאֵלֹהֵי הַיָּמִים קוֹרִין
בְּתוֹרָה בְּעֲנִין גְּלוּת מְצָרִים וּגְאֻלָּתָם, שְׁהִיָּה עַל-יְדֵי
צֶעֶקָה (שְׁמוֹת ב, כג-כד): "וַיִּאֲנַחוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל מִן

הַעֲבֹדָה וַיִּזְעָקוּ, וַתַּעַל שׁוֹעֲתָם אֶל הָאֱלֹהִים מִן הַעֲבֹדָה, וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת נַאֲקָתָם, וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת בְּרִיתוֹ, אֶת אַבְרָהָם, אֶת יִצְחָק וְאֶת יַעֲקֹב. וְכַמוֹ-כֵן צָרִיכִין עֲתָה בַּגְּלוּת הַזֶּה, שְׁעוֹבֵר עַל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל כָּל מִינֵי קִטְנוּת וִירִידוֹת, וְנִכְשָׁלִים בְּעוֹן הַפֶּה הַזֶּה שֶׁל קָרִי וְהוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, עַל-יַדֵי שְׂמַתְעָרְבִים בֵּין אַמּוֹת הָעוֹלָם. וְכַמוֹ שְׂפָתוֹב (תְּהִלִּים קו, לה): "וַיִּתְעָרְבוּ בַגּוֹיִם וַיִּלְמְדוּ מִעֲשֵׂיהֶם", וּמִתְלַמְּדִים מִמַּעֲשֵׂי הַגּוֹיִים, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, שְׁהוֹלְכִים עֲרָמִים וְעַרְמוֹת, שְׂדָבָר זֶה מִכְּנִיס הִרְהוּרִים רָעִים וְהִסְתַּכְּלִיּוֹת אַסּוּרוֹת בֵּין נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שְׁעַל-יַדֵי-זֶה מִתְחַמְּמִים וּבָאִים לִידֵי טְמֵאת קָרִי וּמְקָרָה לִילָה, וְהוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, שְׁעַל חֲטָא וְעוֹן הַפֶּה הַזֶּה תִּקְנּוּ אֶת "יַמֵּי שׁוֹבְבִים". וְזֶהוּ: "שׁוֹבּוּ בָנִים שׁוֹבְבִים" (יִרְמְיָהוּ ג, כב), שְׁעַקֵּר כָּל הַצָּרוֹת וְהַגְּלִיּוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, הֵם עַל-יַדֵי חֲסָרוֹן הַדַּעַת, שְׁזֶהוּ עֲנִין שׁוֹבְבִים, שְׁכָּל אֶחָד הוֹלֵךְ בְּעוֹלָם כְּמוֹ מְשַׁעַע וְשׁוֹבֵב מִמֶּשׁ, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (יִשְׁעִיָּה נז, יז): "וַיִּלְךְ שׁוֹבֵב בְּדַרְךְ לְבוֹ". וְכִשְׁיָבִין הָאָדָם בְּעַצְמוֹ כָּל זֹאת אֵיךְ הוּא שׁוֹבֵב וּמְשַׁעַע מִמֶּשׁ, כִּי הוֹלֵךְ אַחֲרֵי שְׂרִירוֹת לְבוֹ, וְאֵינוֹ מִסְתַּכֵּל עַל תְּכִלִּיתוֹ הַנִּצְחִי, בְּוַדָּאֵי יָחוּס עַל עַצְמוֹ וַיִּצְעַק הַרְבֵּה לְהִשָּׁם יִתְבַּרֵךְ.

וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכָּה לְפִי בְּחִינַתּוֹ לְהוֹלִיד הַמַּחֲזִין
וְהַדַּעַת, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה עֵקֶר הַגְּאֻלָּה בְּכֻלָּל וּבְפָרֵט בְּכָל
אָדָם וּבְכָל זְמַן; כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְצֵאת מִכָּל הַצָּרוֹת
וְהִיסוּרִים, אֶלָּא עַל-יְדֵי שְׂאֵדָם הוֹלֵךְ בְּמָקוֹם פְּנוּי
שְׂאִין שָׁם בְּנֵי-אָדָם, וְצוּעֵק וּמְבַקֵּשׁ וּמְתַחַנֵּן מִמֶּנּוּ
יְתַבְרֵךְ, שְׂיַחֲוֶס וְיִרְחַם עָלָיו לְצֵאת מִהַחֲטָא הַמְּגִנָּה
הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, שְׂנֹכְשֵׁל הֵן עִם עֲצָמוֹ
וְהֵן עִם אַחֲרִים, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, שֶׁהוּא הָעוֹן הַכִּי
חָמוּר בַּתּוֹרָה, כִּי הוּא חוֹטֵא וּמַחֲטִיא אֶת הָרַבִּים,
וְעוֹקֵר אֶת מַחוֹ וְדַעַתּוֹ לְגַמְרִי, אֲשֶׁר בְּאַמַּת לְפִי
הָאֲרִיז"ל הָיוּ צָרִיכִים לְהִרְבּוֹת בְּתַעֲנִיתִים, אַךְ מִחַמַּת
שְׂאִין בְּכַחֲנוּ לְהַתְעַנּוֹת הֶחְלִיפוּ הַצְּדִיקִים אֶת
הַתַּעֲנִיתִים בְּתַפְלוֹת, תַּחֲנוּת וּבִבְקָשׁוֹת, שְׂבִימִים הָאֵלוֹ
צָרִיכִים לְצַעֵק הַרְבֵּה אֵלָיו יְתַבְרֵךְ, הֵן לְהִרְבּוֹת
בְּאַמִּירַת תְּהִלִּים, שְׂיִהְיֶה רְגִיל לֹאמַר בְּיָמִים אֵלֶּה
הַרְבֵּה תְּהִלִּים, כִּי תְּהִלִּים מְסַגֵּל לְתַשׁוּבָה, כַּמּוּבָא
בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּיטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן עג), וְהֵן
שְׂיִרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר אֵלָיו יְתַבְרֵךְ בְּלִשׁוֹן שְׂרָגִיל
בָּהּ, שְׂזֶה נִקְרָא הַתְּבוּדוֹת, שְׂמְתַבּוּד עֲצָמוֹ עִמוֹ
יְתַבְרֵךְ, וּמְפָרֵשׁ אֶת כָּל שְׂיַחַתּוֹ אֵלָיו יְתַבְרֵךְ כַּאֲשֶׁר
יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו, וְיִצְעֵק הַרְבֵּה,
שְׂדִיקָא עַל-יְדֵי הַצְּעָקָה יִזְכָּה שְׂיוֹלִיד אֶת הַמַּחֲזִין,

אף-על-פי-כן נמצאים כשרים, שכן מתענים בימים
 אלו, על-כל-פנים יום אחד בשבוע, אף מי שאין
 בכחו להתענות, שיפדה את התענית בצדקה. כלל
 הדבר, שעקר כל הגליות והצרות, רחמנא לצלן,
 בגוף ונפש, הכל מחסרון הדעת שהוא על-ידי שלא
 קדש את שבעת הנרות, שהם: העינים, אזנים,
 החטם והפה כראוי, וגם לא צעק כראוי לה' יתברך,
 שעל-ידי-זה נתעלמין המחין והדעת, ומשם כל
 ההתרחקות מהשם יתברך ומצדיקי אמת, שזה עקר
 כלל כל הגליות והצרות, רחמנא לצלן, שעקרם
 על-ידי חסרון הדעת. ובזה תלוי כל בחירת האדם;
 כי עקר הבחירה של כל אחד הוא על-ידי שאין
 מבין מיד לתרץ כל הקשיות והמבוכות ועקמומיות
 שבלב, שיש לו על צדיקי אמת ותלמידיו, כי אם
 הנה מבין ורואה בדעתו מיד עצם האמת וגדל
 מעלתם וצדקתם, ואיך הוא יכול לזכות לכל טוב
 אמתו ונצחי על ידם, בודאי הנה הולך ורץ על ידיו
 ועל רגליו להתקרב אליהם ולהתאבק בעפר
 רגליהם, אף מחמת שהאמת נתעלם ונסתר מאד
 מאד ורבו החולקים והמתנגדים שאומרים מה
 שאומרים, עד שמכניסים בכל החפצים להתקרב
 כמה קשיות ומבוכות ובלבולים, ובזה תלוי כל

בְּחִירָתוֹ; כִּי עֵקֶר הַבְּחִירָה הוּא עַל-יְדֵי שְׂאִין מְבִינִים
 לְתַרְץ הַקְּשִׁוֹת מִיָּד, כִּי הַתְּרוּץ שֶׁל הַקְּשִׁוֹת הֵם סוּד
 שֶׁכֵּל הַמַּקִּיף לְפִי מְדַרְגָּתוֹ. וְכַמוּכָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל
 (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כא) לְעִנְיַן הַמְּבֹכּוֹת שֶׁל
 הַיְדִיעָה וְהַבְּחִירָה שֶׁהֵם בְּשֶׁכֶל הַמַּקִּיף. וְכָל עֵקֶר
 הַבְּחִירָה הוּא מַחְמַת זֶה דִּיקָא שְׂאִין מְבִינִים הַשֶּׁכֶל
 שֶׁל הַיְדִיעָה וְהַבְּחִירָה, כִּי הֵם סוֹתְרִים אֶת עֲצָמָם, אוֹ
 שְׂזָה יְדִיעָה אוֹ שְׂזָה בְּחִירָה, וְכַמוֹ-כֵּן הוּא בְּכָל
 הַקְּשִׁוֹת וְהַמְּבֹכּוֹת שֶׁיֵּשׁ לְכָל אֶחָד בְּפִרְטִיּוֹת, שֶׁעֵקֶר
 הַבְּחִירָה הוּא עַל-יְדֵי-זֶה שְׂאִין מְבִינִים זֶה הַשֶּׁכֶל
 לְתַרְץ כָּל הַקְּשִׁוֹת שֶׁקָּשָׂה לוֹ עַל צְדִיקֵי וּכְשָׂרֵי אָמֶת.
 וּבְאַמֶּת אִם הָיוּ הַמַּחֲזִין נִתְעַלְמִין לְגַמְרֵי בְּלִי שׁוּם
 הַתְּגַלוֹת כָּלֵל, בְּוַדַּאי לֹא הָיָה אֶפְשָׁר בְּשׁוּם אִפֶּן
 לְהִתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ וּלְצְדִיקָיו הָאֱמֵתִיִּים, אֲךָ
 הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ רַחֲמָן, מְלֵא רַחֲמִים, וְחוֹמֵל עַל עַמּוֹ
 בְּכָל דּוֹר וָדוֹר, וְשׁוֹלֵחַ וּמְאִיר לָנוּ הַתְּגַלוֹת הַדַּעַת
 נִפְלָא עַל-יְדֵי חֲדוּשֵׁי תוֹרָה נִפְלָאִים וְנוֹרָאִים
 שֶׁמִּמְשִׁיכִין הַצְּדִיקֵי אָמֶת בְּכָל דּוֹר, וְעַל-יְדֵי-זֶה יֵשׁ
 בְּחִירָה, שְׂמִי שְׂאִינֵנו רוֹצֶה לְהַטְעוֹת אֶת עֲצָמוֹ,
 וּמְסַתֵּפֵל בְּעֵינֵי הָאָמֶת לְאֱמֶתוֹ, יְכוּל לְרְאוֹת עַל-יְדֵי-
 זֶה אָמֶתֶת נִקְדַּחַת הָאָמֶת הֵיכָן שׁוֹרָה וְלָמִי לְהִתְקַרֵּב,
 וְאִם עֲדִין קָשָׂה לוֹ כַּמָּה קְשִׁוֹת, הוּא מְבִין שְׂזָה

מִכָּרַח לְהִיּוֹת; כִּי בְּיָדָי אֵי אֶפְשָׁר לְהִבִּין וְלִהְשִׁיג
 דַּעַת הַגְּבוּהָ מִמֶּנּוּ כָּל כָּךְ, שֶׁהוּא דַעַת הַצַּדִּיק הָאֱמֶת,
 כִּי כִּמוֹ שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְהִשְׁיג דַּעַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ,
 וּמַחֲמַת זֶה בְּהִכָּרַח שְׂיִהְיֶה קִשָּׁה עָלָיו יִתְבָּרֵךְ כַּמָּה
 קִשְׁיוֹת, כִּי כָּךְ מִכָּרַח לְהִיּוֹת וְכוּ', כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי
 רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן נב), כִּמוֹ-כֵן
 בְּהִכָּרַח שְׂיִהְיֶה קִשָּׁה קִשְׁיוֹת עַל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, כִּי
 אֵי אֶפְשָׁר לְהִשְׁיג דַּעַתוֹ שֶׁגְּבוּהָ מִמֶּנּוּ הַרְבֵּה, אַךְ
 עַל-כָּל-פָּנִים מֵאַחַר שֶׁכָּבַר הָאִיר וְהִתְנוּצֵץ לוֹ בְּדַעַתוֹ
 הַתְּנוּצָצוֹת מֵהַדַּעַת הָאֱמֶת שֶׁל הַצַּדִּיקֵי אֱמֶת עַל-יְדֵי
 אוֹר תּוֹרָתָם שֶׁהִמְשִׁיכוּ בְּעוֹלָם, עַל-יְדֵי-זֶה רָאוּי לוֹ
 לְרוֹדֵף אַחֲרֵיהֶם וְאַחֲרֵי תַלְמִידֵיהֶם הָאֱמֶתִּים בְּכָל
 כָּחוֹ, כִּי עֲתָה יֵשׁ לוֹ בְּחִירָה, עַל-יְדֵי שֶׁרָאָה מְרָאָה
 וְזִרְיָחָה מִנִּפְלְאוֹת דַּעַתָּם וְאַמְתָּתָם, וּכְנֻגָד זֶה הוּא
 שׁוֹמֵעַ הַקִּשְׁיוֹת וְהַמְּבוֹכוֹת שֶׁל הַחוֹלְקִים שֶׁמְכַנְיָסִים
 כְּפִירוֹת וְעַקְמוּמִיּוֹת בְּדַעַתוֹ, וּבְזֶה תְּלוּי כָּל בְּחִירָתוֹ,
 וְהַבּוֹחֵר יִבְחַר וְהִבֵּן הֵיטֵב. וְצָרִיךְ לְפַשְׁטֵשׁ בְּמַעֲשָׂיו
 אִיךְ הוּא אוֹחֵז בְּקִדְשֵׁת שְׁבַעַת הַנִּירוֹת: הָעֵינַיִם,
 הָאָזְנַיִם, הַחֹטֵם וְהַפֶּה, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִבִּין רְחוּקוֹ
 מֵהַשְּׂגַת הַדַּעַת הָאֱמֶתִּי. וּבְזֶה תְּלוּיָהּ כָּל בְּחִירָתוֹ שֶׁל
 כָּל אָדָם, שֶׁפָּגַם בַּחֲטָא הַמְּגַנֶּה שֶׁל עוֹן קָרִי וְהוֹצֵאת
 זֶרַע לְבַטָּלָה, שֶׁכָּל מִי שֶׁנִּכְשַׁל יוֹתֵר בַּחֲטָא הַמְּגַנֶּה

והמתעב והמזהם הזה, והוא מלא הרהורים רעים
 והסתכליות רעות, ומתחמם ובא לידי העזון החמור
 הזה של הוצאת זרע לבטלה, כמו־כן נכנסים בו
 קשיות וספקות עליו יתברך, עד שחושב כאלו הוא
 יתברך רוצה לנקם בו, חס ושלום, וכאלו הוא
 יתברך אינו רוצה בו, וכמו־כן נכנסים בו קשיות
 וספקות על גדולי מבחרי הצדיקים, הדבוקים בחי
 החיים בו יתברך, כי בכל דור ודור הקדוש־ברוך־
 הוא שולח צדיקי אמת הדבוקים באין סוף ברוך
 הוא, ומבטלים עצמם לגמרי לגבי עצם עצמיות
 חיות אלקותו יתברך, ויש בכחם להוציא את כלל
 נשמות ישראל שנפלו בפגם הברית, חטא המגנה
 של קרי והוצאת זרע לבטלה, ומכל מיני תאות
 נאוף, אך בשביל הבחירה הקים הקדוש־ברוך־הוא
 נגד אלה הצדיקים — חולקים, מתנגדים ארורים,
 שמדברים עליהם כל דבר אסור, ומתלוצצים
 מספריהם ומחדושי תורתם, עד שזה בעצמו
 הבחירה והנסיון לכל אלו שפגמו בחטא המגנה
 והמזהם הזה של הוצאת זרע לבטלה, שחיבים
 עליהם מיתה בידי שמים, רחמנא לישזבן, ונכנסת
 בו מחשבה של עבודה זרה. ואם מי שחטא ופגם
 בחטא המגנה והמזהם הזה — מרחם על עצמו,

וְרוֹאֵה אֵיךְ שֶׁהַסְּפָרִים הִקְדוּשִׁים הָאֵלוּ מְאִירִים בּוֹ
 אֹר וְדַעַת וְשִׁכְל וְחֻכְמָה אֱלֹקִית, וּמְקַרְבִּים אוֹתוֹ
 אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, אֲזוּ הָיוּ בּוֹרְחִים וְנִתְרַחֲקִים מֵאֵלוֹ
 הַמִּתְנַגְּדִים הַרְשָׁעִים הָאֲרוּרִים, וְלֹא הָיָה נִשְׁמָע
 בְּאֲזְנֵיהֶם לִיצְנוּתָם הַטְּמָאָה, אֲלֹא הָיוּ אוֹחֲזִים בְּגְדוּלֵי
 מְבַחְרֵי הַצְּדִיקִים וּבִסְפָרֵיהֶם הִקְדוּשִׁים, וְהָיוּ
 מִתְמַיְדִים בָּהֶם יוֹמָם וְלַיְלָה, כִּי יֵשׁ בְּכַח הַסְּפָרִים
 הִקְדוּשִׁים הָאֵלוֹ שְׁחֻדָּשׁוּ גְדוּלֵי מְבַחְרֵי הַצְּדִיקִים
 הַדְּבוּקִים בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, לְהוֹצִיא אוֹתָם מִזֶּה־מְתָן
 הַטְּמָאָה, וַיְכוּלִים לְהַשִּׁיבָם בְּתִשׁוּבָה אֲמִתִּית אֵלָיו
 יִתְבַּרֵךְ, וּלְתַקֵּן אֶת מַעֲשֵׂיהֶם הַרְעִים, אֵיךְ כָּל זֶה הוּא
 הַבְּחִירָה שֶׁל אֵלוֹ שֶׁנִּכְשְׁלוּ בְּעוֹן הַפֶּה וְהַחֲמוּר הַזֶּה
 שֶׁל קְרִי וְהוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה וְשָׂאָר מִיַּי נֶאֱוָף
 הַמְצוּיִים עֲכָשׁוּ בְּעוֹלָם, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן. וּבְשִׁבִיל זֶה
 מֵאֵן מִשֶּׁה רַבְּנוּ הַרְבֵּה בְּשִׁלְיָחוֹתוֹ כְּשֶׁשָּׁלַח חוֹ הַשֵּׁם
 יִתְבַּרֵךְ לְהוֹצִיא אֶת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, וְטָעַן כִּמָּה
 טָעֲנוֹת, (שְׁמוֹת ג, יג): "וְאָמְרוּ לִי מָה שְּׁמוֹ מָה אָמַר
 אֲלֵהֶם וְגו' וְהֵן לֹא יֵאֱמִינוּ לִי" וְגו' (שָׁם ד, א); וְכֵן
 הַרְבֵּה, עַד שֶׁבִּסּוֹף אָמַר: "שְׁלַח נָא בְיַד תְּשִׁלַּח" וְגו'
 (שָׁם, פְּסוּק יג); וְהַעֲנִין הוּא לָמָּה נִמְנַע מִשֶּׁה רַבְּנוּ
 כָּל-כָּף מְלִילָךְ וּלְעוֹרֵר וּלְחַזֵּק אֶת נְשִׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי
 יָדַע שֶׁקָּשָׁה מְאֹד לְהַכְנִיס הַדַּעַת בְּיִשְׂרָאֵל, כִּי עַדִּין

לא קדשו עצמן כראוי. כי ידוע שישראל אז לא היו
 עדין ראויים לגאולה, כמו שכתוב (יחזקאל טז, ד ו):
 "ומולדותיך ביום הולדת אותך לא כרת שרך ובמים
 לא רחצת למשעי והמלח לא המלחת והחתל לא
 חתלת" וגו', "ואעבר עליך ואראך מתבוססת
 בדמך, ואמר לך בדמך חיי ואמר לך בדמך חיי"
 וגו'; על-כן היתה קשה מאד להכניס בהם הדעת
 האמתית, שבזה היתה תלוי כל גאולתם, אבל השם
 יתברך הכריחו לילך ולהאיר בהם הדעת ולהוציאם,
 כי חמל עליהם בזכות אבות ודלג על הקץ, כמו
 שכתוב (שיר השירים ב, ח): "קול דודי הנה זה בא
 מדלג על ההרים מקפץ על הגבעות" וגו'. כי השם
 יתברך ראה שאם לא יאיר בהם הדעת כלל, אם כן
 מהיכן יזכו לגאולה? כי ראה שאי אפשר להמתין
 בגאולתם עד שיקדשו את שבעת הנרות כראוי,
 באפן שיהיו ראויים להשגת המקיפים על-ידי
 קדשתם, כי אי אפשר להמתין על זה, כי הבעל-דבר
 מתגבר מאד, וחס ושלום, באריכת הזמן ישתקעו
 לגמרי בגלות וזהמת מצרים, חס ושלום. כמוכא,
 שאם היו ישראל, חס ושלום, מתמהמהים עוד פרגע
 במצרים, היו נשארים משקעים שם, חס ושלום,
 שזהו סוד (שמות יב, לט): "ולא יכלו להתמהמה"

וגו' כִּידוּעַ. עַל-כֵּן חָמַל עֲלֵיהֶם הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, וְדָלַג
 עַל הַקֶּץ, וְהָאִיר בָּהֶם הָאֲרֶת הַדַּעַת עַל-יַדֵי מִשָּׁה
 רַבְּנוּ הָאָרְהָ נִפְלְאָה, אֶף-עַל-פִּי שְׁלֹא הָיוּ רְאוּיִים לָזֶה
 עַל-יַדֵי מַעֲשֵׂיהֶם, וְעַל-יַדֵי-זֶה נִתְעוֹרְרוּ לָשׁוּב לְהַשֵּׁם
 יִתְבַּרֵךְ בְּבַחֲיַנֵּת "מִשְׁכְּנֵי אַחֲרֶיךָ נְרוּצָה" (שִׁיר הַשִּׁירִים
 א, ד). וְכַעֲיִן שֶׁפִּרַּשׁ רַש"י שָׁם, עֵינַי שָׁם; אֲבָל עֲדִין
 הָיָה לָהֶם בְּחִירָה גְדוּלָה, כִּי עֲדִין הָיָה קָשָׁה לָהֶם
 קְשִׁיּוֹת וּמְבוּכוֹת הַרְבֵּה, כִּי עֲדִין לֹא הִשִּׁיגוּ הַמְּקִיפִים
 כְּרֵאוּי, כִּי לֹא הָיוּ רְאוּיִים לָהֶם, מַחֲמַת שְׁלֹא קִדְּשׁוּ
 עֲדִין שְׁבַעַת הַנְּרוֹת, כִּי גַם הָאֲרֶת וְהַתְּנוּצָצוֹת הַדַּעַת
 שֶׁהִשִּׁיגוּ, הָיָה גַם-כֵּן בְּדֶרֶךְ חֶסֶד וְרַחֲמִים לְפָנִים
 מִשׁוֹרֵת הַדִּין. וּמִזֶּה בָּאוּ כָּל הַנְּסִיווֹנוֹת הַרְבִּים שֶׁנִּסּוּ
 אֶת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ וְהִרְהִרוּ אַחֵר הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ וְאַחֲרֵי
 מִשָּׁה, כִּי הֵכִיל נִמְשָׁךְ מַחֲמַת שְׁלֹא זָכוּ לְהַשְׁגַּת
 הַמְּקִיפִים בְּשִׁלְמוֹת, מַחֲמַת שֶׁעֲדִין לֹא נִתְקַדְּשׁוּ
 כְּרֵאוּי וְכוּ'. וְעַקֵּר מֵה שֶׁהוֹעִיל לְיִשְׂרָאֵל שְׁאֶף-עַל-
 פִּי-כֵן רַבִּם כְּכֹלָם נִשְׁאַרוּ עַל עַמְדָם, הוּא זְכוּת
 אֲבוֹתָם אֲבָרְהָם, יִצְחָק וְיַעֲקֹב, וְרַבּוּי הַצְּעָקוֹת שֶׁצָּעְקוּ
 אֶל הַשֵּׁם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוֹת ו, ד): "וְגַם הִקִּימוֹתֵי
 אֶת בְּרִיתִי אִתְּם לָתֵת לָהֶם אֶת אֶרֶץ כְּנַעַן, אֶת אֶרֶץ
 מִגּוֹרֵיהֶם אֲשֶׁר גָּרוּ בָּהֶּ, וְגַם אֲנִי שָׁמַעְתִּי אֶת נִאֲקַת
 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר מִצְרִים מַעֲבִידִים אוֹתָם, וְאֶזְכֹּר אֶת

בְּרִיתִי"; כִּי עָקַר הוֹלֵדֵת הַמַּחֲזִין מִתְּעַלּוּמָתָן הוּא
עַל-יְדֵי הַצָּעֵקָה, שְׂאָדָם צָרִיף לְצַעֵק הַרְבֵּה לְהַקְדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, כְּדֵי שְׂיִזְכֶּה לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ הָאֲרֶת
הַמְּקִיפִים אֶל תּוֹךְ הַפְּנִימִים; הֵינּוּ כִּי יֵשׁ לְכָל אָדָם
שֶׁכֵּל פְּנִימִי וְשֶׁכֵּל מַקִּיף, שֶׁכֵּל פְּנִימִי הוּא מֵה שְׂאָדָם
מִבֵּין וּמִשְׁכִּיל וְיוֹדֵעַ וּמִבֵּין מַדְעָתוֹ, וְשֶׁכֵּל מַקִּיף
שֶׁמְסַבֵּב אוֹתוֹ וְאֵינוֹ יָכוֹל לְהִבִּינוֹ, כִּי זֶה לְמַעְלָה
מַדְעָתוֹ וְהַשְּׁגָתוֹ. וְעַל-כֵּן צָרִיף כָּל אָדָם לְצַעֵק הַרְבֵּה
אֵלָיו יִתְבָּרַךְ תָּמִיד, כְּדֵי לְהַכְנִיס אֶת הַמְּקִיפִים אֶל
תּוֹךְ פְּנִימִים, שְׁזֶה סוּד הַיְדִיעָה בְּתוֹךְ הַבְּחִירָה, וְאִז
כָּבֵר לֹא יִהְיֶה לוֹ שׁוֹם קִשְׁיָה וּסְפִקוֹת לֹא עַל
הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְלֹא עַל הַצְּדִיקִים הָאֲמֵתִים,
הַרוֹצִים לְקַרְבוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ. וְכָל זֶה צָרִיף כָּל אָדָם
לֵידַע בְּכָל זְמַן, שֶׁכָּל זֶה עוֹבֵר גַּם עִתָּה עַל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד. וּמִשְׁכִּיל עַל דְּבַר טוֹב, הֶחְפִּץ בְּאַמֶּת לְאַמְתּוֹ
יְבִין מִזֶּה עֲצוֹת וְהַתְחַזְּקוֹת לְהִתְקַרֵּב לְנִקְדַּת הָאֲמֵת,
וּכְשֶׁרוֹאֶה שֶׁבָּאִין עַל דַּעְתּוֹ קִשְׁיֹת וּבְלִבּוֹלִים כַּמָּה
וְכַמָּה, הוּא צָרִיף לְצַעֵק לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי עַל-יְדֵי
צָעֵקָה מוֹלִידִין הַמַּחֲזִין מִתְּעַלּוּמָתָן. וְזֶה בְּחִינַת תְּחִלַּת
הַתְּגַלּוֹת לְמֹשֶׁה, שֶׁהָיָה עַל-יְדֵי מַרְאֵה הַסִּנֵּה, שֶׁרָאָה
(שְׁמוֹת ג, ד) "וְהִנֵּה הַסִּנֵּה בֵּיעַר בְּאֵשׁ וְהַסִּנֵּה אֵינּוֹ
אֶכָּל", וּפִרַשׁ רַש"י שֵׁם, שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ נִתְגַּלָּה לוֹ

מתוך הסנה, משום (תהלים צא, טו) "עמו אנכי בצרה" וכו'; הינו כי הסנה הוא בחינת החוחים והקוצים הסובבים את השושנה העליונה, שהם ענין הקשיות והמבוכות שמכניסים הכופרים על השם יתברך ועל מקרביו האמתיים, שמשם עקר אריכת הגלות. ועל-כן נתגלה אליו השם יתברך מתוך הסנה, וראה משה שהסנה בער באש והסנה איננו אכל, הינו שאש דקדשה שהוא התגלות דעת התורה, שהם בחינת רשפי אש, בחינת "הלוא כה דברי כאש" וגו' (ירמיה כג, כט), שזה האש עוסק תמיד לבער ולכלות את הסנה וכל החוחים והקוצים, דהינו לבטל כל הפירות וכל הקשיות והמבוכות, ואף-על-פי-כן "והסנה איננו אכל", כי עדין נשארים קשיות ומבוכות ועקמומיות בלב. ועל זה התפלא משה הרבה, ואמר (שמות ג, ה): "אסרה נא ואראה את המראה הגדל הזה מדוע לא יבער הסנה". השיבו ה' יתברך: "של נעליך מעל רגליך" וגו'; הינו שבענין השגת המקיפים יש כמה וכמה מדרגות בלי שעור, כי הם כל קבול השכר של עולם הבא, שכל אחד יקבל כפי ערכו, כפי עבודתו, כי השגת המקיפים הם סוד (ברכות יז.): לעתיד לבוא צדיקים יושבים ועטרותיהן בראשיהן ונהנים מזיו

השכינה. וכל הקשיות והמבוכות שבעולם נמשכין משכליות המקיפים שאינם זוכים להשיגם, ואפלו מי שמשגיג איזה מקיפים, עדין יש מקיפים אחרים שלא השיגם עדין, ומשם באים גם עליו קשיות ומבוכות וכן למעלה מעלה — גבה מעל גבה, עד שיש מקיפים גבוהים ונשגבים כל-כף, שגם הצדיק הגדול מאד בקדושה גדולה, עדין הוא צריך לקדש את עצמו עוד יותר ויותר, עד שישגיג גם אלו המקיפים וכו'. וזה שהשיב ה' יתברך למשה: "של נעליך מעל רגליך". ואיתא בתקונים, שרמז לו שיפשיט לעצמו גופא דנגעא ביה בת פרעה וכו'. הינו שהשיב לו, שאפלו הוא בעצמו אי אפשר לו לבער הסנה והקוצים, שהם כל המבוכות, כי אם על-ידי שיפשיט ממנו גופו, אף-על-פי שבודאי כבר היה גופו קדוש מאד בקדושה נפלאה, אף-על-פי-כן מאחר שיש בו איזה אחיזה מנגיעת בת פרעה, צריך עתה להפשיט הכל מכל וכל, כדי שיוכל להשיג מקיפים גבוהים כאלו, מכל שכן וכל שכן שאר העם בני ישראל שלא נתקדשו עדין כראוי כלל, שבודאי עדין אי אפשר להם לזכות להשגת המקיפים בשלמות, ובשביל זה באים עדין על דעתם קשיות ובלבולים, שהם בחינת סנה וחוהים

וְקוֹצִים וְכוּ'. וּבְפָרְטֵי פְרָטִיּוֹת אֵלּוּ שֶׁנִּכְשְׁלוּ בַּחֲטָא
 הַמְּגִנָּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבַטָּלָה, וְטָמְאוּ עֲצָמָם בְּכָל
 מִיַּי שְׁקוּץ תְּעוּב זֶהוּם וְנֶאֱוָף, שֶׁבּוֹדָאֵי עוֹלִים עַל
 דַּעְתָּם תָּמִיד קְשִׁיּוֹת וּסְפִקוֹת עָלָיו יִתְבַּרֵךְ וְעַל צַדִּיקָיו
 הַקְּדוֹשִׁים. וְעַל-כֵּן הַסָּנָה בּוֹעֵר בְּאֵשׁ הַתּוֹרָה וְהַדַּעַת
 שֶׁמְגַלֵּין הַצַּדִּיקִים, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן: "וְהַסָּנָה אֵינָנו
 אֶכְּל", וּמִנְקָבִים וְעוֹקְצִים אֶת הַדַּעַת וְהַלֵּב שֶׁל אִישׁ
 הַיִּשְׂרָאֵלִי עַל-יְדֵי הַקְּשִׁיּוֹת וְהַמְּבּוֹכוֹת שֶׁהֵם עֲנִין סָנָה
 וְקוֹצִים, כִּי הַכֹּל מִחֲמַת שְׁלֹא הִתְחִילוּ לְהַפְשִׁיט אֶת
 גּוּפָם כָּלֵל, וְלֹא קִדְּשׁוּ שְׁבַעַת הַנְּרוֹת כְּרֵאוּי. וְעַל-כֵּן
 כָּל מִי שִׁיּוֹדֵעַ הֵיטֵב אֶת מַעֲשָׂיו הַמְּגִנִּים וְהַמְּלַכְלָכִים,
 אֵיךְ שֶׁנִּכְשְׁל בְּאֶסְוִרִים חַמּוּרִים שֶׁל עוֹן קָרִי, וְחַמָּם
 אֶת עֲצָמוֹ וּבָא לְיַדֵּי קִשּׁוּי, עַד שֶׁבָּא לְיַדֵּי הוֹצָאת זֶרַע
 לְבַטָּלָה, וְכָל מִיַּי נֶאֱוָף, עָלָיו לְקַדֵּשׁ וּלְטַהֵר אֶת
 עֲצָמוֹ בְּקִדְּשָׁה עֲלִיוֹנָה, וּבְפָרְט בְּיָמִים אֵלּוּ, "יָמֵי
 שׁוֹבְבֵי"ם", שָׂאז הוּא הַזְּמַן לְקַדֵּשׁ וּלְטַהֵר עֲצָמוֹ
 מֵהַחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה, וְאִם יָשׁוּב בְּתַשׁוּבָה שְׁלֵמָה
 בְּיָמִים אֵלּוּ הַנִּקְרָאִים "יָמֵי שׁוֹבְבֵי"ם", שֶׁמִּתְחִילִים
 לְקַרֵּא אֶת פְּרֻשַׁת שְׁמוֹת, בּוֹדָאֵי יִמְחַל לוֹ הַקְּדוֹשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא, אִם יַעֲשֶׂה תַשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְיִתְחַרֵּט
 חֲרָטָה גְּמוּרָה, וְיִקְבֵּל עַל עֲצָמוֹ לֹא לַעֲשׂוֹת עוֹד אֶת
 מַעֲשָׂיו הַמְּגִנִּים, אִז "וְשָׁב וּרְפָא לוֹ" (יִשְׁעִיָּה ו, י).

וְזֶה מֵה שְׁמֵת־חִילִים לְקָרוֹת בְּ"יָמֵי שׁוֹבְבֵי"ם":
 "וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים מִצְרֵימָה" וְגו', כִּי
 עָקַר כָּל הַגְּלִיּוֹת וּבִפְרָט גְּלוֹת מִצְרַיִם הוּא מִחַמַּת
 פָּגַם הַדַּעַת שְׁפָגַם אָדָם הָרָאשׁוֹן, עַל-יְדֵי שְׁחַמָּם אֶת
 עֲצָמוֹ וְהוֹצִיא זֶרַע לְבִטְלָה, שְׁמִשָּׁם נִמְשְׁכוּ נְשָׁמוֹת
 יִשְׂרָאֵל אֶל תּוֹךְ מִצְרַיִם כְּדֵי לְזָכוֹת לְתַקּוּן, וְעַל-כֵּן
 גָּזְרוּ הַמִּצְרַיִם עַל הַבְּנִים דִּיקָא לְהַשְׁלִיכָם לַמַּיִם,
 וַיִּשְׂרָאֵל צָעַקוּ אֶל ה', שְׁעַל-יְדֵי-זֶה נוֹלְדוּ הַמַּחֲזִין
 וְנִתְגַּלָּה מֹשֶׁה — שֶׁהוּא הַדַּעַת, וּבָא מִמִּדְיָן וּגְאָלָם.
 כִּי הַמִּצְרַיִם רָצוּ לְהַעֲלִים הַמַּחֲזִין, חֶס וְשָׁלוֹם, וְעַל-כֵּן
 גָּזְרוּ עַל הַבְּנִים, שְׁעַל יָדָם מִמְּשִׁיכֵין הַמַּחֲזִין מְדוּר
 לְדוּר, שְׁבִשְׁבִיל זֶה צָרִיכִין לְהַשְׁאִיר אַחֲרָיו בְּנִים
 בְּעוֹלָם. וְהָעָקַר הוּא בְּנִים זְכָרִים, שֶׁהֵם סוּד דַּעַת
 מִיִּשְׁב, כִּי עָקַר הַדַּעַת נִמְשָׁךְ עַל-יְדֵי הַזְּכָרִים, וְעַל-כֵּן
 נִתְחַכְּמוּ הַמִּצְרַיִם לְהַמִּיתָם וּלְהַשְׁלִיכָם לַמַּיִם, כִּי שָׁם
 בַּמַּיִם הוּא תַעֲלוּמוֹת הַמַּחֲזִין, כִּי מִשָּׁם מוֹצִיאִין
 הַמַּחֲזִין עַל-יְדֵי צָעֲקָה, שֶׁהֵם סוּד ז' קוֹלוֹת שְׁאָמַר
 דָּוִד עַל הַמַּיִם; כִּי הַמַּיִם סוּד דַּעַת, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב
 (יִשְׁעִיָּה י"א, ט) "וּמְלֶאכֶה הָאָרֶץ דַּעַה אֶת הַיָּם" הַכַּמִּים
 לַיָּם מְכַסִּים". וְהַמִּצְרַיִם רָצוּ מִהִפָּךְ אֶל הִפָּךְ —
 לְהַעֲלִים הַמַּחֲזִין עַל-יְדֵי הַשְׁלֵכַת הַבְּנִים אֶל הַמַּיִם
 שְׁיָמוּתוֹ שָׁם, חֶס וְשָׁלוֹם, וַיִּתְעַלְמוּ הַמַּחֲזִין חֶס

וְשָׁלוֹם. וְיִשְׂרָאֵל עָשׂוּ אֶת שְׁלָהֶם וְתַפְסוּ אֲמָנוֹת
 אֲבוֹתָם — "וַיִּצְעֲקוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל ה'"; כִּי זֶה עָקַר
 הַתְּקוּן שֶׁל הַגְּלוּת וְשֶׁל כָּל הַצָּרוֹת, שְׁכָלָם נִמְשָׁכִין
 מִחֲסֵרוֹן הַדַּעַת — עַל-יְדֵי שְׁנֵת־עֲלָמוֹ הַמֹּחִין. וְזֶה
 הַגְּלוּת הָאָרֶץ וְהָאֲחֵרוֹן הַפָּר הַזֶּה, שֶׁהַכֹּל נִמְשָׁךְ
 מִחֲסֵרוֹן הַדַּעַת, מִתְּעַלּוֹמוֹת הַמֹּחִין דְּקַדְשָׁהּ, וּבְשִׁבִיל
 זֶה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שׁוֹלַח צָרוֹת מְצָרוֹת מְשֻׁנוֹת, רַחֲמָנָא
 לְצַלָּן, בְּכָל־ל וּבְפִרְטוּיֹת עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, הַכֹּל כְּדִי
 שְׁיִצְעַק הָאָדָם אֶל הַשֵּׁם, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה יוֹלִיד הַמֹּחִין
 מִתְּעַלּוֹמָתָן כָּל אֶחָד לְפִי בְּחִינָתוֹ, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה תִּהְיֶה
 הַגְּאֻלָּה, שְׁנִקְרָאת לִידָה, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (יִשְׁעִיָּה סו, ח):
 "כִּי חָלָה גַם יִלְדָה צִיּוֹן אֶת בְּנֵיהָ"; כִּי עָתָה בְּסוֹף
 הַגְּלוּת, הוּא בְּסוֹד (מְלָכִים ב יט, ג): "כִּי בָאוּ בָנִים עַד
 מִשְׁבֵּר, וְכַח אֵין לְלִידָה". וְלִזֶּה צָרִיכִין צְעָקָה,
 שְׁיִצְעַק כָּל אֶחָד כְּפִי מֵה שְׁיִוָּדַע חֲסֵרוֹן דַּעַתוֹ שֶׁהוּא
 רַחוּק מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וּמִהַתּוֹרָה כָּל-כָּף, וְכָל הַצְּעָקוֹת
 שְׁצוֹעֲקִין יִשְׂרָאֵל הֵנָּם בְּמָקוֹם צְעָקַת הַשְּׁכִינָה, וְעַל-
 יְדֵי-זֶה מוֹלֶדֶת הַמֹּחִין, שְׁבִזָּה תְלוּיָהּ הַגְּאֻלָּה; כִּי עָקַר
 הַגְּאֻלָּה הָרֵאשׁוֹנָה מִמְצָרִים וְכֵן הַגְּאֻלָּה הָאֲחֵרוֹנָה
 שְׁאָנוּ מְקוּיִם וּמְצָפִים אֵלֶיהָ בְּכָל יוֹם, עָקַר כָּל
 הַגְּאֻלוֹת הֵם עַל-יְדֵי מִשָּׁה שֶׁהוּא הַדַּעַת, כִּי מֵה
 שְׁהִיָּה הוּא שְׁהִיָּה כִּידוּעַ, שֶׁהוּא סוֹד הַצְּדִיק שְׁבְכָל

דֹּר וְדוֹר שֶׁהוּא נִקְרָא מִשָּׁה, שְׁעַל יְדוֹ עֵקֶר הַמְּשַׁכֵּת
 הַדַּעַת בְּכָל דֹּר וְדוֹר. אָבֵל מִחֲמַת קִלְקוּל הַדִּוְרוֹת
 נִתְעַלְמִין הַמַּחֲזִין, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִתְעַלְמִים וְנִסְתָּר הַדַּעַת
 שֶׁל הַצְּדִיק הָאֵמֶת בְּכַמָּה הַסְּתָרוֹת שֶׁבְּתוֹךְ הַסְּתָרוֹת,
 וְאֶף-עַל-פִּי שֶׁהַדַּעַת לְפָנָי הָעֵינַיִם, אֶף-עַל-פִּי-כֵן אֵין
 רוֹאִים אוֹתוֹ מִרְבוּי הַהַסְּתָרוֹת וְהַהֶעְלָמוֹת, וְהָעֵקֶר
 עַל-יְדֵי עֵצֶם הַמַּחְלֵקֶת וְהַקְּטִיגוֹרִיָּה שֶׁבֵּין הַתְּלַמִּידֵי
 חֲכָמִים בְּעֵצְמָן, פִּי־דוֹעַ כָּאֵב נִגַּע הַמְּסֻפָּחַת הַזֹּאת שֶׁל
 רְבוּי הַמַּחְלֵקֶת בְּכָל דֹּר וְדוֹר, בְּפֶרֶט עֲתָה בְּאַחֲרִית
 הַיָּמִים הָאֵלֶּה, שֶׁהַתְּגַבְּרָה הַהַסְּתָרָה שֶׁבְּתוֹךְ הַסְּתָרָה
 מְאֹד מְאֹד, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים ל"א, י"ח): "וְאֲנֹכִי הַסְּתָר
 אֲסֻתִּיר פָּנָי בַּיּוֹם הַהוּא עַל כָּל הָרָעָה אֲשֶׁר עָשָׂה, כִּי
 פָּנָה אֵל אֱלֹהִים אַחֲרָיִם", שֶׁנֶּאֱמַר עַל אַחֲרִית הַיָּמִים
 הָאֵלֶּה. וְכָל הַקְּשִׁיּוֹת וְהַמְּבוּכוֹת שֶׁקָּשָׂה לְכָל אֶחָד עַל
 צְדִיקֵי אֵמֶת וְכֹשְׁרֵי הַדֹּר, הַכֹּל נִמְשָׁךְ מִתְעַלּוּמוֹת
 הַמַּחֲזִין וְהַמְּקִיפִין, שֶׁאֵינּוּ זוֹכֵה לְהַשְׁיֵגֶם, וְשֵׁם עֵקֶר
 בְּחִירָתוֹ; כִּי עֵקֶר הַבְּחִירָה עַל-יְדֵי שֶׁאֵין מְבִינִים תְּכֵף
 הַקְּשִׁיּוֹת וְהַמְּבוּכוֹת, כִּי יֵשׁ קְשִׁיּוֹת וְמְבוּכוֹת שֶׁאֵי
 אֶפְשָׁר לְהַשְׁיֵגֶם כָּל יְמֵי חַיָּיו כְּמוֹ הַיְדִיעָה וְהַבְּחִירָה,
 כִּי אִם הָיָה מְשִׁיגֶם, הָיָה יוֹצֵא מִגֶּדֶר אֲנוּשֵׁי וְהָיָה
 מִתְבַּטֵּל הַבְּחִירָה וְכוּ', כְּמוֹבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל
 (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כ"א); אָבֵל גַּם הַקְּשִׁיּוֹת

שְׁאֶפְשֶׁר לְאָנוּשֵׁי לְהַשִּׁיג, וְדַהֲיֵנוּ הַמְּקִיפִים, שְׁאֶפְשֶׁר
 לְהֵאָדָם לְהַמְשִׁיכָם לְפָנִימִיּוֹת שְׂכָלוֹ, גַּם הֵם אֵי
 אֶפְשֶׁר לְהַשִּׁיג וּלְהַבִּין בְּנִקְלָה, וְצָרִיכִים לְזֶה כַּמָּה
 יְגִיעוֹת בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם, וְהַעֲקָר עַל-יְדֵי לְצַעֲקַת אֵל
 הַשֵּׁם הַרְבֵּה — בֵּין בְּתוֹרָה בֵּין בְּתַפְלָה, וּלְקַדְשׁ
 שְׁבַעַת הַנְּרוֹת: הָעֵינַיִם, הָאָזְנַיִם, הַחֻטָּם וְהַפֶּה, וְכָל
 אֶחָד כְּפִי רְחוּקוֹ מִזֶּה בְּפֶרֶט מְקַדְּשֵׁת שְׁבַעַת הַנְּרוֹת,
 כְּמוֹ שְׂיֹדֵעַ כָּל אֶחָד בְּעֶצְמוֹ, כְּמוֹ-כֵן הוּא רְחוּק
 מִדַּעַת אֲמִתִּי, וְעַל-כֵּן נוֹפְלִים לוֹ קְשִׁיּוֹת וּמְבוּכוֹת
 הַרְבֵּה עַל הַדַּעַת הָאֲמִתִּי שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֱמֵת וְאֲנָשָׁיו,
 שֶׁהֵם עֲקָר הַדַּעַת וְהַמַּחֲזִין, וּבְזֶה תְּלוּיָהּ כָּל בְּחִינָתוֹ.
 וּמִי שֶׁחָפֵץ בְּאֱמֵת לְאֲמִתּוֹ יִצַּעֲקַת הַרְבֵּה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
 וַיִּפְשַׁשׁ בְּמַעֲשָׂיו, וּבְפֶרֶט בְּקַדְּשֵׁת שְׁבַעַת הַנְּרוֹת:
 הָעֵינַיִם, הָאָזְנַיִם, הַחֻטָּם, וְהַפֶּה, אֵיךְ הוּא אוֹחֵז בָּהֶם,
 וְאֵז יָבִין הָאֱמֵת לְאֲמִתּוֹ, וְעַל-כֵּן-פָּנִים יִנְצַל שְׂבוּדָאֵי
 לֹא יִהְיֶה עוֹד מִתְנַגֵּד וְחוֹלֵק עַל הָאֱמֵת לְאֲמִתּוֹ, כִּי
 יָבִין חֲסָרוֹנוֹ כַּמָּה הוּא רְחוּק מִדַּעַת אֱמֵת, עַל-יְדֵי
 שְׁלֹא קָדַשׁ שְׁבַעַת הַנְּרוֹת כְּרָאוּי, שֶׁהֵם: הָעֵינַיִם,
 הָאָזְנַיִם, הַחֻטָּם וְהַפֶּה.

וְלָכֵן, בְּנֵי הַיְקָרִים, מֵאַחַר שֶׁכָּבַר עָבַר עֲלֵיכֶם
 בְּחִינָתְכֶם מֵהַשְׁעָבֵר, וְנִכְשַׁלְתֶּם בְּעוֹן הַחֲמוּר הַמְּגִנָּה

הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטּוּלָה, רְאוּ לְדַבֵּק אֶת עֲצֻמְכֶם
עִם צַדִּיקֵי וְחַכְמֵי הַדּוֹר, וְתִבְרַחוּ מִכָּל אֵלֶּה הַלְּצִים
הַמְּתַלּוֹצְצִים מִצַּדִּיקִים אֲמֵתִיִּים, כִּי עַקֵּר תִּקְוֶן
הַבְּרִית, הוּא רַק עַל-יְדֵי הַחַכְמִים הָאֲמֵתִיִּים, צַדִּיקֵי
הַדּוֹר, הַמְּחַזְקִים וּמְעוֹדְדִים וּמְשַׁמְּחִים אֶת נְשָׁמוֹת
יִשְׂרָאֵל, וּמְחַדִּירִים בָּהֶם אֲמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת בּוֹ
יְתִבְרַךְ, וְעוֹזְרִים לָהֶם לְקַדֵּשׁ וּלְטַהֵר אֶת שְׁבַעַת
הַנְּרוֹת: הָעֵינַיִם, הָאָזְנַיִם, הַחֻטָּם וְהַפֶּה. וְדִיקָא עַל-
יְדֵי צַדִּיקִים קְדוֹשִׁים כָּאֵלוּ, גַּם אַתֶּם יְכוּלִים לְתַקֵּן
אֶת מַעֲשֵׂיכֶם הָרָעִים, אִם לֹא תִיַּאֲשׁוּ עֲצֻמְכֶם בְּשׁוֹם
פָּנִים וְאַפֵּן, וְלֹא תֵלְכוּ אַחַר הַלְּצִים הַמְּתַלּוֹצְצִים
מִצַּדִּיקֵי אֲמֵת; כִּי כָּל זֶה תִּקְחוּ בְיַדְיְכֶם, שְׁכָל אֵלוּ
הַמְּדַבְּרִים בְּגִאּוּהַ עֲתָק וּבּוֹז עַל צַדִּיקֵי אֲמֵת, בּוֹדֵאֵי
הֵם פְּגוּמִים מְאֹד בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצָאת זֶרַע
לְבִטּוּלָה, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה נִתְּבַלְּבַל מַחֵם וְדַעְתָּם. וְלָכֵן
חוּסוּ וְחַמְלוּ עַל נַפְשׁוֹתֵיכֶם וְתַחֲזִיקוּ אֶת עֲצֻמְכֶם
אֶצֶּל צַדִּיקֵי הָאֲמֵת שֶׁבְּכָל דּוֹר וָדוֹר, וְתַתְּמִידוּ
בְּסִפְרֵיהֶם הַקְּדוֹשִׁים, הַמְּגַלִּים אוֹר זִיו שְׁכִינַת עֲזוֹ
יְתִבְרַךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִפְתַּח לְבַבְכֶם וְדַעְתְּכֶם לְהַבִּין
וּלְהַשְׁכִּיל גַּם-כֵּן בְּהַשְׁגַּת אֱלֻקוֹת, וְתִזְכּוּ גַם-כֵּן לְצַעֵק
הַרְבֵּה אֵלָיו יְתִבְרַךְ בְּתַפְלָה וּבִקְשָׁה תַחֲנוּנֹת, וְדוּוּיִים
וּפְיוּסִים, לְפָיִס אוֹתוֹ יְתִבְרַךְ, וּלְהַתְּוֹדוֹת לְפָנָיו

וּלְהִתְחַרֵּט עַל מַעֲשֵׂיכֶם הָרָעִים, וּלְקַבֵּל קַבְּלָה
 אֲמֵתִית לֹא לַחֲזֹר עוֹד אֶל עֲוֹנוֹת וַחֲטָאִים הַמְּגִנִּים
 שְׁעַשִּׂיתֶם, וְעַל-יְדֵי-זֶה וְשָׁב וּרְפָא לָכֶם, וְתִזְכּוּ
 שְׁיִמָּחְלוּ לָכֶם כָּל עֲוֹנוֹתֵיכֶם, וְהַכֹּל יִתְבַּטֵּל לְגַמְרֵי;
 כִּי כְּשֶׁאָדָם חוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ,
 וּבִפְרָט בְּיָמֵים אֵלֶּה "יְמֵי שׁוֹבְבֵי"ם", הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא מְקַבֵּל אֶת תְּשׁוּבָתוֹ וּמוֹחֵל לוֹ עַל הַכֹּל; אֲשֶׁר־
 מִי שְׁאִינוֹ מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ כָּלֵל אֶלָּא שֶׁם לְבָבוֹ אֵל
 דְּבָרֵינוּ אֱלוֹ, וּמְקַיְמָם בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוֹת, וְאִז טוֹב
 לוֹ בְּזֶה וּבְבָא לְנִצַּח נְצָחִים.

תָּם וְנִשְׁלָם, שָׁבַח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם!

מִכְתָּב מְעַתָּק מִסֵּפֶר הַקְּדוֹשׁ שׁו"ת "אֲשֶׁר בַּנַּחֲל"

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר שְׁמוֹת ה'תשל"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ אֶל הָאֲבִירֵךְ
 הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִיָּמֵי הַנַּחֲל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה,
 זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גִּרוֹ יְאִיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

הנה היום נכנסים ימי השובבי"ם, אשר מובא בדברי האריז"ל, שימים אלו מסגלים לתקן פגם הברית של קרי והוצאת זרע לבטלה, והם ארבעים יום, שבהם קוראים את הפרשיות: ש'מות, ו'ארא, ב'א, ב'שלח, י'תרו, מ'שפטים; ובהם מספר על גלות מצרים, שעם ישראל עברו במצרים גלות קשה מאד, ונזדככו בכור הברזל, וכן מיציאת מצרים וקריעת ים סוף וקבלת התורה. וידוע אשר הקריאה מעוררת את הזמן, הינו בכל שנה ושנה פשקוראים את כל ענין גלות מצרים ויציאת מצרים וקריעת ים סוף וקבלת התורה, נתעוררים ההארות האלו מחדש. ועל-כן ימים אלו מסגלים מאד לתקן את העון החמור הזה.

והנה שמעתי מאנשי שלומנו היקרים הנהגה, שפעם בשבוע לא לאכל דבר מן החי, וזה עשו במקום תענית, כי אין בלחנו להתענות, אבל כפי שקבלתי מאנשי שלומנו, שבמים אלו הרבו מאד בתפלה ובקשה, וידוע שמהרנ"ת ז"ל היה לו שעור לומר בכל יום "יום תהלים", כדי לסיים בכל שבוע

את ספר התהלים, אף שלש פעמים בשנה הִיָּה רגיל לומר פעמים את היום, כְּדִי לְסַיֵּם פְּעָמִים בַּשָּׁבוּעַ את כל ספר התהלים כְּמִנְיַן 'כפר', וְהֵם: ימי אלוּל, וימי שובבי"ם, וימי הספירה. ועל-כֵּן אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמִּקְבֵּל אֶת הַהֲנָהָגָה הַזֹּאת, כִּי לֹא כָּל אֶחָד יְכוּל לְהִתְעַנּוֹת וְלֹא כָּל אֶחָד יְכוּל לְסַגֵּף אֶת עֲצָמוֹ בְּסִגּוּפִים. וְכֵן הִרְבּוּ בַּשָּׁבוּעוֹת אֵלֹהֵי יְמֵי הַשׁוֹבְבִי"ם בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת, וְהַתּוֹדוֹת עַל עֲוֹנוֹם בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה; כִּי עֲקָר הַתְּשׁוּבָה הוּא וְהִי דְבָרִים, לְהַתּוֹדוֹת אֵלֶיךָ יְתִבְרַךְ, כִּי עַל-יְדֵי וְהִי דְבָרִים שְׂאֵדָם מִתּוּדָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַל-יְדֵי-זֶה יוֹצְאִים הָעֲוֹנוֹת מֵעֲצָמוֹ, כַּמּוּבָא בְּדְבָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לקוטי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ד'). וּבְאַמַּת חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (סִנְהֶדְרִין מַג'): כָּל הַזּוֹכֵחַ אֶת יִצְרוֹ וּמִתּוּדָה עָלָיו, מַעֲלָה עָלָיו הַכָּתוּב כְּאֵלֹהֵי כְּפָדוֹ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּשָׁנֵי עוֹלָמִים; הֵינּוּ כְּשֶׁמִּתְגַּבֵּר עַל הָאָדָם יִצְרוֹ הָרַע בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטָּלָה וְהִרְהוּרִים רָעִים, וְהוּא מִתְגַּבֵּר עַל יִצְרוֹ, וְאֵינוֹ חוֹטָא, אֲלֵא עוֹד מִתּוּדָה עַל מַה שֶׁעָשָׂה פְּעַם, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא מְחַבֵּר אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה לְעוֹלָם הַבָּא; כִּי עֲקָר הַתְּשׁוּבָה הוּא חֲרָטָה עַל הָעָבֵר וְקַבְלָה עַל לְהַבָּא, וְלְהַתּוֹדוֹת אֵלֶיךָ יְתִבְרַךְ, וּכְמֵאמָרָם ז"ל (תּוֹרַת

כְּהַנִּים בְּחֻקְתִּי), שְׁמִיד שְׁמֵתוּדִים עַל עֲוֹנוֹתֵיהֶם, מִיַּד
אֲנִי חוֹזֵר וּמְרַחֵם עֲלֵיהֶם; כִּי אֶצְלוּ יִתְבַּרֵךְ מְאֹד מְאֹד
חֹשֵׁב הַיְהוּדִי דְבָרִים שְׂאֵדָם מִתּוּדָה לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ.

וְהִנֵּה בְּעֵינַי תְּקוּנֵי הַבְּרִית, שְׂאֵתָה רוֹצֵה
שְׂיִכְתְּבוּ לָךְ, הֲלֹא סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל לְפָנֶיךָ, וּמָה שֶׁיֵּךְ
לְהוֹסִיף אוֹ לְגַרֵעַ, כָּל מָה שֶׁצָּוָה רַבְּנוּ ז"ל לְתִקּוּן
הַבְּרִית, צְרִיכִים לְקַיֵּם בְּתִמְיָמוֹת וּבְפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה.
עִם כָּל זֹאת אֶמְרָתִי לְרָשָׁם לָךְ כַּמָּה יְסוּדוֹת, שְׂמֵאֹד
מְאֹד מְכַרְחִים לְקַיֵּם מִי שֶׁנִּפְגַּם בַּפְּגָם הַבְּרִית,
רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן.

רַבְּנוּ ז"ל הִזְהִירָנוּ מְאֹד עַל טְבִילַת מְקוּנָה, וְאָמַר
בְּעֵינַי תְּקוּן הַבְּרִית: "דָּאס עֲרֵשֶׁטֶע אִיז מְקוּנָה"
[הַדְּבָר הָרִאשׁוֹן זֶה טְבִילַת מְקוּנָה], וְאַחֲרֵי כֵן שְׂיֵאמַר
אֶת ה'תְּקוּן הַכֶּלְלִי', שֶׁהֵם עֲשָׂרָה מְזֻמּוּרֵי תְּהֵלִים,
שֶׁגָּלָה רַבְּנוּ ז"ל בְּשִׁבְלֵי תְּקוּן הַבְּרִית. וְזֶה צְרִיכִים
לְקַיֵּם כָּל יְמֵי חַיָּו. מִי שֶׁיּוֹדֵעַ שֶׁפָּגַם בַּבְּרִית, עַל-יְדֵי
עוֹן קָרִי וְהוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, עָלָיו
לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ כָּל יְמֵי חַיָּו, וּלְבַל יַחְסֹר לוֹ יוֹם
אֶחָד בְּלִי טְבִילַת מְקוּנָה, וְכֵן יֵאמַר אֶת ה'תְּקוּן
הַכֶּלְלִי', שֶׁהֵם עֲשָׂרָה מְזֻמּוּרֵי תְּהֵלִים, שֶׁגָּלָה רַבְּנוּ

ז"ל לתקון פגם הברית. ורבנו ז"ל הזהירנו מאד מאד על דבר זה, ובודאי מי שזוכה להיות אצל ציון רבנו ז"ל, ואומר שם את העשרה מזמורי תהלים — אין למעלה מזה, כי רבנו ז"ל הבטיחנו עם שני עדים נאמנים, אשר מי שיבוא על ציונו הקדוש, ויתן פרוטה לצדקה בעבורו, ויאמר עשרה מזמורי תהלים האלו, אפלו אם עצמו וגבהו פשעיו, הקדוש-ברוך-הוא ימחל לו; על-כן מי שחטא ופגם בחטא המגנה הזה, יעשה כל מיני פעלות שבכולם, להיות על-כל-פנים פעם אחת בחייו אצל ציון רבנו ז"ל, ויאמר שם את העשרה מזמורי תהלים, כי אם יש הבטחה מצדיק גדול וקדוש כזה — אשרי מי שמקים זאת.

יסוד גדול בשמירת הברית הוא קדשת העינים, שאדם ישמר על עיניו, לא להסתכל על שום דבר המביא לידי הרהורים רעים, כי העין רואה והלב חומד וכלי המעשה גומרים, ועל-כן צריכים לשמר מאד על העינים, וזה יסוד גדול בשמירת הברית. ונחמינו הקדושים אמרו (סנהדרין מה.): אין יצר הרע שולט אלא במה שעיניו רואות; ועל-כן מי שרוצה

לזכות בשמירת הברית, עליו לשמר מאד את עיניו,
לא להסתכל במקומות המזהמים.

וכן על האדם לשמר מאד על אָזְנוֹ, לא
להשמיע בהם שום דבר רע, כמאמרם ו"ל (כתבות
ה.): אל תקרא אָזְנִיךָ אֶלָּא אָזְנִיךָ, שאם ישמע אדם
דבר שאינו הגון, יניח אצבעו באָזְנוֹ.

וכן ישמר עצמו מאד מבעס ומקפידות, אשר
זה אבי-אבות הטמאה, עד שאמרו חכמינו
הקדושים (זהר בראשית כז:): כל הפועס כאלו עובד
עבודה זרה; ואמרו (נדרים כב.): כל הפועס כל מיני
גיהנום שולטין בו; ועל-כן צריכים להשמר מאד
מאד מבעס ומקפידות, אשר זה נובע מפגם הברית,
פגם הדעת.

ועל כלם — צריכים לשמר על דבור פיו,
כמאמרם ו"ל (ויקרא רבה, פרשה כד), ולא יראה בך
ערות דבר — ערות דבור; כי אדם צריך לשמר
מאד מאד על פיו לא לנבולו, ולא לדבר כל העולה
על רוחו, כי הדבור הורס את כל תיי האדם, ומביאו
לידי פגם הברית. וכמו שאמר רבנו ו"ל (לקוטי-

מוהר"ן, חלק א', סימן יט): ברית המעור תלוי בברית
הלשון, כפי שמקדש את דבורו, כן זוכה לקדשת
הברית.

כאשר האדם זוכה לקדש ולטהר את העינים,
האזנים, החוטם והפה, על-ידי זה זוכה למחין
קדושים, והוא דבוק בחי החיים. ועל כל זה אדם
צריך לעבוד בימי שובבי"ם, ואז כבר יהיה מקדש
כל השנה.

אודות למודים ללמד בימים אלו, טוב לסיים
ששה סדרי משנה, וכן תקוני-זהר, ואם אפשר גם
אגדות חז"ל שב"עין יעקב"; אשרי מי שאינו
מטעה את עצמו כלל, ואז טוב לו כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

קונטרס

קדשת שובבי"ם

יגלה מעלת ימי שובבי"ם, שבהם יכולים לתקן את כל החטאים, ובפרטיות פגם הברית – הוצאת זרע לבטלה, שהוא עון חמור מאד.

בנוי ומיסד על-פי דברי

רבנו הקדוש והנורא, אור הגנוז והצפון

בוצינא קדישא עלאה, אדונינו, מורנו ורבנו

רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו

ועל-פי דברי תלמידו, מורנו הגאון

הקדוש, אור נפלא, אשר כל רז לא אניס ליה

רבי נתן מברסלב, זכותו יגן עלינו

ומשלב בפסוקי תורה, נביאים, פתובים ומאמרי

חכמינו הקדושים מגמרא ומדרשים וזחר הקדוש

הובא לדפוס על-ידי

חסיד בֵּרְסָלָב

עיה"ק ירושלים תובב"א

מוֹהֲרָא"ש נ"י אָמַר, אֲשֶׁר אֵין לְתַאֵר וְאֵין
לְשַׁעַר אֶת קְדוּשַׁת הַיָּמִים הָאֵלּוּ, שְׂאָדָם
אֶפְלוּ שְׁעָשָׂה כְּכָר מַה שְׁעָשָׂה וְחָטָא כְּכָר
כְּפִי שְׂחָטָא, עִם כָּל זֹאת קְדוּשַׁת הַיָּמִים
הָאֵלּוּ הִיא גְדוּלָה מְאֹד מְאֹד. וְאִם אָדָם
חוֹזֵר בְּתַשׁוּבָה עַל פְּגָמֵי הַבְּרִית שְׂפָגָם,
עַל-יְדֵי-זֶה מִמְּשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ אוֹר וְזִיו
וְחַיּוּת וְדַבְּקוֹת הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, כִּי
קְדוּשַׁת הַיָּמִים הָאֵלּוּ הִיא לְמַעַלָּה
מִהַשְּׂגָתָנוּ.

(אמרי-מוהר"א"ש, חלק ב', אות תתקנ)

קונטרס

קדֹשֶׁת שׁוֹבְבֵי"ם

א.

יְמֵי שׁוֹבְבֵי"ם הֵם יְמֵי תְּשׁוּבָה

בְּנֵי הַיְקָרִים! אַרְבָּעִים יָמִים אֵלּוּ שְׁקוֹרָאִים בָּהֶם פְּרָשִׁיּוֹת: שְׁמוֹת, וְאַרְא, ב'א, ב'שֶׁלַח, י'תָרו, מ'שְׁפָטִים, נְקָרָאִים "יְמֵי שׁוֹבְבֵי"ם", וְאוֹמֵר הָאֵר"י ז"ל, שָׁנָה מְרַמֵּז בַּפְּסוּק (יְרַמָּה ג, כב): "שׁוּבוּ בְּנִים שׁוֹבְבֵי"ם". בְּיָמֵים אֵלּוּ "קְדֹשֶׁת שׁוֹבְבֵי"ם", יְכוּלִים לְתַקֵּן כָּל מַה שְּׂאָדָם פָּגַם כָּל הַשָּׁנָה; כִּי בָהֶם קוֹרָאִים פְּרָשִׁיּוֹת הַשְּׁבוּעַ הַמְדַבְּרוֹת מֵעֲנִין יְרִידַת עַם יִשְׂרָאֵל לְמִצְרַיִם, אֲשֶׁר אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים (עֵין תָּנָא דְבֵי אֱלֹהֵי רַבָּה ז'): אֵין לָךְ אִמָּה מְזוּהָמַת כַּמִּצְרַיִם, שְׁהִיוּ מְלֵאֵי כְּשָׁפִים וְזָמָה, וְעַם יִשְׂרָאֵל הִצְרָכוּ לְעֵבֵר אֶת הַגְּלוּת הַמְרָה הַזֹּו, אֲשֶׁר אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים (וַיִּקְרָא רַבָּה, פְּרָשָׁה יג, סִימָן ד'): כָּל

הַמְלִכִּיּוֹת נִקְרְאוּ עַל שֵׁם מְצָרִים, עַל שֵׁם שְׁהִיוּ
 מְצָרִים לְיִשְׂרָאֵל. נִמְצָא, שֶׁכָּל הַגְּלוֹת שְׁעַם יִשְׂרָאֵל
 סוֹבְבִים סָבֵל גָּדוֹל, נִקְרְאת עַל שֵׁם גְּלוֹת מְצָרִים —
 מְצָרִים, הַמְחִיזָן הֵם יַם-הַחֲכָמָה, הַמַּחֲ שֶׁל הָאָדָם
 יָכוֹל לְהַגִּיעַ לְמִדְרָגָה הַכִּי עֲלִיוֹנָה, אָדָם יָכוֹל
 בְּמַחְשְׁבֹתוֹ לְעֵלוֹת מְעֵלָה מְעֵלָה. וְלָכֵן לֹא בַחֲנָם,
 שֶׁהַקִּפִּיד רַבֵּנוּ ז"ל מְאֹד מְאֹד עַל קִדְשֵׁת הַמְּחֻשְׁבָּה,
 וְאָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן מ"ט): מֵהוּ יֵצֵר טוֹב
 וּמֵהוּ יֵצֵר הָרַע? יֵצֵר טוֹב — מְחֻשְׁבוֹת קְדוּשׁוֹת,
 שֶׁאָדָם חוֹשֵׁב מְטוֹב, מֵיֵצֵר אֶת הַטוֹב, רוֹאֵה אֶת
 הַטוֹב אֶצְלוֹ וְאֶצֶּל אֲחֵרִים, וּמְסַתְּפֵל בְּעֵינַי טוֹבָה עַל
 הָעוֹלָם, זֶה נִקְרָא "יֵצֵר טוֹב", שְׁחִי עִם טוֹב, וְחוֹשֵׁב
 תָּמִיד שֶׁיְהִי לּוֹ טוֹב וְכוּ'. וּמֵהוּ יֵצֵר הָרַע? שְׁמֵיֵצֵר
 אֶת הָרַע, וּמְסַתְּפֵל וְחוֹשֵׁב רַק בְּרַע, שֶׁהוּא לֹא יֵצֵלַח,
 וְשֶׁלֹּא-יִמְיָאֵל, וּמְפָנּוּ לֹא יֵצֵא מְאוּמָה, וְשׁוֹבֵר אֶת עֲצָמוֹ
 וְאֶת אֲחֵרִים, כִּי מְסַתְּפֵל עַל הָרַע שֶׁלָּהֶם תָּמִיד,
 וְחוֹשֵׁב רַק רַע כָּל הַיּוֹם, וְאֵין אֶצְלוֹ מְשָׁג שֶׁל טוֹב,
 זֶה נִקְרָא "יֵצֵר רַע", וְלוֹ הַחַיִּים חֲשׂוֹכִים וּמְרִים.
 וּמָמָה זֶה נוֹבֵעַ? כְּשֶׁאָדָם חוֹטֵא, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן,
 וּבְפָרֵט בְּפָגַם הַבְּרִית, שֶׁפּוֹגֵם אֶת מַחוּ בְּהַרְהוּרִים
 רָעִים, זֶה מְבִיאוֹ לְיַדֵי טְמֵאָה זוֹ שֶׁל הַחֲטָא הַמְּגַנָּה
 — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וְעַל-יְדֵי-זֶה

הוא רואה חשכה, וחשף לו ולא אור. לא-כן כשאדם זוכה וחוזר בתשובה שלמה, מתחיל להאיר לו המוח, ומסתכל על הטוב שיש בכל אדם. ולכן ימים אלו "קדשת שובבי"ם", שקוראים בהם פְּרָשִׁיּוֹת: ש'מות, ו'ארא, ב'א, ב'שלח, י'תרו, מ'שפטים, ש'מספר בהם איך עם ישראל ירדו למצרים, וסבלו סבל גדול מפרעה מלך מצרים, וימרו את חייהם בחומר ובלבנים, ובכל עבודה בשדה", עד שבא משה רבנו, ונתן לקלות ולסטרא אחרא עשר מכות, והוציא את ישראל ממצרים, עד שזכינו לקבל את התורה בהר סיני, אזי באלו ארבעים יום יכולים לתקן את כל אשר פגמנו. ולכן עלינו להתעורר דיקא בימים הקדושים הללו, ולעסוק בתקוננו. חכמינו הקדושים אומרים (איכה רבה פתיחתא לה): נמשלה התפלה כמקוה, ונמשלה תשובה כים, מה מקוה זו — פעמים פתוחה ופעמים נעולה, כן שערי תפלה — פעמים נעולים, פעמים פתוחים, אבל הים הזה לעולם פתוח, כן שערי תשובה — לעולם פתוחים. בודאי תפלה זהו דבר גדול מאד, שאדם ידבר אל הקדוש-ברוך-הוא, ויספר לפניו כל העובר עליו, אשר אין עוד דבר חשוב יותר בתשובה כמו הודוי דברים, וכמאמרם

ז"ל (תורת פהנים בחקתי כו): "והתודו על עוונם",
 שְׁמִיד שֶׁהֵם מְתוּדִים, מִיַּד אֲנִי חוֹזֵר וּמְרַחֵם עֲלֵיהֶם;
 וְכִן אֹמֵר הַרְמַב"ם (פָּרָק א', מֵהִלְכוֹת תְּשׁוּבָה, הִלְכָה א'),
 שְׁכַל הַמְרַבָּה בְּוִדּוּיִים, הָרִי זֶה מִשְׁבַּח. כִּי עֲקֹר
 הַתְּשׁוּבָה זֶה וְדוּי דְבָרִים, שְׁאֲדָם מְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא, וּמְסַפֵּר לְפָנָיו כָּל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלָיו —
 בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, אֵין עוֹד דְּבַר גָּדוֹל יוֹתֵר מִזֶּה.
 אֲבָל לֹא כָּל אָדָם מְסַגֵּל לְהַגִּיעַ לְמַדְרָגָה זוֹ, שְׁיֻכַּל
 לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי קֹדֶם שְׁאֲדָם חוֹזֵר
 בַּתְּשׁוּבָה, נִכְנָס בְּכַפִּירוֹת וְאֶפִיקוֹרְסוֹת, שְׁנֹדְמָה לוֹ
 כְּאִלוֹ אֵינְנוּ שָׁוֶה מְאוּמָה, וּכְאִלוֹ אֵין צְרִיכִים אוֹתוֹ,
 וְלֹא שׁוֹמְעִים לוֹ, וְכִמוֹ שְׁאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת,
 אוֹת אֲמוּנָה, סִימָן כב): הַפֶּשַׁע שֶׁל הָאָדָם, מְכַנִּים כְּפִירָה
 לְאָדָם; וְזֶה מַה שְׁאוֹמֵר הַנְּבִיא (יִשְׁעִיָּה נט, ב): "כִּי אִם
 עֹנֵתֵיכֶם מִבְּדָלִים בֵּינְכֶם לְבֵין אֱלֹקֵיכֶם"; כְּשֶׁאָדָם
 חוֹטֵא, בֵּר מִיָּנֵן, הוּא עוֹשֶׂה הַפְּרָשׁ בֵּינוֹ לְבֵינוֹ
 יִתְבָּרַךְ, וְנֹדְמָה לוֹ שֶׁתְּפִלוֹתָיו אֵינָן מִתְקַבְּלוֹת. וְלִכֵּן
 אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (עֵין אֵיכָה רַבָּה, פְּרָשָׁה ג', סִימָן
 טו): נִמְשָׁלָה הַתְּפִלָּה כְּמִקְוֵה — פַּעַם פְּתוּחָה, פַּעַם
 לָאוּ. כְּשֶׁאָדָם טָהוֹר, אֲזִי מִבֵּין אֲשֶׁר מְלֹא כָּל הָאָרֶץ
 כְּבוֹדוֹ, וְלֹא שִׁיךְ שְׁאֵין שׁוֹמְעִים אוֹתוֹ, כִּי כָּל דְּבוּר
 שְׁיֵהוּדִי מְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ — נִשְׁמָע וְנִתְקַבֵּל

לְמַעַלְהָ. וְלִכֵּן אָסוּר לְהִיּוֹת בְּטֹלָן, אֲלֵא לְהִרְבּוֹת
בְּשִׂיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנֵנוּ; אֲבָל לֹא כָּל אֶחָד זֹכֶה
לְהִרְגִישׁ אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּכְמֵאֲמָרָם ז"ל (סוֹטָה
ג): בְּתַחֲלָה קָדָם שְׁחָטָאוּ יִשְׂרָאֵל, הִיָּתָה הַשְּׂכִינָה עִם
כָּל אֶחָד וְאֶחָד, כִּיּוֹן שְׁחָטָאוּ — סִלְקוּ מֵהֶם אֶת
הַשְּׂכִינָה. מַהִי שְׂכִינָה? שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא
וְאִין בְּלַעֲדֵיו נִמְצָא, וְכָל מֵה שְׁאֲנוּ רוּאִים וְשׁוֹמְעִים
וּמִרְגִּישִׁים זֶה אֱלֻקוֹת, וְדוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, זֶה
לְבוּשׁ לְגַבֵּי אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְהַכֹּל זֶה אֱלֻקוֹת
וְאֱלֻקוֹת זֶה הַכֹּל, וּמַה שְׁאֲנוּ חוֹשְׁבִים שֶׁזֶה טָבֵעַ,
מְקַרָּה וּמְזָל, הַכֹּל זֶהוּ דְמִיּוֹן אֶחָד גָּדוֹל. חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים (חֲלִין ז): אֵין אָדָם נוֹקֵף אֶצְבָּעוֹ
מִלְמַטָּה, אֲלֵא אִם-כֵּן מְכַרִּיזִין עָלָיו מִלְמַעַלָּה; אָדָם
אֵינוֹ מְקַבֵּל מִכָּה קִטְנָה בְּאֶצְבָּעוֹ הַקִּטְנָה אִם לֹא
קָבֵעוּ כָּךְ מִלְמַעַלָּה; כִּי הַכֹּל בְּהַשְׁגָּחָה, אֲבָל לָמָּה
אָדָם אֵינוֹ מִרְגִּישׁ אֶת זֹאת? כִּי סִלַּק אֶת הַשְּׂכִינָה
מִמֶּנּוּ, גִּרַשׁ אֶת הָאֱמוּנָה מִמֶּנּוּ; וְאוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל
(לְקוּטִי-מוֹתֵר"ן, חֲלֵק א', סִימָן סב): וּבְאַמְתָּ, אִם הָיָה אָדָם
מֵאֲמִין שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא אִתּוֹ, עִמּוֹ וְאֶצְלוֹ,
וְשׁוֹקֵד עַל שְׁפָתָיו, תָּמִיד הָיָה מְדַבֵּר אֵלָיו יְתִבְרַךְ.
וְלִכֵּן לֹא כָּל אֶחָד זֹכֶה תָּמִיד לְדַבֵּר אֶל הַשֵּׁם יְתִבְרַךְ,
וְעַל-כֵּן הַתְּפִלָּה הִיא כְּמוֹ מְקֻנָּה — פַּעַם פְּתוּחָה

וּפְעַם סְגוּרָה. לֹא-כֵן תְּשׁוּבָה, כְּשֶׁאָדָם שָׁב בְּתִשׁוּבָה,
 וּמִקְבֵּל עַל עֲצָמוֹ, וְגוֹמֵר אֲמֹר בְּדַעְתּוֹ — "זֶהוּ זֶה!
 אֵינֶנִּי שָׁב לְאוֹלְתִי יוֹתֵר", אֵין לָךְ דְּבַר הָעוֹמֵד בְּפָנַי
 הַתְּשׁוּבָה, וְכָל אֶחָד וְאֶחָד מֵאַתְּנוּ יָכוֹל לָשׁוּב
 בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה. וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יוֹמָא
 פּוּ:): גְּדוּלָה תְּשׁוּבָה, שְׁבִשְׁבִיל יָחִיד שְׁעָשָׂה תְּשׁוּבָה,
 מוֹחֲלִים לְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ. יוֹשֵׁב לוֹ אָדָם בְּחֶדֶר,
 וּמִקְבֵּל עַל עֲצָמוֹ — "הִנֵּה אָעֻזְב אֶת הַשְּׁטִיּוֹת
 וְהַהֲבָלִים שְׁעָשִׂיתִי, אֲנִי חוֹזֵר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
 מֵהַיּוֹם וְהַלְּאָה אֲנִי מִשְׁתַּנֶּה לְגַמְרִי". אֲזִי לֹא רַק
 שְׁמֹזְכָה אֶת עֲצָמוֹ, אֲלָא אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, אֶת כָּל
 עַם יִשְׂרָאֵל מְזַכָּה שְׁיִשׁוּבוּ בְּתִשׁוּבָה. כְּשִׁיְהוּדֵי יוֹשֵׁב
 בְּפִנְתּוֹ, וּמִקְבֵּל עַל עֲצָמוֹ קִבְּלָה חֲזָקָה לְחַדֵּל מִהֲבָלָיו
 אַחַת וּלְתַמִּיד, גוֹרֵם שְׁיִכְנָסוּ הַרְהוּרֵי תְּשׁוּבָה בְּכָל־
 נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. וְזוֹ מַעֲלַת הַתְּשׁוּבָה, וְהַשְׁעָר פְּתוּחַ
 לְכָל יְהוּדֵי. כָּל אֶחָד וְאֶחָד נִכְנָסִים בּוֹ הַרְהוּרֵי
 תְּשׁוּבָה, אֶף אֵינוֹ מְנַצֵּלֵם. כִּי בְּאַמַּת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא אוֹהֵב אֶת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל, כִּי כָּלְנוּ בָּנִים לַבּוֹרָא
 יְתִבְרָךְ, וְכִמוֹ שְׁכָתוּב (דְּבָרִים יד, א): "בָּנִים אַתֶּם
 לַיהוָה" אֶלְקֵיכֶם", וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים
 (פְּסִיקְתָא רַבְתֵי מַד): גְּדוּל כַּחַה שֶׁל תְּשׁוּבָה, שְׁפִינּוֹן
 שְׁאָדָם מִהֲרֵהָר בְּלִבּוֹ לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה, מִיָּד הִיא עוֹלָה

לא עד עשרה מילין ולא עד עשרים ולא עד מאה,
 אלא מהלך חמש-מאות שנים, ולא עד רקיע ראשון
 ושני, אלא שעומדת לפני פסא הכבוד. יהודי רק
 מהרהר בתשובה, זוכה למעלה נשגבה מאד. ומה
 זה הרהור תשובה? מחשבה שחושב — "אולי
 אעזב את שטיותי, תאוות לבי, אולי אלך לבית-
 הכנסת להתפלל, לבית-המדרש ללמד, להתעטף
 בציצית, להתעטר בתפלין", מחשבה זו כבר מעלה
 אותו עד פסא הכבוד. ולכן תשובה זה דבר גדול
 מאד, עד שאומרים חכמינו הקדושים (פסיקתא דרב
 כהנא כה): "שובה ישראל" — אפלו כפרת בעקר,
 אדם עומד ומחרף ומגדף בשוק, והקדוש-ברוך-
 הוא אומר לו: עשה תשובה ביני לבינה, ואני
 מקבלך. אין עברה חמורה יותר מחרוף וגדוף, עם
 כל זאת הקדוש-ברוך-הוא מקבל את השבים אליו.
 ולכן אלו הימים הקדושים, "קדשת שובבי"ם",
 ארבעים יום אלו, שקורין בהם את הפרשיות הללו,
 מסגלים מאד לחזרה בתשובה שלמה, ולתקן כל
 מה שפגמנו כל השנה.

ב.

הַעֲקֹר לְתַקֵּן אֶת הַדְּבֹר בְּיָמִים אֱלוֹ

בְּנֵי הַיְקָרִים! עֲקֹר הַתְּקוּן הָרֵאשׁוֹן: פָּגַם
הַדְּבֹר. כָּל הַצָּרוֹת שְׁאֵנוּ סוֹבְלִים בֵּין בְּגִשְׁמֵי וּבֵין
בְּרוּחַנֵי, הַכֹּל בָּא רַק מִחֲמַת הַדְּבֹר. וּכְמֵאֵמֶר הַחֲכָם:
כָּל זְמַן שֶׁהַדְּבֹר אֶצְלָךְ — אַתָּה שׁוֹלֵט עָלָיו, כִּיּוֹן
שֶׁהוֹצֵאת אֶת הַדְּבֹר — הַדְּבֹר שׁוֹלֵט עָלֶיךָ; כָּל מֵה
שְׁאֵדָם סוֹבֵל בְּחַיָּו, זֶה רַק מִחֲמַת שְׁמִדְבָר כָּל
הָעוֹלָה עַל רוּחוֹ, וּמִכָּל שֶׁכֵּן כְּשֵׁאֵדָם מְדַבֵּר לְשׁוֹן
הָרַע, אֲשֶׁר אֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (עֲרֻכִין טו:),
שֶׁזֶה גְרוּעַ יוֹתֵר מִעֲבוּדָה זָרָה, גְּלוּי עֲרִיּוֹת וּשְׁפִיכוֹת
דָּמִים, וַיְכוּלִים לַהֲרֹג אָדָם עִם לְשׁוֹן-הָרַע, כִּי
בַּתְּחִלָּה אָדָם מְדַבֵּר רַע עַל הַזּוּלָת, וְאַחֲרֵי-כֵן הוֹלֵךְ
וּמְרַע לוֹ, וּמֵה גוֹרֵם בְּזֶה? שֶׁהוֹרֵס אוֹתוֹ לְגַמְרֵי.
אֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מְדַרְשׁ אֲגָדָה): קָשָׁה לְשׁוֹן
הָרַע כְּנֶגֶד רַמְחִים וְחֲרָבוֹת שֶׁהֵם מְמִיתִים, הַלְּשׁוֹן
הַיָּא כְּחֵץ דוֹקֵר, שֶׁנִּכְנָס בְּלִבּוֹ שֶׁל אָדָם. הִנֵּה כָּל
הַצָּרוֹת שְׁאֵנוּ סוֹבְלִים כִּיּוֹם, אֵין הֵם אֶלָּא מִחֲמַת
הָרַע שֶׁאֶחָד מְדַבֵּר עַל זוּלָתוֹ, וְלָכֵן אֹמְרִים חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוֹשִׁים (עֲרֻכִין טו:): כָּל הַמְּסַפֵּר לְשׁוֹן הָרַע, אֵין אֲנִי
וְהוּא יְכוּלִים לְדוֹר בְּעוֹלָם; וְאוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-

מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נד): כְּשֶׁאָדָם מְדַבֵּר לְשׁוֹן הָרַע, נִכְנָס בּוֹ כַח הַדְמְיוֹן, וְהַמְדָּמָה הוֹרֵס אֶת חַיֵּי לְגַמְרֵי. כִּי מִי שֶׁחַי בְּדְמִיוֹנוֹת — חַיֵּי אֵינָם חַיִּים. וּמַהֲיִכֵן בָּאִים הַדְמִיוֹנוֹת? כְּשֶׁאָדָם חוֹטֵא, בַּר מִיָּנֵן, בְּפָגַם הַבְּרִית, בְּדְבוּרִים רָעִים, בְּמַחְשָׁבוֹת זָרוֹת, בְּהַסְתַּכְּלִיּוֹת רָעוֹת, וְעוֹשֶׂה עֲוֹנוֹת בְּפִעֵל, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, הוּא בּוֹרֵא קְלָפוֹת וּמְשַׁחֲתִים, אֲשֶׁר הֵם מְעַנִּים אוֹתוֹ. אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים (יְרוּשָׁלַּיִם שֶׁבַת עה:): "וְהִסִּיר מִמֶּךָ כָּל חֲלִי" — זֶה הַרְעִיּוֹן, הַרְעִיּוֹנוֹת הַזָּרִים, הַדְמִיוֹנוֹת הַשׁוֹנִים, הֵם הַמַּחְלוֹת הַגְּדוֹלוֹת בְּיוֹתֵר. כְּשֶׁאָדָם מְסֻתָּבֵב בְּמַחְשָׁבוֹת כְּאֵלוֹ הַהוּא רוֹצֵה לְהַרַע לוֹ, לְהַצִּיק לוֹ, אֵינֶן לָךְ מַחְלָה גְּדוֹלָה מִזֶּה, שֶׁהֲרִי אֵינֶן אָדָם יָכוֹל לְנַגֵּעַ בָּךְ בְּלִי רְשׁוּתוֹ יְתַבְרָךְ, וּכְמֵאֲמָרָם ו"ל (יִזְמָא לַח): אֵינֶן אָדָם נוֹגֵעַ בְּמָה שְׁמוּכָן לְחַבְרוֹ וְאֵינֶן מַלְכוּת נוֹגֵעַת בְּמַלְכוּת חֲבֵרְתָּהּ אֲפֵלוֹ כְּמֵלֵא נִימָא; אָדָם פּוֹתַח חַנוּת, וְהֵנָּה מְמֹלוֹ נִפְתַּחַת חַנוּת כְּדָגְמָתוֹ, מִתְחַרְהָ כְּנִגְדּוֹ, וְאָדָם נִשְׁבֵּר כְּחֶרֶס הַנִּשְׁבֵּר, אֲךָ אֵינּוּ שָׁם עַל לֵב, שֶׁהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַהֵיג אֶת הָעוֹלָם, וְלִכְן אֵל לוֹ לְכַעַס וְלִהְתַּרְגֵּז וּלְדַבֵּר רַע עַל זִוְלָתוֹ, כִּי הַכֹּל מֵאֵתוֹ יְתַבְרָךְ. וְאוֹמֵר רַבְּנֵנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ט): בְּרִית הַלְשׁוֹן וּבְרִית הַמַּעוֹר תְּלוּיּוֹת זֹו בְּזֹו;

כְּשֶׁאָדָם פּוֹגֵם בְּדַבּוּרוֹ, גּוֹרֵם רָעוֹת, עַד שְׁפוּגִים בְּפָגַם הַבְּרִית. וְלָכֵן יָמִים אֵלוֹ שֶׁל "קִדְשֶׁת שׁוֹבְבִי"ם", יְכוּלִים לְתַקֵּן בָּהֶם כָּל אֲשֶׁר פָּגַמְנוּ בְּדַבּוּרֵינוּ; הֵן שֶׁדַּבְּרָנוּ רַע, הֵן שֶׁנִּבְּלָנוּ פִּינוּ, חֶס וְשָׁלוֹם, וְכִמְאֶמְרָם ז"ל (וַיִּקְרָא רַבָּה, פָּרָשָׁה כַד) עַל הַפְּסוּק (דְּבָרִים כג, טו): "וְלֹא יֵרָאֶה בְּךָ עֲרוֹת דְּבָר", עֲרוֹת דְּבָר — זֶה נִבּוּל פֶּה; אֲשֶׁר גּוֹרֵם לְכָל הַצָּרוֹת שֶׁבָּעוֹלָם. אָנוּ שׁוֹמְעִים בְּכָל יוֹם צָרוֹת וְהִרְיָגוֹת, שְׁפִיכוֹת דָּמִים וְכוּ', וְאֵינּוּ יוֹדְעִים מָה זֶה וְעַל מָה זֶה, אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שַׁבַּת לג.): בְּעוֹן נִבּוּל פֶּה צָרוֹת נִתְחַדְּשׁוֹת, וּבַחֲוָרֵי יִשְׂרָאֵל מֵתִים, וִיתוּמִים וְאַלְמָנוֹת צוֹעְקִים וְאֵינָם נִעָנִים; לָמָּה לָנוּ לְהַגִּיעַ לְכָל זֶה?! לָמָּה לָנוּ לְהַפְקִיר דְּבַרֵּינוּ?! הֲבֵיאָה נִתְקַן אֶת פָּגַם הַדְּבָר, וְנִקְבַּל עַל עֲצָמֵנוּ לְדַבֵּר רַק דְּבָרִים טוֹבִים. אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שָׁם): הַמְּנַבֵּל פִּיו, אֶפְלוּ חוֹתְמִים עָלָיו גָּזַר דֵּין שֶׁל שְׁבַעִים שָׁנָה לְטוֹבָה — הוֹפְכִין עָלָיו לְרָעָה. וְאוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת נִבּוּל פֶּה, סִימָן א'): מִי שֶׁמְדַבֵּר נִבּוּל פֶּה, בְּיָדוּעַ שֶׁלְבוֹ חוֹשֵׁב מִחֲשָׁבוֹת אָוֶן; אֵין אִישׁ שֶׁם עַל לֵב, שֶׁהוּא בְּעֵצְמוֹ מְגַלֶּה אֶת מַעֲשָׂיו הָרָעִים, בְּעֵת שֶׁמְנַבֵּל פִּיו. וְלָכֵן יָמִים אֵלוֹ "יְמֵי שׁוֹבְבִי"ם", עָלֵינוּ לְקַבֵּל עַל עֲצָמֵנוּ קִדְשֶׁת הַדְּבָר, לֹא לְדַבֵּר רַע, חֶס וְשָׁלוֹם, אֶלָּא

לְהִרְבוֹת רַק בְּדַבּוּרִים טוֹבִים, לְחַזֵּק וּלְעוֹדֵד אֶת
 נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. לְצַעֲרָנוּ הָרַב, יֵשׁ כָּל-כָּף הַרְבֵּה
 יְתוּמִים וְאַלְמָנוֹת, אֲנָשִׁים שְׁבוּרִים וּרְצוּצִים,
 הַמְּחַכִּים שְׂיָבוֹא אָדָם וַיְחַזְּקֵם וַיְדַבֵּר עַל לְבָם. אוֹמֵר
 רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קו) עַל הַפְּסוּק
 (תְּהִלִּים מֵא, א): "אֲשֶׁרִי מִשְׁכִּיל אֶל דָּל"; אֲשֶׁרִי אָדָם
 שְׂמִכְנִים שֶׁכֵּל בַּדָּל, וּמֵהוּ דָּל? אֵין עָנִי אֲלֵא בְּדַעַת
 (נְדָרִים מֵא); עֵקֶר הָעֲנִיּוֹת הִיא בְּדַעַת, וְאִיזוֹ דַּעַת?
 "אַתָּה הָרֵאתָ לְדַעַת כִּי הָיִיתָ אֱלֹקִים אֵין עוֹד
 מְלַבְּדוֹ" (דְּבָרִים ד, לֵה), אָדָם צָרִיף לְהַחֲדִיר בְּעַצְמוֹ,
 שְׂאֵין בְּלִעְדָּיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל. וְאִם יֵשׁ לְאָדָם דַּעַת זוֹ,
 אוֹמְרִים עַל כָּף חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (נְדָרִים מֵא): 'דַּעַת
 קְנִיית — מָה חֲסֻרָתָ? ! אִם לָךְ הַדַּעַת שֶׁל
 הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ מִנְהִיג אֶת עוֹלָמוֹ,
 וְאֵף אֶחָד בְּעוֹלָם אֵינוֹ יָכוֹל לַעֲשׂוֹת לָךְ דְּבָר בְּלִעְדָּיו
 יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, אֲזַי לֹא חֲסֵר לָךְ שׁוֹם דְּבָר. וְלִהְפֹּךְ
 'דַּעַת חֲסֻרָתָ — מָה קְנִייתָ? ! אִם אֵין לָךְ הַדַּעַת הַזֶּה
 שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִנְהִיג עוֹלָמוֹ בְּחֻסָּד וּבְרַחֲמִים,
 בְּצַדֵּק וּבְמִשְׁפָּט, מָה קְנִייתָ? ! אֵין לָךְ כְּלוּם. וְלִכֵּן
 עֵקֶר תְּקוּן הַדְּבֹר — בְּמָקוֹם מָה שֶׁדִּבַּרְתָּ עַד עַכְשָׁיו
 לְשׁוֹן הָרַע, רְכִילוֹת וְלִיצְנוּת, וְנִבְלָת פִּיךָ, בִּימֵי
 שׁוֹבְבֵי"ם אֵלוֹ רְאֵה לְתַקֵּן וּלְדַבֵּר דְּבוּרֵי אֲמוּנָה

וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, לְחִזּוּק וּלְעוֹדֵד אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל,
אֲשֶׁר זֶה מְצֻנָה גְדוֹלָה בְּיוֹתֵר, וְאִין לְמַעַלָּה הַיְמָנָה.

ג.

לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי הַשְׁתַּדְּלִיּוֹת לְשֵׁלֵם אֶת הַחֻבּוֹת,
וּלְהַשִּׁיב אֶת הַגְּנֵבָה שְׁגָנַב וְגֹזֵל

בְּנֵי הַיְקָרִים! עֶקֶר הַתְּקוּן בְּיָמִים אֵלֹו — לְתַקֵּן
אֶת פְּגָם הַגְּזֹל; וְכֵן עָלֵינוּ לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי
הַשְׁתַּדְּלִיּוֹת בְּעוֹלָם לְשֵׁלֵם אֶת הַחֻבּוֹת שְׁאָנוּ חַיְבִים.
הֵלֵא אֲנָשִׁים לָוִי כְּסָפִים מְזוֹלָתָם, וְאִם אֵינָם פּוֹרְעִים
חֻבָּם, אֲזִי נִכְלָלִים בְּכָלֵל (תְּהִלִּים לז, כא): "לֹוּה רָשַׁע
וְלֹא יִשְׁלֵם", וְאַף אִם אֵין לָהּ לְהַשִּׁיב חֻבָּהּ, לְכָל
הַפְּחוֹת תָּבוֹא וְתִתְנַצֵּל לְפָנֵי הַמַּלְּוָה, וְתִתֵּן לוֹ מְעַט
מְעַט, וְתִבְקֶשׁ מִמֶּנּוּ שִׁיאָרֶיךָ לָהּ אֶת זְמַן הַפְּרָעוֹן,
וְאִם אֵינָה עוֹשֶׂה כֵן, הֲרִי זֶה רָשָׁעוֹת גְּדוֹלָה, וְכֹא
מִפְּגָם הַבְּרִית, פְּגָם הַמַּח; כִּי כְּשֶׁאָדָם חוֹטֵא בְּפְגָם
הַבְּרִית, נֶעֱשֶׂה אִישׁ רַע וּבְלִיעֵל, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (בְּרֵאשִׁית
לח, ז): "וַיְהִי עַר רַע בְּעֵינֵי ה'", שׁוֹאֵל רַבֵּנוּ ז"ל
(שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן רמט): לָמָּה כָּתוּב: 'רַע' בְּעֵינֵי ה',
וְלֹא 'רָשָׁע' בְּעֵינֵי ה'? אֵלֵא מִי שְׁחוֹטֵא בַּחֲטָא הַזֶּה,
רַחֲמָנָא לְצַלָן, הוּא אִישׁ רַע וּבְלִיעֵל, כַּנֶּרְאָה בַּחוּשׁ.

וְעַל-כֵּן אִם אָדָם הִלְוֶה לְךָ כֶּסֶף, לְךָ וּתְשַׁלֵּם לוֹ, וְאִם
 אֵין לְךָ, לְךָ וּתְאָמַר לוֹ, שְׁפָרְגַע מִצָּבֶךָ דְּחֹוֶק,
 וּתְשַׁלְּמוּ מְעַט מְעַט. וְלֹא כְּפִי שְׁאָנוּ רוֹאִים אַנְשִׁים
 רְעֵי לֵב, שְׁגוֹזְלִים מְזוֹלְתָם וְאֵין אֲכַפֶּת לָהֶם, וְכָל מִי
 שְׁגוֹנֵב וְגוֹזֵל יוֹתֵר — שְׁמוֹ מִתְפָּרֵס וְכוּ'. עַל-כֵּן
 דִּיקָא בְיָמִים אֱלוֹי יְכוּלִים לְתַקֵּן אֶת פְּגָם הַגְּזוּל.
 חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (מְכוּת כג:): גְּזוּל וְעֲרִיּוֹת,
 נִפְשׁוֹ שֶׁל אָדָם מְחַמְדָּתָן וּמִתְאַוֶּה לָהֶם; אֵין דְּבָר
 שְׁאָדָם חָפֵץ בּוֹ כְּמוֹ עֲרִיּוֹת — נְאוּף, וְגְזוּל.
 וּלְדַאֲבוּנָנוּ, כְּלָנוּ נִגְוָעִים בְּנִגְעַת הַצָּרַעַת הַזֶּה שֶׁל גְּזוּל
 וּגְנֻבָה, שְׁאֵין מִקְפִּידִים עַל כֶּסֶפִי הַזּוֹלָת. וְאוֹמְרִים
 חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (עֵין רִש"י בְּרֵאשִׁית ו, יג): לֹא נִחַתְתֶּם
 גְּזוּר דִּינָם שֶׁל דוֹר הַמַּבּוּל אֲלָא עַל הַגְּזוּל. דוֹר הַמַּבּוּל
 הָיָה מְשַׁחֲתִים, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (בְּרֵאשִׁית ו, יב): "כִּי
 הִשְׁחִית כָּל בְּשָׂר דָּרְכוּ עַל הָאָרֶץ", עָשׂוּ כָּל מִינֵי
 עוֹנוֹת שְׁבָעוּלָם; אֲבָל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הִמָּתִין
 בְּסַבְּלָנוּת פֶּן וְאוּלַי יִשׁוּבוּ בְּתִשׁוּבָה, כִּיּוֹן שֶׁהִתְחִילוּ
 לְגֹזֵל זֶה מִזֶּה, אֶת זֹאת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹא יְכוּל
 לְמַחֵל, וְנִחַתְתֶּם דִּינָם עַל הַגְּזוּל. וְלָכֵן דִּיקָא בְיָמֵי
 שׁוֹבְבֵי"ם אֱלוֹי, עָלֵינוּ לְתַקֵּן בְּמָה שְׁפָגְמָנוּ בְּגְזוּל,
 גְּנֻבוֹת וְעֶשֶׂק שֵׁישׁ בְּיַדֵּינוּ, וְעָלֵינוּ לְמָסוֹר נִפְשָׁנוּ
 לְשֵׁלֵם אֶת הַכֹּל, וְזֶה הַתְּקוּן שְׁלָנוּ. אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ

הַקְדוּשִׁים (שְׁמוֹת רַבָּה, פְּרָשָׁה כב, סִימָן ג'): כָּל מִי שֶׁיֵּדִיו
מְלַכְלָכוֹת בְּגִזְלֵי, הוּא קוֹרָא לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
וְאֵינוֹ עוֹנֶה אוֹתוֹ, לָמָּה? שְׁתַּפְּלֹתוֹ בְּעִבְרָה; כִּי יֵדִיו
בְּגִזְלֵי מְלֵאוּ. אָדָם מֵתְאוּנָן: "הִנֵּה אֲנִי מְסַפֵּר לְפָנָיו
יִתְבָּרַךְ כָּל לְבִי, וּמִבְקֵשׁ כָּל צָרָכִי, וְשׁוֹפֵךְ נַפְשִׁי וְכָל
צְרוּתִי, וְלָמָּה אֵינֶנִּי נֶעְנֶה?" אוֹמְרִים לוֹ חֲכָמֵינוּ
הַקְדוּשִׁים, אַתָּה יוֹדֵעַ מֵדוּעַ? כִּי יֵדִיךָ בְּגִזְלֵי
מְלַכְלָכוֹת. וְלָכֵן דִּיקָא בְיָמִים אֱלוֹ שֶׁל "קְדַשַׁת
שׁוֹבְבֵי"ם" נִרְאֶה לְתַקֵּן אֶת פְּגָם הַגִּזְלֵי וְהַגְּנָבָה. וְמִי
שֶׁיּוֹדֵעַ שְׁגָנֵב וְגִזַּל כִּסְפֵי הַזּוּלָּת, יִרְאֶה לְשַׁלְּמָם
תַּכְּף-וּמְיָד, וְאִזּוֹ יִמְחַל לוֹ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְעַל
אַחַת פְּמָה וְכַמָּה כְּשִׁיּוֹדֵעַ אָדָם, שֶׁחֲבָרוֹ עָשָׂה עֲמוֹ
חֶסֶד, וְהִלָּוָה לוֹ מָמוֹן, עָלָיו לִילֵךְ וְלִפְרֹעַ חוּבוֹ, וְלִכְלֹ
הַפְּחוֹת יִפְיִסוּ וַיֹּאמֶר לוֹ, שֶׁכֶּרְגַע אֵין לוֹ לְשַׁלֵּם הַכֹּל,
אַבְּל אַט אַט יִשִּׁיב הַחוּב, וַיִּשְׁלִים עִם הַזּוּלָּת, וְלֹא
יֵצֵא לָרִיב עִמוֹ, אֲשֶׁר אֵין עוֹד דְּבָר חָשׁוֹב בְּשָׂמִים
כְּמוֹ שֶׁיְהוּדִים חַיִּים בְּיַחַד בְּאַחֲוָה וּבִרְעוּת. וְלָכֵן
הַגִּיעַ הַזְּמַן שֶׁנִּתְקַן כָּל מָה שֶׁפָּגַמְנוּ בְּבֵין אָדָם
לְחֲבָרוֹ, וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (סוֹטָה ט): הַנּוֹתֵן
עֵינָיו בְּמָה שֶׁאֵינוֹ שֶׁלוֹ, מֵה שֶׁמִּבְקֵשׁ — אֵין נוֹתֵנִים
לוֹ, וּמָה שֶׁיֵּשׁ לוֹ — נוֹטְלִים מִמֶּנּוּ. וְלָכֵן הִבָּה נָשׁוֹב
בְּתִשׁוּבָה בְיָמִים אֱלוֹ, וְאִם יֵשׁ בְּיַדְנוֹ כִּסְפֵי גִזְלָה, אוֹ

עשינו עול לזולת, הבה ונשלם ונפיס את חברנו, ובזכות זה יקבל הקדוש-ברוך-הוא תפלתנו ותשובתנו, ונזכה לכל טוב.

ד.

לברח ממחלקת כמו שבורחים מאש

בני היקרים! אין עוד דבר שיכול לתקן את אשר אדם פגם בברית כמו מדת השלום. ולכן נקרא "ברית שלום", כי שלום הוא שמו יתברך, כמאמרם ז"ל (שבת י'): שמו של הקדוש-ברוך-הוא שלום, ולכן צריכים לעשות כל מיני פעולות שבעולם להיות בשלום עם נשמות ישראל, ולברח ממחלקת, אשר היא מגנה במאד מאד לפניו יתברך, וכמאמרם ז"ל (בראשית רבה, פרשה כו): קשה היא המחלקת כדור המבול. מה היא בדור המבול? חטאו בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, כמו שפתוב (בראשית ו, יב): "כי השחית כל בשר את דרכו על הארץ", והמחלקת קשה מזו, ולכן מגנה היא מאד. וכן אומרים (במדבר רבה, פרשה יא): גדול השלום ושנואה המחלקת; הקדוש-ברוך-הוא אינו יכול לסבל את הקטטות בין נשמות ישראל. ולכן עקר התקון בימי

שׁוֹבְבֵי"ם, שְׁבָהֶם קוֹרְאִים אֶת פְּרָשִׁיּוֹת שְׁמוֹת, וְאַרְא, בִּיא בְּשֵׁלַח, יִתְרוֹ, מִשְׁפָּטִים; שְׁבָהֶם מְסֹפֵר שְׁעַם יִשְׂרָאֵל יָרְדוּ לְמִצְרַיִם, וְהִשְׁתַּעֲבְדוּ תַּחַת יַד פְּרָעָה, אֲשֶׁר אָמַר הָאֱרֹ"י וְ"ל, שֶׁהֵן שְׁתֵּי תַבּוֹת: 'פֶּה-רַע', שֶׁהִיא מֶלֶךְ מִצְרַיִם — מִצְרַיִם, הֵינּוּ שֶׁהַמַּחֲזִין הָיָה בְּקִטְנוּת וּבְצִמְצוּם, כִּי הַמַּחְלָקֶת וְהַמְרִיבוֹת מְצַמְצָמִים אֶת הַמַּח וְנוֹטְלִים אֶת הַדַּעַת, וְכִמוֹ שְׁאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (עֲקָצִין, פָּרָק ג'): אֵין לָךְ כְּלֵי מַחְזִיק בְּרָכָה אֶלָּא הַשְּׁלוֹם; וְלִכֵּן עָלֵינוּ לַעֲסֹק רַק בְּשְׁלוֹם, וּמִי שֶׁרוֹצֶה לַעֲסֹק בְּתַקוּן הַבְּרִית, תַּקוּן הַמַּח, עָלָיו לְהִרְבּוֹת בְּשְׁלוֹם הַבְּרִיּוֹת, לְשֹׁמֵר פִּיּוֹ לֹא לְדַבֵּר כָּל הָעוֹלָה עַל רוּחוֹ, אֲשֶׁר רַבּוּי הַדְּבָר מְבִיא לְכָל מֵינֵי מַחְלָקֶת וְרִיבוֹת. הִנֵּה אָנוּ רוֹאִים אֲנָשִׁים מֵתִים, וְאֵין יוֹדְעִים מַה זֶה וְעַל מַה זֶה, אֵין זֹאת אֶלָּא מַחְמַת הַמַּחְלָקֶת שֶׁהָיוּ מְעַרְבִים בָּהּ; וְכִמְאֹמָרָם וְ"ל (בַּמִּדְבָּר רַבָּה, פְּרָשָׁה יח): כַּמָּה קָשָׁה הִיא הַמַּחְלָקֶת, שְׁבִית דִּין שֶׁל מַעְלָה אֵינָן קוֹנְסִין אֶלָּא מִבֵּן עֶשְׂרִים, וּבֵית-דִּין שֶׁל מַטָּה אֵין קוֹנְסִין אֶלָּא מִבֵּן שְׁלֹש-עֶשְׂרֵה, וּבַמַּחְלָקֶתוֹ שֶׁל קֶרַח תִּינוּקוֹת בְּנֵי יוֹמָן נִשְׂרָפוּ וְנִבְלְעוּ; אָנוּ עֲדִים, שֶׁתִּינוּקוֹת נִחְלָים, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וְאֵין יוֹדְעִים עַל מַה וְלָמָּה, אֵין זֹאת אֶלָּא בְּעוֹן אֲבוֹתֵיהֶם שְׁמַרְבִּים בַּמַּחְלָקֶת

וּבְקַטְטוֹת, וּמְפַלְגִים עִם שְׂכָנִים וַיְדִידִים, קְרוֹבִים
 וּרְחוּקִים, וּבְזֶה גּוֹרְמִים מִיתַת הַיְלָדִים, רַחֲמָנָא
 לִישׁוּבָן. וְלָכֵן בְּיָמֵים אֵלֹהֵי שְׁל"קדֻשַׁת שׁוֹבְבֵי"ם",
 עָלֵינוּ לְהִרְבוֹת בְּשָׁלוֹם בֵּין אִישׁ לְרֵעֵהוּ, וְלְבָרוּחַ
 מִמַּחְלָקָת, וּבְזֶה נִתְקַן אֶת כָּל אֲשֶׁר פָּגַמְנוּ. חֲכָמֵינוּ
 הַקְּדוֹשִׁים אֹמְרִים (סְפָרֵי רָאָה צו): "לֹא תִתְגַּדְדוּ" —
 לֹא תַעֲשׂוּ אַגְדוֹת אַגְדוֹת; הַגִּיעַ הַזְּמַן שֶׁנִּחְדַּל
 מִפְּלוּגִים, נִפְסִיק לַעֲשׂוֹת חֲמוּלוֹת חֲמוּלוֹת, גְּזַעְנוֹת
 אַרוּרָה, עֲדוֹת עֲדוֹת, הַגִּיעָה הַעֵת שֶׁנִּתְחִיל לְאַהֲבַת כָּל
 יְהוּדֵי בְּלֵי יוֹצֵא מִן הַכָּלָל, אֲשֶׁר זֶהוּ תְקוּנַת הַבְּרִית,
 זֶה "קְדֻשַׁת שׁוֹבְבֵי"ם", לַעֲקֹר אֶת הַקְּנָאָה, הַשְּׂנְאָה,
 הַתַּחְרוּת וְהַכְּבוֹד. וּמִי שֶׁדָּבֹק בְּהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
 אֵין לוֹ מַחְשָׁבוֹת שֶׁל הֶבֶל כְּאֵלֹהֵי, אֲלֵא רוּצָה רַק אֶת
 הַשָּׁלוֹם. וְלָכֵן הָבָה נִתְקַן כָּל אֲשֶׁר קִלְקַלְנוּ כָּל הַשָּׁנָה
 בְּשִׁנְאֵת חֲנָם; שִׁמוּ שָׁמַיִם! רוּאִים בְּנֵי-אָדָם שׁוֹנְאִים
 אֶת הַזּוּלָת עַל לֹא דָבָר, הָבָה נִתְחִיל לְאַהֲבַת זֶה אֶת
 זֶה, עַד כְּדֵי כָף, שְׂאוּמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יְבָמוֹת
 סה:): מִתָּר לוֹ לְאָדָם לְשַׁנּוֹת בְּדָבָר הַשָּׁלוֹם; וְגִדּוּל
 הַשָּׁלוֹם, שְׂאֵף הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שָׁנָה בְּעֵבֹרוֹ. וְכֵן
 אֹמְרִים (וַיִּקְרָא רַבָּה, פָּרָשָׁה ט', סִימָן ט'): גִּדּוּל הַשָּׁלוֹם,
 שְׁכָל הַבְּרָכוֹת כְּלוּלוֹת בּוֹ; וְזֶה עֲקָר תְּקוּנָנוּ —
 לְחִיוֹת בְּאַהֲבָה וּבְאַחֻוּהָ, בְּשָׁלוֹם וּבְרַעוּת, וְאִם

בְּאֵמֶת נִקְבַּל עַל עֲצֻמְנוּ מֵדַת הַשְּׁלוֹם, נִמְשִׁיךְ עַל עֲצֻמְנוּ אֶת הַגְּאֻלָּה הַשְּׁלֵמָה, וְכִמְאֻמָּרָם ז"ל (דְּבָרִים רַבָּה, פְּרָשָׁה ה', סִימָן יב): גְּדוֹל הַשְּׁלוֹם, שְׂאִין הַקְּדוּשָׁ-בְרוּךְ-הוּא מִבְּשׂוֹר אֶת יִשְׂרָאֵל שְׂיֵהִיו נִגְאָלִים אֲלָא בְּשְׁלוֹם. וּמֵאִיזוֹ גְּאֻלָּה אָנוּ מְדַבְּרִים? גְּאֻלַּת הַנְּפֹשׁ, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (תְּהֵלִים סט, יט): "קְרָבָה אֶל נַפְשִׁי גְּאֻלָּה", כְּשֶׁאָדָם חָטָא, הוּא בְּגָלוֹת גְּדוֹלָה מְאֹד, וְהוֹלֵךְ נֶעַ וְנָד, וְאֵינוֹ מוֹצֵא מְקוֹמוֹ. עַד שְׂרוּאִים בְּנֵי-אָדָם שְׁנֵהֲרָסִים לְגַמְרֵי, מִפְּנֵי שְׂאִינָם מוֹצְאִים אֶת הַקְּדוּשָׁ-בְרוּךְ-הוּא בְּמְקוֹמָם. אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן נו): כְּשֵׁיִשׁ לְאִישׁ יִשְׂרָאֵלִי לֵב, אֵין שִׁיךְ אֲצִלוֹ מְקוֹם; כִּי מוֹצֵא אוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּכָל מְקוֹם, כִּי הוּא יִתְבַּרֵךְ מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם וְאֵין הָעוֹלָם מְקוֹמוֹ; וְלִכֵּן עָלִינוּ לְמִסַּר נַפְשֵׁנוּ עַל אֲמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת, לִידַע שֶׁהוּא יִתְבַּרֵךְ מִנְהִיג עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, בְּצֶדֶק וּבְמִשְׁפָּט, וְשׁוֹם דָּבָר לֹא יוּכַל לְנַתְקֵנוּ מִמְּנוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְכִי נִצּוּלִים מִפָּגַם הַבְּרִית. וְלִכֵּן דִּיקָא בִּימֵים קְדוּשִׁים אֵלוֹ "קְדֹשֶׁת שׁוֹכְבֵי"ם", שְׂקוֹרָאִים בָּהֶם הַפְּרָשִׁיּוֹת: שְׂמוֹת, וְאַרְא, ב'א, ב'שְׁלַח, יִתְרוֹ, מ'שְׁפָטִים; שְׂבָהֶן מְסַפֵּר שְׁעַם יִשְׂרָאֵל הָיוּ בְּמִצְרַיִם בְּמַרְיבוֹת קָשׁוֹת, וְהַמְצָרִים טְמָאוּ אוֹתָם בְּכָל מִינֵי טְמָאוֹת שְׂבָעוֹלָם, עַד שֶׁבָּא מֹשֶׁה רַבְּנוּ, הַצַּדִּיק

הָאֲמֵת, וְהַחֲדִיר בָּנוּ אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, "אִתָּה הָרֵאָתָה לְדַעַת כִּי הוּי"ה אֱלֻקִּים, אֵין עוֹד מְלַבְדּוֹ" (דְּבָרִים ד, לה), וְעַל-יְדֵי-זֶה זָכִינוּ לְפִסָּח, אֲשֶׁר אָמַר הָאֲר"י ז"ל, שְׂאֵלוּ שְׁתֵּי תַבּוֹת: פֶּה-סַח, שֶׁהִתְחַלְנוּ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, בְּמָקוֹם לָרִיב זֶה עִם זֶה, הַחִילוֹנוּ לְדַבֵּר דְּבָרֵי אֲמוּנָה וְהִתְחַזְּקוֹת. וְדִיקָא עַל-יְדֵי-זֶה זָכִינוּ לְצֵאת מִמִּצְרַיִם, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עָשָׂה לָנוּ נִסִּים וְנִפְלְאוֹת עַל הַיָּם, שֶׁקָּרַע לָנוּ אוֹתוֹ, וְעַבְרָנוּ בְּתוֹכוֹ בְּחֶרֶבָה, וְהַמִּצְרִים טָבְעוּ וְאָבְדוּ, עַד שֶׁזָּכִינוּ לְהִגִּיעַ לְהַר סִינַי וּלְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה, שֶׁהִיא עֵקֶר הַתְּקוּן שֶׁל הַמַּחְלָקָת, כִּי עַל-יְדֵי לְמוֹד הַתּוֹרָה, אָדָם רוֹאֶה מַעֲלַת וַחֲשִׁיבוֹת כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל. וְלָכֵן הִגִּיעַ הַזְּמַן שֶׁנִּשְׁוֵב בְּתִשְׁוֵבָה שְׁלֵמָה, וְנִקְבֵּל עַל עַצְמָנוּ "קְדֹשֶׁת שׁוֹבְבֵי"ם", לְתַקֵּן אֶת הַחֲטָאִים וְהַעֲוֹנוֹת שֶׁחֲטָאנוּ בְּפֶגֶם הַבְּרִית, הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, שְׂאֵלוּ הַעֲוֹנוֹת הַחֲמוּרִים בְּיוֹתֵר. וּבְפֶרֶט בְּדוֹר הַשִּׁפְלָה הַזֶּה, שֶׁבָּאוּ עַרְב־רַב, וְנִתְעַרְבוּ בֵּין נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְהִבִּיאוּ גוֹיִים וְגוֹיֹת לְבוֹלָלָם בֵּין עַם יִשְׂרָאֵל, כְּדִי לְהַכְשִׁילָם בְּפֶגֶם הַבְּרִית, אֲשֶׁר זֶהוּ הָעוֹן הַחֲמוּר בְּיוֹתֵר, כְּשֶׁגּוֹי בָּא עַל יְהוּדִיָּה וּלְהַפְּךָ, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִבִּיא עַל כָּךְ מִיתוֹת מְשֻׁנוֹת וְאִכְזָרִיּוֹת, וְכִיוֹן שֶׁנִּתְּנָה רְשׁוֹת לַמַּשְׁחִית אֵינוּ מִבְּחִין

בין צדיקים לרשעים, כי בזה שהערב-רב החזירו
 מבחוץ גויים וגויות בין נשמות ישראל, שכל זה
 טמאת הברית, לכן נתנה רשות למלאך המשחית
 להשחית, וזה כלל המחלקת והמריבות שיש היום
 בין נשמות ישראל, ומזה באים פגועים ורציחות,
 שנרצחים נשמות קדושות, אנשים חפים מפשע.
 ולכן עלינו למסור בפשנו דיקא בימים טרופים אלו,
 לראות שיהיה שלום ואהבה ואחדות בעם ישראל,
 ואם נהיה חזקים בזה, נזכה לתקן כל אשר חטאנו
 בפגם הברית, ונזכה כפר לגאולה השלמה, שבוא
 יבוא מלך המשיח, שיהיה משבט יהודה, והוא יתקן
 את החטא המגנה הזה של פגם הברית, ויגלה לנו
 את הקדוש-ברוך-הוא, "והיתה להוי"ה המלוכה",
 שכלם יקבלו על עצמם על מלכותו יתברך, ונזכה
 כלנו לקבל פני שכינה במהרה בימינו, אמן ואמן!

תם ונשלם, שבח לאל בורא עולם!

קוֹנְטֵרַס

עֲנִין שׁוֹבְבִים

יְגִלָּה מַה זֶה שׁוֹבְבִים, וּמַה יְכוּלִים לְפַעַל בְּיָמֵים אֱלוֹ, וְאִיךָ יְכוּלִים לְתַקֵּן אֶת כָּל מַה שְּׁקָלָקַל בְּפָנֵם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, שֶׁהוּא עוֹן חָמוּר מְאֹד.

בְּנוֵי וּמִיֶּסֶד עַל־פִּי דְבָרֵי

רַבְּנֵי הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אִוֵּר הַגְּנוּז וְהַצָּפוּן

בוֹצֵינָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, אֲדוֹנֵנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנֵנוּ

רַבֵּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלָב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ

וְעַל־פִּי דְבָרֵי תַלְמִידוֹ, מוֹרְנוּ הַגָּאוֹן

הַקְּדוֹשׁ, אִוֵּר נִפְלָא, אֲשֶׁר כָּל רֵז לֹא אָנִים לִיה

רַבֵּי נַתָּן מִבְּרֶסְלָב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ

וּמִשְׁלַב בְּפִסְוִקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, כְּתוּבִים וּמֵאֲמָרֵי

חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים מְגַמְרָא וּמְדַרְשִׁים וְזֶהר הַקְּדוֹשׁ

הוֹבָא לְדָפוּס עַל־יְדֵי

חֲסִידֵי בְּרֶסְלָב

עִיה"ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹבֵב"א

מוֹהֲרָא"ש נ"י אָמַר, שְׁעַנְיָן יָמִים אֱלוֹ
שְׁקוֹרָאִים בָּהֶם אֶת הַפְּרָשִׁיּוֹת: שְׁמוֹת,
וְאָרָא, ב'א, ב'שֶׁלַח, י'תָרוּ, מ'שְׁפָטִים,
הוּא עַנְיָן אַחַר לְגַמְרִי, כִּי בְּאֵלוֹ הַיָּמִים
קוֹרְאִין מַה שְׁעָבַר עַל עַם יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם,
שֶׁהִשְׁתַּעֲבָדוּ שָׁם עַל-יַדֵּי הַמִּצְרַיִם הַרְוֹדִים
וְהַפְּחוֹתִים שֶׁהָיוּ מְאֹד מְקַלְקְלִים בְּפָגַם
הַבְּרִית, וְכֵן קוֹרְאִים אֵיךְ יָצְאוּ נְשֵׁמוֹת
יִשְׂרָאֵל מֵהֶם, וְעָבְרוּ אֶת יַם סוּף, וְקָבְלוּ אֶת
הַתּוֹרָה, וְלָכֵן יָמִים אֵלוֹ הֵם עַנְיָן אַחַר
לְגַמְרִי, וְעַל יָמִים אֵלוֹ הַתְּכּוּן רַבְנוּ ז"ל
שָׁאֵמַר: "יֵשׁ עַנְיָן שְׂיִתְהַפֵּךְ הַכּל לְטוֹבָה".

(אמרי-מוהרא"ש, חלק ב', אות תתקנא)

קוֹנְטֵרַס

עֲנִין שׁוֹבְבֵי"ם

בְּנֵי הַיְקָרִים! פְּתוּב (יְרֻמָּה ג, יד): "שׁוּבוּ בְּנִים שׁוֹבְבֵי"ם", אֹמֵר הָאֱרִ"י ז"ל, שְׁהַיְמִים שְׁקוֹרְאִים בָּהֶם פְּרָשִׁיּוֹת: שְׁמוֹת, וְאָרָא, ב'א, ב'שֶׁלַח, י'תְרוֹ, מ'שְׁפָטִים, אֵלֹהֵי הַיְמִים מְאֹד מְסַגְּלִים לְתַקֵּן אֶת פְּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, שְׁזָה הַחֲטָא הַחֲמוֹר בְּיֹתֵר, וְאִין עוֹד עוֹן כָּל־כָּף חֲמוֹר כְּמוֹתוֹ; כִּי מְכַל טָפָה וְטָפָה יְכוּל לְהַבְרִיא וְלָד — בֵּן אוֹ בַת, וְכִשְׁאָדָם מוֹצִיאָן לְבִטְלָה, הָרִי זֶה הוֹרֵג אֶת בְּנוֹ אוֹ בַתּוֹ; וּבְדֶרֶךְ כָּל פְּשׁוּוֹאִים אָדָם רוֹצֵחַ — סוֹלְדִים מִמֶּנּוּ, וְאִף אֶחָד אֵינוֹ רוֹצֵחַ שְׁיֵהִיָּה לוֹ עֶסֶק עִם רוֹצֵחַ, וּמְכַל שְׁכֵן כְּשֵׁאָדָם רָצַח שְׁנֵי אֲנָשִׁים — אוֹתוֹ כְּבָר אִין יְכוּלִים לְסַבֵּל, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה כְּשֶׁהֲרַג עֲשָׂרָה אֲנָשִׁים, הוּא רוֹצֵחַ גָּדוֹל מְאֹד שְׁבוּחַלִים בּוֹ כָּלֵם, וְכֵן הִלָּאָה. וּמְכַל שְׁכֵן כְּשֵׁאָדָם הוֹרֵג אֶת בְּנוֹ אוֹ בַתּוֹ, זֶה כְּבָר רוֹצֵחַ נוֹרָא וְאִים, שְׁאִין יְכוּלִים לְהַבִּין אוֹתוֹ,

וּמְכַל שְׂכָן כְּשֶׁהוֹרֵג הַרְבֵּה בָּנִים אוֹ בָּנוֹת שְׁלוֹ, הֲרִי
 זֶה הַרוֹצֵחַ הַגָּדוֹל בְּיֹתֵר! וּבְזֶה שְׂאָדָם מוֹצִיא זֶרַע
 לְבִטְלָה, אֵינָנוּ שָׁם עַל לֵב שֶׁהוֹרֵג אֶת בְּנָיו וּבְנוֹתָיו.
 וְלִכֵּן אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קמ"א),
 שְׂאֵי לוֹ לְאָדָם שְׂחָטָא בְּחָטָא זֶרַע לְבִטְלָה, וּכְשֶׁהוּא
 נִפְטָר, מְלֵוִים אוֹתוֹ אֲלָפִים וְרַבּוֹת רַבּוֹת קְלָפוֹת
 וּמְשַׁחֲתִים, וְזֶה הַבְּזִיוֹן הַכִּי גָדוֹל לְנִפְטָר, וְאֵינוּ יוֹדֵעַ
 הֵיכָן לְהִתְחַבֵּא מִרַב בּוֹשָׁה. כָּל-כֶּף חָמוּר הַחֲטָא
 הַמְּגַנֵּה הַזֶּה, עַד שְׂכָתוֹב בְּזִהָר (וַיֵּשֶׁב קפ"ח:), שְׁעַל כָּל
 עֲבָרָה שְׂבַע עוֹלָם — יֵשׁ תְּשׁוּבָה. אֲבָל עַל פְּגָם הַבְּרִית
 — מֵאֵן דְּאוֹשִׁיד זֶרְעִיהָ בְּרַקְנִיָּא, אֵין מוֹעִילָה
 תְּשׁוּבָה. וְאוֹמֵר עַל זֶה רַבְּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן ע"א),
 שְׂבִזָּה הַזִּהָר אַף אֶחָד אֵינוּ מִבִּין, וְאֲנִי אוֹמֵר לָכֶם,
 שְׂכָן יֵשׁ תְּשׁוּבָה, כִּי אֵין לָהּ דְּבָר הָעוֹמֵד בְּפָנֵי
 הַתְּשׁוּבָה. שׁוֹאֵל עַל זֶה מוֹהַר"ן ז"ל (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת,
 תְּפִלִּין, הַלְכָה ד'): אֵיךְ יָכוֹל לְהֵיוֹת שֶׁהַזִּהָר אוֹמֵר, שְׂאֵין
 מוֹעִילָה תְּשׁוּבָה עַל פְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע
 לְבִטְלָה, וְרַבְּנוּ ז"ל בָּא וְאוֹמֵר שְׂיֵשׁ תְּשׁוּבָה? הֲרִי
 רַבְּנוּ ז"ל לֹא יַחְלֵק עַל הַזִּהָר, וְלֹא יִשְׁנֶה מִהַזִּהָר?
 אֲלֹא מִסְבִּיר מוֹהַר"ן ז"ל, רַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי-
 מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ה'), שְׁעַל הַחֲטָא הַזֶּה שֶׁל פְּגָם
 הַבְּרִית נֶאֱמַר (מְשָׁלִי ב, יט): "כָּל בְּאֵיָהּ לֹא יִשׁוּבוֹן וְלֹא

ישיגו ארחות חיים", מי שנכשל בחטא המגנה הזה
 של הוצאת זרע לבטלה, הוא כבר לא ישיג רוחניות
 אלקות בשום פנים ואופן, אבל הקדוש-ברוך-הוא אב
 הרחמן, ורוצה שנחזר אליו, ונפץ להתגלות אלינו,
 ושולח לנו צדיקי אמת, שנוכל להתקרב אליהם;
 והצדיק האמת יש לו כח כזה שיכול לרדת לכל
 המקומות המטנפים, ולגלות ולפרסם שם את
 הקדוש-ברוך-הוא, אבל בשביל הבחירה והנפיון,
 הוא מעמיד על צדיק כזה שיכול לקרב את כלם
 אליו יתברך, אפלו את אלו הנשמות הפגומות,
 מחלקת גדולה, שמדברים עליו כל דבר אסור.
 ובדרך כלל בני-אדם כששומעים מחלקת על אחד,
 תכף-ומיד סולדים ממנו, ואינם רוצים להתקרב
 אליו, באמרם: "הרי פלוני חולק עליו, ואלמוני
 מדבר עליו, ולמה לי ללכת לשם?!" אומר רבנו ז"ל
 (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ה'): ותאמין, שכל מצותא
 ומריבה שיש בין הצדיקים השלמים, אין זה אלא
 כדי שישגרו שוטרין אחרנין. כל המחלקת היא רק
 כדי לרחק אותך. לך לא מועילה תשובה, על-פי
 דברי הזהר הקדוש, כי הוצאת זרע לבטלה, לקחת
 טפות של נשמות קדושות, של בניך ובנותיך וזרקה
 אותם, והרי זה כחטא דור המבול, שכתוב שם

(בראשית ו, יב): "כִּי הִשְׁחִית כָּל בָּשָׂר דְרָכּוֹ עַל הָאָרֶץ",
 אֲזַי מְעַמִּידִים מַחְלָקֶת עַל הַצְּדִיק הָאֱמֶת, שְׂיָכוֹל גַּם
 אוֹתָךְ לְקָרֵב אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאַתָּה צָרִיךְ
 לְשִׁמְעַ מַחְלָקֶת, שְׂזֶה עֵקֶר הַנְּסִיוֹן שְׁלָךְ, וְאָמַר הַחֲכָם
 מִכָּל הָאָדָם (מְשָׁלִי טו, לב): "אֲזַן שׁוֹמְעַת תּוֹכַחַת חַיִּים
 בְּקָרֵב חֲכָמִים תְּלִיץ", לְשׁוֹן תְּלוּנָה וּמְרִיבָה, אוֹמֵר
 רַבְּנוּ ז"ל: כְּשֶׁאַתָּה שׁוֹמְעַ מַחְלָקֶת עַל הַצְּדִיקִים, תִּדְעַ
 שְׂזֶה מְשַׁמֵּעִין אוֹתָךְ עַל שְׁפָגְמַת בְּטָפִי מִחֶךְ וְכוּ',
 וְאָמַר לָךְ מְאֹד, כִּי חָטָאת בְּהוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, כִּי מִי
 שְׁחָטָא בְּחָטָא זֶה, הוּא בָּא לִידֵי יְאוּשׁ וְדַכְּאוֹן. וְלָכֵן
 אוֹמֵר מוֹהֲרַנ"ת ז"ל, זֶה מֵה שְׁפָתוֹב בַּזְּהַר, שְׁעַל חָטָא
 זֶה אֵין תְּשׁוּבָה, כְּדִי לְמַנַּע מִמֶּךָ תְּשׁוּבָה, וּבָא הַצְּדִיק
 וְאוֹמֵר, שְׁכֵן מוֹעִילָה תְּשׁוּבָה, אֲבָל זֶהוּ הַנְּסִיוֹן הַכִּי
 קָשָׁה לְאָדָם, שְׁמַצֵּד אֶחָד רוֹאֶה שְׁפָתוֹב שְׂאִין
 תְּשׁוּבָה, וּמַצֵּד שְׁנֵי בָּא הַצְּדִיק וְאוֹמֵר שְׂיֵשׁ לוֹ
 תְּשׁוּבָה. וְאִם לֹא דֵי בְּזֶה, הוּא עוֹד צָרִיךְ לְשִׁמְעַ
 שְׁמַדְבָּרִים כָּל דְּבַר אָסוּר עַל הַצְּדִיק. וּבְדַרְךְ כָּלֵל אִם
 מְדַבְּרִים כָּל דְּבַר אָסוּר עַל הַצְּדִיק — אֲזַי אָדָם בּוֹרַח
 וְנוֹתֵר בַּחוּץ, וְנִדְמָה לוֹ שֶׁהוּא כְּבָר צְדִיק, וּבֵינן כָּךְ
 אֵינוֹ יוֹדַע, מֵה שְׁמַחֲכָה עָלָיו, בְּאֲשֶׁר הוּא פָּגוּם בְּפָגַם
 הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, שְׁאֲלָפִים וְרַבָּבוֹת
 קְלָפוֹת וּמְשַׁחִיתִים מְסַבְּבִים אוֹתוֹ. וְלָכֵן אוֹמְרִים

חֲכָמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים (פְּרָכוֹת ו.): אֵלֹהֵינוּ הָיוּ נוֹתְנֵים רְשׁוֹת
 לְעֵינַי לְרֵאוֹת, הִיָּתָה רוֹאֶה שְׂבַצַּד יָמִין שְׁלוֹ הוֹלְכִים
 רְבֹבוֹת קְלָפוֹת וּמִשְׁחִיתִים, וּבְצַד שְׂמָאל שְׁלוֹ הוֹלְכִים
 אֶלְפֵי מִזִּיקִים, אָבֵל אָדָם אֵינוֹ יוֹדֵעַ וְאֵינוֹ מַרְגִּישׁ,
 וּמִזֶּה בָּא שֶׁהוּא גֵאוֹתָן, וְנִכְנָסֶת בּוֹ גֵאוֹת וַיִּשׁוֹת,
 וְחֹשֵׁב שֶׁהוּא הֵכִי גָדוֹל, הוּא לְמֶדֶן, הוּא צַדִּיק, הוּא
 מְקַבֵּל, הוּא רַב, רַבָּנָן, וּבַעַל מְדֻרְגָה, וְאֵינוֹ שָׂם עַל
 לֵב שֶׁהוּא טָפָה סְרוּחָה, וְאֶלְפֵי קְלָפוֹת וּמִשְׁחִיתִים
 מְסוּבָבִים אוֹתוֹ, אֲשֶׁר אֵת זֹאת אֵין רוֹאִים רַק
 הַצַּדִּיקִים הַדְּבוּקִים בְּהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהֵם זְכִי
 הָרֵאוֹת, הֵם רוֹאִים, שֶׁאָדָם הַפְּגוּם בְּפָגַם הַבְּרִית,
 אֶלְפֵי קְלָפוֹת וּמִשְׁחִיתִים מְסוּבָבִים אוֹתוֹ. וְזֶה הַנְּסִיּוֹן
 שֶׁל הָאָדָם, שֶׁצָּרִיךְ לְשָׁמַע מִחֻלְקֵת עַל הַצַּדִּיק שֶׁיִּכּוֹל
 לַעֲשׂוֹת לוֹ טוֹבָה וּלְהוֹצִיאֵהוּ מִהַטּוֹב, וְיִכּוֹל לְתַקְּנוֹ
 וּלְהַבְיִאוֹ לְתַכְלִית הַמְּדֻרְגָה הָעֲלִיוֹנָה, אָבֵל זְעִירִין
 אֵינוֹן וּמַעֲטִים הֵם הָאֲנָשִׁים שֶׁיִּכּוֹלִים לַעֲמֹד בַּנְּסִיּוֹן
 הַזֶּה, לֹא לְחַלֵּק עַל הַצַּדִּיק שֶׁבִּיכָלְתוֹ לַעֲשׂוֹת לוֹ
 טוֹבָה. וְזוֹ הַמְּחֻלְקֵת שֵׁשׁ עַל רַבְּנוֹ ז"ל וְעַל מוֹהֲרַנ"ת
 ז"ל וְעַל כָּל תַּלְמִיד שֶׁעוֹסֵק לְהַפְיֵן אֶת אוֹר רַבְּנוֹ ז"ל
 בְּעוֹלָם. וּבַפֶּרֶט מִי שֶׁמּוֹרִיד אֶת עֲצָמוֹ אֶל אֵלֹהֵינוּ
 שֶׁנִּפְגְּמוֹ בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, עֲלִיו
 הַהֶכְרַח שֶׁתִּהְיֶה מִחֻלְקֵת. וְהִנֵּה כְּתוּב בַּסֵּפֶר הַקְדוּשׁ

וְהַנּוֹרָא "רֵאשִׁית חֻכְמָה" (שַׁעַר הַתְּשׁוּבָה, פָּרָק ג'):
 וּמֵהַדְּבָרִים שְׁצָרִיךְ הַשָּׁב לְתַקֵּן, הוּא לְתַקֵּן אוֹת בְּרִית
 הַפְּגוּם בְּהוֹצָאת זֶרַע לְבִטּוּלָה, שְׂאִין אָדָם בְּזַמְנֵנוּ נִצֵּל
 מִמֶּנּוּ בְּבַחֲרוּתוֹ, עַיִן שָׁם. וְאִם הַסֵּפֶר הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא
 "רֵאשִׁית חֻכְמָה", שֶׁהִיא לְפָנַי לְמַעַלָּה מֵאַרְבַּע-מֵאוֹת
 שָׁנָה אוֹמֵר, שֶׁבְּזַמְנֵנוּ אֵין בְּחֹר אֶחָד שֶׁיְהִי נָקִי מִזֶּה,
 שְׂאֵז לֹא הִיְתָה פְּרִיצוֹת, לֹא הִיְתָה שְׁקוּץ, תְּעוּבָה, זְהוּם,
 תְּמוֹנוֹת תּוֹעֵבָה וְשָׂאֵר מֵרַעִין בִּישׁוּן, עַל אַחַת כַּמָּה
 וְכַמָּה בְּאֵין עֵרֶךְ בְּדוֹרוֹתֵינוּ אֵלוֹ, שֶׁהַעֲרָב-רַב נִתְּפָשׁטוּ
 בֵּין נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, הַתְּעַרְבוּ בְּעַם יִשְׂרָאֵל עִמְלָקִים
 אֲרוּרִים, שֶׁלְקָחוּ לְעֶצְמָם מְשִׁימָה — לְטַמֵּא אֶת בְּנֵי
 וּבְנוֹת יִשְׂרָאֵל בְּנֵאוֹף, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וּמַעֲבִירִים עַל
 הַדַּת מְלִיוֹנִים מֵאַחֲיֵנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וּמְפַקִּירִים אֶת
 בְּנוֹתֵיהֶם לְזָנוּת, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, מְפַקִּירִים אֶת הַנַּעַר
 לְסַמִּים, לְאַלִּימוֹת וּלְכָל מִינֵי תּוֹעֵבוֹת רָעוֹת,
 וּמַעוֹדְדִים אוֹתָם לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי זָבָל וְלְכַלּוֹף, וְאֵיךְ
 מִחָם שֶׁל בְּנֵי הַנַּעוּרִים יְכוּל לְהַשִּׁיג אַרְחוֹת חַיִּים! ?
 אֵיךְ יִשְׁיגוּ רוּחָנִיּוֹת אֱלֹקוֹת! ? אֵיךְ יִשְׁיגוּ אֶת
 הַתּוֹרָה! ?

הִנֵּה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אָב הַרְחַמֵּן, וּמֵאֵד רוֹצֵה
 שְׂבִיבֵי-אָדָם יַחְזְרוּ בְּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה, כִּי אֶצְלוּ יַתְבַּרְךְ

מֵאֵד מְאֹד חֲשׁוּבָה תְּשׁוּבָה, עַד כְּדֵי כָּךְ, שְׂאוּמְרִים
חֲכָמֵינוּ הִקְדוּשִׁים (אֵיכָה רַבָּה פְּתִיחָתָא ג, לה): נִמְשָׁלָה
תְּפִלָּה כְּמִקְוֵה וּתְשׁוּבָה כְּיָם, מֵה מִקְוֵה פְּעָמִים
פְּתוּחָה וּפְעָמִים נְעוּלָה, כָּךְ שְׂעָרֵי תְּפִלָּה — פְּעָמִים
פְּתוּחִים, פְּעָמִים נְעוּלִים, אֲבָל הַיָּם הַזֶּה תָּמִיד פְּתוּחַ,
כָּךְ שְׂעָרֵי תְּשׁוּבָה אֵינָם נִנְעָלִים לְעוֹלָם; הֵינּוּ שְׂעָרֵי
תְּפִלָּה פְּעָמִים פְּתוּחִים וּפְעָמִים לָאוּ, כִּי לֹא בְּכָל פַּעַם
אָדָם יָכוֹל לְהִתְפַּלֵּל אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כַּמּוּבָא
בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ב'): כְּשֵׁישׁ
לְאָדָם עֲנָנִים דְּמַכְסִּין עַל עֵינָיו, מִחֲשָׁבוֹת זְרוֹת, קָשָׁה
לוֹ לְהִתְפַּלֵּל; וְכֵן אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק
א', סִימָן סב): וּבְאַמֶּת אִם הִיָּתָה לְאָדָם אֲמוּנָה בְּרוּרָה
וּמְזַכֶּכֶת, שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא וְאֵין בְּלַעֲדָיו
נִמְצָא, וְשׁוֹמֵעַ כָּל דְּבַר שֶׁמְדַבְּרִים אֵלָיו, בְּוַדָּאֵי הָיָה
מְדַקְדֵּק וּמְדַבֵּר אֵלָיו יְתַבַּרֵךְ, וְלָמָּה אֵינּוּ מְדַבְּרִים כִּי
נִדְמָה לוֹ שֶׁבְּמִקּוּמוֹ אֵין הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְזוֹ
הַכְּפִירוֹת וְהָאֶפִיקוֹרְסוֹת שֵׁישׁ בְּלֵב כָּל אֶחָד וְאֶחָד.
וְאוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לא),
שְׁבָרִית וְאֲמוּנָה תְּלוּיּוֹת זוֹ בְּזוֹ, וּמִי שֶׁפָּגַם בְּבָרִית אֵין
לוֹ אֲמוּנָה, כִּי אֵין קִיּוּם אֲמוּנָה, אֲלֵא עַל-יַדֵי בְּרִית,
כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים פט, כט): "וּבְרִיתִי נְאֻמָּנָת לוֹ";
וְלָכֵן תְּפִלָּה נִמְשָׁלָה לְמִקְוֵה, אֲשֶׁר פְּעָמִים פְּתוּחָה

וּפְעָמִים סְגוּרָה, כִּי פַעַם אָדָם יָכוֹל לְהִתְפַּלֵּל אֵלָיו
 יִתְבָּרַךְ וּפַעַם לָאוּ, לֹא-כֵן תְּשׁוּבָה נִמְשָׁלָה כִּיָּם, הֵיִם
 תְּמִיד פְּתוּחַ, כִּף שְׁעָרֵי תְּשׁוּבָה תְּמִיד פְּתוּחִים,
 וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא חָפֵץ שֶׁנִּשְׁוֹב אֵלָיו, וְאִינוֹ חָפֵץ
 בְּמִיתָתוֹ שֶׁל רְשָׁעִים, אֲלֵא בַּחֲזָרְתָם בְּתְּשׁוּבָה.

וְהִנֵּה יָמִים אֵלֶי "יְמֵי שׁוֹבְבֵי"ם" הַקְּדוֹשִׁים,
 שְׁקוֹרָאִים בָּהֶם פְּרָשִׁיּוֹת: שְׁמוֹת, וְאָרָא, ב'א,
 ב'שֶׁלַח, י'תָרוּ, מ'שְׁפָטִים, הֵם מְסַגְּלִים מְאֹד לְתַקֵּן
 הַחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, שְׁבַח־וֹר
 צָעִיר חָטָא בּוֹ. וּמָהוּ "עֲנִיַן שׁוֹבְבֵי"ם"? אֲלֵא חֲכָמֵינוּ
 הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (עֲרוּבֵין יח:) עַל אָדָם הָרֵאשׁוֹן,
 שֶׁהָיָה מְאֹד וְשִׁלְשִׁים שָׁנָה מְנַדָּה, וּבָאוּ קְלָפוֹת
 וּמִשְׁחִיתִים וְחֲמָמוּ אוֹתוֹ, עַד שֶׁבָּא אֵל הַחֲטָא הַמְּגִנָּה
 הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה. וְאֵלֶי הַנְּשָׁמוֹת הָיוּ
 נִשְׁמוֹת קְדוֹשׁוֹת מְאֹד שֶׁיִּצְאוּ לְבִטְלָה, וְהִצְרָכוֹ לְרַדֵּת
 לְמִצְרִים, וְלַעֲבֹר בְּכוֹר הַבְּרִזָּל, וְלִסְבֹּל אֶת הַסִּבָּל
 הַגָּדוֹל שֶׁסִּבְּלוּ בְּמִצְרַיִם, "וַיִּמְרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם בְּעַבְדָּה
 קָשָׁה, בְּחֹמֶר וּבְלִבָּנִים וּבְכָל עַבְדָּה בַשָּׂדֶה, אֶת כָּל
 עַבְדֹּתָם אֲשֶׁר עָבְדוּ בָּהֶם בְּפָרֶךְ" (שְׁמוֹת א, יד). אוֹמֵר
 הָאֲר"י ז"ל: אֵלֶי הֵם הַנְּשָׁמוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁאָדָם
 הָרֵאשׁוֹן הוֹצִיא לְבִטְלָה, וְהִצְרָכוֹ לְרַדֵּת לְמִצְרַיִם, וְשֵׁם

לְהַזְדַּכֵּךְ בְּזָכוֹךְ אַחַר זָכוֹךְ, עַד שֶׁבֹא מֹשֶׁה רַבְנוּ
הַצַּדִּיק הָאֱמֵת, וְגָלָה לָהֶם אֱמֶתת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ,
"אַתָּה הָרֵאתָ לְדַעַת כִּי הוּיָ"ה אֱלֹקִים אֵין עוֹד
מִלְבָּדוֹ" (דְּבָרִים ד, לה); וְעַל-יְדֵי-זֶה הוּצִיָאָם מִמִּצְרַיִם,
וְעָשָׂה עִמָּהֶם נְסִים וְנִפְלְאוֹת, וְקִבְּלוּ אֶת הַתּוֹרָה
הַקְּדוּשָׁה. וְזֶהוּ "עֲנִין שׁוֹבְבֵי"ם", שְׂדֵיקָא שְׁבוּעוֹת
אֵלוֹ שֶׁל "יָמֵי שׁוֹבְבֵי"ם", שְׁקוֹרָאִים בָּהֶם אֶת
הַפְּרָשִׁיּוֹת הַלּוֹ, שֶׁבִּהְיוּ כְּתוּב אֵיךְ עִם יִשְׂרָאֵל
הִשְׁתַּעֲבָדוּ בְּמִצְרַיִם, וְעָבַר עֲלֵיהֶם מֶה שֶׁעָבַר, וַיֵּצְאוּ
מִמִּצְרַיִם, וְעָשָׂה עִמָּהֶם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נְסִים
וְנִפְלְאוֹת, וְקִבְּלוּ אֶת הַתּוֹרָה וּמִשְׁפָּטֵי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, הֵם מְסַגְּלִים מְאֹד לְתַקֵּן אֶת הַחֲטָא הַזֶּה שֶׁל
הוּצָאת זָרַע לְבִטְלָה. וְלָכֵן כָּל בַּחּוֹר וְכָל אַבְרָךְ שִׁיּוּדַע
בְּנַפְשׁוֹ שֶׁחֲטָא בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוּצָאת זָרַע
לְבִטְלָה, אֲפִלוּ פַּעַם אַחַת, צָרִיךְ לַעֲסֹק בְּתַקּוּנוֹ בְּיָמֵים
אֵלוֹ, וּבְיַדֵּי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִמָּחַל לוֹ.

מה הם התקונים לתקן את החטא הזה? מגלה
לנו רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות אמונה, סימן לג): על-ידי
אמונה — יסלח לך הקדוש-ברוך-הוא על
עוונותיך; אם אדם מתחזק באמונה, השם יתברך
מוחל לו, שזה מה שאומר הנביא (ירמיה ה, א):

"מבקש אמונה ואסלח לה". אזי העקר להתחזק באמונה. אדם שרחמנא לישזבן, נכשל בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, הוא הפריד את היסוד מהמלכות, יסוד זה הצדיק, מלכות זו האמונה, אשר הם צריכים להיות ביחד תמיד, צדיק מגלה את האמונה, יסוד מחבר אל המלכות, וברגע שאדם הוציא זרע לבטלה, הפריד את היסוד מהמלכות, ומזה נובעות כל הצרות שאדם סובל בחייו. ולכן כדי לתקן את מה שקלקל, עליו להתחזק ביותר שאת ועז באמונה ברוך ומזככת בו יתברך, לידע ולהודיע ולהודע, שהוא יתברך מחיה ומתהוה ומקים את כל הבריאה כלה, ודבר גדול ודבר קטן אינו נעשה מעצמו, אלא בהשגחת המאציל העליון, והכל לכל זה אלקות, ואין מציאות בלעדיו יתברך, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, ודבר זה אדם אינו יכול להבין בשום פנים ואפן כל זמן שמחו מקלקל — איך הקדוש-ברוך-הוא נמצא בכל פרט ופרט מפרטי הבריאה, איך שדומם, צומח, חי, מדבר הם לבוש לגבי אין סוף ברוך הוא; אדם שחטא אפלו פעם אחת בהוצאת זרע לבטלה, אינו מסגל להבין, איך השם יתברך נמצא בזה העולם, ודוחק את הקדוש-ברוך-הוא למעלה למעלה, כי

נדמה לו שהוא יתברך מתחבא באיזה עולם, הוא שוכח או אינו מבין, שאין משג כזה שיהיה קיום בבריאה בלעדיו יתברך. ולכן אומרים חכמינו הקדושים (סוטה ג.): בתחלה היתה השכינה עם כל אחד ואחד, כיון שחטאו — סלקו מהם את השכינה. מהי השכינה? שהשפין אלקותו יתברך בינינו, כמו שכתוב (ויקרא טז, טז): "השכן אתם בטמאתם", הקדוש-ברוך-הוא הולך אתנו בתוך סורנו, כי מי הולך בנו? הקדוש-ברוך-הוא, מי מסתכל בנו? הקדוש-ברוך-הוא, ואם הוא יתברך מוציא מאתנו את החיים, כבר היינו כאבן דומם. ולכן כתוב (נחמיה ט, ו): "ואתה מחיה את כלם", כי מי מחיה את כל הבריהא כלה? רק הבורא יתברך שמו. ולכן "ענין שובבי"ם" זה אמונה, להתחזק באמונה, כמו שהתחזקו עם ישראל באמונת חכמים, אמונת צדיקים, "ויאמינו בהוי"ה ובמשה עבדו" (שמות יד, לא), שואלים חכמינו הקדושים (מכילתא בשלח): אם במשה האמינו, בהוי"ה לא כל שפן? אלא שאי אפשר לבוא לאמונה בהקדוש-ברוך-הוא אלא על-ידי הצדיק; וכמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ז'): אי אפשר להגיע אל אמונה, אלא על-ידי עצת הצדיקים, היסוד צריך

להיות מחבר למלכות, זה היחוד, זה הזיווג, וברגע
 שמפרידים את זה מזה, באות כל הצרות והיסורים,
 ומסלקים את השכינה מן העולם, ואז סובלים סבל
 גדול, ונדמה להם כאלו השם יתברך אינו מסתכל
 עליהם, ואינו צריך אותם, וכדומה כל מיני המיונות
 שנכנסים באדם שפגם בפגם הברית. וזה מדבר
 אפלו אם אדם פגם פעם אחת בחייו, ומכל שכן,
 שהיום יש, רחמנא לצלן, רבוי פשעים ועוונות,
 שבחור צעיר יכול לעבור על חטא זה מאה ואלף
 פעמים, אשר לא יכילו ימיו ושנותיו לתקנו. כי
 האר"י ז"ל אומר, שעל כל חטא ועון כזה של
 הוצאת זרע לבטלה, צריכים לצום פ"ד תעניות, ואם
 חטא אדם עשר פעמים בחטא זה, צריך לצום
 שמונה מאות וארבעים יום, ואם פגם מאה פעמים
 בהוצאת זרע לבטלה, צריך לצום שמונת אלפים
 וארבע מאות ימים, ואם אלף פעמים חטא כזה,
 צריך שמונים וארבעה אלף ימים לצום, והיכן יש
 לאדם ימים רבים כל-כך?! בא רבנו ז"ל ואומר
 (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ה'): העקר זה אמונה,
 להתחזק באמונה בו יתברך, להכניס בעצמו
 שהקדוש-ברוך-הוא מלא כל הארץ כבודו, ולחפש
 ולבקש בעצמו היכן אויז באמונה, וכך יזכה

לְאִמוּנָה בְרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת. וּבְזֶה שׁוֹרֵף אֶת כָּל
 הַקְּלָפוֹת. וְלָכֵן אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א',
 סימן לה), שְׁאִמוּנָה זֶה חֲשֵׁמ"ל, שְׁשׁוֹרֵף אֶת הַקְּלָפוֹת,
 מֵרַב אֹר שְׁמַגְלִים אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא — כָּל
 הַקְּלָפוֹת נִשְׂרָפוֹת. וְלָכֵן צָרִיכִים לְגַלוֹת אִמוּנָה לְעַצְמוֹ
 וּלְאַחֵרִים, וּלְדַבֵּר רַק אִמוּנָה. וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (שיחות-
 הַר"ן, סימן לג): אֵצֶל הָעוֹלָם אִמוּנָה זֶה דְּבַר קָטָן, אֲבָל
 אֵצֶל הָעֶקֶר אִמוּנָה, לְדַבֵּר תָּמִיד מֵאִמוּנָה, וְזֶה תְּקוּן
 הַבְּרִית. וְזֶהוּ שְׁכָתוּב (תהלים לד, יז): "פְּנֵי הַיְיָ"ה בְּעֵשִׂי
 רַע לְהַכְרִית מֵאֶרֶץ זְכָרָם", אִם מְכַנִּיסִים אֶת "פְּנֵי
 הַיְיָ"ה גְּלוּי אֱלֻקוֹת, שְׁאָדָם מַרְגִּישׁ אֶת הַפְּנִים שֶׁל
 הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנִמְצָא פֹה "בְּעֵשִׂי רַע" —
 בְּאֵלוֹ שֶׁעָשׂוּ אֶת הַחֲטָא הַזֶּה שֶׁנִּקְרָא רַע, מֵה קוֹרָה?
 "לְהַכְרִית מֵאֶרֶץ זְכָרָם", כָּל זֶכֶר הַקְּלָפוֹת נִכְרָת. וְזֶהוּ
 רָאשֵׁי תִבּוֹת: לְהַכְרִית מֵאֶרֶץ זְכָרָם — מ'וֹצִיא
 ז'רַע ל'בִּטְלָה. וְלָכֵן כָּל מִי שֶׁיּוֹדֵעַ שְׁפָגַם בַּחֲטָא
 הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, עָלָיו לְהִתְחַזֵּק
 בְּאִמוּנָה בְּיָתֵר שְׂאֵר וּבְיָתֵר עוֹז, כִּי הַפֶּחַ שֶׁל אִמוּנָה
 יִשְׂרֹף לוֹ אֶת כָּל עוֹנוֹתָיו. וְלָכֵן לֹא בַחֲנָם שְׂרַבְנוּ ז"ל
 הַרְבֵּה לְדַבֵּר מֵאִמוּנָה, עַד כְּדֵי כָף, שְׁאָמַר (שיחות-
 הַר"ן, סימן קכח), שְׁקִדָּם שֶׁתָּבוֹא הַגְּאֻלָּה, יִהְיֶה כָּל
 הָעוֹלָם כְּלוֹ מְלֵא כְּפִירוֹת וְאֶפִיקוֹרְסוֹת, וְלֹא צְדִיק

אחד יהיה שידבר ויצעק מאמונה, אלא יהיו הרבה צדיקים, ויהיה נחר גרונם, ויהיו צרודים מרובי צעקות, שכל-כף יצעקו על אמונה, כי העקר זה על אמונה פשוטה. ולכן ענין שובבי"ם הוא לתקן את החטא של הוצאת זרע לבטלה, ואיך? על-ידי אמונה בהקדוש-ברוך-הוא.

במה מתבטאת אמונה? איך אדם יודע שהוא באמת מאמין בהקדוש-ברוך-הוא? אם מדבר אליו יתברך כאשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו, ומרגיש שהקדוש-ברוך-הוא אתו, עמו ואצלו, זה סימן שיש לו אמונה. ולמה אדם אינו מדבר אליו יתברך? כי נדמה לו שאין מי ששומע אליו, ולכן מתרשל מתפלה. בא רבנו ז"ל ומגלה לנו את הסוד של התבודדות, לגנוב בכל יום כמה דקות אליו יתברך, לברח למקום שאין שם בני-אדם, לאיזה מרתף, או חדר, או שדה, או יער, או באיזה הר, ולשבת שם ולטיל, ולדבר אל הבורא יתברך שמו. בהתחלה ידמה לאדם כאלו אין שומעים אותו ואין צריכים אותו, וכאלו אין מתיחסים אליו, אך זה בא רק מחמת עוונות, כי באמת תפלה עושה רשם גדול מאד בשמים, עד כדי כך שרבנו ז"ל גלה לנו

(לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ק'), שכל הצדיקים לא הגיעו אל מדרגתם, אלא על-ידי תפלה והתבודדות, ואם היה יודע אדם מה זה תפלה והתבודדות, היה עוסק בזה יומם ולילה, לילה ויום, תמיד היה מדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, כי אין עוד יותר חשוב בשמים כמו תפלה, ולכן אומרים חכמינו הקדושים (במדבר רבה, פרשה כ', סימן יג): בלעם היה רשע ערום, וידע שאין עומד בפני הפרענות אלא תשובה, שכל מי שחוטא ואומר חטאתי, אין רשות למלאך לגע בו; בלעם היה נואף, וחטא והחטיא את הרבים, בלעם הכשיל את נשמות ישראל בנאוף, אבל ידע, שאם נשמות ישראל יבואו ויתבודדו להקדוש-ברוך-הוא ויתודו לפניו, ויספרו לו כל אשר עובר עליהם, שום מלאך משחית לא יוכל לגע בהם. וזה הכח של הצדיק האמת, שמחזק ומעודד ומשמח אותנו שלא נתפעל מבלעם, אלא נבוא ונדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, ולכן אמר פעם רבנו ז"ל (ת"י-מוהר"ן, סימן רמד), שיש לו צער ויסורים בכל יום בעת התפלה, שהוא צריך לחשב מבלעם. והבינו התלמידים שיש לרבנו ז"ל מלחמה עם בלעם, שכל הנאוף בא ממנו, שהוא נתן עצה לבלק איך להכשיל את נשמות ישראל בנאוף. והצדיק האמת לוחם נגדו מלחמת חרמה,

ובלעם הרשע יודע מה זה תפלה, ולכן אמר (במדבר
 כג, ט): "כי מראש צורים אראנו ומגבעות אשורנו,
 הן עם לבדד ישכון ובגוים לא יתחשב" וכו', אומר
 על זה מוהרנ"ת ז"ל (לקוטי הלכות, ברכות השחר, הלכה
 ה'), שבלעם הצרף להודות — "הן עם לבדד
 ישכון", זהו עם קדוש המתבודד להקדוש-ברוך-
 הוא, ואינם מתחשבים במעשי הגוים, "מי מנה עפר
 יעקב", מי יכול למנות את פסיעות יהודי שהולך
 להתבודד לפניו יתברך! ולכן כדי שזנכה לתקון
 הברית, תקון המחין, תקון האמונה, עלינו להתחזק
 בתפלה ובהתבודדות, ולהרגיל עצמנו לדבר אל
 הקדוש-ברוך-הוא, אשר אומרים חכמינו הקדושים
 (שחר טוב תהלים ק'): בשעה שאתה עומד ומתפלל
 — יהא לבך שמח, שנאמר (תהלים ק): "עבדו את
 הוי"ה בשמחה", כי אין עוד שמחה גדולה מזו
 שאדם מתבודד ומדבר אל מלך מלכי המלכים
 הקדוש-ברוך-הוא. תתארו לעצמכם, נותנים רשות
 לאדם שהיה כל-כף רחוק, עבד מזהם, לדבר אל
 המלך ולבקשו כל צרכיו, היש שמחה גדולה מזו?!
 וזו צריכה להיות עקר שמחתנו, שאנו יודעים מענין
 של תפלה והתבודדות. ולכן אומר רבנו ז"ל (ספר-
 המדות, אות תפלה, סימן ע'): על-ידי שמחה, תבוא

תפלתך בהיכל-המלך; כשאדם שמח בעת שמתבודד להקדוש-ברוך-הוא, תפלותיו הולכות אל היכל המלך, ואף אחד אינו יכול למנע ולעכב את זאת. וכן אומר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות תפלה, סימן פא): תפלה שהיא בשמחה — היא ערבה ומתקה להשם יתברך. ולכן עלינו להתחזק בימים אלו — "ימי שובבי"ם", ולהתבודד אל הקדוש-ברוך-הוא, ואף שכל השנה כדאי להתבודד אליו יתברך ולדבר אליו, אבל ביותר צריכים להתבודד בימים אלו, ולספר לפניו יתברך כל אשר עשינו, ולהתודות על חטאינו, כי רבנו ז"ל אומר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ד'): כשאדם חוטא, החטאים נכנסים בתוך עצמותיו, ומי ממית אותו? הרע שעשה, כמו שכתוב (תהלים לד, כד): "תמותת רשע רע רעה", כי עוונותיו תקוקים על עצמותיו, ואיך יכולים להוציא את זאת? אומר רבנו ז"ל: על-ידי ודוי, כשאדם מתודה לפניו יתברך, על-ידי-זה יוצאים חטאיו מעצמותיו, וזוכה להיות כלי לקבל בו רוחניות אלקות, וזוכה להיות בטל ומבטל לאין סוף ברוך הוא. וזו מדרגת הצדיקים, שכל-כך דבקים בו יתברך, שאין רואים אצלם מאומה, כמובא (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רמג), שכל מה שהצדיק יותר גדול, אין רואים אצלו

מְאוּמָה, וְהִנֵּה שְׁלֹמֵה הַמֶּלֶךְ חֵבֵר שְׁלָשָׁה סְפָרִים:
 מִשְׁלֵי, קִהְלֵת, שִׁיר הַשִּׁירִים, בְּסֵפֶר מִשְׁלֵי וְקִהְלֵת
 לְכָל אֶחָד יֵשׁ הַשְּׁגָה, יֵשׁ שָׁם דְּבוּרֵי מוֹסֵר וְחֻכְמָה,
 דְּבוּרִים הַמוֹשְׁכִים אֶת לֵב הָאָדָם אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא, אֲבָל שִׁיר הַשִּׁירִים זֶה נִרְאֶה כְּשִׁיר אֲהָבָה, אֵין
 לָנוּ מִשָּׁג בְּמָה שְׁפָתוֹב שָׁם, אוֹמְרִים חֻכְמֵינוּ
 הַקְּדוֹשִׁים (יָדִים ג, ה): אֵין הָעוֹלָם כְּדֹאֵי לַיּוֹם שְׁנַתְּגִלָּה
 בּו שִׁיר הַשִּׁירִים; הֵינּוּ שְׁכָל-כֶּף חָשׁוֹב בְּעֵינָיו יִתְבָּרֵךְ
 שִׁיר הַשִּׁירִים, אֲשֶׁר כָּל הַשְּׁגוֹת הַתּוֹרָה מִנְּחִים שָׁם,
 וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן אֵין רוּאִים מְאוּמָה. כֶּף הַצְּדִיק, אוֹמֵר
 רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהוּא כָל-כֶּף בְּטֵל וּמִבְטָל לְאֵין סוּף בְּרוּךְ
 הוּא, שְׁאֵין רוּאִים אֶצְלוֹ כְּלוּם. וְכֵן אָמַר רַבְּנוּ ז"ל
 (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן קטז): בְּנֵי אָדָם טוֹעִים
 בְּחוֹשְׁבֵם שְׁאֵת הַצְּדִיק צְרִיכִים לְהַפִּיר מִבְּחוּץ; כִּי
 בְּאֵמֶת אֵין זֶה כֶּף, אֶלָּא בְּחִיצוֹנִיּוֹת הוּא נִרְאֶה כְּמוֹ
 כָּלֵם, אֲבָל הַפְּנִימִיּוֹת זֶה עֲנִין אַחֵר לְגַמְרֵי, וּמִזֶּה בָּא,
 שְׁבִנֵי-אָדָם חוֹלְקִים וּמְדַבְּרִים עַל הַצְּדִיק, כִּי הַמַּח
 שְׁלָהֶם מְלֵא טְנוּף, וְחָשְׁבוּ מִחֲשָׁבוֹת מְזֻהָמוֹת, עֵינֵיהֶם
 הִסְתַּכְּלוּ בְּתַמוּנוֹת תּוֹעֵבָה, הִפְּהוּ נִבְּלוּ בְּנִבּוּל פֶּה,
 יָדֵיהֶם הוֹצִיאוּ זֶרַע לְבִטְלָה, רַגְלֵיהֶם הָלְכוּ בְּמִקּוּמוֹת
 הַמְטַנְּפִים, וְאֵיךְ אָדָם כְּזֶה, שֶׁהוּא כָּל כְּלוֹ טָמֵא
 וּמְטָמֵא מִכֶּף רַגְלוֹ וְעַד קַדְקֵד רֵאשׁוֹ, אֵיךְ תִּהְיֶה לוֹ

השגה בצדיק? ! ולכן אומר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לו): וזה כלל, שמי שפגם בברית, אין לו שום משג בדברי הצדיק, ולא בתנם שכל אלו שחטאו בזרע לבטלה, שזה החטא המגנה ביותר, שהוא רוצח, הרוצח בניו ובנותיו, ואיך תהיה לו השגה בצדיק האמת הדבוק בהקדוש-ברוך-הוא? ! ולכן כשאדם מתודה ומוציא עוונות מעצמותיו, נעשה כלי לקבל בו האור אין סוף ברוך הוא, ויכול להתפלל אליו יתברך. וזה מה שאומרים חכמינו הקדושים (תורת פהגים בחקתי כו): אמר הקדוש-ברוך-הוא, שמיד שהם מתודים על עוונותיהם, מיד אני חוזר ומרחם עליהם; הקדוש-ברוך-הוא רוצה רק שיתודו אליו: "רבוננו של עולם, חטאתי עויתי, פשעתי, והוצאתי זרע לבטלה, והסתכלתי במקומות המטנפים, וחסבתי דברים מגנים, הרהרתי הרהורים רעים, אני מתחרט", זה עקר התשובה. ולכן פתוב בזהר (פראשית נו): כל מאן דאודי על חטאוי, קדשא בריך הוא שביק ליה ומחיל ליה על חוביה; כל מי שמתודה על חטאיו, הקדוש-ברוך-הוא עוזב אותו, ומוחל לו על חובותיו. וזה כל ענין ההתבודדות, שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן כה), שהתבודדות היא מעלה עליונה מהכל, שאדם

הוֹלֵךְ לְמָקוֹם פְּנוּי, וּמְסַפֵּר לְפָנָיו יְתַבַּרְךָ כָּל הָעוֹבֵר
עָלָיו — בֵּין בְּגִשְׁמֵי וּבֵין בְּרוּחָנִי, זֶה מַעֲלָה
שֶׁעֲשׂוּעִים גְּדוֹלִים לְמַעֲלָה, שְׁלֹא עָלוּ שֶׁעֲשׂוּעִים
כָּאֵלוּ מִימֹת עוֹלָם; לָכֵן כָּל מִי שֶׁחָטָא בְּחָטָא הוֹצֵאת
זָרַע לְבִטְטָלָה, יִרְאֶה לְהִתְבוֹדֵד הַרְבֵּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, וְלֹא יִפְחַד מֵאֶף אֶחָד. וְכָל זְמַן שֶׁמְקַרֵּב אֶל
הַצְּדִיק, יֵשׁ לוֹ תִקְוָה. וְכִמוֹ שֶׁגָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל
(לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן עח): אֵין שׁוּם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם
כָּלֵל, אֵין מִשְׁגַּג שֶׁל יְאוּשׁ! וְכֵן אָמַר (שָׁם, סִימָן קיב):
אִם אַתָּה מֵאֲמִין שְׁיִכּוּלִים לְקַלְקֵל, תֵּאֲמִין שְׁיִכּוּלִים
לְתַקֵּן; וְזֶה הַכַּחַשׁ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁנִּשְׁלַח בְּדוֹרוֹת אֵלוּ
אֵלֵינוּ, כְּדֵי לְתַקֵּן אֶת כָּל הַנְּשָׂמוֹת הַפְּגוּמוֹת.

וְהִנֵּה "עֲנִיֵן שׁוֹבְבֵי"ם" הוּא הַיָּמִים הַלָּלוּ,
שְׁיִכּוּלִים לְתַקֵּן בָּהֶם אֶת הַחָטָא הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זָרַע
לְבִטְטָלָה, שְׁאֵף אֶחָד מֵאֲתָנוּ אֵינוֹ נָקִי מִזֶּה, וְאֶסוּר
לְהִטְעוֹת עֲצָמוֹ, צָרִיכִים לְחִיּוֹת עִם הַמְּצִיאוֹת, וְלָבוֹא
אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וּלְדַבֵּר אֵלָיו, כִּי אֶצְלוּ יְתַבַּרְךָ
מְאֹד מְאֹד חֲשׂוּבָה תִפְלָה, כִּי כִּף אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
הַקְדוּשִׁים (תְּנַחֲוּמָא וַיֵּרָא א'): אָמַר לָהֶם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא לְיִשְׂרָאֵל, הָיוּ זְהִירִים בְּתִפְלָה, שְׂאִין מְדָה אַחֲרֵת
יָפָה הַיָּמָנָה, וְהִיא גְּדוֹלָה מְכֹל הַקְרָבָנוֹת, וְאֶפְלוּ אֵין

אדם כדאי לענות בתפלתו ולעשות חסד עמו, כיון שמתפלל ומרבה בתחנונים — אני עושה חסד עמו; כל-כף חשוב אצלו יתברך תפלה. ולכן עלינו להיות חזקים בתפלת שחרית, מנחה, ערבית, ולומר בכל לילה חצות, שארבע תפלות אלו הן כנגד ארבע רגלי המרכבה: כנגד אברהם, יצחק, יעקב, דוד. אברהם תקן שחרית, יצחק תקן מנחה, יעקב תקן ערבית, ודוד המלך כתוב אצלו (תהלים קיט, סב): "חצות לילה אקום להודות לך על משפטי צדקה". דוד המלך מעולם לא עבר עליו חצות לילה בשנה. וכמו שאומרים חכמינו הקדושים, וכתוב בזהר (חלק א' א'): כל העולם כלו הלכו לישן בלילה, ודוד המלך יצא בחוץ באמצע הלילה והסתכל על השמים, ואמר: "כי אראה שמיך, מעשה אצבעותיך, ירח וכוכבים אשר כוננת", ושר שירות ותשבחות להקדוש-ברוך-הוא ובכה לפניו יתברך. בעת חצות אז הוא הזמן של המתקת דינים, כמו שאומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קמט), שאמירת חצות חשובה כמו פדיון, כשאדם אומר בכל לילה חצות, שזה התבודדות, על-ידי-זה כאלו עשה את הפדיון העליון, כי רבנו ז"ל אומר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רטו), שיש עשרים וארבעה בתי דינים, ודנים את

הָאָדָם בְּכָל יוֹם וַיּוֹם וּבְכָל שָׁעָה וְשָׁעָה, וּכְמֵאֲמָרָם
 ז"ל (ראש השנה טז): אָדָם נִדוּן בְּכָל שָׁעָה, שָׁזָה שֵׁם
 אֲדֹנָי, שֵׁישׁ בּוֹ עֲשָׂרִים וְאַרְבָּעָה צְרוּפִים, יְכוּלִים
 לְקַחַת שֵׁם זֶה, וּלְגַלְגֵּל עִמּוֹ עֲשָׂרִים וְאַרְבָּעָה צְרוּפִים,
 שָׁזָה הַכ"ד בְּתֵי דִינִים שְׂדָנִים בָּהֶם אֶת הָאָדָם, אֲבָל
 בְּאֲמִצֵּעַ הַלֵּילָה, אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א',
 סימן קמט): חֲצוֹת מְסֻגָּל כְּמוֹ פְּדִיוֹן, כִּי הוּא הַמְּתַקֵּת
 הַדִּינִים, וְאִזּוּ הוּא הָאֶרֶת הַבַּיִת־דִּין הָעֲלִיוֹן. וְכֵן אוֹמֵר
 (שם, סימן נד), שְׁעַקֵּר זְמַן הַהִתְבוֹדְדוּת זֶה בְּעֵת חֲצוֹת,
 שָׂאז נֶאֱמַר (תהלים עז, ז): "אֲזַכֶּרָה נְגִינָתִי בַּלַּיְלָה עִם
 לְבָבִי אֲשִׁיחָה וַיִּחַפֵּשׂ רוּחִי", וְזֶה הָיָה דוֹד הַמְּלֶךְ.
 וְלִכֵּן צְרִיכִים לְהִזְהַר בְּיָמִים אֵלֵינוּ — יְמֵי שׁוֹבְבֵי"ם,
 לוֹמֵר בְּכָל לַיְלָה סֵדֶר תְּקוּן חֲצוֹת, וְלִבְכוֹת עַל
 עֲוֹנוֹתָיו, וְלִבְקֵשׁ סְלִיחָה מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, וְאַף אֶחָד אֵינוֹ
 שׁוֹמֵעַ אוֹתוֹ וְרוֹאֶה אֶת מַעֲשָׂיו. וְכֵן לְהִתְפַּלֵּל
 הַתְּפִלוֹת: שְׁחֲרִית, מְנַחָה, עֶרְבִית, בְּמִנְיַן דִּיקָא, כִּי כָּף
 אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרֻכּוֹת ח.): אֵימָתִי עֵת
 רְצוֹן? בְּשָׁעָה שֶׁהַצְּבוֹר מִתְּפַלְּלִים; וְאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל
 (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נה), שְׁעַל־יְדֵי שְׂמֵת־פְּלָלִים
 הַשָּׁלֵשׁ תְּפִלוֹת בְּמִנְיַן, מִמְּשִׁיכִים עַל עֲצָמָם הָאֶרֶת
 הָאֲבוֹת הַקְּדוֹשִׁים, וְאִזּוּ כָּל אֵלֵינוּ הָרוֹצִים לְהִרְעֵ לּוֹ —
 אֵינָם מְצַלִּיחִים, כִּי הוּא מְסַתֵּת בְּצֵל כְּנָפָיו יִתְבַּרֵּךְ.

כמוֹבֵא בַזְהָר: בְּמָקוֹם שֵׁשׁ אָבוֹת — שָׁם יֵשׁ
הַשְּׂכִינָה, הֵיכָן שְׁמֵת־פְּלָלִים: שְׁחָרִית, מְנַחָה, עֲרֵבִית,
שָׁם מְצוּיָה הַשְּׂכִינָה. וְלָכֵן אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לקוטי-
מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ח'), שֶׁהַשְּׁלֹשׁ תְּפִלוֹת הַלְלוּ בּוֹנוֹת
לְאָדָם שְׁלֹשָׁה מַחֲזִין כְּנֶגֶד תְּאוֹת נְאוּף, וְיָמֵי שְׁחָזֵק
לְהַתְּפִיל בְּקוֹל וּבְחַיּוֹת שְׁחָרִית, מְנַחָה, עֲרֵבִית, הוּא
בוֹנֶה לְעֶצְמוֹ שְׁלֹשָׁה מַחֲזִין שְׁעוֹמְדִים נֶגֶד תְּאוֹת נְאוּף,
שְׂאֵף פַּעַם לֹא יִכָּשֵׁל בְּזֶה. וְלָכֵן "עֲנִין שׁוֹבְבֵי"ם" זֶה
אֲמוּנָה וְתִפְלָה, שְׁמִכְנִיסוֹת בְּאָדָם שְׂמִחָה, כִּי אֵין עוֹד
שְׂמִחָה כְּמִי שִׁיּוֹדֵעַ שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא אִתּוֹ,
וַיֵּשׁ לוֹ תִקְוָה, וַיִּכּוֹל לָבוֹא לְכָל הַמְּדַרְגּוֹת שְׂבַע־עוֹלָם.
וְלָכֵן עָלִינוּ לְנִצְלֵי אֶת הַיָּמִים הַלְלוּ לְהִיּוֹת בְּשְׂמִחָה,
וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לקוטי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קס"ט): מִי
שֶׁתָּמִיד שְׂמֵחַ — הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֶצְמוֹ שׁוֹמֵר
אוֹתוֹ מִפְּגָם הַבְּרִית; כִּי עֵקֶר הַפְּגָם הַבְּרִית בָּא רַק
עַל-יְדֵי הַקְּלָפָה הַנִּקְרָאת לִילִי"ת עַל שֵׁם יְלָלָה,
שְׂמִכְנִיסָה בְּאָדָם מְרִירוֹת, עֲצָבוֹת וְדַכְאוֹן, וְלָכֵן
צָרִיכִים לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבַע־עוֹלָם לְהִיּוֹת רַק
בְּשְׂמִחָה, לְשִׂמְחָה וּלְשִׂמְחָה אֶת אַחֲרִים, וְזֶה עֵקֶר תִּקְוַת
הַבְּרִית, וְזֶה "עֲנִין שׁוֹבְבֵי"ם", שְׂצָרִיכִים לְשִׂמְחָה מְאֹד
שֶׁזְכִּינוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל צְדִיק כָּל-כֶּף גְּדוֹל, וְכִמוֹ שֶׁאָמַר
רַבֵּנוּ ז"ל (שיחות-הַר"ן, סִימָן קע"ז), שֶׁעֲלֵיכֶם לְשִׂמְחָה מְאֹד

מֵאֵד, שְׁאַתֶּם יוֹדְעִים מֵרַבִּי אֲמַת כְּזָה, כִּי אֲנִי יוֹדֵעַ
גְּדֹלַת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִכֵּן רָאוּי לָכֶם לְשִׂמְחָה
שְׁאַתֶּם מְקַרְבִּים אֵלַי. וְזוֹ צְרִיכָה לְהִיּוֹת כָּל הַשְּׂמִיחָה
שְׁלָנוּ — שְׁאַחַר כָּל הַצָּרוֹת וְהַיְסוּרִים וְהַמְרִירוֹת
שֶׁעָבְרָנוּ בְּחַיֵּינוּ, טַמְאָנוּ מִחֲנוּ בְּהַרְהוּרִים רָעִים,
טַמְאָנוּ עֵינֵינוּ בְּהַסְתַּכְּלוּיּוֹת רָעוֹת, טַמְאָנוּ אָזְנוֹנוּ
בְּשִׂמְעוֹת אֲסוּרוֹת, טַמְאָנוּ אֶת הָאָף בְּכַעַס וּרְצִיחָה,
טַמְאָנוּ פִּינוּ בְּנִבּוּל פֶּה, בְּלִשׁוֹן הָרַע וּרְכִילוּת, טַמְאָנוּ
יְדֵינוּ בְּהוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, טַמְאָנוּ רַגְלֵינוּ בְּהִלְכוֹת
לְמַקּוֹמוֹת הַמְטַנְפִּים, וְחַמְמָנוּ אֶת גּוּפֵנוּ לְדַבֵּר עֲבָרָה,
עַד שֶׁהִגַּעְנוּ לְנִקְבָא דִּתְהוֹמָא רַבָּה. וְהִנֵּה רַחֵם עָלֵינוּ
הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְשַׁלַּח לָנוּ רַבִּי נוֹרָא וְנִפְלָא כְּזָה
שֶׁעוֹסֵק בְּתַקוּנָנוּ, וְלִכֵּן עָלֵינוּ לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד, שְׁאַנוּ
זוֹכִים לֵידַע מֵרַבִּי אֲמַת כְּזָה.

אָבֵל הַסֵּמ"ךְ-מ"ם מְפַחַד מְאֹד מִהַרְבֵּי הַזָּה,
וְלִכֵּן הַקִּים מַחְלֶקֶת מִבְּחוּץ וּמִבְּפָנִים. רַאשִׁית, אָף
אֶחָד אֵינוֹ יָכוֹל לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבֵּנוּ ז"ל, מִחֲמַת רֹב
הַמְּנִיעוֹת, וְכִמוֹ שֶׁאוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק
א', סִימָן קנב), שֶׁשֶּׁשְׁבָאָה נִשְׁמָה קְדוּשָׁה שֶׁיָּכוֹלָה
לְהַצִּיל נְשָׁמוֹת, אֲזוֹ שָׁמַיִם בְּדֹלֶת יִרְאָ שָׁמַיִם, אֵיזָה
מְשֻׁגָּח, אֵיזָה רֵאשׁ יְשִׁיבָה, וְאוֹמֵר: "אֵל תֵּלֵךְ שָׁם

לַרְבֵּנוּ ז"ל, לֹא לומדים בספרים אלו, לֹא כְּדַאי
 לְהִיּוֹת מְקַרְבִּים אֲלֵיהֶם, וְכַדוּמָה כָּל מִינֵי פְתוּיִים
 וְהַבְּלִים שֶׁרַק מְדַבְּרִים עַל רַבֵּנוּ ז"ל וְעַל אֲנָשָׁיו.
 וּבְנֵי-אָדָם שׁוֹמְעִים כְּזֹאת וּבוֹרְחִים. אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל,
 שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְהִתְגַּבֵּר עַל הַיָּרָא שְׁמַיִם שְׁעוֹמֵד בַּפֶּתַח,
 רַק עַל-יַדֵּי מְסִירוֹת נֶפֶשׁ, לֵידַע שְׁפָה יֵשׁ לִי
 הִתְחַזְּקוֹת, פֹּה יֵשׁ לִי חַיּוֹת, פֹּה אֲגִיעַ לְתַכְלִיתִי, אִז
 לָמָּה לִי לְשֹׂאֵל אֶת פְּלוֹנִי? ! עָלֵי לַעֲסֹק בְּתַקּוּן נֶפֶשִׁי.
 הַסֵּמ"ך-מ"ם רָאָה שְׂאֵינוּ יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת דְּבָר, כִּי
 נִשְׁמֹת יִשְׂרָאֵל נִשְׁבְּרוּ כָּל-כָּף, וְאוֹר רַבֵּנוּ ז"ל
 מִתְּפַשֵּׁט מְאֹד בְּעוֹלָם, וְכָל מִי שֶׁשָּׁבוֹר וְרַחוּק —
 מוֹצֵא הִתְחַזְּקוֹת וְחַיּוֹת אֲצֵל רַבֵּנוּ ז"ל, אֲזִי בָּא
 בְּתַחְבוּלָה וּבְהַמְצָאָה חֲדָשָׁה, שֶׁהַקִּים מִחֻלְקַת
 מִבְּפָנִים, בְּתוֹךְ חֲדָרוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, וְזֶה מְדַבֵּר עַל
 זֶה, וְזֶה מְדַבֵּר עַל זֶה, עַד שְׂאִין יוֹדְעִים הֵיכָן מֵשֶׁה
 שְׂרוּי, הֵיכָן אֶהְרֵן שְׂרוּי, וְזוֹ הַצָּרָה הַכִּי גְדוּלָה, שְׂאָדָם
 שׁוֹבֵר כְּבָר אֶת כָּל הַמְּנִיעוֹת וּבָא אֶל רַבֵּנוּ ז"ל, וְהִנֵּה
 צָרִיךְ לְשִׁמְעַ, שְׁכֻתָּה זֹה מְדַבֵּר עַל זֹה וְזוֹ עַל זֹה, וְאִינוּ
 יוֹדְעֵי מַה לַּעֲשׂוֹת. וְלִכֵּן אֵין שׁוֹם עֲצָה אַחֲרָת, אֶלָּא
 לְהִסְתַּכֵּל עַל עֲצָמוֹ — מַה יִּהְיֶה אִתִּי, הֵיכָן אֲנִי
 מְקַבֵּל הִתְחַזְּקוֹת, הֵיכָן אֲנִי מִתְּבוֹדֵד אֶל הַקְּדוּשָׁה-
 בְּרוּךְ-הוּא, מִי מְכַנֵּס בִּי חַיּוֹת, שְׁגַם-כֵּן אֶתְּבוֹדֵד

אליו יתברך, מי נותן לי חיות, שגם אני אלמד תורה; כי עקר תקון הברית זה למוד תורה, כמובא (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן א'), שהיצר הרע רוצה לעשות את האדם משגע, ועל-ידי למוד תורה שוברים את היצר הרע, כי כמו שאי אפשר להכניע שגעון המשגע אלא על-ידי מקל, כך התורה היא כמקל לשבור בו את היצר הרע. ולכן אומרים חכמינו הקדושים (קדושין ל.): אמר הקדוש-ברוך-הוא, בראתי יצר הרע, בראתי תורה תבלין כנגדו; אין אדם שאין לו יצר הרע, ואין דבר ששובר את היצר הרע כמו התורה. ולכן על אדם לעשות לעצמו חשבון הנפש — היכן זוכה ללמד בכל יום מקרא, משנה, גמרא, מדרש, הלכה ואגדה, שם הוא צריך להשאר במסירות נפש הכי גדולה, ולא להתפעל משום ברירה שבעולם. ואם אדם יעשה לעצמו חשבון זה, אז אין לו שום מניעה, ולא יהיה אצלו שום מונע ומעכב, שום כליב נובח לא יפריע לו, כי רבנו ז"ל אומר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נ'), שעז פנים נקרא כליב, וכמו שכתוב (ישעיה נו, יא): "והכלבים עזי נפש", ומי שפגם בברית צריך לשמור עצמו מאד מכלבים. ומי אלו הכלבים? אלו שנמצאים בתוך חדרו של רבנו ז"ל, ואינם מתביישים

לְדַבֵּר עַל זֶה אוֹ עַל זֶה. טָמֵא מְטָמֵא, חֲטָאתָ בְּכָל מֵינֵי שְׁקוּץ, זֶהוּם וְתַעֲוִב, לֹא נוֹלֶדֶת בְּקִדְשָׁה, עֲבַרְתָּ עַל נִשְׁגָּז, וְעָשִׂיתָ כָּל מֵינֵי תוֹעֵבוֹת שְׁבַעְעוֹלָם, בְּמִקּוֹם שֶׁתֵּשֵׁב בֵּין תַּנּוּר לְכִירִים וְתַחֲזוֹר בְּתִשׁוּבָה, אַתָּה הַיּוֹם מְדַבֵּר מִי כֵן גָּדוֹל וּמִי לָאוּ, וְאַיִנְךָ מִתְבַּיֵּשׁ! אֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן פג), שֶׁזֶהוּ יֵצֵר הָרַע גָּדוֹל לוֹמֵר: צְדִיק זֶה נָאָה, צְדִיק זֶה אֵינוֹ נָאָה, תְּלִמִיד חָכָם זֶה נָאָה וְזֶה לָאוּ; טָפָה סְרוּחָה, אֵינְךָ מִתְבַּיֵּשׁ לְדַבֵּר עַל צְדִיקִים, הֲלֹא אַתָּה שְׁלִיחַ הַסֶּמֶךְ"ךָ-מ"ם, שְׂרוּצָה לְשֹׁבֵר בְּנֵי-אָדָם.

וְהִנֵּה עָתָה זֶה זְמַן שׁוֹבְבֵי"ם, וְהַעֲקֹר בְּיָמִים אֵלּוּ — לְגַלוֹת אֶת הַצְּדִיק הָאֲמֵת. וְלָכֵן עָקֹר עֲבוֹדַתְנוּ הַקְּדוּשָׁה — לְמַלֵּא אֶת כָּל הָעוֹלָם עִם אוֹר רַבְּנוּ ז"ל, וְכִמוֹ שְׁמוּבָא בְּדַבְּרֵי ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רסד), שֶׁצְּדָקָה זֶה תִּקּוּן הַבְּרִית; כִּי כִּנְגֵד שֶׁהוּא הַשְּׁפִיעַ זֶרְעוֹ לְמִקּוֹם שֶׁלֹּא הָיָה צָרִיךְ לְהַשְּׁפִיעַ, לְבַחוּץ, כִּנְגֵד זֶה יִקַּח כֶּסֶף צְדָקָה וַיִּשְׁפִּיעוּ בְּפָנִים, שֶׁזֶה מֵה שֶׁכָּתוּב בְּצְדָקַת הַמֶּשְׁכָּן (שְׁמוֹת ל"ה, כב): "וַיָּבֹאוּ הָאֲנָשִׁים עַל הַנָּשִׁים", שֶׁזֶה זְווג, שֶׁעַל-יְדֵי הַצְּדָקָה שֶׁנִּתְּנוּ בְּבִנְיַן הַמֶּשְׁכָּן, בָּזָה הָיָה זְווג דְּקִדְשָׁה, הָיָה יְחוּד בֵּין יְסוּד לְמַלְכוּת. וְלָכֵן אֹמֵר מוֹהַר"ן תְּ

ז"ל (לקויטי-הלכות, ברכות-השחר, הלכה ה'), שעקר
הצדקה צריך להיות לתלמידי חכמים שיכולים
לחבר ספרים המקרבים נשמות ישראל אל הקדוש-
ברוך-הוא, ועקר הצדקה לתת להדפיס ספרי רבנו
ז"ל ולהפיצם לכל נשמות ישראל, שזה מה שכתוב
(תהלים קיט, קמב): "צדקתך צדק לעולם, ותורתך
אמת", איזו צדקה נשארת לעולם? כשנותנים אותה
להדפיס ספרי הצדיק האמת; וכן אומרים חכמינו
הקדושים (כתבות נ.): "עשה צדקה בכל עת" (תהלים
קו, ג) — זה הכותב ספרים ומשאילן לאחרים;
כשנותנים צדקה לאדם — זה דבר גדול מאד,
לאדם אין מה לאכל, והנה נתת לו אכל — אין
למעלה מזה, אבל אכל את האכל, ולמחר הוא שוב
רעב, ולמחרתים בא שוב לבקש וכו', וכמה יש
לאדם לתת?! אבל כשאדם נותן צדקה להדפיס ספר
אחד קטן, קונטרס אחד קטן, ומסר את זאת ליהודי
מסכן, שנמצא בבוץ, בזהמה של תאות נאוף, ומר
וחשף לו החיים, ונסכם אצלו שמאבד עצמו לדעת,
ואין לו כבר תקוה בחיים, כאשר דבר זה מצוי עכשו
מאד, והנה נתת לו קונטרס: "יש תקוה", "תהיה
שמח", "אל תתיאש" וכדומה, הצלת נפש אחת,
אשר אומרים חכמינו הקדושים (בבא בתרא יא.): כל

המקיים נפש אחת מישראל, כאלו קיים עולם מלא; אדם עומד להתאבד, והנה בא אליו יהודי, ונותן לו קונטרס "למה להתאבד", אזי הצילו מאבדון, אדם עומד להתגרש, רחמנא לישזבן, והנה הגעת אליו בזמן הנכון, ונתת לו קונטרס "למה להתגרש", ומתחיל להתבונן באמת — למה לי לשבר את ביתי וכו', כדאי לי לעשות שלום בבית עם אשתי וכו', ועל-ידי-זה אציל את ילדי וכו', כי מי סובל בעקר כשההורים מתגרשים? הילדים. ולכן אין צדקה גדולה מזו — מלהפיץ אור רבנו ז"ל בעולם. וכל מי שיודע שפגם בבְּרִית — הוצאת זרע לבטלה, עליו לקחת סל מלא קונטרסים וחוברות, ולצאת בין נשמות ישראל, ולהפיצם במסירות נפש הכי גדולה, ולא להתפעל משום ברִיָּה שבעולם, ויהיה מוכן למסור נפשו, פשוטו כמשמעו, לגלות ולפרסם אור רבנו ז"ל בעולם, ובפרט בדור הזה, שהערב-רב התערבו בין נשמות ישראל, והביאו גויים וגויות מבחוץ לבולל את נשמות ישראל ביניהם, ולכן צריכה להיות לנו עבודה זו של צדקה להדפסה — קדש הקדשים, ולצאת ולהפיץ אור רבנו ז"ל במסירות נפש הכי גדולה, שזה "ענין שובבי"ם", לא רק שאני חוזר בתשובה, אלא אני רוצה להחזיר

בְּתִשׁוּבָה אַחֲרִים, וְזֶה הַסִּימָן אִם אָנִי בְּאַמַּת בַּעַל
 תְּשׁוּבָה, וְאִם נִתְקַבְּלָה תְּשׁוּבָתִי בַּשָּׁמַיִם? אִם אָנִי
 מִקְרֵב יְהוּדִים אַחֲרִים, וְעַז רְצוֹנִי לְקָרֵב אֶת כָּל
 נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, סִימָן
 שֶׁנִּתְקַבְּלָה תְּשׁוּבָתִי בַּשָּׁמַיִם, וְאָנִי בַּעַל תְּשׁוּבָה אֲמַתִּי.
 אֲבָל כָּל זְמַן שֵׁשׁ לָאָדָם סְפִקוֹת, וְאֵינוֹ רוֹצֵה לְהַפְיֵץ
 לְאַחֲרִים וּלְקָרְבָם, וְחוֹשֵׁב שֶׁחָבַל עַל הַזְמַן לַעֲסֹק
 בְּזֶה, סִימָן שֶׁאֵינוֹ בַּעַל תְּשׁוּבָה אֲמַתִּי. וְעַל-כֵּן בָּאוּ
 וְנִתְחַזַּק בִּימֵי שׁוֹבְבִים אֵלָיו, שָׂאז נִתְקַנּוּת כָּל
 הַנַּשְׁמוֹת שֶׁיֵּצְאוּ לְבִטְלָה, כִּי בְּפִרְשִׁיּוֹת: שְׁמוֹת,
 וְאַרְא, בֵּא, בְּשִׁלַּח, יִתְרוֹ, מִשְׁפָּטִים, יְכוּלִים לְתַקֵּן
 אֶת כָּל הַנַּשְׁמוֹת שֶׁיֵּצְאוּ לְבִטְלָה, וְלִהְיוֹת יְהוּדִים
 בְּתִשׁוּבָה, וּמִי שֶׁמְשִׁיב אַחֲרִים מֵעוֹן, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא מוֹחֵל לוֹ, וּמִי יְכוּל לְהִתְפָּאֵר שֶׁהוּא נִקְי
 מִחַטָּאִים?! מִי יֹאמֵר זְכִיתִי לְבִי טְהֻרָתִי מִחַטָּאִים?!
 וְלָכֵן הַתְּשׁוּבָה הָעֵקֶרֶת — לְקָרֵב אַחֲרִים, וְלְהַפְיֵץ
 אוֹר רַבֵּנוּ וְלֵל, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה לְתַקּוֹן הַנִּצְחִי, וְלְתַקֵּן
 כָּל אֲשֶׁר פָּגַמְנוּ בְּפָגַם הַבְּרִית, וְנִזְכָּה לְרְאוֹת בְּגִלּוּי
 שְׁכִינָה, אָמֵן וְאָמֵן!

תָּם וְנִשְׁלָם, שָׁבַח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם!

קונטרס

מעלת שובבי"ם

יגלה מעלת הימים הקדושים האלו, שבהם יכולים לתקן את כל מה שאדם פגם בפגם הברית – הוצאת זרע לבטלה, שהוא חטא חמור מאד.

בנוי ומיסד על-פי דברי

רבנו הקדוש והנורא, אור הגנוז והצפון

בוצינא קדישא עלאה, אדוננו, מורנו ורבנו

רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו

ועל-פי דברי תלמידו, מורנו הגאון

הקדוש, אור נפלא, אשר כל רז לא אניס ליה

רבי נתן מברסלב, זכותו יגן עלינו

ומשלב בפסוקי תורה, נביאים, פתובים ומאמרי

חכמינו הקדושים מגמרא ומדרשים וזהר הקדוש

הובא לדפוס על-ידי

חסיד ברסלב

עיה"ק ירושלים תובב"א

מוֹהֲרָא"ש נ"י אָמַר, אֲשֶׁרִי הָאָדָם
שְׂמֻכְנִים בְּדַעְתּוֹ וְיִוְדַע הֵיטֵב מַעֲלַת יָמִים
אֱלוֹ, וְיִחְזֹר בְּתַשׁוּבָה שְׁלֵמָה עַל פְּגָמֵי
הַבְּרִית שְׂפָגָם כָּל הַשָּׁנָה, כִּי יָמִים אֱלוֹ
מְאֹד מְסֻגָּלִים לְתַקֵּן אֶת פְּגָמֵי הַבְּרִית
שְׂפָגָם, אֲשֶׁרִי מִי שְׂמַנְצִיל אֶת הַיָּמִים
הָאֵלֹו בְּשִׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנּוֹ וּבְתַפְלוֹת
וּתְחִנוֹת וּבְקַשּׁוֹת, וּבְיִדְאֵי לֹא יִזּוֹז מִשֵּׁם
עַד שְׂיִמְחַל לוֹ הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל
עֲוֹנוֹתָיו.

(אמרי-מוהרא"ש, חלק ב', אות תקנב)

קוֹנְטֵרַס

מַעֲלַת שׁוֹבְבֵי"ם

בְּנֵי הַיְקָרִים! הָאֵר"י ז"ל אָמַר, שֶׁהַיְמִים הָאֵלֹהִים
שֶׁקוֹרְאִים בָּהֶם פְּרָשִׁיּוֹת: שְׁמוֹת, וְאֵרָא, ב'א,
ב'שֵׁלַח, י'תָרוּ, מ'שְׁפָטִים, אֵלֶּיךָ הַיְמִים מְסַגְּלִים
לְתַקֵּן מֵה שֶׁאָדָם פָּגַם בַּבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע
לְבַטָּלָה, שְׁזָהוּ הָעוֹן הַחֲמוֹר בְּיֹתֵר. כִּי מִכָּל טָפָה
וְטָפָה יָכוֹל לְהִנָּצֵר וְלָד, וְמָה אָדָם שֶׁהוּא רוֹצֵחַ אֶת
זוּלָתוֹ — חַיֵּב מִיָּתֵהּ, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה בְּאֵין
עֵרֶךְ אִם הוֹרֵג אֶת בְּנוֹ, וְאִם הָרַג שְׁנַי אֲנָשִׁים, הֲרִי
זֶה רוֹצֵחַ כָּפוּל וּמְכַפֵּל, וְאִם הָרַג עֶשְׂרֵה אֲנָשִׁים,
הֲרִי זֶה רוֹצֵחַ עוֹלָמִי, וְאִם הָרַג מֵאָה אִישׁ, הֲרִי הוּא
רוֹצֵחַ שְׁבָרוּצְחִים, וְכֵן הִלָּאָה, וּמִכָּל שְׁכֵן וְכָל שְׁכֵן
כְּשֶׁאָדָם רוֹצֵחַ אֶת יְלָדוֹ בְּמוֹ יָדָיו, הֲרִי זֶה רוֹצֵחַ
אֲכֹזְרִי, שְׂאִין עַל זֶה תְּשׁוּבָה, וְזוֹהִי הָאֲכֹזְרִיּוֹת
הַגְּדוֹלָה בְּיֹתֵר. וְזָהוּ פָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע
לְבַטָּלָה, אֲשֶׁר מִכָּל טָפָה וְטָפָה יָכוֹל לְהִנָּצֵל וְלָד,

והולך ומוציאו לבטלה. ולכן כתוב בזהר, שעל חטא זה אין מועילה תשובה. בא רבנו ז"ל ואומר (שיחות הר"ן, סימן עא): אני אומר שיש תשובה, ואף אחד אינו מבין את הזהר. שואל מוהרנ"ת ז"ל (לקוטי הלכות, תפלין, הלכה ד'): איך יתכן שרבנו ז"ל יאמר אחרת מהזהר? אם הזהר אומר שאין על זה תשובה, איך בא רבנו ז"ל ואומר שיש על זה תשובה, ועוד הוציא 'תקון הכללי', תקון נצחי, שמי שיאמר עשרה מזמורי תהלים, אזי אפלו אם עצמו וגבהו חטאיו ופשעיו — ימחלו לו, ומכל שכן מי שיבוא לציונו הקדוש, ויתן פרוטה לצדקה, ויאמר העשרה מזמורים הללו, אזי העמיד שני עדים כשרים, ואמר: אתם תהיו עדי, שאוציאו מהשאל תחתית ומתחתיו? אלא מסביר מוהרנ"ת ז"ל, שרבנו ז"ל אומר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ה'), שעל חטא זה נאמר (משלי ב, יט): "כל באיה לא ישובון ולא ישיגו ארחות חיים", מי שחטא בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, כבר לא יראה את השכינה, אבל הקדוש-ברוך-הוא אב הרחמן, ורוצה בתשובת הרשעים, אזי מעמיד חולקים שיחלקו על הצדיק שיכול לעשות תקון לכל הנשמות, ואם אין לאדם שכל והוא בורח, פי

הוא אומר: "יש על הצדיק הזה מחלקת, סימן שאין כדאי להיות אצלו, ובפרט כשהרבה מדברים עליו, נראה שמשהו יש בו, על-כן כדאי לברוח ממנו", אם אדם שוטה, ואינו שם על לב, שכל מה ששומע מחלקת, זה רק בשבילו, מחמת שפגם בברית — אזי בורח, ומסכן נותר בלי תקון. כי מי שחטא בהוצאת זרע לבטלה, מחו מבהל ומבלבל מפחד ומלא דמיונות, עד שמתירא מהצל שלו, ויש לו בלבולים רבים ואין לו ישוב הדעת, וסובל כל ימי חייו. והצדיק הזה יכול לתקנו, אבל מסכן, הוא הלך אחר בני-אדם שדברו נגד הצדיק, אשר הם למעשה, אינם רוצים בטובת האדם, וצוחקים ממנו, כי אין מי שייבין את האדם ובפרט כשחטא בחטא המגנה של הוצאת זרע לבטלה, אלא הצדיק. אבל אלו האנשים החולקים על הצדיק, הם בחינת 'דתן ואבירם', שהיו שניהם ליצנים, והתלווצו ממשה רבנו הצדיק האמת. ולכן אומר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות מריבה, סימן פד): בכל בעלי מחלקת מתגלגלים שם נצוצות מנשמת דתן ואבירם, והם שוחקים מהאדם ולועגים לו, כאומרים: "אתה תשאר עם הצרות והבלבולים שלך, עם הצער והספקות שלך", כי אלו הליצנים

לא אכפת להם כלל מה שעובר עליך, הם עשו אותך
 שלהם — עקרו אותך מהצדיק, ואמרו לך, שאצל
 הצדיק הזה אין מה להיות, כי כלם מדברים עליו.
 אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ה'):
 ותאמין שכל מצותא ומריבה שיש בין הצדיקים
 היראים והשלמים, אין זה אלא כדי שירחקו סטריין
 אחרנין, כמו שכתוב (משלי טו): "אזן שמעת
 תוכחת חיים בקרב חכמים תלין", לשון תלונה
 ומריבה, הינו כשאתה שומע מריבות שבין
 הצדיקים, תדע שזה משמיעין אותך תוכחה על
 שפגמת בטיפי מחך, שעל זה נאמר (משלי ב, יט):
 "כל באיה לא ישובון ולא ישיגו ארחות חיים",
 אתה צריך לשמע את כל המחלקת על הצדיקים,
 מחמת שאתה דבוק בסטרא דמותא, וחתאת בחטא
 מגנה מאד, עד שנפגם מחך, ואתה חשוב כמת, כי
 כך אומרים חכמינו הקדושים (ברכות יח:): רשעים
 בתייהם קרויים מתים; ואתה מסתובב כצל, כי מי
 שחטא בחטא הזה מסתובב מדכא ומיאש, עד
 שכל המשגעים זה רק מחמת החטא הזה. וכמו
 שאומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לו):
 על-ידי הוצאת זרע לבטלה, מיבשים את המח, עד
 שמשתגעים לגמרי; ולכן אומרים הרופאים: סגלה

למשגע זה הסרוס, כי הזרע שמוציא לבטלה
 משגע אותו ומוציאו מדעתו לגמרי. רואים בחורים
 ואברכים, שיש להם דמיונות, ואינם יודעים מה
 לעשות וכו', אשר זה בא מחמת תאות נאוף,
 מהחטא הידוע: הוצאת זרע לבטלה. ואומר רבנו
 ז"ל (ספר-המדות, אות נאוף, סימן מח): המוציא זרע
 לבטלה, כאלו הביא בןיו קרבן לעבודה זרה, ונדון
 בסקילה, רחמנא לצלן, שנסקל מעצמו, והיכן
 שהולך אינו מוצא מקומו, ואיזה צער הוא זה! אף
 זה הנסיון שמנסים בחור ואברך, שפגם בברית —
 הוצאת זרע לבטלה, שצריך לשמע התנגדות על
 הצדיק האמת שיכול לעשות לו תקון נצחי, לקרבו
 אל הקדוש-ברוך-הוא, ולהאיר בו אור אין סוף
 ברוך הוא, עד שתפגס בו תשוקה עצומה ללמד
 תורה ולהיות בכל חלקי התורה הקדושה. ואם יש
 לאדם שכל, ואומר לעצמו: "פה אשב כי אויתיה",
 לא יועיל לסמ"ך-מ"ם מאומה, אפה רוצה לגרשני
 מהצדיק הזה, שהוא מחזק ומעודד אותי, ומכניס
 בי תשוקה ללמד תורה, לא ולא! לא תצליח
 סמ"ך-מ"ם לרחק אותי מהצדיק הזה, שמחזיר בי
 רצון עז ללמד בכל יום חמש ורש"י עם התרגום,
 המון פרקים משניות, המון דפי גמרא בבלי,

יְרוּשָׁלַיִם, הַמּוֹן דַּפֵּי זֶהר וְתַקוּנִים, וְלִסְיִם מְדַרְשׁ
 רַבָּה וְתַנְחוּמָא וְכוּ' וְכוּ', מְצַדִּיק זֶה לֹא תִרְחַק
 אוֹתִי". אַזִּי זוֹכָה שְׂאִיר עָלָיו הָאֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ
 הוּא. כִּי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אָב הַרְחֵמֶן, וְאֵינוֹ רוֹצֵה
 שְׂאֲנָשִׁים שְׁחָטָאוּ יָמוּתוּ מִיָּתָה מְשֻׁנָּה, וְעוֹמֵד
 וּמְצַפֶּה שְׂשׁוּבוּ אֵלָיו, כְּמֵאֲמָרָם ז"ל (פְּסָחִים קיח):
 יְדוּ שֶׁל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא פְּרוּסָה תַּחַת כַּנְפֵי
 הַחַיּוֹת, כְּדֵי לְקַבֵּל בְּעָלֵי תְּשׁוּבָה. הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא רוֹצֵה שְׂנָשׁוּב בְּתְּשׁוּבָה, אֲלָא הַסֵּמ"ךְ-מ"ם
 הַרְשַׁע שְׂרוֹצֵה לְנִקְמָה בְּאָדָם, הוּא מְקִים אֶת שְׁלוּחָיו,
 שְׂיַדְבְּרוּ נֶגֶד הַצַּדִּיק שְׂיֵשׁ בְּכַחוֹ לְתַקֵּן אֶת כָּל
 הָעוֹלָם כְּלוּ, וְאֲנָשִׁים אֵין לָהֶם שְׂכָל, אַזִּי בּוֹרְחִים,
 וְאוֹמְרִים: "הִנֵּה מְדַבְּרִים עַל הַצַּדִּיק הַזֶּה, אַזִּי לֹא
 כְּדֵאי לְהִיּוֹת אֶצְלוֹ". וְשׁוֹכְחִים שְׂכָל אֱלוֹ הַמְצַעְרִים
 אוֹתָם וְקָמִים עֲלֵיהֶם, הֵם הַטְּפוֹת שְׂהוֹצִיאוּ
 לְבַטְלָה; וְכַמוּבָא בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (סְפָר-הַמִּדּוֹת, אוֹת
 נְאוּף, סִימָן כו): עַל-יְדֵי הוֹצָאת זָרַע לְבַטְלָה בּוֹרָא
 קְלָפוֹת הַמְתַּלְבְּשִׁים בְּבְנֵי-אָדָם מִתְּנַגְדִּים וְחוֹלְקִים
 עָלָיו, וְעוֹשִׂים לוֹ יְסוּרִים. וְזֶה הַנְּסִיוֹן שֶׁל הָאָדָם.
 וְלִכֵּן דִּיקָא עֲכָשׁוּ בִימֵי שׁוֹבְבֵי"ם, שְׂקוֹרְאִים בָּהֶם
 פְּרָשִׁיּוֹת: שְׂמוֹת, וְאַרְא, ב'א, ב'שְׁלַח, י'תְרוֹ,
 מ'שְׂפָטִים, שְׂשָׁם מְסַפֵּר מָה עָבַר עַל עַם יִשְׂרָאֵל

מעלת שובבי"ם

קנה

בְּמִצְרַיִם, שֶׁהִתְעַנּוּ תַּחַת יְדֵי הַמִּצְרַיִם שֶׁהָיוּ הֵכִי פְּגוּמִים וּמְזוּהָמִים, כְּמֵאֲמָרָם ז"ל (תְּנֵא דְבִי אֵלֶיּוּ רַבָּה ז'): אֵין לָךְ אֵמָה בְּעוֹלָם, שֶׁהִיְתָה שְׁטוּפָה בְּדִבְרֵי מְכַעְרִים וַחֲשׂוּדָה בְּכַשְׁפִּים וּבְזִמָּה וּבְכָל מַעֲשֵׂים רָעִים, אֲלֹא הַמִּצְרַיִם בְּלָבָד; וְעַם יִשְׂרָאֵל הֵצְרִכוּ לְסִבֵּל שָׁם תַּחַת הַזְּהֵמָה שֶׁל מִצְרַיִם מְלַכְלָכִים, פְּרוּצִים וּמְכַשִּׁילִים אֶת הַזּוּלָּת. וְהִנֵּה שְׁלַח הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת מֹשֶׁה רַבֵּנוּ לְעַם יִשְׂרָאֵל לְהוֹצִיאָם מִהַגְּלוּת הַזֹּאת שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, שֶׁל פְּגַם הַבְּרִית, פְּגַם הַמַּחִין, וְלְהַחֲדִיר בָּהֶם הַדַּעַת הָאֵמֶת, שֶׁהִיא (דְּבָרִים ד'): "אַתָּה הָרֵאתָ לְדַעַת כִּי הָיִי"ה הוּא אֱלֹקִים, אֵין עוֹד מְלַבְּדוֹ", שְׁזֵה תִקּוֹן לְפַגַּם הַבְּרִית; כִּי כָּל מֶה שֶׁאָדָם מַחֲדִיר בְּעַצְמוֹ יוֹתֵר אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, בְּזֵה הוּא שׁוֹרֵף אֶת כָּל הַקְּלָפוֹת. וְכִמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים לד, ז): "פָּנֵי הָיִי"ה בְּעֵשִׂי רַע, לְהַכְרִית מֵאֶרֶץ זְכָרָם", אִם מְכַנִּיסִים אֶת פָּנֵי ה', שֶׁכָּל אֶחָד שֶׁעָשָׂה רַע, אֲשֶׁר הִחֲטָא הִזֵּה נִקְרָא רַע, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בְּרַאשִׁית לח, ז): "וַיְהִי עַר... רַע בְּעֵינַי ה'", מְכַנִּיס בְּעַצְמוֹ 'פָּנֵי הָיִי"ה', הֵינּוּ שְׁמֵרָגִישׁ אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁנִּמְצָא פֶה עִמוֹ וְאֶצְלוֹ, וְהוּא יִתְבָּרַךְ מִמֶּלֶא כָּל עֲלָמִין וְסוּבֵב כָּל עֲלָמִין וּבְתוֹךְ כָּל עֲלָמִין, וְאֵין שׁוּם מְצִיאֹת בְּלִעְדָּיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל.

והכל זה אלקות ואלקות זה הכל, על-ידי-זה
 'ל'הכרית מ'ארץ ז'כרם', שנכרת זכר העברות.
 ולכן זהו ראשי תבות: מ'וציא ז'רע ל'בטלה, אם
 אדם מחדיר בעצמו פני הוי"ה, הינו לידע שמלא
 כל הארץ כבודו, אזי לא נשאר זכר מחטאיו. וזאת
 רוצה להחדיר בנו הצדיק, שנזכה לאמונה ברוך
 ומזככת זו, לידע שהקדוש-ברוך-הוא ממלא כל
 עלמין, ודומם, צומח, חי, מדבר, זה לבוש לגבי
 אין סוף ברוך הוא, והכל דמיון. אבל נגד הצדיק
 הנה העמידו סמ"ך-מ"ם, שרוצה רק להתנשא על
 הזולת. כי למה נקרא ס"מ? כי באמת על כל
 האדם לחשב תמיד שהוא רק חצי, וכמאמרם ז"ל
 (קדושין מ:): לעולם יראה אדם עצמו חציו חיב
 וחציו זכאי. וכן אדם צריך לראות שכל העולם
 כלו חצי זכאי חצי חיב. זכה, עשה נקדה טובה —
 החיה את כל העולם כלו לכף זכות, זכה —
 הכריע עצמו לכף זכות, חס ושלום, לא זכה —
 הכריע את כל העולם לכף חוב, לא זכה —
 עצמו לכף חוב. ולכן על האדם לראות עצמו תמיד
 חציו חיב חציו זכאי, ויעשה תשובה. אבל אצל
 הס"מ אין חצי, הוא רוצה תמיד להיות יותר
 מהזולת. הוא ס' מ' — הוא חש שהוא ס', והזולת

מ', כלומר הטמאה תמיד מתנשאת על הקדושה, ורוצה להיות יותר ממנה. ובאמת על כל יהודי להביא דיקא מחצית השקל, לידע שאני רק חצי, ואני זקוק לחברי, אני צריך את חברי, אני גדול ממנו והוא לא יותר ממני, כלנו בני הקדוש-ברוך-הוא. וזו השלמות שאדם צריך להגיע אליה בזה העולם, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן עב), אדם צריך להגיע אל ענוה, שירגיש שהוא כלום, איננו יותר מחברו, שנינו יחד בני הקדוש-ברוך-הוא, כמו שכתוב (דברים יד): "בנים אתם להנ"ה אלקיכם"; אני חצי ואתה חצי, זו השלמות בנשמות ישראל, שאחד רוצה לעזור לשני. אבל הסמ"ך-מ"ם אינו רוצה כן, וחפץ להתנשאות על הזולת, הוא בעל גאות וישות, אני יותר ממך. ולכן ס' — מספר ששים, ומ' — מספר ארבעים, אדם החושב שהוא יותר מהזולת, זו כבר הטמאה. ולכן אומרים חכמינו הקדושים (מדרש אנדה), שמשה רבנו בקש מהקדוש-ברוך-הוא: למה עם ישראל סובלים סבל כל-כף גדול? (שמות ב, יג): "ויצא ביום השני, והנה שני אנשים עברים נצים, ויאמר לרשע: למה תפה רעך"; אף-על-פי שלא הפהו, רק הגביה ידו עליו —

נִקְרָא רָשָׁע. וּבְמִקּוֹם לְהוֹדוֹת לְמֹשֶׁה רַבֵּנוּ, הֵלֶךְ לְמִסְרוֹ לְמַלּוּכָה. הֲרִי לָכֶם מַה זֶה מוֹסֵר! וּמַה־יִּכְן יֵשׁ לְאָדָם חֲצָפָה לְמִסֵּר אֶת הַזּוּלָת? אֵין זֹאת כִּי הוּא נוֹאֵף, פָּגוּם בְּפָנִים הִבְרִית. "וַיֹּאמֶר אָכֵן נוֹדַע הַדְּבָר", עֲתָה אָנִי מִבִּין לָמָּה עִם יִשְׂרָאֵל סוֹבְלִים, כִּי אֶחָד רוֹצֵה לְהִתְנַשֵּׂא עַל חֲבֵרוֹ. וְכָל זֶה קוֹרְאִים בְּפִרְשֵׁת שְׁמוֹת.

וּבְפִרְשֵׁת וַאֲרָא הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אוֹמֵר לְמֹשֶׁה: "וַאֲרָא אֶל אַבְרָהָם, אֶל יִצְחָק וְאֶל יַעֲקֹב בְּשֵׁם שְׂדֵי, וְשָׁמִי הָיִי" הַלֹּא נוֹדַעְתִּי לָהֶם", הֵלֶכְתִּי עִמָּהֶם בְּמִדַּת הַדִּין, וְלֹא שָׁאַלּוּ שְׁאֵלוֹת, כִּי הַקְּשִׁיּוֹת שְׁעוֹלוֹת עַל דַּעַת הָאָדָם, הֵן רַק בְּגִלְל חֲטָא הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, שְׂאֵז אֵין לוֹ דַּעַת. וְלָכֵן אִם יֵשׁ לְאָדָם סִפְקוֹת בְּאַמוּנָה, סִימָן שֶׁהוּא פָּגוּם בְּבְרִית, כִּי מִי שְׂזָכָה שְׂיֵשׁ לוֹ תִקּוּן הִבְרִית בְּשִׁלְמוֹת, לֹא יִהְיֶה לוֹ שׁוֹם קְשִׁיּוֹת עָלָיו יִתְבָּרַךְ, וַיּוֹדַע שְׁפָל מַה שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹשֶׂה כֵן צָרִיךְ לְהִיּוֹת, כִּי "צַדִּיק הָיִי" הַבְּכָל דְרָכָיו וְחָסִיד בְּכָל מַעֲשָׂיו" (תְּהִלִּים קמ"ה); אִי, אֵינְנוּ מְבִינִים דַּעַתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֵךְ הֵלֹא אָנוּ טְפָה סְרוּחָה, בְּעֵלֵי שְׁכָל מְגִשָּׁם, גַּם וְעַב, וּבְוֹדָאֵי יִהְיֶה לָנוּ קְשִׁיּוֹת עַל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲבָל אֲשֶׁרִי

מעלת שובבי"ם

קנט

הָאָדָם שָׂאִין לוֹ קְשִׁיּוֹת עָלָיו יִתְבָּרַךְ. וְכֵן אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן נב), שְׁגָם עַל הַצְּדִיקִים יֵשׁ קְשִׁיּוֹת, כִּי הֵם מִתְדַמִּים לְקוֹנָם, כִּי אֵיךְ אֶפְשֶׁר לְהִבִּין צְדִיק שָׂאִין לוֹ שׁוֹם הַסְּתַכְלוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם, שְׁמִיעָה בְּזֶה הָעוֹלָם, הוּא כָּל-כָּף דְּבוּק בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂאֵפְלוֹ כְּשֶׁמְדַבֵּר אֶל בְּנֵי-אָדָם, מְדַבֵּר אֲזִי אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלָנוּ אֵין מִשְׁגַּב בְּזֶה, כִּי הַצְּדִיק מְשַׁחֵק עִמָּנוּ מְשַׁחֲקִים, וּמְדַבֵּר אֲמוּנָה עִם כָּל מִי שְׁפּוֹגֵשׁ, וְהַכֹּל — מַחֲמַת שְׁרוּצָה לְקַשֵּׁר אֶת הַחֲכָמָה שְׁלָנוּ לְחֲכָמָה עֲלֵאָה. וְאוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ל'), שֶׁהַשְּׂגָת אֱלֻקוֹת אֵי אֶפְשֶׁר לְהַשְׁיֵג רַק עַל-יַדֵּי צִמְצוּמִים רַבִּים מְשֻׁכָּל עֲלִיוֹן לְשֻׁכָּל תַּחְתּוֹן. שֶׁהַצְּדִיק הוּא בְּחִינַת הַמְּלֻמָּד, וְאֵיךְ מְסַבֵּיר לִילָדִים לְמוֹד עִמָּךְ כְּזֶה? אֵלֵא כְּשֶׁמְלַבִּישׁ אוֹתוֹ בְּשֻׁכָּל תַּחְתּוֹן וְקָטָן, כְּדֵי שְׁיֻכַּל הַתְּלָמִיד לְהִבִּינוֹ. וְזֹאת גָּלָה הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְמֹשֶׁה רַבֵּנוּ: הִנֵּה נִגְלִיתִי לָאָבוֹת הַקְדוּשִׁים בְּאֵל שַׁדַּי, בְּמִדַּת הַדִּין, בְּצִמְצוּם, וְלֹא הִרְאֵתִי לָהֶם הַרְחֲמָנוּת, וְאַף-עַל-פִּי-כֵן לֹא הָיוּ לָהֶם קְשִׁיּוֹת עָלַי. וְאִם אָדָם מִתְנַהֵג כֵּן, שָׂאִין לוֹ שׁוֹם סִפְקוֹת וְקְשִׁיּוֹת עָלָיו יִתְבָּרַךְ, הוּא מְתַקֵּן אֶת הַחֲטָא הַמְּגַנֵּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה. וְכַמוּכָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל

(ספר-המדות, אות אמונה, סימן לג): על-ידי אמונה יסלח לך הקדוש-ברוך-הוא; אם תחזיק עצמך היטב באמונה, לא תהיינה לך קשיות וכו'. ואחר-כך פרעה קבל מכות, כי כשמתחזקים עצמם באמונה, נופל הסטרא אחרא, הסמ"ך-מ"ם שאורב להכשיל את האדם. ולכן אף שפגמת בפגם הברית, אבל אם אתה מתחזק באמונה בהקדוש-ברוך-הוא, בזה נמחל לך הכל.

ואחר-כך קוראים פרשת בא, ששם הקדוש-ברוך-הוא אומר אל משה — בא אל פרעה, בא עמי ביחד אל פרעה, כי אני הכבדתי לכו, הכל ממני, הקדוש-ברוך-הוא מגלה בתוך המכות, שהכל ממנו. ולכן אומרים חכמינו הקדושים, שהמכות היו רפואה לעם ישראל, והמיתו את המצרים, כי בצד המצרים, הטמאה והזהמה מתו ונתבטלו, וצד הקדשה התגבר. וכן יש לנו מצוה של קדוש החדש, לקדש את החדשים, הינו הלבנה בכל חודש היא רק נקדה קטנה, וצריכים לקדשה, צריך לומר: מקדש, מקדש. אומר מוהרנ"ת ז"ל (לקוטי-הלכות, השקמת הבקר, הלכה א'), שזו הנקדה טובה שיש אצל כל יהודי, שאפלו נקטן לגמרי,

שְׁנֵדְמָה שְׂאִין לוֹ שׁוּם תְּקוּהָ, יִמָּצָא אֶצְלוֹ נִקְדָּה טוֹבָה, וַיֹּאמֶר: "מְקַדָּשׁ", "מְקַדָּשׁ", כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבְּנֵי ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן רפכ), שְׂאָדָם צָרִיךְ לָדוֹן עֲצָמוֹ וְאַחֲרִים לְכַף זְכוּת, וְעַל-יְדֵי-זֶה שְׂאוֹמֵר: מְקַדָּשׁ, אֲזַי דָּן אֶת עֲצָמוֹ וְאֶת אַחֲרִים לְכַף זְכוּת. וְכֵן יֵשׁ לָנוּ קֶרֶבֶן פְּסַח, שְׁעַם יִשְׂרָאֵל זָכוּ לְהִקְרִיבוֹ וְאָכְלוּ מִצָּה, וְשָׁמְרוּ עֲצָמָם לֹא לְאָכֹל חֶמֶץ, שְׁכָל זֶה מְרַמֵּז עַל תְּקוּן הַמַּח וְהַדַּעַת, כִּי מִצָּה זֶה מֵיכָלָּא דְמַהֲיִמְנוּתָא, וְלָכֵן אוֹמֵר רַבְּנֵי ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן, חלק ב', סימן ה'), שְׂאָדָם צָרִיךְ לְבַקֵּשׁ וּלְחַפֵּשׁ בְּעֲצָמוֹ הֵיכָן אוֹחֵז בְּאַמוּנָה, כִּי רַב הַפְּגָעִים הֵם מִחַמַּת שְׂאָדָם אֵינוֹ מוֹצֵא מְקוֹמוֹ, וְנִעְדָּרֵת מִמֶּנּוּ הַאֲמוּנָה. שְׁזֶה מַה שְׁכָתוּב (דְּבָרִים כח, נט): "מִכּוֹת גְּדֹלֹת וְנֶאֱמָנוֹת, וְחֻלָּאִים גְּדוֹלִים וְנֶאֱמָנִים", הֵינּוּ מְלִשׁוֹן אֲמוּנָה, שְׁכָל מֵינֵי הַצֵּעַר וְהַסָּכָל שְׁעוֹבְרִים עַל הָאָדָם, מִחַמַּת שְׂאִינוֹ מִחֲזִיק בְּאַמוּנָה; כִּי הַמְּאָמִין בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁהַכֵּל זֶה אֱלֻקוֹת וְאֱלֻקוֹת זֶה הַכֵּל, זוֹ אֲכִילַת פְּסַח, וְלִהְפֹּךְ — כְּשֶׂאָדָם מִחֲמִיץ מַחוּ, זֶהוּ פָּגַם הַבְּרִית, וּמְכַנֵּס עֲצָמוֹ בְּכָל מֵינֵי שְׁקוּץ, וּמְדַמָּה לְעֲצָמוֹ דְּמִיוֹנוֹת, זֶה מְבִיאוֹ לְיַדֵי הוֹצָאת הַבְּרִית, שְׁזֶה חֶמֶץ. וּבְפֶסַח

שָׁאוּ יוֹצֵא מִכָּל זֶה, זוֹכֶה לְאֲכִילַת מִצָּה, וְכֹךְ הִיְתָה
הַגְּאֻלָּה.

וְמָה אָנוּ קוֹרְאִים בְּפִרְשַׁת בְּשַׁלַּח? "וְלֹא נָחַם
אֱלֹקִים דֶּרֶךְ אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים" וְגו' (שְׁמוֹת יג, יז),
אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (עֲבוּדָה זָרָה יט):
הַפְּלִשְׁתִּים הָיוּ לִיְצָנִים. הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הִרְאָה
לְעַם יִשְׂרָאֵל נִסִּים וְנִפְלְאוֹת, וְלֹא רָצָה שְׁיַעֲבֹרוּ דֶרֶךְ
אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים כִּי קָרוֹב הוּא לְשׁוֹב מִצְרַיִמָּה. זֶהוּ
לְמוֹד עֲמֵק עֲמֵק מִי יִמְצְאוּ, הִנֵּה אַתָּה הִתְקַרְבְּתָ
אֶל הַצְּדִיק שְׁמִבִּיאָךְ לְדַרְגוֹת גְּבוּהוֹת, וְהִנֵּה אַתָּה
נִסּוּג אַחֲוֵרָנִית וְלָמָּה? כִּי אֵיזָה לִיְצָן דִּבֵּר עַל
הַצְּדִיק, וְאֵינְךָ שָׁם עַל לֵב שֶׁהַפְּלִישְׁתִּים הָיוּ נוֹאֲפִים.
וְכֵן אוֹמֵר רַש"י עַל הַפְּסוּק (בְּרֵאשִׁית י, יד): "וְאֵת
פְּתוּרֹסִים וְאֵת כַּסְלוּחִים אֲשֶׁר יֵצְאוּ מֵהֶם פְּלִשְׁתִּים"
— מְשַׁנֵּיהֶם יֵצְאוּ, כִּי הָיוּ נוֹאֲפִים וְהִחָלִיפוּ זֶה אֶת
זֶה, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבְּן. וְלִכֵּן אִם רוֹאִים אֶחָד עוֹשֶׂה
לִיְצָנוֹת מִהַצְּדִיק, צְרִיכִים לִידַע שֶׁזֶה פְּלִשְׁתִּי, לִיְצָן.
וְדָבָר זֶה מֵרָאָה לָנוּ פִּרְשַׁת בְּשַׁלַּח, שְׁאַחַר שֶׁיֵּצְאוּ
מִמִּצְרַיִם, וְרָאוּ נִסִּים וְנִפְלְאוֹת, עָשָׂר מִכּוֹת שֶׁקָּבְלוּ
הַמִּצְרַיִם, רָאוּ גְלוּי אֱלֹקוֹת בְּמִדְרָגָה הַכִּי עֲלִיוֹנָה,
וּבְכָל זֹאת לֹא לָקְחָם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא דֶּרֶךְ

הפּלִשְׁתִּים הַלִּיצָנִים, שְׁעֵלוּלִים הָיוּ לְבַטֵּל אֶצְלָם אֶת כָּל הַשְּׁפַעַת הָאִוְרוֹת וְהַגְּלוּיִים שֶׁזָּכּוּ לָהֶם. וְזֶהוּ שְׂאוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קלג), שְׁכָל הָעוֹלָם כְּלוּ מִלֵּא אִוְרוֹת, אֲבָל הִיד הַקְּטָנָה מַעֲלִימָה אֶת הָאוֹר; הֵינּוּ אָדָם שׁוֹמֵעַ דְּבוּרִים כְּאִלוּ מֵהַצְּדִיק, גְּלוּי אֱלֻקוֹת כְּאִלוּ, וְהֵנָּה בָּא אֵיזָה לִיצָן וְעוֹשֶׂה בְּיָדוֹ הַקְּטָנָה, וּמַבְטֵל אֶת הַדְּבוּרִים, זֶה כְּכֹר מַחֲלִישׁ דַּעַת הַשׁוֹמְעִים. לְמִדִּים מִכָּאן, שְׂאָדָם שְׁפָגַם בַּבְּרִית, בְּהִכָּרַח שֶׁהוּא לִיצָן גָּדוֹל, וּלְהַפְּךָ — מִי שֶׁהוּא לִיצָן, בְּיָדוּעַ שְׁפָגַם בַּבְּרִית, וְצָרִיכִים לְבָרַח מִמֶּנּוּ. וְזֶהוּ שֶׁהַזְּהִיר רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ לְבָנָיו: אַל תְּדוּרוּ בְּשִׁכְנֻצִיב, כִּי דָרִים שָׁם לִיצָנִים וְעֵלוּלִים לְמִשָּׁךְ אֶתְכֶם בְּלִיצָנוּתְכֶם (פְּסָחִים קִיב:); טַבֵּעַ בְּנֵי אָדָם פְּגוּמִים שְׁנִמְשָׁכִים אַחַר לִיצָנוּת. וְלִכֵּן רוֹאִים שָׂרָב רַבָּם שֶׁל הַרְשָׁעִים הוֹלְכִים לְתִיאַטְרָאוֹת וְקַרְקָסָאוֹת, וּשְׂאָר הַצָּגוֹת שְׁמַחֲקִים בְּנֵי-אָדָם, כִּי זֶה מוֹשֵׁב לִצִּים, וְטַבֵּעַ הָאָדָם שְׁרוּצָה לִישֵׁב שָׁם. וְהַסֵּמ"ךְ-מ"ם זֶהוּ לִיצָן גָּדוֹל שְׁעוֹמֵד כְּנֶגֶד מֹשֶׁה; שִׁמּוֹ שָׁמַיִם! מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, שֶׁהוֹצִיא אֶת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, וְקָרַע לָנוּ אֶת הַיָּם, וְרָאִינוּ גְלוּי אֱלֻקוֹת נוֹרָא וְנִפְלָא, עַד שְׂאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מְכִילֵתָא בְּשַׁלַּח): רָאִתָּה שְׁפָחָה עַל הַיָּם מַה שְּׁלֵא

רָאָה יְחֻזְקָאֵל בֶּן בּוּזִי; וְשָׂרוּ כָּלֶם שִׁירָה: "אִזּוּ יִשְׂרָיִר
 מִשֶּׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת". וְאוֹמְרִים
 חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מִדְּרַשׁ אַגְדָּה): אֵין אוֹמְרִים שִׁירָה
 אֶלָּא עַל הַיָּם; אֵילוּ נְסִים עֲצוּמִים הָיוּ בְּעֵת יִצְיָאֵת
 מִצְרַיִם וְקָרִיעַת יַם סוּף! וְאַף-עַל-פִּי-כֵן אוֹמְרִים
 חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שְׁמוֹת רַבָּה, פָּרָשָׁה נב, סִימָן ב'):
 בְּשַׁעַה שֶׁאָמַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְמֹשֶׁה: הֲקָם אֶת
 הַמִּשְׁכָּן, הִיָּה מֹשֶׁה עוֹסֵק בַּמִּשְׁכָּן, וְהָיוּ הַלִּיצָנִים
 אוֹמְרִים: אֶפְשָׁר שֶׁהַשְּׂכִינָה תִשָּׁרָה עַל-יְדֵי בֶן
 עַמָּרָם?! שְׁמוֹ שְׁמַיִם! רְאִיתֶם נְסִים וְנִפְלְאוֹת אֲצֵל
 הַצְּדִיק הַזֶּה, מֹשֶׁה רַבֵּנוּ עָשָׂה לָכֶם טוֹבוֹת לְרֹב,
 וְלִיצָנֵי הַדּוֹר מִתְּלוֹצְצִים מִמֶּנּוּ, וְכוֹפְרִים בְּכָל
 הַטּוֹבוֹת שֶׁעָשָׂה לָהֶם; וְאַחֲרֵכֶן יֵשׁ לָנוּ קַבְּלַת
 הַתּוֹרָה, שְׁעַם יִשְׂרָאֵל רָאוּ אֶת הַקּוֹלוֹת וְהַבְּרָקִים,
 וְשָׁמְעוּ אֶת כָּל הַהִלְכוֹת, וְכֵן בְּפָרִשַׁת מִשְׁפָּטִים
 מְדַבֵּר מִכָּל הַהִלְכוֹת שֶׁבֵּין אָדָם לַחֲבֵרוֹ. וְלָכֵן דִּיקָא
 פְּרָשִׁיּוֹת אֵלוּ קוֹרְאִים בֵּימֵי שׁוֹבְבֵי"ם, כִּי בָּהֵן
 מְגַלִּים מָה עוֹבֵר עַל כָּל נְשָׁמָה וְנִשְׁמָה, וְכִמְאֻמָּרָם
 ז"ל (פְּסָחִים קטז): בְּכָל דּוֹר וְדוֹר חֲיָב אָדָם לְרְאוֹת
 עֲצָמוֹ כְּאֵלוֹ הוּא יֵצֵא מִמִּצְרַיִם. וְלָכֵן יֵשׁ לָנוּ עֲתָה
 גְּלוּת מִצְרַיִם, כִּי מִי שֶׁפָּגוּם בַּבְּרִית, נִמְצָא בְּגְלוּת
 מִצְרַיִם. מִצְרַיִם — מִצְרַיִם, הַמַּחֲזִין שְׁלוֹ בְּצַמְצוּם,

בְּקִטְנוֹת הַדַּעַת, וְלָכֵן דִּיקָא בְיָמִים אֱלוֹ, יְמֵי שׁוֹבְבֵי"ם, יְכוּלִים לְתַקֵּן אֶת הַחֲטָא שֶׁל הוֹצֵאת זָרַע לְבַטְלָה, אִם רַק נִקַּח עֲצָמֵנוּ בְיַדֵּינוּ, וְנִדַּע מַעֲלַת שׁוֹבְבֵי"ם, וְנִנְצֵל אֶת הַיָּמִים הַקְּדוּשִׁים הַלָּלוּ, לְהַתְּוֹדוֹת בָּהֶם אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כַּמּוּבָא בְּהַלְכוֹת תְּשׁוּבָה לְהַרְמַב"ם (פָּרָק א', הַלָּכָה א'), שֶׁעַקֵּר הַתְּשׁוּבָה זֶה וְהוּי דְּבָרִים, וְכָל הַמְּרַבָּה לְהַתְּוֹדוֹת — הָרִי זֶה מְשַׁבַּח, כִּי אֶצְלוּ יִתְבָּרַךְ חֵשׁוֹב הַיְּהוּדִי מְאֹד, וְכִמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (תּוֹרַת כְּהֲנִים בְּחֻקְתִּי): אָמַר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁמִּיד שֶׁהֵם מִתְּוֹדִים, מִיָּד אֲנִי חוֹזֵר וּמְרַחֵם עֲלֵיהֶם; וְאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ד'): כְּשֶׁאָדָם חוֹטֵא, הָעוֹוֹנוֹת נִכְנָסִים בְּעֲצָמוֹתָיו, וְזֶה הוֹרְגוֹ, עַד שֶׁאֵינוֹ מַרְגִּישׁ אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֵינוֹ רוֹאֶה הַשְּׂגוֹת אֱלֻקוֹת, וְהוּא מְבַהֵל וּמְבַלְבֵּל, הוּא עָצוּב וּבְדַכְאֹן, בְּכַעַס וּבְרָצִיחָה, וַיֵּשׁ לוֹ טְעָנוֹת וּמַעֲנוֹת וְכוּ', אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל: כְּשֶׁאָדָם מִתְּוֹדֶה, הוּא מְזַכֵּךְ אֶת הַד' כַּחוֹת שָׁבוּ; מִכַּח הָאֵשׁ בָּא הַכַּעַס וְהַרְצִיחָה שֵׁישׁ לְאָדָם, מִכַּח הָרוּחַ בָּא לְשׁוֹן-הָרַע וְדְבוּרִים בְּטִלִּים שֵׁישׁ לְאָדָם, מִכַּח הַמַּיִם בָּא תַּאֲוֹת שֵׁישׁ לְאָדָם — אֲכִילָה וּשְׂתִיָּה, כְּבוֹד וְכוּ', וּמִכַּח הָעֶפֶר בָּא לְאָדָם עֲצָבוֹת, דְּכַאֲוֵן וּמְרִירוֹת. וְלָכֵן עַל-יַדֵּי שֶׁאָדָם

מתבודד להקדוש-ברוך-הוא ומדבר אליו יתברך, והולך במקום שאין שם בני-אדם, ומכל שכן כשיוצא לחוץ ומשיח בינו לבין קונו, הרי זה מוציא מעצמותיו כל חטאיו, עד שנעשה כלי לקבל בו האור אין סוף ברוך הוא. ואומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כב), שאדם צריך לזכך גופו, שגם מבשר גופו יראה אלקות, שזה מה שכתוב (איוב יט, כב): "מבשרי אחזה אלוך", וכן (ישעיהו נח, ז): "מבשרך אל תתעלם", אל תעלים מבשר גופך אלקות. כי הקדוש-ברוך-הוא נמצא ואין בלעדיו נמצא, אדם צריך לצייר בדעתו, שכל העולם כלו הוא אור אין סוף ברוך הוא, איזה נעם ואהבה הוא זה! ובזה נמחלים כל עוונותיו. וזהו שתמיד מסתימים ימי שובבי"ם בשעה שקוראים פרשת שקלים, שאז צונו הקדוש-ברוך-הוא להביא מחצית השקל (שמות ל, טו): "העשיר לא ירבה והדל לא ימעט וגו' לכפר על נפשותיכם", ברגע שיהודי מרגיש שהוא חצי וחברו חצי, והם זקוקים זה לזה, ואינם מתגאים איש על זולתו, שזה 'העשיר לא ירבה', מי שמלא בתורה ומעשים טובים, יודע מה זו עצירות אמתית, ואינו מתגאה בזה, ולהפך: 'והדל לא

ימעייט', מי שמסכן, אין לו כלום, וחושב שאבד
 מנוס ותקנה ממנו, אינו מאבד עשתונותיו, כי הוא
 רק חצי, וחברו יעזרהו, פי ישראל ערבים זה בזה,
 ועל-ידי-זה נעשה "לכפר על נפשותיכם". וזו
 "מעלת שובבי"ם", השבועות הללו שקוראים
 בהם פרשיות: ש'מות, ו'ארא, ב'וא, ב'שלח, י'תרו,
 מ'שפטים, שעם ישראל היו במצרים, ועבר עליהם
 מה שעבר, והקדוש-ברוך-הוא חמל עליהם
 והוציאם משם, ולא שאלו קשיות עליו יתברך,
 ויצאו למדבר, ואף שכל פעם חזרו אחורנית,
 אף-על-פי-כן על-ידי כח משה, המשיכם חזרה
 אליו יתברך, עד שקרע להם את היס, שזה המוח,
 וזכו להגיע לגלוי אלקות בתכלית המדרגה
 העליונה, והקדוש-ברוך-הוא נתן לנו את התורה
 בהר סיני, שהן מצוות שבין אדם לחברו ובין אדם
 למקום, ונתודענו שאחד צריך את הזולת, ואין
 יותר ופחות, כלם שוים. וזו מעלת השובבי"ם.
 ולכן אשרי החוזר בתשובה על פגם הוצאת זרע
 לבטלה, ובא אל הצדיק ומתקרב אליו, ואומר:
 יהיה מה שיהיה, מהצדיק הזה אינני זז, ואף
 שייבוא מי שייבוא למנעו ממנו — לא יועיל כלל!
 ולכן אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קנב),

שְׁלֵהֲתִקְרַב אֶל הַצַּדִּיק אִי אֶפְשָׁר, רַק עַל-יְדֵי
 מְסִירוֹת נֶפֶשׁ. כִּי לְפַעְמִים שָׁמַיִם עַל הַדָּלֹת יִרְא
 שָׁמַיִם, שֶׁהוּא מוֹנֵעַ לְהִתְקַרֵּב אֶל הַצַּדִּיק הַזֶּה. וְלִכֵּן
 עָקַר "מַעֲלַת שׁוֹבְבֵי"ם", שְׁאָדָם מְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ:
 "וַיְהִי מָה, אֲנִי נִשְׁאָר אֶצֶל הַצַּדִּיק הַזֶּה, אֲפִלוּ שִׁיְהִי
 לִי קִשְׁיוֹת וְסִפְקוֹת עָלָיו, אֲנִי חוֹזֵר בִּי, וְלֹא רַק
 שְׁאִשְׁאָר אֶצְלוֹ, אֲלֹא אֶפְרָסְמוֹ לְכָל הָעוֹלָם כְּלוֹ";
 וְלִכֵּן אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת גְּאוּף, סִימָן מא):
 תְּקוּן לְהוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, שִׁישְׁתַּדֵּל לְהַשִּׁיב בְּנֵי-
 אָדָם בְּתִשׁוּבָה. בְּזֶה שִׁפְגַּמְתָּ וְהוֹצֵאתָ זֶרַע לְבִטְלָה,
 וּפְזַרְתָּ נְשָׁמוֹת, לָךְ לְפִזּוֹר סִפְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, שִׁמְגָלִים
 אֶת הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא, וּבְזָכוֹת שִׁתַּעֲסֵק בְּהַפְצַת
 אוֹר הַצַּדִּיק הָאֱמֵת, יִהְיֶה לָךְ תְּקוּן אֱמֵתִי; אֲשֶׁרִי
 הַמְּכַנִּים דְּבוּרִים אֵלָיו בְּתוֹךְ לְבוֹ, וְאִז טוֹב לוֹ בְּזֶה
 וּבְבֹא כָּל הַיָּמִים.

הַצַּדִּיק הָאֱמֵת עוֹמֵד וּמְכַרִּיז לָנוּ תָּמִיד: אֲנִי
 מְקַנְיָה מְאֹד, שֶׁתִּקְחוּ עֲצָמְכֶם בְּיַדְכֶם, וְתִנְצְלוּ כָּל יוֹם
 יוֹם שְׁלָכֶם:

א. הַדְּבָר הָרִאשׁוֹן עֲלֵיכֶם לַעֲשׂוֹת לְעֲצָמְכֶם קְבִיעוֹת
 לְהִתְבוּדָד חֲמֵשׁ דְּקוֹת בְּכָל יוֹם, וְזֶה יָכוֹל כָּל אֶחָד,

להחזיק את השעון מול עיניו וְחַמֵּשׁ דְּקוֹת יְדַבֵּר
 אֵלָיו יְתַבְרַךְ. אַחֲרֵי שְׁעָה, שְׁעֵתִים, שׁוֹב יְתַבְּוֹד
 חֲמֵשׁ דְּקוֹת, וְיוֹצִיא מִפִּי הַרְצוֹנוֹת וְהַכְּסוּפִים שֵׁשׁ
 לוֹ, אֲשֶׁר אוֹמֵר מוֹהַרְנֵ"ת ז"ל (לקוטי הַלְכוֹת, אוֹמְנִין,
 הַלְכָה ד'), שֶׁהַדְּבוּרִים שְׁאָדָם מוֹצִיא מִפִּיו, אֵין
 יְכוּלִים לְתַאֵר וּלְשַׁעַר יְקָרְתָם וְחֻשִׁיבוֹתָם, וְגִדְל
 הַשְּׁעִשׁוּעִים שְׁגוּרִם לְמַעְלָה. וְכֵן אוֹמֵר (שָׁם, עַרְב,
 הַלְכָה ג'): כְּשֶׁאָדָם מוֹצִיא בְּפִיו הַרְצוֹנוֹת וְהַכְּסוּפִים
 שְׁלוֹ, נִכְלָל לְגַמְרֵי בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא; וְכֵף חֲמֵשׁ
 דְּקוֹת בְּכָל פַּעַם יִגְנֹב, כְּדֵי לְשַׁיַח בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ,
 וַיֹּאמֶר: "רְבוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי אוֹהֵב אוֹתְךָ, וְרוֹצֶה
 לְהִתְקַרֵּב אֵלֶיךָ, רְבוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי רוֹצֶה לְלַמֵּד
 בְּכָל יוֹם מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מְדָרָשׁ, הַלְכוֹת
 וְאַגְדוֹת, בְּרִיתוֹת וְתוֹסְפֹתוֹת. רְבוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי
 רוֹצֶה לְקַיֵּם אֶת הַמְצוּוֹת בְּשִׂמְחָה, רְבוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם,
 זַכְּנִי לְהִיּוֹת דְּבוּק בְּךָ, שְׁאַזְכֶּה לְמַחֲזִין נְקִיִּים"; בְּרַגַע
 שִׁיְהִיָּה לָכֶם חֲמֵשׁ דְּקוֹת הַתְּבוּדוֹת, תִּרְאוּ לִמָּה זֶה
 יְבִיאָכֶם, אֲבָל לֹא יוֹתֵר מִחֲמֵשׁ דְּקוֹת. וְכֵף בְּכָל פַּעַם
 'תִּגְנְבוּ' עוֹד וְעוֹד חֲמֵשׁ דְּקוֹת, וְתִתְקַרְבוּ מִחֲדָשׁ
 לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֵין לְשַׁעַר גִּדְל מַעְלֵתְכֶם.

ב. ראו להזהר ללמד בכל יום חמש ורש"י עם

הַתְּרַגּוּם, בְּאַפֵּן שֶׁתִּזְכּוּ לְסִיּים בְּכָל שָׁבוּעַ פְּרָשַׁת שָׁבוּעַ שְׁנַיִם מִקְרָא וְאַחַד תְּרַגּוּם, זֶה מְסַגֵּל לְאַרְיֵכוֹת יָמִים וְשָׁנִים טוֹבוֹת, וְלִירֵאת שָׁמַיִם וְלַפְּגָם הַבְּרִית, כַּמּוֹבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן יט).

ג. כָּל מִי שֶׁיּוֹדֵעַ בְּעֶצְמוֹ שֶׁפָּגַם בַּבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, יִלְמַד בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנָיוֹת, וְזֶה הוֹרֵג אֶת יִצְרוֹ הָרָע. וְאַף שֶׁבִּהְתְּחִלָּה יִקְשֶׁה עָלָיו מְאֹד לַעֲשׂוֹת כֵּן, כִּי הַיִּצָּר הָרָע מִלְּבִישׁ עֶצְמוֹ בְּמַצּוֹת, אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן א'), וְיִתֵּן לְאָדָם לַעֲשׂוֹת הַכֹּל, אֲבָל לֹא לְלַמֵּד. כִּי הוּא מְפַחַד מְאֹד מִהִלְמוּד. כִּי כִּף אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (קְדוּשֵׁין ל.): אָמַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, בְּרֵאתִי יִצָּר הָרָע, בְּרֵאתִי תוֹרָה תְּבָלִין כְּנֶגְדּוֹ; וְלָכֵן יַעֲשֶׂה הַיִּצָּר הָרָע כָּל מִינֵי תַחְבּוּלוֹת, שֶׁאָדָם לֹא יִלְמַד מִשְׁנָיוֹת, כִּי מִמְּשָׁנָה הוּא מְפַחַד מְאֹד, מִשְׁנָה אוֹתִיוֹת מְשָׁנָה, שֶׁמְשָׁנָה אֶת טֹבֵעַ הָאָדָם. מְשָׁנָה אוֹתִיוֹת נִשְׁמָ"ה, מִי שֶׁלּוֹמַד הַרְבֵּה מִשְׁנָיוֹת — זוֹכֶה לְתִקּוּן הַנִּשְׁמָה. וְלָכֵן כָּל הַיּוֹדֵעַ שֶׁפָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, שֶׁיִּלְמַד בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנָיוֹת, זֶה יִהְרֵג לוֹ אֶת הַיִּצָּר. וְעַל

כלם ללמד הרבה הלכה. ובפרט הרוצה לשוב בתשובה, ההכרח שיהיה בקי בהלכה. ולכן אמר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן כט), שכל יהודי מחיב ללמד בכל יום הלכה, פי צריכים לידיע איך להתנהג.

ד. הדבר העקרי — להיות בשמחה, ולהתחיל לרקד בכל יום, וככל שאדם יותר פגום בברית, ירקד יותר ויותר, פי עקר תקון הברית — להיות בשמחה. ולכן אמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קסט): מי שתמיד בשמחה, הקדוש-ברוך-הוא בעצמו ישמרו מפגם הברית. ולכן תראו לרקד מרב שמחה, והשם יתברך יעזר בזכות אלו התקונים גזקה לתקן כל אשר פגמנו.

ה. כל מי שיודע שהוא פגום בברית, ישתדל להפיץ לבחורים אחרים גם-כן את ספרי רבנו ז"ל, כדאי לילך בישיבות, בבתי כנסיות ומדרשות ולהפיץ ספרי רבנו ז"ל, אבל לא לעורר מהומה ומחלוקת, פי כף אמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כב): כשמתעורר קול דקדושה, בא כנגדו קול דסטרא אחרא. צריך לשמור מאד על הסדרים,

וְלֹא לְבַטָּלָם כָּלֵל, הֵן בְּעֵת הָאֵכֶל, הֵן בְּעֵת הַלְמוּד
 וְכוּ', וְלִצִּיַּת אֶת הַמְּגִידֵי שְׁעוֹר, וְשֶׁלֹּא יִהְיֶה, חֶסֶם
 וְשָׁלוֹם, שׁוֹם עֲמוּת עִם רְאִשֵׁי הַיְּשִׁיבָה שֶׁהֵם יִרְאִי
 ה', וְצָרִיכִים לָתֵת לָהֶם אֶת הַכְּבוֹד הַרְּאוּי. וְלִכֵּן
 הָיִיתָ שְׁכָלֶם צְמֵאִים לְדַבֵּר ה', אִינן עוֹד תִּקּוֹן הַבְּרִית
 גְּדוֹל מְזֶה שְׁמֹזְכִים אֶת הַרְּבִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה
 הַקְּדוֹשׁ-שׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹחֵל גַּם לוֹ; אֲשֶׁרִי הַמַּחְדִּיר
 דְּבוּרִים אֵלּוּ בְּתוֹךְ לְבוֹ, וְאִזּוֹ טוֹב לוֹ כָּל יְמֵי חַיָּיו.

תָּם וְנִשְׁלָם, שְׁבַח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם!

קוֹנְטֵרַס

סְגֵלַת שׁוֹבְבֵי"ם

יְגַלֶּה אֶת סְגֵלַת יָמִים אֱלוֹ, יָמֵי שׁוֹבְבֵי"ם הַקְדוּשִׁים,
שְׂיִכּוּלִים לְפַעַל בָּהֶם דְּבָרִים גְּדוּלִים וְעֲלִיוֹנִים,
וְלִתְקַן אֶת כָּל מָה שֶׁפָּגַם בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת
זֶרַע לְבִטְלָה, שֶׁהוּא חֲטָא חָמוּר עַד מְאֹד.

בְּנוֵי וּמִיָּסֵד עַל-פִּי דְבָרֵי

רַבְּנוּ הַקְדוּשׁ וְהַנּוֹרָא, אֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוּן

בוֹצֵינָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, אֲדוּנְנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ

רַבִּי נַחֲמָן מְבַרְסֵלָב, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ

וְעַל-פִּי דְבָרֵי תְלַמִּידוֹ, מוֹרְנוּ הַגָּאוּן

הַקְדוּשׁ, אֹר גְּפָלָא, אֲשֶׁר כָּל רַז לֹא אָנִיס לִיה

רַבִּי נַתָּן מְבַרְסֵלָב, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ

וּמִשְׁלָב בְּפִסְוִקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, כְּתוּבִים וּמֵאמְרֵי

חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים מְגַמְרָא וּמְדַרְשִׁים וְזִהַר הַקְדוּשׁ

הוֹבָא לְדָפוּס עַל-יְדֵי

חֲסִידֵי בְרֵסֵלָב

עִיה"ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹכֵב"א

המוֹהֲרָא"ש נ"י אָמַר, שְׁסַגְלַת יָמִים אֱלוֹ
הַנְּקָרָאִים יָמֵי שׁוֹבְבֵי"ם, הִיא עוֹלָה עַל
כָּל הַיָּמִים שֶׁל כָּל הַשָּׁנָה, כִּי דִיקָא בְּיָמִים
אֱלוֹ אֶפְשָׁר לְתַקֵּן אֶת פְּגָמֵי הַבְּרִית —
הוֹצֵאת זָרַע לְבַטָּלָה שְׁחָטְאוּ בָהֶם, וְעַל-
כֵּן אָסוּר לְבַטֵּל אֶת הַיָּמִים הַלָּלוּ בְּהֶבֶל
וְרִיק, אֲלֵא שֶׁתְּהִיָּה כָּל מְגַמְתּוֹ בְּרִצּוֹנוֹת
וּבְכֹסוּפִים לְתַקֵּן אֶת אֲשֶׁר שָׁחַת וּפָגַם
בְּפָגַם הַבְּרִית, וּבְנֻדְאֵי אִם יִקְבֵּל עַל עֲצָמוֹ
לֹא לְחִזּוֹר אֶל הַשְּׁטִיּוֹת שֶׁלוֹ, יִמְחַל לוֹ
הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

(אמרי-מוהרא"ש, חלק ב', אות תקנג)

קוֹנְטֵרַס

סְגֵלַת שׁוֹבְבֵי"ם

בְּנֵי הַיְקָרִים! כָּתוּב (יִרְמְיָה ג, יד): "שׁוּבוּ בְּנִים שׁוֹבְבֵי"ם", וְהִתְקִינוּ הַקְדָּמוֹנִים, שְׁהַיְמִים הֵלְלוּ, שְׁבָהֶם קוֹרְאִים פְּרָשִׁיּוֹת: שְׁמוֹת, וְאַרְא, ב'א, ב'שֵׁלַח, י'תְרוֹ, מ'שְׁפָטִים, הֵם מְסַגְּלִים לְתַקֵּן אֶת כָּל הַחֲטָאִים, וּבְפָרֵט פָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה. וְהַמְקוֹר כָּבֵד נִזְכָּר בְּתַקוּפַת הָרֵאשׁוֹנִים, בְּשֵׁנַת ה' אֲלָפִים קנ, בְּזִמְנֵנוּ שֶׁל בַּעַל "תְּרוּמַת הַדָּשָׁן", וְכֵן בְּמִשְׁךְ הַדּוֹרוֹת עַד הָאָר"י ז"ל, הֵבִיר מִזֶּה וְגָלָה לְתַלְמִידָיו, שְׁבִשְׁבוּעוֹת אֵלּוּ שְׁקוֹרְאִים בָּהֶם הַפְּרָשִׁיּוֹת הַנ"ל, שֶׁהֵם רְאִישֵׁי תִבּוֹת: שׁוֹבְבֵי"ם, הֵם יְמֵי סְגֵלָה לְתַקֵּן כָּל הַחֲטָאִים וְהַעֲוֹנוֹת, וּבְפָרֵט חֲטָא פָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, שְׁזָהוּ חֲטָא הַכִּי חָמוּר. וְכִמוֹ שְׁכָתוּב (בְּרֵאשִׁית לח, ז): "וַיְהִי עַר רַע בְּעֵינַי ה' וַיִּמִּיתֵהוּ ה'". וְכָתוּב בַּזֶּהָר, שֶׁהַחֲטָא

הַזֶּה הוּא מִיָּתֶה עוֹלָמִית, שְׁלֹא יִשְׁיג אַרְחוֹת חַיִּים,
רוֹחֲנִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹת, וְעַל חֲטָא זֶה נֶאֱמַר (מְשָׁלִי ב,
יט): "כָּל בָּאִיָּה לֹא יִשׁוּבוּן וְלֹא יִשְׁיגוּ אַרְחוֹת חַיִּים",
כְּמוֹ שְׂאוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לקוטי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ה');
אַבְל רַבֵּנוּ ז"ל אוֹמֵר (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן עא), שְׁגַם אֶת
זֹאת יְכוּלִים לְתַקֵּן — אִם אָדָם יִתְקַרֵב אֶל הַצְּדִיק
הָאֱמֵת, הוּא יְכוּל לְתַקֵּן אֶת הַכֹּל, כִּי הַצְּדִיק מוֹסֵר
אֶת נַפְשׁוֹ בְּעִבּוּר נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, יוֹרֵד אֲלֵיהֶם
וּמְלַמֵּד אוֹתָם דְּרָךְ אֵיךְ לְהִתְקַרֵב אֶל הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, מְחַיֶּה אוֹתָם, וּמְחַזֵּק אוֹתָם, מְעוֹדֵד וּמְשַׂמַּח
אוֹתָם, עַל-יְדֵי עֲצוּתוֹ הַקָּדוֹשׁוֹת. וְלִכֵּן אוֹמֵר רַבֵּנוּ
ז"ל (לקוטי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קעז), שְׁיֵשׁ כַּח
לְצְדִיקִים לְמַחֵל עוֹנוֹת, כִּי הֵם מְחַדִּירִים בְּנוֹ אֶת
הַדַּעַת הָאֱמֵת (דְּבָרִים ד): "אַתָּה הָרֵאתָ לְדַעַת, כִּי
הַיְיָ הוּא אֱלֻקִּים, אֵינן עוֹד מְלַבְדִּים", בְּרַגַע שְׂאָדָם
חֲטָא בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, נִפְגַּם
לוֹ כָּל הַמַּחְמֶשֶׁת-מְחַשְׁבָּה. וּמַמָּה בָּא כָּל הַחֲטָא הַמְּגַנֶּה
הַזֶּה? שְׂאָדָם מְכַנֵּס בְּעֲצָמוֹ הַרְהוּרִים רָעִים,
דְּמִיוֹנוֹת, מְדַמָּה לְעֲצָמוֹ, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, כָּל מִינֵי
תְּמוּנוֹת תּוֹעֵבָה וְהַרְהוּרִים מְגַנִּים וְרַעֲיוֹנוֹת
מְלַכְלָכִים, אֲשֶׁר מְזַה מִתְחַמָּם וּבָא לְחֲטָא הַמְּגַנֶּה
הַזֶּה, שֶׁהוּא חֲטָא הַכִּי חָמוּר, וּבוֹרָא קְלָפוֹת

סגלת שובבי"ם

קעז

וּמִשְׁחִיתִים, כְּמוֹ שְׂאוֹמֵר רַבְּנוֹ ז"ל (לְקוֹוֹטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קמא), שֶׁהַחֲטָא הַזֶּה בּוֹרֵא מִשְׁחִיתִים הַמְּלֹוִים אֶת הָאָדָם תָּמִיד, וּבִפְרָט לְאַחַר שְׁנַפְטָר, וְזֶהוּ בְּדִיוֹן גְּדוֹל לְנַפְטָר שְׁמֵלֹוִים אוֹתוֹ אֲלֵפֵי אֲלָפִים וְרַבּוֹת קְלָפוֹת וּמְזִיקִים. אָדָם יָכוֹל לְהִסְתּוֹבֵב בְּזֶה הָעוֹלָם עִם מְלַבּוֹשֵׁי כְבוֹד, מִחֲזִיק אֶת עֲצָמוֹ לְרַב רַבָּנָן, גָּאוֹן וּמְקַבֵּל, וּבְנֵי-אָדָם רָצִים אַחֲרָיו וְצוֹעֲקִים: מְקַדָּשׁ, מְקַדָּשׁ, וְזֶכֶי הָרְאוֹת רוֹאִים, שֶׁאָדָם זֶה מִשְׁחָת! וְלֹא רַק שְׂאִין לוֹ חֵלֶק בְּקִדְשָׁהּ, אֲלָא מְסַכֵּן, מְסַכֵּב בְּאֲלָפִים וְרַבּוֹת רַבּוֹת קְלָפוֹת וּמִשְׁחִיתִים, כְּמוֹ שְׂאֵרֵע בֵּימֵי רַבְּנוֹ ז"ל (כְּמוֹבָא שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן רמט), שֶׁהָיָה אֵיזָה מְקַבֵּל שֶׁהָיָה כְּעֶסֶן גְּדוֹל, וְנוֹתֵן מִכּוֹת רָצַח לְפוֹעֲלָיו, וּפְעַם בָּרַח אֵיזָה פּוֹעֵל אֶל רַבְּנוֹ ז"ל, וְאָמַר לוֹ שֶׁאָדָם זֶה מְכָה אוֹתוֹ וְהוּא כְּעֶסֶן גְּדוֹל, וְצָוָה רַבְּנוֹ ז"ל שֶׁיִּבְיֵאוּהוּ אֵלָיו. אָמַר לוֹ רַבְּנוֹ ז"ל: לָמָּה כָּתוּב "וַיְהִי עַר רַע בְּעֵינַי ה'" וְלֹא כָּתוּב רָשָׁע? אֲלָא מְלַמֵּד שֶׁכָּל הַחוֹטָא בַּחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה שֶׁל פָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, הוּא כְּעֶסֶן גְּדוֹל, אִישׁ רַע, שְׁקוֹרִין בֵּיזָז, תָּמִיד בְּכַעַס. וְתַכְּף כְּשִׁשְׁמַע אֶת זֹאת מִרַבְּנוֹ ז"ל, הֵבִין אֶת הָרָמֵז וְהֵחֵל לְבַכּוֹת, וּשְׂאָלוֹ רַבְּנוֹ ז"ל: מַה יֵּשׁ לָךְ בְּיָד? וְהָיָה לוֹ סֵפֶר קְבָלָה. עָנָה וְאָמַר רַבְּנוֹ ז"ל: אָסוּר לָךְ לְלַמֵּד

ספר זה, כי קבל"ה גימטריה נאוף; נואף אסור לו
 ללמד קבלה. למדים מכאן, אדם מקבל, אשר
 מחזיקים אותו לצדיק קדוש, ואיננו יותר מנואף;
 ולכן צריכים לבקש הרבה מאתו יתברך, לדעת אל
 מי להתקרב. ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב',
 סימן ח'), שצריכים לחפש ולבקש הרבה את הקדוש-
 ברוך-הוא, למצא את הצדיק האמת שדבוק בו
 יתברך, ויכול לברר ולזכך את דעתו, שיזכה לברור
 וזכוף המדמה, כי רחמנא לישזבן, אדם שחוטא,
 הוא מלא דמיונות, ובפרט מי שנכנס בתאות נאוף,
 רחמנא לצלן, היא בנויה רק על דמיונות, הרהורים
 מגנים, תמיד חושב מזהים וטנוף, עד שיש בני-
 אדם שמכורים לזהמה זו, שמכרחים להרהר
 הרהורים רעים, ונכנסו כל-כף לדמיון זה, שאינם
 יכולים לצאת ממנו. ולכן צריכים להתקרב להצדיק
 האמת, שהוא יכול לברר ולזכך את המדמה,
 ולהכניס בנו חדוש העולם, לידע שהקדוש-ברוך-
 הוא מנהיג עולמו בחסד וברחמים, בצדק ובמשפט,
 ומטהר ומבבר לנו את המדמה, שנזכה להרגיש
 רוחניות חיות אלקות, ולחדש חדושי תורה. אבל
 צריכים הרבה הרבה לבקשו יתברך, למצא צדיק
 כזה, שיש לו רוח-הקדש ונבואה, ודבוק לגמרי

סגלת שובבי"ם

קעט

בְּהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. כִּי בָזָה הָעוֹלָם יְכוּלִים לְהִטְעוֹת
בְּנֵי-אָדָם וְלַחֲיוֹת בְּדַמְיוֹן אֶחָד גָּדוֹל. וְאוֹי לוֹ לְאָדָם
שֶׁנֶּפֶל וְנִכְנַס לַדַּמְיוֹן הַזֶּה. הַדַּמְיוֹנוֹת הוֹרְסִים אֶת
הָאָדָם, עַד שֶׁיִּשְׁנָם מִמָּשׁ חוֹלִים מִכַּח הַמְדַמָּה,
וּבִפְרָטִיּוֹת דַּמְיוֹנוֹת שֶׁל נֶאֱוָף, רַחֲמָנָא לְצַלָּן.
וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הִקְדוּשִׁים (ירוּשְׁלָמֵי שַׁבָּת, דָּף עה:) עַל
הַפְּסוּק (דְּבָרִים ז, טו): "וְהִסִּיר הַיְיָ"ה מִמֶּךָ כָּל חֲלִי"
— זֶה הַרְעִיוֹן; אָדָם נִכְנָס בְּרַעֲיוֹנוֹת וּבְדַמְיוֹנוֹת,
שֶׁזֶה רוֹדֵף אוֹתוֹ, רוּחַ רָעָה נִכְנָס בּוֹ, אוֹמֵר רֵשׁ"י:
שֶׁזֶהוּ יָשׁוּד, עַד שֶׁנִּכְנָסוּ בּוֹ מַחֲשָׁבוֹת הַתְּאֵבָדוֹת, וּמָר
וְחֶשֶׁף לוֹ הַחַיִּים, וְאֵינוֹ רוֹאֶה סוֹף וְקֵץ לְצַרוּתוֹ, אֲזַי
מִחֲלִיט לַעֲשׂוֹת מַעֲשֵׂה בַעֲצָמוֹ, וְרַחֲמָנָא לְצַלָּן,
מֵאֲבָד עֲצָמוֹ לַדַּעַת, וְזֶה בָּא מִהַרְעִיוֹנוֹת וְהַדַּמְיוֹנוֹת
שֶׁלוֹ. וְלָכֵן אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן
כה): כְּשֶׁאָדָם חוֹטֵא, מִתְגַּבֵּר עָלָיו כַּח הַמְדַמָּה, וְאָדָם
צָרִיף לְצֵאת מִזֶּה וְלָבוֹא אֶל הַשֶּׁכֶל, וּמֵהוּ הַשֶּׁכֶל?
לְהַכִּיר אֶת הִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. כַּמוֹכָא (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן,
חֵלֶק א', סִימָן א'), שְׂאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי צָרִיף לְהִסְתַּכֵּל עַל
הַשֶּׁכֶל שֶׁבְּכָל דְּבָר, בְּכָל פֶּרֶט יֵשׁ חֲיוֹת אֱלֹקִית,
שֶׁהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְתִיָּה אוֹתוֹ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (נְחֻמָּה
ט, ו): "וְאַתָּה מְתִיָּה אֶת כָּלֶם", וְלָכֵן צָרִיכִים הַרְבֵּה
לְבַקְשׁוֹ יְתֻבְרָךְ, וּבִפְרָט בְּיָמִים אֵלּוּ "סִגְלַת

שובבי"ם", שהם ימים שיכולים לתקן בהם הכל, כי הם ימי סגלה. ולכן העקר להתעורר בתשובה ולתקן את המדות הרעות שנכנסו בנו, ובפרט מדת הפעם והרציחה, אשר יש בני-אדם שהם כעסנים ורגזנים, וחכמינו הקדושים אומרים (קדושין מא.): רגזן לא עלתה בידו אלא רגזנותא; מי שהוא תמיד רגזן וכעסן, אינו פועל מאומה, ובני-אדם לועגים לו, ואינו שם על לב שמעשיו המגנים מגלה ברבים, שהוא פגום בהוצאת זרע לבטלה. כי מי שהוא עצבני, ולבו מלא כעס, סימן שהוא פגום, אשר זה מה שאומר החכם מכל האדם (קהלת יא, י): "והסר כעס מלבך, והעבר רעה מבשרך", החטא הזה של הוצאת זרע לבטלה נקרא רע, "והסר כעס מלבך" — אם לא תהיה בכעס, אזי "והעבר רעה מבשרך" — לא תבוא לחטא המגנה הזה שנקרא רע; רואים בני-אדם רעים וכעסנים, ובאים לביתם ומתפרצים על האשה והילדים, ונותנים מכות לזה ולזה, ומגלים שהם מנחים עמק בתאות גאוף, רחמנא לצלן, הוצאת זרע לבטלה. ולכן אומרים חכמינו הקדושים (שבת קה:): המקרע בגדיו בחמתו והמשבר כליו בחמתו והמפזר מעותיו בחמתו, יהיה בעיניך כעובד עבודה זרה, כי אם אדם היה מאמין

סגלת שובבי"ם

קפא

שֶׁהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְהוּא יִתְבָּרַךְ מִמֶּלֶא כָּל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין, וְהַכֹּל זֶה אֱלֻקוֹת וְאֱלֻקוֹת זֶה הַכֹּל, אַף פַּעַם לֹא הָיָה בְּכַעַס, אֲלָא סוֹבֵל עַל כָּל הָעוֹבֵר עָלָיו, כַּמוֹבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קנ"ה): כְּשֵׁי שֶׁ לְאָדָם אֲמוּנָה, יֵשׁ לוֹ כַּח הַגִּדֵל וְכַח הַצּוּמַח, וְשׁוּם דְּבָר בְּעוֹלָם אֵינּוּ יָכוֹל לְשַׁבְּרוֹ, יֵשׁ לוֹ אֲרִיכוֹת אַפִּים וְסִבְלָנוּת, לֹא-כֵן אִם אֵין לְאָדָם אֲמוּנָה בְּהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, מְסִכֵן, הוּא כְּעֶסֶן וְרוֹצֵחַ, אֵין לוֹ סִבְלָנוּת, וְאֵינוּ יוֹדֵעַ מַה לַעֲשׂוֹת. וְלָכֵן אָנוּ עֲדִים לְמַרְיבוֹת כְּאֵלוֹ הַנַּעֲשׂוֹת בְּבָתִּים בְּרַצִּיחָה כְּזוֹ, שֶׁהַהֲכָרַח לְהַתְגַּרֵּשׁ. וּבְאַמֶּת מָה אַתָּה?! לְמָה אַתָּה עֲצָבָנִי?! לְמָה תַּהֲיֶה בְּכַעַס?! הֲלֹא הַכַּעַס לֹא יְבִיאֲךָ לְשׁוּם דְּבָר, רַק צָרוֹת וְיִסּוּרִים; יֵשׁ מֵאֲמַר הַחֲכָם: "מִי שֶׁהִסְבִּיל דְּרָכּוֹ, יוֹרֵשׁ אֶת בֵּית שׁוֹנָאוֹ"; רוֹאִים אָדָם שֵׁי שׁ לוֹ שָׁכֵן רַע הַמְּצִיק וּמְזִיק לוֹ, וְאִם יֵשׁ לוֹ סִבְלָנוּת, לְבִסוּף הַשָּׁכֵן נְסוּג, וְהָאָדָם יוֹרֵשׁ בֵּיתוֹ. הַכֹּל תְּלוּי כְּפִי מִדַּת הַסִּבְלָנוּת, אֲשֶׁר אֵין מִדָּה יָפָה וְיִקְרָה הַיְמָנָה בְּחַיֵּי הָאָדָם, וְזֶהוּ תְּקוּנַת הַבְּרִית, תְּקוּנַת הַוָּצֵאת זֶרַע לְבִטּוּלָה.

וְלָכֵן בְּיָמֵים אֵלוֹ "יָמֵי שׁוֹבְבֵי"ם", שֶׁקוֹרְאִים

בָּהֶם פְּרָשִׁיּוֹת: שְׁמוֹת, וְיֵאָרָא, בָּא, בְּשִׁלַּח, יִתְרוֹ,
 מִשְׁפָּטִים; עָלֵינוּ לְעַבֵּד עַל נִקְדָּה זוֹ — לְעַקֵּר
 מֵאֲתָנוּ אֶת הַפֶּעַס וְהַרְצִיחָה שְׁנִכְנַס בָּנוּ וְלִהְיוֹת
 סְבָלָנִים. אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים (נְדָרִים כב.): כָּל
 הַכּוֹעֵס, אֶפְלוֹ שְׂכִינָה אֵינָה חֲשׂוּבָה כְּנִגְדּוֹ; כִּי אִם
 הָיָה אָדָם מֵאֲמִין שֶׁהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶתוֹ וְאָצְלוֹ,
 הָיָה מְדַבֵּק עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאוֹהֵב אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ,
 וְאֵין עוֹד נֵעַם וְאֶהְבָּה גְדוֹלִים יוֹתֵר מִזֶּה, שֶׁאָדָם
 מְרַגֵּישׁ שֶׁהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא אֶתוֹ, עִמּוֹ וְאָצְלוֹ,
 וְהוּא מְסַבֵּב עִם אֱלֻקוֹת, וּמְצִיר בְּדַעְתּוֹ אֵיךְ שְׁכָל
 הָעוֹלָם כָּלוֹ זֶה אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְהַכֹּל זֶה אֱלֻקוֹת
 וְאֱלֻקוֹת זֶה הַכֹּל, וְהוּא עוֹמֵד בְּאֲמִצֵּעַ אֱלֻקוֹת,
 וּמְשַׁתְּעֵשֶׁע בְּשַׁעֲשׂוּעַ דְּמִלְכָא, אֵיזָה תַעֲנוּג רּוּחָנִי
 הוּא זֶה, וְהוּא מְדַבֵּר אֶל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וּמְסַפֵּר
 לְפָנָיו כָּל הָעוֹבֵר עָלָיו, אֲשֶׁר אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ
 הַקְדוֹשִׁים (סְנֵהֲדִין כב.): הַמִּתְפַּלֵּל, צָרִיךְ שִׁירָאָה
 עֲצָמוֹ כְּאִלוֹ שְׂכִינָה כְּנִגְדּוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר (תְּהִלִּים טז):
 "שׁוֹיִתִּי הַיְיָ לְנִגְדֵי תְּמִיד", זֶה עַקֵּר הַשְּׁלֵמוֹת,
 שֶׁאָדָם צָרִיךְ לְהִרְגִישׁ כָּל-כָּף קָרוֹב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ,
 שֶׁאֵינוֹ שׁוֹמֵעַ כְּלוּם רַק אֱלֻקוֹת, וְאֵינוֹ רוֹאֶה כְּלוּם רַק
 אֱלֻקוֹת, וְאֵינוֹ נוֹשֵׂם כְּלוּם רַק אֱלֻקוֹת, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב
 בַּזֹּהָר (תְּקוּנֵי-זֹהָר לז: ועוד): אֲוִיר — אֲוִיר י, אֲוִיר

החכמה העליונה. אבל המח והדעת והשכל שלנו
כל-כך מצמצמים, עד שאדם חושב: "אני יוצא
בחוץ ונושם אור צח וזך", ואיננו שם על לב
שנושם אלקות, כי הקדוש-ברוך-הוא פה. ולמה אין
אדם זוכה להגיע למדרגה זו? כי פגם בדעתו, ומחו
מלא זבל והרהורים רעים, חושב מנשים, מסתכל
בתמונות תועבה, שמגיע על-ידי-זה לידי החטא
המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, שאין אף אחד
שיהיה נקי מזה, ועל זה שלח לנו הקדוש-ברוך-
הוא את הצדיק האמת, שלוחם מלחמת הוי"ה
ומנצח. ולכן אשרי האדם הזוכה להפיץ את אור
רבנו ז"ל, שהוא הצדיק האמת שנשלח בדורותינו
אלו לתקן חטא זה, וגלה לנו את הסוד של עשרה
מזמורי תהלים. ואמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רה),
שיש עשרה מזמורי תהלים, שמסגלים לתקן את
החטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה של
מקרה לילה. ואמר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן קפה),
שמי שיבוא אל הציון שלו, ויתן פרוטה לצדקה,
ויאמר שם העשרה מזמורי תהלים, אפלו אם עצמו
וגבהו חטאיו ופשעיו, יעשה לו טובה נצחית. ולכן
מי ששומע דבורים כאלו מצדיק אמת שהבטיח
הבטחה כזו, אין שום נסיון להיות בציון שלו,

על-כל-פנים פעם בחיים, ולתן פרוטה לצדקה,
 ולומר העשרה מזמורי תהלים, ועל-כל-פנים בכל
 יום ויום יאמר אדם 'תקון הכללי', שהוא תקון
 המחין, אשר אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א',
 סימן כט): כשאדם זוכה למחין לבנים, זה 'תקון
 הכללי', תקון הברית. ולכן אשרי אדם המצית
 ואומר. ואומר רבנו ז"ל: אף שזה תקון כל-כף קל,
 עם כל זאת יהיה כל-כף קשה לאמרו, מפני שאני
 צויתי, כי כל דבר שרבנו ז"ל צוה, קשה על
 בני-אדם לקימו. הנה בני-אדם בונים בנינים,
 ועוסקים בדברים נפלאים ומצליחים, וברגע שזה
 מגיע לרבנו ז"ל, מתפשט הסמ"ך-מ"ם בעצמו,
 ומוציא את כל החצים לשבר ולעכב ולמנע, ואף-
 על-פי-כן עם מסירות נפש יכולים לעבור על הכל.
 וכמו שאמר מוהרנ"ת ז"ל (לקוטי-הלכות, הכשר גלים,
 הלכה ד'): באפן שיזכה אדם להתקרב אל הצדיק
 האמת, אי אפשר בשום פנים ואפן, אלא על-ידי
 מסירות נפש. פשוטו כמשמעו. ואומר רבנו ז"ל
 (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קנב): כשיורדת נשמה
 קדושה, שיכולה לתקן את נשמות ישראל, מעמידים
 בפתח ירא שמים, שלא יתן להכנס אליו, שזה מה
 שאנו רואים היום, שיש ראש ישיבה, ראש כולל,

סגלת שובבי"ם

קפה

רב ירא ה', אכל חולק על רבנו ז"ל, ואינו נותן להכניס לרבנו ז"ל, אינו מרשה לתלמידיו להתקרב אל רבנו ז"ל, ואם לא די בזה, אזי בא הסמ"ך-מ"ם ועושה מחלקת גם בפנים. ואומר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות צדיק, סימן קמט): ההתנגדות על הצדיקים, זה בא מהתנגדות שבין הצדיקים בעצמם. מהיכן בא שיש ראש ישיבה או מגיד שעור או רב ירא ה', שיחלק על רבנו ז"ל, אשר רק מגלה את הקדוש-ברוך-הוא, ומכניס בנו תשוקה עצומה ללמד תורה, לזכות לטייל ולהיות בכל מקומות התורה הקדושה, כמו שנתן לנו סדר-דרך-הלמוד נפלא מאד, כמובא (שיחות-הר"ן, סימן עו), שאדם יכול ללמד מקרא, משנה, בבלי, ירושלמי, תוספתא, רמב"ם, טור ושלחן ערוך, וכל ספרי המדרשים, וכל ספרי הזוהר ומוסר, וזה כל אחד ואחד מאתנו יכול לקיים, אם רק יצית אל רבנו ז"ל. והנה איך בא שיש מתנגדים עליו? אלא זה בא מהמתנגדים מבפנים, שיש גם בפנים ליצנים גדולים, שהם שלוחי הסמ"ך-מ"ם. כי הסמ"ך-מ"ם מאד מפחד, שדבר רבנו ז"ל יתגלה בעולם, כי כך ספר (ספורי-מעשיות, מעשה ז', מהזבוב והעכביש), שקדם שירדה נשמתו לעולם, הסמ"ך-מ"ם עשה צעקות וקולות, שאם הנשמה הזו תרד,

אין לו מה לעשות בזה העולם, ואמרו לו, שהנשמה
 הזו מכרחה לרדת, ואתה תמצא לעצמך עצה. ויצא
 בחוץ, וחזר עם איזה זקן וצחק, ואמר: הנשמה הזו
 יכולה לרדת, כי ידע שהענין של רבנו ז"ל יהיה
 לצחוק, חס ושלום, ולא ירצו להתקרב אליו. ואמר
 רבנו ז"ל: הליצנות אינו מניח לאדם להתקרב
 לצדיקים. ולכן צריך מסירות נפש גדולה, ואז
 יכולים לעבר גם את הירא שמים שעומד על
 הפתח; כי מי שחטא בהוצאת זרע לבטלה, שזה
 הכניס בו דכאון פנימי, והוא בעצבות ובמרירות,
 כמו שרואים בני-אדם, שעל לא דבר לפתע פתאם
 נעשים עצובים, ואינם יודעים על מה ולמה.
 אומרים חכמינו הקדושים, שזה בא מהשדים
 והרוחות, כי למה נקרא 'קטב מרירי'? שממרר חיו
 של אדם. ומהיכן באים השדים הללו? על-ידי
 שאדם חוטא בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה.
 ולכן בימים אלו "סגלת שובבי"ם", עלינו לתקן
 חטא זה, ואיך? על-ידי שנקנה לעצמנו את מדת
 הסבלנות, לסבל כל מה שעובר עלינו. יש מאמר
 החכם: הסבל — טוב שביועצים; אדם מחפש
 יועצים, ומבקש עצות מה לעשות ואיך לצאת
 מהסבך שנקלע אליו, ומהו הפתרון לצרה שטבע

סגלת שובבי"ם

קפז

בה? אומר הקדושים: הסבל — טוב שביועצים, הינו תהיה סבלן, כי מי שהוא סבלן — הוא המנצח, אבל אי אפשר להגיע לסבלנות ולאריכות אפים, אלא על-ידי אמונה, כל מי שיותר חזק באמונה בהקדוש-ברוך-הוא, ובטל לאין סוף ברוך הוא, הוא סובל ועובר על הכל. אנו רואים שהצדיקים הקדושים הדבוקים באין סוף ברוך הוא, עליהם יש כל-כך הרבה קטרוגים ומחלקת, ומדברים עליהם לשון-הרע, רכילות וליצנות, ומתלוצצים מהם, כמו שאומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קסג), שיש אדם שנעשה מכל כלו דבור, וצריך להיות בפה של כל בני-אדם, וכל אחד לועס אותו על לא דבר. אבל הצדיק האמת מוסר את נפשו, שזה השם שלו, כמו שכתוב (בראשית ב, יט): "נפש חיה הוא שמו", ואומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רס), שהצדיקים האמתיים מוסרים נפשם, שידברו עליהם כל דבר אסור, העקר שיקרבו את נשמות ישראל לקונם, שזה נקרא למסר את הנפש, הינו למסר את השם שלהם, שמסכימים שידברו עליהם כל דבר אסור; ולעמיתם יש צבועים, נואפים ככלבים, עם-ארצים ונוכלים, שכלם מחזיקים אותם לעובדי ה', ואין איש יודע מהצביעות המנחת תחת

בגדיהם. ולכן עלינו לבקש הרבה את הקדוש-ברוך-
הוא, שלא נטעה עצמנו, ונזכה להתקרב לצדיק
האמת, שעצותיו עצות מעלמא דאתי, מעולם הבא,
ואין לו שום אינטרס, הוא חי בעולם הבא כדגמת
העולם הזה. וכמובא בדברי רבנו ז"ל (בשיחות-הר"ן,
סימן צו), שאדם צריך להרגיל עצמו עוד בחיים
חיותו לחיות כמו בעולם הבא, ושם אין תחרות,
ולא קנאה, ולא כבוד — רק אלקות. כך הצדיקים,
אין להם בזה העולם מאומה — רק את הקדוש-
ברוך-הוא! איזה נעם ואהבה זה! אילו חיים הם.
ואיך זוכים להגיע לזה? רק על-ידי שמתקרבים אל
הצדיק. אבל הסמ"ך-מ"ם פוחד מהצדיק הזה
שיכול לעורר ולשמח ולעודד ולאמץ את נשמות
ישראל, ולכן מביא עליו מחלקת, שבני-אדם
יתרחקו ממנו, כי הוא יגלה ויפרסם את כלם, אבל
לא את הצדיק. וכמובא בדברי מוהרנ"ת ז"ל
(לקוטי-הלכות, תחומין, הלכה ו'), שזה מה שפתיב אצל
עמלק, שהיה חותף זנבות וזורקן כלפי מעלה. כך
הסמ"ך-מ"ם לוקח אחד שהוא זנב, מאינשי דלא
מעלי, וזורקו כלפי מעלה, הינו מפרסמו, שכלם
ירוצו אחריו, העקר שהצדיק האמת יהיה נעלם
ונסתר; כי הסמ"ך-מ"ם אינו מפחד אם אדם יהיה

סגלת שובבי"ם

קפט

מִקְרָב אֶל אֵיזָה שְׁקָרָן, רַמְאֵי וְצָבוּעַ, שְׁר"ץ הַשׁוֹרֵץ
עַל הָאָרֶץ, כִּי אָדָם מִמִּילָא לֹא יִצְלִיחַ עַל יָדוֹ, וְלֹא
יִגִיעַ לְשׁוּם מַעֲלָה; אֲבָל אֲכַפֶּת לוֹ מְאֹד, שְׁאָדָם יִהְיֶה
מִקְרָב אֶל צַדִּיק אֲמֶת, שְׁיַחֲדִיר בּוֹ אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ
יִתְבַרֵךְ, שְׁגַם הוּא יִתְחִיל לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, שְׁגַם הוּא יִגְנֹב דְּקוֹת יְקָרוֹת לְהַסְתַּכֵּל עַל
הַשָּׁמַיִם וְלוֹמַר: "רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי אוֹהֵב אוֹתְךָ,
רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי רוֹצֶה לְהַכְּלִיל בְּאֵיִן סוּף בְּרוּךְ-
הוּא, רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי חוֹזֵר בְּתַשׁוּבָה, רְבוּנוֹ שֶׁל
עוֹלָם, אֲנִי מְקַבֵּל עַל עֲצָמֵי לְהִיּוֹת דְּבוּק רַק בְּךָ. וְעַל
זֶה הַסֵּמ"ךְ-מ"ם מְפַחַד מְאֹד, וּמְכַל שְׁכָן וְכָל שְׁכָן
אִם זוֹכֶה עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק הָאֲמֶת לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם
מִקְרָא, וְיִזְכֶּה לְסִיִּים בְּכָל שָׁבוּעַ שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד
תְּרַגּוּם, שְׁזֶה מִמְּשִׁיךְ עַל הָאָדָם יִרְאֵת שָׁמַיִם, מִזֶּה
מְפַחַד מְאֹד. וְעַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה אִם אָדָם יִתְחִיל
לְלַמֵּד מִשְׁנִיּוֹת — מִזֶּה חוֹשֵׁשׁ מְאֹד, כִּי כָּךְ אוֹמְרִים
חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (וַיִּקְרָא רַבָּה, פְּרָשָׁה ז', סִימָן ג'): אֵיִן
הַגְּלִיּוֹת מִתְּכַנְסוֹת אֶלָּא בְּזִכּוֹת מִשְׁנִיּוֹת. הוּא מְפַחַד
שְׁיִהְיֶה סוּף וְקָץ לַגְּלוּת. וּמְכַל שְׁכָן וְכָל שְׁכָן כְּשֶׁאָדָם
זוֹכֶה וְלוֹמֵד גְּמָרָא, תִּלְמוּד, בְּזֶה הוּא שׁוֹבֵר אֶת
הַקְּלָפָה וּמִבְטָלָה לְגַמְרֵי, וְכַמוּכָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל
(לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רִיד): תִּלְמוּד גִּימְטְרִיָּה

הקלפה לילי"ת, שעל-ידי למוד תלמוד מכוניעים את
הקלפה הזו המחטאת את האדם בפגם הברית —
הוצאת זרע לבטלה. ולכן אשרי האדם המקרב אל
הצדיק האמת שמחזיר בו תשוקה עצומה ללמד
בכל יום מקרא, משנה, גמרא, הלכה, אשר אומר
רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סב): כשיש
לאדם קשיות וספקות על הקדוש-ברוך-הוא, העצה
— ללמד הרבה פוסקים, אז יזכה לישרות לב, כמו
שכתוב (תהלים קיט, ז): "אודך בישר לבב בלמדי
משפטי צדקך", אם אפה רוצה שתהיה לה ישרות
לב, שלא יהיו לה קשיות עליו ותברך, תלמד
משפטי ה', שהן ההלכות. ואומר רבנו ז"ל (לקוטי-
מוהר"ן, חלק א', סימן ח'): כשאדם לומד פוסקים שלחן
ערוך הלכה, הוא מברר את הרע שנופל והטוב
מתעלה, הטוב מתברר מהרע. ואומר רבנו ז"ל
(לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רפו): כשאדם לומד הרבה
הלכה, נעשה בעל-הבית על העולם, פי מגלה
שדומם, צומח, חי, מדבר, זה לבוש לגבי האין סוף
ברוך הוא, ואין עוד דבר שמגלה כל-כך את
הקדוש-ברוך-הוא כמו ההלכה. ולכן אומר רבנו
ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יא): הלכ"ה ראשי
תבות: ה'ריעו ל'ה' כ'ל ה'ארץ. זה מגלה שכל

סגלת שובבי"ם

קצא

הבריאָה כִּלָּה שָׂרָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. כִּי יֵשׁ
הַלְכוֹת בְּדוּמָם, מְגַלָּה שָׁגָם דּוּמָם זֶה אֱלֻקוֹת, יֵשׁ
הַלְכוֹת בְּצוּמָח, מְגַלָּה שָׁגָם בְּצוּמָח יֵשׁ אֱלֻקוֹת, יֵשׁ
הַלְכוֹת בְּחֵי, מְגַלָּה שָׁגָם בְּחֵי יֵשׁ אֱלֻקוֹת, יֵשׁ הַלְכוֹת
בְּמַדְבָּר, מְגַלָּה שָׁגָם בְּמַדְבָּר יֵשׁ אֱלֻקוֹת. וְלִכֵּן הַלְכָ"ה
רְאֵשֵׁי תְבוּת: הָרִיעוּ לְהוֹי"ה כָּל הָאָרֶץ, עַל-יְדֵי
לְמוֹד הַלְכָה, מְגַלָּה שְׁכָל הַבְּרִיאָה כִּלָּה שָׂרָה שִׁירוֹת
וְתִשְׁבְּחוֹת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְלִכֵּן אוֹמַר רַבֵּנוּ ז"ל
(לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן מ"א), שְׁלִפְעָמִים הַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא עוֹשֶׂה מוֹפְתִים עַל-יְדֵי בַעֲלֵי הַפּוֹסְקִים,
כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (דְּבָרֵי-הַיָּמִים-א' טז, יב): "מִפְתִּיּוֹ וּמִשְׁפָּטֵי
פִּיהוּ", כִּי מִי שֶׁלּוֹמַד הַלְכָה, וְהוּא נִתְקַבֵּל לְפּוֹסֵק
הַדּוֹר, אִם פּוֹסֵק בְּרוּחָנִיּוֹת — הַלְכָה כְּמוֹתוֹ, עַל
אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה שְׁפּוֹסֵק בְּגִשְׁמִיּוֹת — הַלְכָה
כְּמוֹתוֹ, וְהוּא יָכוֹל לְהִבְיֵא נְסִים וּמוֹפְתִים, זֶה לְמוֹד
הַלְכָה. וְלִכֵּן הַזֵּהִיר רַבֵּנוּ ז"ל אֶת כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ,
וְאָמַר (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן כ"ט), שְׁכָל יְהוּדֵי מְחִיב לְלַמֵּד
בְּכָל יוֹם הַלְכָה, בְּלֵי יוֹצֵא מִן הַכָּלָל, חֶק וְלֹא יַעֲבוֹר,
כִּי הַלְכָה זֶה עֵקֶר הָאָדָם. וְלִכֵּן לֹא בְּחִנָּם, שְׁהַסְמָ"ךְ-
מ"ם יַעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבָעוּלָם לֹא לָתֵת לְאָדָם
לְהִתְקַרֵּב אֶל הַצְּדִיק הָאֱמֵת, שִׁיחֲדִיר בּוֹ מֵהִי תִשׁוּקֵת
הַתּוֹרָה וּנְעִימוּתָהּ, כְּמוֹכָא בְּדְבָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-

מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן עא): יֵשׁ נְעִימוֹת בַּתּוֹרָה, וּמִי
 שֶׁרַק לֹאֲמַד בָּהּ, מֵרְגִישׁ אֶת הַנְּעִימוֹת הַזֶּה, וְאִזּוֹכָה
 לְגִלּוֹי אֱלֻקוֹת, וְהוּא סִבְלָן עַל כָּל אֲשֶׁר עוֹבֵר עָלָיו,
 וּמֵרְגִישׁ רַק אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֵיזָה נַעַם
 וְאַהֲבָה הִיא זֶה, שֶׁאָדָם מְצִיר בְּדַעְתּוֹ, אֲשֶׁר מְלֹא כָּל
 הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְהוּא מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל
 עֲלָמִין וּבְתוֹךְ כָּל עֲלָמִין. וְהֶעֱקָר — שׁוֹבֵר אֶת
 כְּעֶסוֹ. וְזֶה מֵה שֶׁאָנּוּ צְרִיכִים לַעֲקֹר מֵאֲתָנוּ אַחַת
 וְלִתְמִיד, וּבְפֶרֶט עֲכָשׁוּ בְיָמֵים קְדוֹשִׁים אֱלֹהִים, שֶׁהֵם
 "סִגְלַת שׁוֹבְבֵי"ם", שֶׁמְסַגְּלִים לְתַקֵּן פְּגָם הַבְּרִית —
 הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, שֶׁמִּשָּׁם בָּא הַכְּעַס וְהֶרְצִיחָה.
 וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מִדְּרַשׁ אֲגָדָה): הַזְקֵנָה
 קוֹפְצֵת עַל הָאָדָם מְכַעֵס; בְּיָדָיו יֵשׁ לְאָדָם צֶעַר
 וְעִגְמוֹת נַפֶּשׁ מִבְּנָיו, אֲבָל סִבְלָנוֹת צְרִיכִים, וּבְזֶה
 פּוֹעֲלִים הַרְבֵּה יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר עִם עֲצָבִים, וְאוֹמְרִים
 חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (פְּסָחִים סו:): כָּל אָדָם שֶׁכּוֹעֵס, אִם
 חָכָם הוּא — חֲכָמְתּוֹ מְסִתְּלָקֵת מִפָּנָיו, אִם יִהְיֶה
 כְּעֶסֶן — לֹא יִפְעַל מְאוּמָה, אֲדַרְבָּה, יֵאָבֵד אֶת
 שְׂכָלוֹ. רֹאִים בְּנֵי-אָדָם מְטַרְפִּים וּמְשַׁנְּעִים, וְעֲצָבֵיהֶם
 מְתַפּוֹצְצִים, וּמוֹצִיאִים כְּעֶסֶם עַל הָאִשָּׁה, הַיְלָדִים
 וְהַחֲבָרִים וְכוּ', וְאֵינָם קוֹלְטִים שְׂזֵה הַחֲטָא הַמְּגַנֵּה
 שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, שֶׁקְלֵקֵל מִחֵם לְגַמְרֵי. וְלָכֵן

עכָּשׁוּ בִּימֵי שׁוּבְבֵי"ם אֵלּוּ, שְׁהֵם יְמֵי סִגְלָה, וִיכוּלִים לְפַעַל אֲצֻלוֹ יִתְבַּרֵּךְ הַכֹּל, הִבָּה וְנִקְחָ עֲצָמֵנוּ בְּיָדֵינוּ, הִבָּה נִחְזֹר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְאֵיךְ? עַל-יְדֵי שְׁנִקְנָה לְעֲצָמֵנוּ אֶת מִדַּת הַסִּבְלָנוּת, אֲרִיכוּת אַפִּים. יֵשׁ מֵאִמֵר הַחֲכָם: הַסִּבֵּל — תִּקּוֹן הַנַּפֶּשׁ. זֶה הַתִּקּוֹן שֶׁל אָדָם — עַל-יְדֵי מִדַּת הַסִּבְלָנוּת, כְּתוּב בַּזֵּהָר (חֶלֶק ב' קפב.) עַל הַפָּסוּק (אִיּוֹב יח, ד): "טוֹרֵךְ נַפְשׁוֹ בְּאֵפוֹ", מִי שֶׁכִּעֲסָן טוֹרֵךְ אֶת נַפְשׁוֹ בְּיָדָיו, וְאוֹמֵר הָאֵר"י ז"ל (שַׁעַר רוּחַ-הַקֹּדֶשׁ): עַל-יְדֵי כָּל פֶּגַם שֶׁאָדָם חוֹטֵא, עוֹשֶׂה כְּתָם עַל נִשְׁמָתוֹ, וְיָכוֹל לְמַחֵק זֹאת בְּדַמְעוֹת, עַל-יְדֵי שְׁבוּכָה לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְנִמְחָל לוֹ. אֲבָל אִם אָדָם בְּכַעַס, נִתְקַיֵּם אֲצֻלוֹ: טוֹרֵךְ נַפְשׁוֹ בְּאֵפוֹ, שֶׁמֵּאֲבֵד נַפְשׁוֹ לְגַמְרִי, אוֹי לוֹ וְאוֹי לְנַפְשׁוֹ שֶׁל אָדָם, שֶׁהוּא תָּמִיד בְּכַעַס וְרָצִיחָה. וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים (דְּבָרִים רַבָּה, פָּרָשָׁה ג', סִימָן יא): אֵף וְחִמָּה מִלְּאֲכִי חֲבָלָה הֵם; רוּאִים בְּנֵי-אָדָם הַשְּׂרוּיִים בְּעֲצָבִים, צוֹעֲקִים וְצוֹחֲחִים, וְאֵינָם קוֹלְטִים, שְׂאֵף וְחִמָּה שֶׁהֵם מִלְּאֲכִים מִשְׁחִיתִים — נִכְנָסוּ בּוֹ, וּמָזָה בָּא לְפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, וְעַל-כֵּן דִּיקָא עֲכָשׁוּ בִימֵי שׁוּבְבֵי"ם, יְכוּלִים לְתַקֵּן הַפֶּגַם הַזֶּה, "סִגְלַת שׁוּבְבֵי"ם" זֶה עוֹלָה עַל הַכֹּל, נִתְּנוּ לָנוּ אַרְבָּעִים יוֹם לְתַקֵּן אֶת הַחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה,

הָבָה נִקַּח עַל עֲצִמְנוּ מִדַּת הַסִּבְלָנוֹת, לֹא לְהַכְנִיס
 בְּעֲצָבִים. חֲכָמֵינוּ הִקְדוּשִׁים אֹמְרִים (עֵין שֶׁבֶת קה):
 עַל הַפְּסוּק (תְּהִלִּים פֵּא, י): "לֹא יִהְיֶה בְּךָ אֵל זָר" —
 שְׁלֹא תִהְיֶה נֹחַ לְכַעַס, אֲשֶׁר זֶה עֲבוּדָה זָרָה, כִּי
 הַמֵּאֲמִין הָאֱמֵתִי, שְׁמֵאֲמִין שֶׁהַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, אֵף
 פַּעַם לֹא יִהְיֶה בְּכַעַס, כּוֹאֵב לוֹ מְאֹד עַל הָעוֹלוֹת
 וְעִגְמַת הַנֶּפֶשׁ שְׁגוֹרָמִים לוֹ, אֲבָל הוּא בּוֹרַח אֶל
 הִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וּבּוֹכָה לְפָנָיו, וְיוֹדֵעַ, שְׁמֵמִילָא לֹא
 יוּכַל לְפַעַל בְּלַעֲדֵי רְצוֹנוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְזֶה סוּד הַתְּפִלָּה
 וְהַתְּבוּדוֹת שְׁגָלָה לָנוּ רַבָּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק
 ב', סִימָן כה), שְׁזֶה עוֹלָה עַל הַכֹּל, דִּהְיִינוּ שְׂאֵדָם יִלְךְ
 לְמָקוֹם פָּנוּי שְׂאִין שָׁם בְּנֵי-אָדָם, וַיִּדְבֵּר אֶל הִקְדוּשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא בְּשִׁפְתַי הָאֵם שְׁלוֹ כְּדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ
 וְהִבֵּן אֶל אָבִיו; וּבְזֶה מַעֲלָה שְׁעֲשׂוּעִים כָּאֵלוֹ לְפָנָיו
 יִתְבַּרֵּךְ, שְׁלֹא עָלוּ מִימוֹת עוֹלָם. וְאוֹמֵר רַבָּנוּ ז"ל
 (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ק'), שְׁכָל הַצְּדִיקִים לֹא
 הִגִּיעוּ לְמִדְרַגָּתָם, אֲלָא עַל-יְדֵי הַתְּבוּדוֹת,
 שֶׁהַתְּבוּדוֹת לְפָנָיו יִתְבַּרֵּךְ. וְלִכֵּן אֵיךְ יֵשׁ לָנוּ זְמַן לָרִיב
 עִם הַזּוֹלָת? ! אֵיךְ יֵשׁ לָנוּ זְמַן לְגַנֵּב אֶת הַזּוֹלָת? !
 דָּבָר זֶה עָלֵינוּ לְזָכֹר, שְׁפָתוֹב (וַיִּקְרָא א, ב): "אָדָם כִּי
 יִקְרִיב מִכֶּם קָרְבָּן". מֵהוּ מִכָּ"ם? רָאשֵׁי תְבוּת: מ'דָּה
 כ'נָגַד מ'דָּה, אָדָם חוֹשֵׁב שְׁיִגְנֹב מִזּוֹלָתוֹ כְּסָף,

סגלת שוכבי"ם

קצה

וְכַל-כֶּף שָׁמַח, שְׁהִצְלִיחַ לְהַטְעוֹת אֶת הַבְּרִיּוֹת
וְלְהוֹצִיא מֵהֶם כֶּסֶף, וְעוֹשֶׂה עוֹלוֹת לְבְנֵי-אָדָם, וְאִינוּ
קוֹלֵט, שְׂשִׁיטָה עַל כֶּף מְחִיר כְּבֹד מְאֹד, כִּי יִקְרִיב
קָרְבָן שֶׁלֹּא תֵאָר וְשֶׁעַר כָּלֵל, שְׂזָהוּ מֵה שְׂכַתוֹב:
"אָדָם כִּי יִקְרִיב מִכֶּ"ם קָרְבָן", הֵינּוּ שְׂיִקְבַל מִדָּה
כְּנֶגֶד מִדָּה. וְלִכֵּן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים (מְגִלָּה
יב:): בְּמִדָּה שָׂאָדָם מוֹדֵד — בָּה מוֹדְדִים לוֹ. אָדָם
אִינוּ קוֹלֵט, שְׂמָה שְׁעוֹשֶׂה — יִקְבַל בַּחֲזָרָה, אֲבָל
לְעֵתִים זֶה לּוֹקַח זְמַן. הַצְדִּיקִים סוֹבְלִים מִרְשָׁעִים
אֲרוּרִים, נוֹאֲפִים כְּכֹלָבִים, וְלִצְדִּיקִים כּוֹאֵב מְאֹד,
וּבָאִים וּבּוֹכִים לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ. אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-
מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ח'), שְׁהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מֵאֲרִיף
אִפּוֹ, וְלִבְסוּף גְּבִיָּה דִּלְיָה. וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ
הַקְדוֹשִׁים, דְּכָל מְדוּתָיו שֶׁל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִדָּה
כְּנֶגֶד מִדָּה. וְלִכֵּן דִּיקָא בְיָמִים אֵלוֹ שֶׁל "סִגְלַת
שׁוֹכְבֵי"ם" עָלֵינוּ לְפִשְׁפִּשׁ בְּמַעֲשֵׂינוּ, אִם אֵין בְּיַדֵּינוּ
כֶּסֶף גְּזֻלָּה, אוֹ כֶּסֶף צְדָקָה שְׂעֵדִין אָנוּ מִחֲזִיקִים
בְּיַדֵּינוּ, כִּי אֲנַחְנוּ נִתְקַן אֶת הַגְּנֵבָה וְהַגְּזֻלָּה אִם
נִחְזִירָה תְּכֵף-וּמִיד. וְכֵן אִם אָנוּ חֲיָבִים חוֹבוֹת
לְבְנֵי-אָדָם, עָלֵינוּ לְפָרְעֵם, אִם הִבְטַחְנוּ לְתַן צְדָקָה
— עָלֵינוּ לְשַׁלֵּם. וְאוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק
א', סִימָן רסד): עֵקֶר תְּקוּן הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע

לְבַטָּלָהּ, זֶה עַל-יְדֵי צְדָקָה, שְׁזָה מֵה שְׁפָתוֹב בַּמְשָׁכָן
 (שְׁמוֹת לֵה, כב): "וַיָּבֹאוּ הָאֲנָשִׁים עַל הַנָּשִׁים", שְׁזָה
 סוּד זְנוּג, עַל-יְדֵי שְׁתוֹרְמִים צְדָקָה לְבַנֵּן בֵּית-
 הַמְּקֻדָּשׁ מְעַט, שְׁאֵלוּ בְּתֵי כְּנִסְיוֹת וּבְתֵי מְדַרְשׁוֹת,
 כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (יְחֻזְקָא לֵי, טז): "וַיֵּאָהֵי לָהֶם לְמֻקְדָּשׁ
 מְעַט" — אֵלוּ בְּתֵי כְּנִסְיוֹת וּבְתֵי מְדַרְשׁוֹת שְׁבִכְבָּל
 (מְגִלָּה כט.); בְּזֶה מְתַקְּנִים אֶת הַחֲטָא הַמְּגִנָּה שֶׁל
 הוֹצָאת זֶרַע לְבַטָּלָהּ, כִּי אָדָם הָיָה צָרִיף לְהַשְׁפִּיעַ
 בְּמָקוֹם שֶׁהָיָה צָרִיף לְהַשְׁפִּיעַ, הִיסוּד הָיָה צָרִיף לְבֹא
 עַל הַמְּלָכוֹת, וְהוּא הַפְּרִיד אֶת הִיסוּד מֵהַמְּלָכוֹת,
 וְלִכֵּן עֵקֶר תְּקוּן פְּגַם הַבְּרִית — הוֹצָאת זֶרַע לְבַטָּלָהּ
 — לְהַרְבוֹת בְּצְדָקָה. וְלִכֵּן כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲתָנוּ
 צָרִיף לְהִרְתֵּם עִתָּה וְלִצְאָת לְצְדָקָה, וּבַפֶּרֶט בִּימֵי
 שׁוֹבְבֵי"ם הֵלְלוּ, "סִגְלַת שׁוֹבְבֵי"ם", שֶׁהִיא סִגְלָה
 לְתַקֵּן חֲטָא זֶה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבַטָּלָהּ, כָּל אֶחָד
 וְאֶחָד מֵאֲתָנוּ מְכַרְח לְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ, שֶׁהוּא יוֹצֵא
 לְצְדָקָה עַל-כָּל-פָּנִים פְּעַם אַחַת בַּשָּׁבוּעַ, כְּדֵי לְעֹזֵר
 לְבָנוֹת אֶת בֵּית-הַמְּקֻדָּשׁ מְעַט, שֶׁהוּא בֵּית-הַכְּנִסֵּת
 וּבֵית-הַמְּדַרְשׁ בִּיבְנֵי אֵל עִיר בְּרֶסֶלֶב, שְׁאֲנוּ רוֹאִים, כִּי
 הַסֵּמ"ךְ-מ"ם עוֹמֵד עַל זֶה חֻזַּק מְאֹד, לֹא לִתֵּן לְבָנוֹת
 בֵּית-הַכְּנִסֵּת כְּזֶה, שְׁכָל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל יוֹכְלוּ
 לְהִתְפַּלֵּל בּוֹ יַחַד, הָרִי יֵשׁ בְּתֵי כְּנִסְיוֹת וּבְתֵי

סגלת שובבי"ם

קצז

מְדַרְשׁוֹת, אֲבָל הֵם פְּרוּדִים, עֲדוֹת עֲדוֹת, פְּלָגִים
פְּלָגִים, בֵּית-הַמְדַרְשׁ כְּזֶה שְׂיוּכְלוּ לְשֵׁבֶת וְלִלְמַד כָּל
מִינֵי עֲדוֹת, כָּל מִינֵי אַנְשִׁים שְׂיִישׁ לָהֶם דְּעוֹת אַחֲרוֹת
יִתְאַחֲדוּ בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת אֶחָד, שְׂיִתְאַסְפוּ כָּל מִינֵי
נִסְחָאוֹת וְיִתְפַּלְלוּ בְּמָקוֹם אֶחָד, זֹאת הַסֵּמ"ך-מ"ם
לֹא יִתֵּן, וְאָנוּ עֲדִים לְאֲשֶׁר קוֹרָה אֶצְלָנוּ, שְׂאָנוּ רוֹצִים
לְבָנוֹת בֵּית-הַכְּנֶסֶת כְּזֶה, שְׂיִהְיֶה כָּלוּל מְכֹל
הַנִּסְחָאוֹת, וְהַסֵּמ"ך-מ"ם עֲזַב אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ,
וְלָקַח עֲצָמוֹ רַק עָלֵינוּ, שְׂבַר אוֹתָנוּ מִבֵּית וּמִבְּחוּץ,
אֲבָל לֹא יוֹעִיל לוֹ שׁוּם דְּבָר, כִּי אִם נִהְיֶה עֲקֻשָׁנִים,
וְנִדַּע שְׂזֶה הַתְּקוּן שְׂלָנוּ, תְּקוּן הַבְּרִית — זֶה צְדָקָה,
כְּדֵי לְבָנוֹת בֵּית-הַמְדַרְשׁ שְׂשֵׁם יִלְמְדוּ תוֹרָה, לְבָנוֹת
בֵּית-הַכְּנֶסֶת, שְׂשֵׁם יִתְפַּלְלוּ כָּל הַנִּסְחָאוֹת, וְלֹא יִהְיֶה
הַפֶּרֶשׁ בֵּין אֲשֶׁכְּנוּזִים וּסְפָרְדִים, תּוֹנִיסָאִים וּמְרוֹקָאִים,
תִּימָנִים וּפְרָסִים, אִין אֶצְלָנוּ כָּל הַשְּׂטִיּוֹת הַלָּלוּ, כְּלָנוּ
בָּנִים לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ שְׂכַתוֹב (דְּבָרִים יד): "בָּנִים
אַתֶּם לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם", אִם נִצָּא פַעַם בַּשְּׁבוּעַ
לְהַפִּיץ אֶת אוֹר הַצְּדִיק הָאֵמֶת בְּעוֹלָם וְגַלְיָ לְצְדָקָה,
זֶה תְּקוּן הַבְּרִית שְׂלָנוּ, וְאָנוּ יְכוֹלִים לְקַיֵּם זֹאת, אִם
יִהְיֶה לָנוּ רָצוֹן חָזֵק מְאֹד. וְלָכֵן נוֹהֲגִים הַחֲסִידִים,
שְׂבְּכָל שְׁבוּעַ קוֹבְעִים יוֹם אֶחָד, שְׂבִיּוֹם הַזֶּה הוֹלְכִים
לְצְדָקָה בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוֹלָה, וְאִם מְקַבְּלִים

בזיונות ועלבונות, יודעים שזהו תקון העברה. ולכן
 כל אחד ואחד מאתנו צריך לקבל על עצמו עכשו
 לצאת פעם בשבוע לצדקה, באפן שנוזקה לבנות
 אחת ולתמיד את בית-הכנסת ובית-המדרש,
 שהסמ"ך-מ"ם וגנדא דליה כל-כף מונעים לארכו
 ולרחבו שלא יבנה. ואין איש יכול להתחמק מזה,
 ומספן מי שמתחמק — גורם עניות לעצמו, כי
 מקלקל יותר ויותר דעתו, והעניות נמשכת עליו, כי
 אומרים חכמינו הקדושים (נדרים מא): אין עני אלא
 מדעת; כל העניות באה מהעדר דעת, שאין מפירים
 את הקדוש-ברוך-הוא. ולכן ימי שובבי"ם הללו
 עלינו לתקן מידת הפעם והרציחה, שבדרך כלל מי
 שהוא רגזן, אינו רוצה לתן צדקה. כי מהי צדקה?
 רחמנות על עני ואביון ונתינה לו, לא-כן בפעסן
 רוצח אומר: אני עבדתי כל-כף קשה על הפסך,
 ואיך אתן לך?! וככל שהוא יותר בפעסן, הוא יותר
 רחוק מצדקה ומרחמנות. ולכן עלינו לעקור מאתנו
 בימים אלו את הרציחה והפעס שלנו, ונוזקה להגיע
 לסבלנות, ונרבה בצדקה, ויום אחד בשבוע נצא
 בעבור צדקה, הלא האר"י ז"ל אומר, שעל כל חטא
 של הוצאת זרע לבטלה צריכים להתענות פ"ד
 תעניות, שמונים וארבעה ימים, ומי יכול לצום

סגלת שובבי"ם

קצט

כָּל-כֶּף הַרְבֵּה יָמִים, הֲלֹא כְּשֶׁעֲלִינוּ לְצוּם יוֹם אֶחָד,
קָשָׁה לָנוּ מְאֹד, וְאָנוּ מְצַפִּים שְׂיִסְתִּיִם הַיּוֹם וְנוּכַל
לְאָכַל, וְזֶה בְּצוּם אֶחָד, וּמְכַל שֶׁכֵּן שְׂמוֹנִים וְאַרְבָּעָה
יָמִים לְצוּם, מִי יְכוּל לַעֲשׂוֹת דְּבַר כְּזֶה? ! וְאִם חָטָא
אָדָם עֲשֶׂר פְּעָמִים, הֲרֵי צָרִיךְ לְצוּם שְׂמוֹנֵה-מֵאוֹת
וְאַרְבָּעִים יוֹם — כְּשֶׁלֹּשׁ שָׁנִים צוּם, וּמִי יְכוּל לְצוּם
כָּל-כֶּף הַרְבֵּה? ! וּמִי שֶׁחָטָא יוֹתֵר מֵעֲשֶׂר פְּעָמִים,
כְּמֵאָה פְּעָמִים, צָרִיךְ לְצוּם שְׂמוֹנֵת אֲלָפִים וְאַרְבַּע-
מֵאוֹת יוֹם, כַּמָּה שָׁנִים צָרִיךְ לְחַיּוֹת כְּדֵי לְצוּם כָּל-כֶּף
הַרְבֵּה צוּמוֹת? ! וּמִי יְכוּל לַעֲמֹד בְּזֶה? ! וְלָכֵן פָּתוּב
(דְּנִיאל ד, כד): "וַחֲטִיךְ בְּצַדִּיקָה פְּרִק", עַל-יְדֵי צַדִּיקָה
הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹחֵל לְאָדָם, כִּי צַדִּיקָה זֶה
אֱמוּנָה, וְכַמוּבָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לקוטי-מוֹהַר"ן, חלק
א, סימן לא): "וּבְרִיתִי נְאֻמָּנָה לוֹ", שְׂבָרִית וְאֱמוּנָה
תְּלוּיֹת זוּ בְּזוּ, וְאֱמוּנָה זוּ צַדִּיקָה, כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב
(פְּרָאשִׁית טו, ו): "וְהָאֱמִין בְּהוֹי"ה וַיַּחֲשִׁבֶהָ לוֹ צַדִּיקָה",
צַדִּיקָה וְאֱמוּנָה הֵא בְּהָא תְּלִיא, וּשְׁנִיָּהֶם תְּלוּיִים
בְּבְרִית, וְאִם-כֵּן עֶקֶר תְּקוּן הַבְּרִית — לְצֵאת
לְצַדִּיקָה. וְלָכֵן עֲלִינוּ לְקַבֵּל עַל עַצְמָנוּ עֲכָשׁוּ פַעַם
בְּשָׁבוֹעַ לְצֵאת לְצַדִּיקָה בְּמִסִּירוֹת נַפֶּשׁ הַכִּי גְדוּלָה,
כְּדֵי לְבָנוֹת בֵּית-הַכְּנֶסֶת כְּזֶה, שֶׁהוּא בֵּית-מִקְדָּשׁ
מְעֻט, שְׁשָׁם יוֹכְלוּ לְהִתְפַּלֵּל כָּל גְּשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל מִכָּל

הַעֲדוֹת, שָׁזָה בֵּית-הַכְּנֶסֶת וּבֵית-הַמִּדְרָשׁ שֶׁל רַבְּנוּ
 ז"ל, וּבְאִיזָה בֵּית-הַכְּנֶסֶת וּבֵית-הַמִּדְרָשׁ שְׂאוּמְרִים:
 סְפָרְדִים אֵינָם רְצוּיִים פֹּה, צָרִיכִים לִידַע, שְׂאִין זֶה
 בֵּית-הַכְּנֶסֶת וּבֵית-הַמִּדְרָשׁ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל. כִּי רַבְּנוּ
 ז"ל הוּא מִתְּנָה לְכָל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְאֵינָנוּ מְצַמְצָם
 אֶצֶל שׁוּם בֶּן-אָדָם וְלֹא בְשׁוּם מְקוֹם. עָלֵינוּ לְבָנוֹת
 בֵּית-הַכְּנֶסֶת כְּזֶה שְׂיִהְיֶה שִׁיךְ לְכָל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.
 וְלִכֵּן אָנוּ רוֹאִים, שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם רַק רוֹצֵה לַעֲקוֹר
 אוֹתָנוּ לְגַמְרִי. בָּאוּ וְנִתְחַזַּק וְנִתְאַחַד יַחַד בְּאַחֲדוּת
 אֱמֶתִית, וְנֵאֱהָב אֶחָד אֶת הַשְּׁנִי, שָׁזָה הַתְּקוּן הַכִּי
 גָּדוֹל לְפָגַם הַבְּרִית, וְעַל-יְדֵי-זֶה שְׁנֵהְיֶה בְּאַחֲדוּת
 וְנַעֲזוֹר אִישׁ לְרֵעֵהוּ, וְנִרְבֶּה בְּצַדִּיקָה, וְנִמְסֹר נַפְשָׁנוּ
 לְבָנוֹת בֵּית-הַכְּנֶסֶת וּבֵית-הַמִּדְרָשׁ עַל שֵׁם הַצַּדִּיק
 הָאֱמֶת בִּיבְנֵאֵל עִיר בְּרֶסֶלַב, שָׁבוּ יוֹכְלוּ לְהִתְפַּלֵּל כָּל
 הַעֲדוֹת וְכָל הַנְּסַחָאוֹת, כְּעֵין שְׂיִהְיֶה בְּבֵית-הַמִּקְדָּשׁ,
 עַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה לְהַגְאֵל בְּגֵאֲלָה הַשְּׁלֵמָה בְּמַהְרָה
 בְּיָמֵינוּ, אָמֵן וְאָמֵן!

תָּם וְנִשְׁלָם, שְׁבַח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם!

קוֹנְטֵרַס

הַתְּחִזְקוֹת לַיָּמֵי שׁוֹבְבֵי"ים

כּוֹ יִבְאָרוּ תְּקוּנִים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים לְפָנֵם הַבְּרִית
— הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, וְעֲצוֹת אֵיךְ לְצֵאת
מִהַחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה.

בְּנוֵי וּמִסֵּד עַל־פִּי דְבָרֵי

רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוֹן

בוֹצֵינָא קְדִישָׁא עֲלָא, אֲדוּנָנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבֵּנוּ

רַבֵּי נַחֲמָן מִבְּרֵסְלָב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ

וְעַל־פִּי דְבָרֵי תְּלִמִּידוֹ, מוֹרְנוּ הַגָּאוֹן

הַקְּדוֹשׁ, אֹר נִפְלָא, אֲשֶׁר כָּל רִז לֹא אָנִים לִיה

רַבֵּי נֶתָן מִבְּרֵסְלָב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ

וּמִשְׁלָב בְּפִסְוִקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, כְּתוּבִים וּמֵאֲמָרֵי

חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים מְגַמְרָא וּמְדַרְשִׁים וְזֹהַר הַקְּדוֹשׁ

הוֹבָא לְדָפוּס עַל־יְדֵי

חֲסִידֵי בְּרֵסְלָב

עִיה"ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹכְבֵי"א

מוֹהֲרָא"ש נ"י אָמַר, אֲשֶׁר בְּיָמֵי אֱלֹהֵי
צָרִיכִים הָרַבָּה הַתְּחִזְקוֹת, כִּי כְּשֶׁאָדָם
חוֹטֵא בַּפֶּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע
לְבַטְלָהּ, הַמֹּחִיז שְׁלוֹ מִתְקַלְקְלִים לְגַמְרֵי,
וְבָא לְיַדֵי קְטָנוֹת וְחֲלִישוֹת הַדַּעַת וַיֵּאוֹשׁ
וְדַכְּאוֹן פְּנִימִי, אֲשֶׁר דְּבָרִים אֱלֹהֵי מִכְּנִיסִים
בְּאָדָם מִחֲשָׁבוֹת שֶׁל הַתְּאֵבָדוֹת, רַחֲמָנָא
לְצַלָן, וְלָכֵן צָרִיכִים בְּיָמֵי אֱלֹהֵי הַתְּחִזְקוֹת
חֲדָשָׁה בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה וּבְכָל רִגְעַ.

(אמרי-מוהרא"ש, חלק ב', אות תקנ"ד)

קוֹנְטֵרַס

הַתְּחִזְקוֹת לַיָּמֵי שׁוֹבְבֵי"ם

בַּחֲוָרִים יְקָרִים! שְׁמְעוּ אֵלַי, וַיִּשְׁמַע אֶתְכֶם
הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא; הַנְּבִיא אֹמֵר (יִרְמְיָה ג, יד):
"שׁוּבוּ בָנִים שׁוֹבְבֵי"ם, אֲרַפָּא מְשׁוּבְתְּכֶם, הֲנֵנוּ
אֶתְאֲנוּ לָךְ, כִּי אַתָּה הָיִיתָ אֵלֵינוּ". יְדוּעַ מֵהָאָר"י
ז"ל, שְׁאֵלוּ הָאֲרַבְעִים יוֹם, שְׁקוֹרִין בָּהֶם אֶת
הַפְּרָשִׁיּוֹת: שְׁמוֹת, וְאֵרָא, ב'א, ב'שֶׁלַח, י'תָרוּ,
מ'שְׁפָטִים, שְׁהֵם רָאשֵׁי תִבּוֹת שׁוֹבְבֵי"ם, נִקְרְאִים
יָמֵי שׁוֹבְבֵי"ם, וּמְסַגְּלִים מְאֹד לְתַקּוֹן פְּגָם הַבְּרִית,
כְּמוֹ שְׁקוֹרָא הַנְּבִיא בְּשֵׁם הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא:
"שׁוּבוּ בָנִים שׁוֹבְבֵי"ם אֲרַפָּא מְשׁוּבְתְּכֶם" וְגו';
אָדָם שֶׁנִּכְשַׁל בְּפָגַם הַבְּרִית, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, הוּא
עוֹקֵר אֶת מַחוּ מִבּוֹרָאוֹ, וְלִכֵּן הַחֲטָא הַזֶּה הֵכִי גְרוּעַ
וּמְגִנָּה בְּיוֹתֵר, כִּי הַמַּח צָרִיךְ לְהִיּוֹת דְּבוּק בְּהַשֵּׁם
יִתְבָּרֵךְ, אָדָם צָרִיךְ תָּמִיד לַחֲשׁב רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ,
וּכְשֶׁאָדָם מְכַנֵּס בְּרָאשׁוֹ שְׁטִיּוֹת וְהַבָּלִים, הוּא עוֹקֵר

עצמו ממנו יתברך, וכפי שעוקר עצמו משרשו, כן נפגם לו הדעת והשכל, וכפי שנפגמת הדעת, אזי הוא בגלות גדולה מאד, כי אין גלות גדולה יותר מפגם הדעת.

מהי דעת? "וידעת היום והשבות אל לבבך כי הוי"ה אלקים אין עוד מלבדו" (דברים ד, לה) — זו עקר שלמות הדעת, שאדם צריך לזכור תמיד רק מהקדוש-ברוך-הוא, ולא מהבלי הבלים. אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן מט): מהו יצר טוב, ומהו יצר הרע? יצר טוב אלו מחשבות טובות, שאדם חושב רק טוב, שכל העולם כלו זה הקדוש-ברוך-הוא, אני טוב, הקדוש-ברוך-הוא טוב, הבריות טובות, הכל טוב, ומהו יצר הרע? מחשבות רעות, שאדם חושב: אני רע, וכביכול הקדוש-ברוך-הוא הולך עמי ברע, וכלם רעים, המח שלו נעקר לגמרי מטוב ונכנס ברע. החטא הזה של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה נקרא רע, כמו שכתוב (בראשית לח, ז): "ויהי ער... רע בעיני ה'", שואל רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן רמט): למה נקרא רע בעיני ה', למה לא כתוב רשע בעיני ה'? אלא מי שחוטא בחטא הזה נעשה רע, איש

התחזקות לימי שובב"ים רה

רע ובליעל, כַּעֲסָן גָּדוֹל, וּמוֹצִיא עֲצָבָיו עַל הַזּוּלָּת; וְלִכֵּן אִם רוֹאִים אָדָם שֶׁהוּא מְמַרְמֵר וּבִדְכָאוֹן, צָרִיכִים תִּכְףּ-וּמִיד לַיַּדָּע, שֶׁהוּא פָּגוּם בַּבְּרִית, אַחֲרֵת הָיָה תָּמִיד שְׂמֵחַ, כִּי מָה יֵשׁ לְהַפְסִיד בְּזֶה הָעוֹלָם, עָרֵם יֵצֵאתָ מִבֶּטֶן אִמְךָ וְעָרֵם תִּכְנֵס לְבֶטֶן הָאֲדָמָה?! אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן נה): רוּחַ הָעוֹלָם הַזֶּה אֵין לְתֹאֵר כָּלֵל, וְאֵינוֹ צָרִיךְ לְהִשְׁקִיעַ כָּלוּם, כִּי הַכֹּל כָּבֹד מוּכָן בְּשִׁבְלֹו; אָדָם מְתַעֲטֵף בְּכָל יוֹם בְּצִיצִית — הֲלֹא זֶה הַבְּגָד שֶׁל הַמַּלְאָךְ, וּמְתַעֲטֵר בַּתְּפִלִּין — הֲלֹא זֶה הַכֶּתֶר שֶׁל הַמַּלְאָךְ, וַיֵּשׁ לוֹ שׁוֹמֵר עַל הַדְּלָת — הֲלֹא זֶה הַמְּזוּזָה, וּמָה יֵשׁ לוֹ לְהִיּוֹת שָׁבוּר?! וְלִכֵּן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מְנַחֲוֹת מַג): כָּל מִי שֵׁשׁ צִיצִית בְּבִגְדוֹ וַתְּפִלִּין בְּרֹאשׁוֹ וּמְזוּזָה עַל פֶּתָחוֹ, הַכֹּל בְּחִזּוֹק שְׁלֹא יִחָטָא; וְהֲלֹא אָנוּ רוֹאִים אָדָם שֵׁשׁ לוֹ מְזוּזָה, וְהוֹלֵךְ עִם צִיצִית וַתְּפִלִּין, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן הוּא חוֹטָא? אֵלָּא מַאֲיֵן בָּא חָטָא? אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סוֹטָה ב.): אֵין אָדָם עוֹבֵר עֲבָרָה, אֵלָּא אִם-כֵּן נִכְנָס בּוֹ רוּחַ שְׁטוּת; מַהִי שְׁטוּת? הַפֶּךְ הַדַּעַת. מַהִי דַּעַת? "אַתָּה הָרְאֵתָ לְדַעַת כִּי הוּי"ה אֱלֹקִים אֵין עוֹד מְלַבְּדוֹ", זֶה דַּעַת — שֶׁאָדָם מְכִיר שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא וְאֵין בְּלַעֲדָיו נִמְצָא.

אָדָם שֵׁשׁ בּוֹ דַעַת — יֵשׁ בּוֹ הַכֹּל, וּכְמֵאֲמָרָם ז"ל
 (גְּדָרִים מֵאֵל): דָּדָא בֵּיהּ כְּלָא בֵּיהּ, דְּלָא דָּא בֵּיהּ —
 מַה בֵּיהּ?! אִם יֵשׁ לְאָדָם דַּעַת, שְׁהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ
 נִמְצָא פִּיהּ אֲתוּ, עִמּוּ וְאַצְלוּ, הוּא תָּמִיד שְׂמִיחַ,
 וְרוֹקֵד מְרַב שְׂמִיחָה, וְאַף פַּעַם אֵינוֹ מְקַנָּא בְּזוּלָתוֹ.

יִשְׁנֵם בְּנֵי-אָדָם, שֵׁשׁ לָהֶם חֲלִישוֹת הַדַּעַת,
 וּמֵדוּעַ? כִּי רוּאִים שְׁזוּלָתָם מְצַלִּיחִים יוֹתֵר, אוֹ
 לְזוּלָתָם יֵשׁ יוֹתֵר וְכוּ', הַקְּנָאָה בָּאָה מִחֶסְרוֹן הַדַּעַת,
 מְאַנּוֹכִיּוֹת, רַק אֲנִי וְאֲנִי, אֲשֶׁר זֶה גְּאוֹת וְיִשּׁוֹת, וּבְזֵה
 דוֹחִים אֶת הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ, וּכְמֵאֲמָרָם ז"ל (עֲרֻכִין
 טו:): אָמַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֵין אֲנִי וְהוּא יְכוּלִים
 לְדוּר בְּכַפִּיפָה אַחַת; וְכֵן נֶאֱמַר (יִשְׁעִיָּה נז, טו):
 "אֲשַׁכּוֹן אֶת דַּכָּא", אָדָם שְׂמַחֲזִיק מֵעֲצָמוֹ, הוּא
 דוֹחֵק אֶת רַגְלֵי הַשְּׂכִינָה. וְלֹא בְּחִנָּם שְׂאוּמְרִים
 חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סוֹטָה ד:): כָּל הַמִּתְגָּאָה כְּאֵלוֹ
 עוֹבֵד עֲבוּדָה זָרָה; וּמֵדוּעַ? כִּי אֵינוֹ רוֹצֵה לְהַפִּיר
 שְׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא פִּיהּ. וְלָכֵן גַּם מְקַנָּא בְּאַחֵר,
 וְחוֹשֵׁב: אֵיךְ יִתְכַּן שְׁגָם זוּלָתִי יַעֲשֶׂה דְבַר טוֹב?!
 וְהַקְּנָאָה הַזֶּה אוֹכְלֵת בּוֹ בְּכָל פֶּה, עַד שְׂאוּמְרִים
 חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שִׁבְתָּ קנב:): כָּל מִי שֶׁקְּנָאָה בְּלִבּוֹ
 — עֲצָמוֹתָיו מְרַקִּיבִים [עוֹד בְּחַיִּים חַיּוֹתוֹ]. וּבְאַמֶּת

מִי שֵׁשׁ בּוֹ דַעַת, רוֹצֵה שְׁכָל עִם יִשְׂרָאֵל יִזְכּוּ זֶה אֶת זֶה.

וְזֶה הָיָה מִשֶּׁה רַבֵּנוּ, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (שְׁמוֹת לֵה, א) :
 "וַיִּקְהַל מֹשֶׁה אֶת כָּל עַדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל", מִשֶּׁה רַבֵּנוּ
 הָיָה דַעְתָּן שֶׁל כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, אֲזִי יָכוֹל הָיָה לְאַסֵּף
 אֶת כָּלָם יַחַד, וְזֶהוּ עַד"ת — אוֹתִיּוֹת דַע"ת. כִּי מִי
 שֵׁשׁ בּוֹ דַעַת, רוֹצֵה לְזַכּוֹת אֶת כָּלָם, וְשָׂמַח
 בְּהַצְלָחָתָם. אֲבָל מִי שֶׁחָסַר דַעַת, יִשְׁנֶה קִנְיָה בְּלִבּוֹ,
 וְצָרָה עֵינָיו בְּשִׂמְחַת זולָתוֹ, עַד שֶׁחֲזָיו אֵינָם חַיִּים.
 וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בַּמְדָּבָר רַבָּה, פְּרָשָׁה ט',
 סִימָן י"א) : אֵין קִנְיָה אֶלָּא לְשׁוֹן כַּעַס ; מֵהֵיכָן בָּא
 כַּעַס ? מִפְּגָם הַבְּרִית, כְּשֶׁאָדָם חָטָא בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה
 שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, הוּא תָמִיד בְּכַעַס, אִישׁ רַע
 וּבְלִיעַל, וְשׁוֹכֵב לוֹ בְּמִטָּתוֹ כְּפִגָּר, וּמִבְּקֵשׁ נַפְשׁוֹ
 לָמוּת, וְאֵינוֹ רוֹצֵה לָקוּם. אֲשֶׁר כָּל זֶה בָּא מִיֹּאוֹשׁ
 עָמֵק, מִדְּכָאוֹן פְּנִימִי. כִּי אִם הָיוּ אוֹמְרִים לוֹ : הִנֵּה
 בַּחוּץ מְחַלְקִים שְׁטָרוֹת שֶׁל מֵאָה דוֹלָרִים בְּחֻנָּם,
 הָיָה קוֹפֵץ תַּכְּף־וּמִיד מֵהַמְטָה. בְּשִׁבִיל כֶּסֶף שְׁוָה
 עֲבוּדָה זָרָה יֵשׁ לוֹ כַּח לָרוּץ, אֲבָל בְּשִׁבִיל הַקְדוּשָׁה
 בְּרוּךְ־הוּא אֵין לוֹ כַח. וּמִדּוּעַ נוֹפֵל בְּיֹאוֹשׁ וְשׁוֹכֵב

בַּמָּטָה? כִּי חָטָא בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה שֶׁל הוֹצֵאת זָרַע
לְבַטְלָה.

וְלָכֵן דִּיקָא עֲכָשׁוּ בְיָמֵי שׁוֹבְבִים הוּא הַזְּמַן
לְתַקֵּן זֹאת, וְאִיךָ? עַל-יְדֵי שְׁנִקְנָה לָנוּ הַדַּעַת
וְהַשְּׂכָל, וְזֶהוּ שְׁאוּמֵר הַנְּבִיא: "שׁוּבוּ בָּנִים
שׁוֹבְבִים אֲרָפֵא מְשׁוּבְתְכֶם, הִנְנוּ אֲתָּאנוּ לָךְ, כִּי
אֲתָּה הַיְיָ"ה אֱלֹקֵינוּ", זֶה עֵקֶר שְׁלֵמוֹת הַדַּעַת, שְׁנִדַּע
שֶׁהַיְיָ"ה הוּא אֱלֹקֵינוּ. וְאוּמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-
מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ד'), שְׁעֵקֶר שְׁלֵמוֹת הַדַּעַת, שְׁנִדַּע
שֶׁהַיְיָ"ה הֵן אֱלֹקִים — זֶה דְבָר אֶחָד. הֵן מִדַּת
הַדִּין הֵן מִדַּת הַרַחֲמִים — זֶה אוֹתוֹ דְבָר. הַקְּדוּשָׁ-
בְּרוּךְ-הוּא אוֹהֵב אוֹתָנוּ וְרוֹצֵה שְׁנָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה.
עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד מֵאֲתָנוּ צָרוֹת וְיִסּוּרִים, מְרִירוֹת
וְהִרְפָּתָאוֹת, אֲבָל אֵינָנו שְׂמִים לֵב שֶׁהַכֹּל מֵאֲתוֹ
יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-כֵּן אָנוּ כּוֹעֲסִים וְרוֹגְזִים. וְלָכֵן אוּמְרִים
חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (שִׁבְתָּ קה): כָּל הַכּוֹעֵס כְּאֵלוֹ
עוֹבֵד עֲבוּדָה זָרָה, כִּי אִם הָיָה יוֹדֵעַ שֶׁהַכֹּל מִלְּמַעְלָה
— לֹא הָיָה כּוֹעֵס, אֲלֵא הָיָה שְׂרוּי בְּלֵב נִשְׁפָּר.

וּמָהוּ הַהֶפְרֵשׁ בֵּין עֲצָבוֹת לְלֵב נִשְׁפָּר? אֲלֵא
עֲצָבוֹת הֵינּוּ שְׂאָדָם בְּכַעַס עַל הַקְּדוּשָׁ-בְּרוּךְ-הוּא,

חס ושלום, ובקשיות: למה לפלוני טוב ולי לך לא וכו', אבל לב נשבר הינו שמסובב פניו לקיר, ומבקש בשברון לב: רבונו של עולם, עזרני נא בכל צרותי שעוברות עלי, רבונו של עולם, אני כל-כף אוהב אותך, מתי אוכל לדבר עמך בצורה כזו, שתענה לי, ואזכה לשמע אותך, מתי אזכה לדבקות כזו, כצדיקים האמתיים הנכללים לגמרי באין סוף ברוך הוא, ומיחדים שמות ויחודים, וכשהם מבקשים ממך, רבונו של עולם, אתה עונה להם "וכו' וכו'". אשר באמת זו המדרגה הכי עליונה, שהדבור יוצא מפיו, וזוכה לשמע קול הקדוש-ברוך-הוא המדבר מתוכו, כמו שאומר התרגום על המלים "פנים אל פנים" — ממלל עם ממלל, שהדבור מדבר מעצמו, כמו שהיה אצל הבית-יוסף (רבי יוסף קארו ז"ל), שהנה הקול יוצא מפיו, וזהו קול הקדוש-ברוך-הוא שיוצא מפי הצדיקים, אשר זו המדרגה הכי עליונה. תתארו לעצמכם שאתם מדברים אל הקדוש-ברוך-הוא, ומזככים עצמכם, והנה הקדוש-ברוך-הוא מדבר אליכם ואומר לכם מה לעשות, היש מדרגה גבוהה מזו?! וכשאדם מצטער למה אינו זוכה להגיע אל זה, ולמה אינו מזכך עצמו כבוד להיות

כְּלִי לְקַבֵּל בּוֹ אֶת שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרֵךְ, זֶה נִקְרָא לֵב
 נִשְׁבֵּר, שְׂאָדָם מְצֻטָּעַר — אֵיךְ נִפְלָתִי וְלִכְלַכְתִּי
 עֲצָמִי, וְאֵינִי זוֹכֶה לְהַפִּירוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְזֶה הַפֶּךְ
 מֵעֲצָבוֹת הַנוֹבְעֵת מִדְּכָאוֹן פְּנִימִי וְדְכֻדוּף וְכַעַס עַל
 כָּל־סָם, הַנוֹבֵעַ מִכְּפִירוֹת וְאֶפִיקוֹרְסוֹת, שְׁחוֹשֵׁב, חַס
 וְשָׁלוֹם, שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רוֹצֵה לְהַרְעֵ לּוֹ, וְלֹא
 לְהִיטִיב עִמוֹ, אֲשֶׁר בְּאֶמֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ אָב הַרְחֻמָּן,
 וְחַפֵּץ בַּקְּלִי לְהִיטִיב עִם בְּרִיּוֹתָיו.

וְלִכֵּן דִּיקָא בְּשָׁבוּעוֹת אֵלֹהֵי מְסֻגָּלִים לְתַקֵּן
 הַחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה, הַנוֹבֵעַ מֵעֲצָבוֹן וְכַעַס, כִּי קוֹרִין
 בָּהֶם פְּרָשִׁיּוֹת: שְׂמוֹת, וְאַרְא, ב'א, ב'שֶׁלַח, י'תְרוֹ,
 מ'שְׁפָטִים, אֲשֶׁר בָּהֶם מְסַפֵּר שְׁעַם יִשְׂרָאֵל יָרְדוּ
 לְמִצְרַיִם, וְסָבְלוּ סָבֵל גָּדוֹל מֵהַמִּצְרַיִם, אֲשֶׁר הָיוּ
 מְזֻהָמִים וּמְגֻשָּׁמִים מְאֹד יוֹתֵר מִכָּל הָאֱמוּנוֹת,
 וּכְמֵאֲמָרָם ו'ל (עֵין זֶהר קטז): אֵין לָךְ אִמָּה בְּעוֹלָם
 שֶׁהִיְתָה שְׁטוּפָה בְּכִשְׁפִים וּבְזֻמָּה וּבְכָל מַעֲשֵׂים
 מְכַעְרִים אֲלֵא הַמִּצְרַיִם בְּלָבָד; וְהַצָּרְכוֹ לְעֵבֵר
 נְסִיוונוֹת קָשִׁים וּמְרִים, וְלִרְאוֹת אֶת כָּל הַזְּהֻמָּה,
 וְלִהְרַהֵר הַרְהוּרִים רָעִים, וְלִהְסַתְּכֵל בְּתַמוּנוֹת
 תּוֹעֵבָה וְלַעֲשׂוֹת מַעֲשֵׂים מְגִנִּים, וְאַחֲר־כֵּן הַתְּגַלָּה
 אֲלֵיהֶם מִשֵּׁה רַבֵּנוֹ, וְהַדְרִיכֶם לְצַעֵק אֶל הַקְּדוֹשׁ-

התחזקות לימי שובב"ים ריא

ברוך-הוא, ויקא מתוך כל המשברים, "והנה צעקת בני ישראל באה אלי" (שמות ג, ט), וזכו שנפתחה להם הדעת להכיר את הקדוש-ברוך-הוא, ועברו את הים וזכו לקריעת ים סוף, ושם נתגלה הבורא יתברך שמו, כמאמרם ז"ל (מכילתא בשלח): ראתה שפחה על הים, מה שלא ראה יחזקאל בן בוזי; משה רבנו פתח את השמים ושמי השמים עד שכלם ראו את הקדוש-ברוך-הוא, ואף עוללים ויונקים שמטו ידיהם מפיהם, וצעקו: זה אלי ואנוהו (שמות טו, ב); כי זו מדרגת משה רבנו, שיכול היה להכניס גלוי אלקות אפלו בגרוע שבגרועים, שגם יכיר את הקדוש-ברוך-הוא, עד שזכינו לקבל את התורה, ואנו לומדים הלכה שבתורה.

וכל אלו הימים שקוראים בהם הפרשיות הנ"ל, נקראים ימי שובב"ים, והם מסגלים מאוד לתקן פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה. ולכן באו עכשו וחזרו בתשובה שלמה, באו תקבלו על עצמכם, שמהיום והלאה מפסיקים להיות בכעס, וחדלים לקנא בזולת, ואדרבה, שכל אחד יעשה דברים טובים, ולא תהיה עיניכם צרה, כי הקנאה

נובעת משכל קטן כפאגוז, שאין יודעים, שהעולם הזה הוא עולם עובר, היום כאן ולמחר בקבר, ולמה אכפת לכם שעוד יהודים מצליחים! ?

וזו מעלת ההפצה, להפיץ את ספרי רבנו ז"ל, הינו לגלות לפרסם לעם ישראל את גלוי רבנו ז"ל, ובפרט שכלם צמאים לדבר ה', ואמר רבנו ז"ל, שבזה שמקרבם אחרים, ימחל הקדוש-ברוך-הוא עוונותינו. פי על כל חטא שחוטאים, צריכים להתענות הרבה מאוד תעניות, על כל פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, רחמנא לצלן, צריכים להתענות פ"ד תעניות, ואם חטא עשר פעמים, צריך לצום שמונה-מאות וארבעים יום, ובקשי יכול אדם לצום יום אחד ביום כפור או בתשעה באב וכו', וכמעט פורחת נשמתו ביום הצום וכו', וכיצד, אם-כן, יצום מאות ימי צומות, אשר זה חשבון של כשנתיים וחצי, שצריך לצום יום יום, ואם נוריד את השבתות וימים טובים, אזי יצטרך לצום כשלוש שנים וכו', ואם חטא מאה פעמים, צריך לצום שמונת אלפים וארבע מאות ימים, אשר אין זה שיך בכלל, שאדם יחיה כל-כף הרבה זמן, שיוכל להתענות כל-כף הרבה תעניות וכו',

התחזקות לימי שובב"ים ריג

וּלְצַעֲרֵנוּ הָרַב יִשָּׁנָם בְּנֵי הַנְּעוּרִים, שְׁנֵכְשָׁלוּ אֶלֶף פְּעָמִים בַּחֲטָא הַמְּזֻהָם הַזֶּה שֶׁל פָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, אֲזִי צָרִיכִים לְהַתְעַנּוֹת שְׁמוֹנִים וָאַרְבָּעָה אֶלֶף תַּעֲנִיּוֹת, הֵינּוּ שְׁאָדָם צָרִיךְ לְחִיּוֹת לְכָל הַפְּחוֹת אֲלֵפִים שָׁנָה. וְאֵף אֶחָד אֵינּוּ נִקְי מִזֶּה, הֵינּוּ מֵהַחֲטָא הַמְּגֻנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, רַחֲמָנָא לְצַלָּן. וְלָכֵן בָּא רַבֵּנוּ ז"ל וְאוֹמֵר, בְּזֵה שְׁהוֹלְכִים וּמְקַרְבִּים עוֹד יְהוּדִים לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, זֶה הַתְּקוּן שֶׁלָּנוּ. וְלָכֵן בְּזֵה שְׁמִפְיָצִים וּמְפָרְסְמִים וּמְגַלִּים אֶת אִוֵּר רַבֵּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, בְּזֵה מְאִירִים בְּאַחֲרִים אֶת הַדַּעַת הָאֵמֶת, דַּעַת רַבֵּנוּ ז"ל, וּבְזֵה מְתַקְנִים אֶת הַפָּגָם הַזֶּה.

וְלָכֵן רְאוּ לַחֲזוֹר מֵעַכְשָׁו בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְתַחֲלִיטוּ הַחֲלָטָה נְחוּשָׁה: מֵעַכְשָׁו אָנוּ הוֹלְכִים לְהַפְּיֵץ, מֵעַכְשָׁו אָנוּ הוֹלְכִים לְלַמֵּד חֲמֵשׁ וָרֶשֶׁ"י — שְׁנַיִם מְקַרְא וְאֶחָד תַּרְגוּם, אֲשֶׁר אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן י"ט), שְׁזֵה תְּקוּן הַבְּרִית, בְּכָל יוֹם נִלְמַד ח"י פְּרָקִים מִשְׁנָיוֹת, שְׁזֵה הוֹרֵג אֶת הַיֵּצֶר הָרָע, וּמוֹצִיא אֶת הָאָדָם מֵהַשְּׂאוּל תַּחֲתִית וּמִתַּחֲתִיו, מִשְׁנָ"ה אוֹתִיוֹת נִשְׁמָ"ה, שְׁעַל-יָדֵי לְמוֹד מִשְׁנָיוֹת מְזַכְכִּים אֶת הַנִּשְׁמָה. מִשְׁנָ"ה רְאִשֵׁי תְּבוֹת

(תהלים ל, ד): "ה'עלית מ'ן ש'אול נ'פשי", מי שלומד משנה, הוא מוציא את נשמתו מהשואל. ולכן אל תהיו בטלנים, תלמדו בכל יום ח"י פרקים משניות, שרבנו ז"ל נתן תקון לכמה מאנשי שלומנו להתנהג כן (עין שיחות הר"ן, סימן קפה), אל תסתכלו על אחרים, אשר לא ירחמו עליכם. ועל כלם — תקחו לעצמכם מסכת תענית, ותסימו מאה פעמים ואחת מסכת זו, ובסוף תרשמו לעצמכם: סימתי פעם ראשונה, סימתי פעם שניה וכו', ואם תזכו תלמדו גם ירושלמי ובבלי, ויהיה לכם: בבלי, ירושלמי, תוספתא — ראשי תבות: בי"ת, שבניתם לכם בית דוחני ממסכת תענית, ולא תצטרכו להתענות יותר, אשר, רחמנא לצלן, כמה שבני הנעורים נכשלים בזה, וצריכים להתענות הרבה מאד, והנה יש לכם עצה — לקחת מסכת תענית וללמדה מאה פעמים ואחת — בבלי, ירושלמי, תוספתא, אז בניתם לכם מאה ואחת בתים למעלה, ויש לכם היכן להתחבא ולהסתתר. ואומר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ריד): תלמוד גימטריה הקלפה המחטאת את האדם בפגם הברית — לילי"ת, שמכניסה בו יאוש. ולכן אשרי הזוכה ללמד תלמוד בכל יום, ולהכניע

קִלְפָּה זוּ. וְאִם אָדָם זֹכֶה לְתִקּוּן הַבְּרִית, תִּקּוּן הַדַּעַת, הוּא תָּמִיד שְׂמֵחַ, וְאֵין לוֹ טַעֲנוֹת עַל אֶף אֶחָד.

וְאִם-כֵּן הַתְּחִזְקוֹת לִיְמֵי שׁוֹבְבִים — לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְיָמִים אֵלוּ מְסֻגָּלִים לְתִקּוּן אֶת הַחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה. וְלָכֵן אֵל תִּהְיֶה בְּטִלְנִים, תִּרְאוּ לְקַחַת עֲצָמְכֶם בְּיַדְכֶם דִּיקָא בְיָמִים אֵלוּ, וְתִרְבוּ בְּצַדִּיקָה, וְתַעֲזְרוּ זֶה לְזֶה, וְתִשְׁמְרוּ עֲצָמְכֶם מִכַּעַס וּמְרִיבוֹת, וְתַעֲשׂוּ חֻסֵּד זֶה עִם זֶה, וְתִשְׁתַּדְּלוּ לַעֲזֹר אִישׁ לְרֵעֵהוּ. כִּי אֲצִלוּ יִתְבָּרַךְ חָשׁוּב מְאֹד חֻסֵּד, וְכַמְּאִמְרָם ז"ל (יִלְקוּט הוֹשַׁע, רָמַז תִּקְכ"ב): אָמַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, חָבִיב עָלַי חֻסֵּד שְׂאֵתֶם גּוֹמְלִים זֶה עִם זֶה, יוֹתֵר מִכָּל הַזִּבְחַת שְׂזִבַח לְפָנַי שְׁלָמָה; בְּזֶה שְׂאָדָם גּוֹמֵל חֻסֵּד עִם זֹלָתוֹ, בְּזֶה הוּא חָשׁוּב אֲצִלוּ יִתְבָּרַךְ יוֹתֵר מֵאֶלֶף עוֹלוֹת שֶׁהַקָּרִיב שְׁלָמָה הַמֶּלֶךְ; וְלָכֵן רְאוּ לְהִרְבוֹת בְּגִמְלוֹת חֻסֵּד, וְאִזּוּ יַעֲזֹר לָכֶם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְתִזְכְּרוּ לְתִקּוּן הַבְּרִית בְּשִׂלְמוֹת, וְיִהְיֶה לָכֶם שִׂכָּל וְדַעַת, וְאֶף אֶחָד לֹא יוּכַל לַעֲבֹד עֲלֵיכֶם.

וְזָכְרוּ הַיָּטֵב, אִם תִּזְכְּרוּ לְסִיִּים בְּכָל שָׁנָה חֲמִשָּׁה

חמשי תורה, אם תזכו לסיים בכל חודש ששה סדרי משנה, אם תזכו לסיים בכל שנה ש"ס בגרסה, ומלבד זאת תלמדו מאה פעמים ואחת מסכת תענית, וכן תלמדו את המסכת שאתם לומדים בישיבה, ותחזרו על זה פעמים אין מספר, אז תראו אל אילו אורות תזכו, שלא תארתם ולא שערתם כלל.

ועל כלם — תהיו רק בשמחה; כי זאת תדעו, אשר פגם הברית מביא לאדם דפאון פנימי, ולכן ראו לעשות כל פעולות שבְּעוֹלָם להיות בשמחה, וכן אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קסט): מי ששמח תמיד, הקדוש-ברוך-הוא שומר את בריתו שלא יפגם בו.

ולכן, בחורים יקרים! אם רצונכם להתחתן, דעו לכם, שהכתבת שלכם אצל רבנו ז"ל, כי בפרוש אומר רבנו ז"ל (ת"י-מוהר"ן, סימן תקצה), זכיתי לדעת מענין שהיכים, מה שכל גדולי הדור לא זכו. וכן מובא בדבריו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן פט), שהצדיק הוא השדכן, המשיך כל שהיכים בעולם.

התחזקות לימי שובב"ים ריז

ובאמת למה אתם חושבים, שהסמ"ך-מ"ם לקח עצמו עלי כל-כף? כי הוא חושש, שאני הולך לחתן את כל הבחורים, וממילא אין לו מה לעשות בכל העולם, ולכן הוא צועק בכל העולמות: אם אתם לא תתפסו נשמה זו, אני אתפס אותה, ואענה אותה ואכניסה לבית-סֵהר וכו'.

אך מה אומר דוד המלך? (תהלים ב, ד): "יֹשֵׁב בַּשָּׁמַיִם יִשְׁחַק, הַיְיָ"ה יִלְעַג לָמוֹ", הקדוש-ברוך-הוא שוחק מהסמ"ך-מ"ם — אתה תתפס את הצדיק ותענה אותו?! הלא היכן שנמצא, הוא ידאג שכל הבחורים והבחורות ימצאו זוגם, ולא יועיל לך מאומה!

ולכן תעשו ככל יכלתכם להתפלל עלי, שהקדוש-ברוך-הוא יצילני מהסמ"ך-מ"ם הרשע הזה, הלא הוא השטן, וכל יום תתבודדו עלי חמש דקות, ותזכירו אותי לטובה, ואני מבטיחכם, שכלכם תמצאו זוגכם, העקר שתראו להיות שמחים ועליזים, אשר זו התחזקות לימי שובב"ים.

נא ונא אבקש את כלכם, שכל אשר דברתי

ריח

התחזקות לימי שובב"ים

וְכַתְּבֵתִי לָכֶם עֲכָשׁוּ, יִכָּנֵס הַיָּטֵב בְּלִבְכֶם, וְאִז לְרַב
טוֹב הַצָּפוֹן וְהַגָּנוּז תִּזְכּוּ, אֲשֶׁרֵיכֶם וְאֲשֶׁרֵי חֵלְקֵיכֶם !

תם ונשלם, שבה לאל בורא עולם !

קוֹנְטֵרַס

גְּדֵלַת שׁוֹבְבֵי"ם

יגלה גדלת ימי שובבי"ם, שבהם יכולים לתקן את
כל מה שחטא אדם בפגם הברית — הוצאת זרע
לבטלה, שזהו העון החמור ביותר, רחמנא לצלן.

בְּנוֹי וּמֵיֶסֶד עַל־פִּי דְבָרֵי

רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוֹן

בוֹצִינָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, אֲדוֹנֵנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ

רַבִּי נַחֲמָן מְבַרְסֵלְב, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ

וְעַל־פִּי דְבָרֵי תַלְמִידוֹ, מוֹרְנוּ הַגָּאוֹן

הַקְּדוֹשׁ, אֹר נִפְלָא, אֲשֶׁר כָּל רַז לֹא אָנִים לִיה

רַבִּי נַתָּן מְבַרְסֵלְב, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ

וּמִשְׁלַב בְּפִסּוּקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, כְּתוּבִים וּמֵאַמְרֵי

חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים מְגַמְרָא וּמְדַרְשִׁים וְזֶהר הַקְּדוֹשׁ

הוֹבָא לְדָפוּס עַל־יְדֵי

חֲסִידֵי בְּרֵסֵלְב

עִיה"ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹכְב"א

מוֹהֲרָא"ש נ"י אָמַר, אֲשֶׁר כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל
צָרִיךְ לְדַעַת, שֶׁהַיָּמִים הָאֵלֶּה יָמֵי שׁוֹבְבֵי"ם,
הֵם גְּדוּלִים וְחֲשׁוּבִים מְאֹד בַּשָּׁמַיִם, וְלִכֵּן
אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמִּנְצֵל אוֹתָם בְּשִׁקְיָדָה נִפְלְאָה
מְאֹד בְּאַמִּירַת תְּהִלִּים וּבְלִמּוּד 'עֵינַן יַעֲקֹב',
וּמִשְׁנֵיּוֹת, וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לְסֵיִם בְּיָמֵי
הַשׁוֹבְבֵי"ם אֵת הַלְמוּדִים הָאֵלֶּה, פִּי תְהִלִּים
מְסֻגָּל לְתִשׁוּבָה, וְלִמּוּד מִשְׁנֵיּוֹת מְזַכֵּךְ אֵת
הַנְּשָׁמָה, וְלִמּוּד אַגְדוֹת חַז"ל מִמְּשִׁיךְ עַל
הָאָדָם אוֹר גְּדוּל מְאֹד.

(אֲמַרֵי-מוֹהֲרָא"ש, חֵלֶק ב', אוֹת תְּקִנָּה)

קוֹנְטֵרַס

גְּדֵלַת שׁוֹבְבֵי"ם

בְּנֵי הַיְקָרִים! הַנְּבִיא אוֹמֵר (יְרֵמְיָה ג', יד):
"שׁוּבוּ בְּנֵים שׁוֹבְבֵי"ם נְאֻם הַיְיָ"ה וְגו'; אוֹמֵר עַל
זֶה הָאָרֶץ ז'ל, שְׁזָה סוֹבֵב עַל יָמִים אֵלוֹ שְׁקוֹרְאִים
בָּהֶם אֶת הַפְּרָשִׁיּוֹת: שְׁמוֹת, וְאַרְא, ב'א, ב'שֶׁלַח,
י'תָרו, מ'שְׁפָטִים, שְׁזָה רָאשֵׁי תַבּוֹת שׁוֹבְבֵי"ם,
שְׁבָהֶם יְכוּלִים לְתַקֵּן אֶת כָּל הַחֲטָאִים שְׁאָדָם חָטָא
בְּפַגַּם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, שְׁזָה הַחֲטָא
הַמְּגִנָּה וְהַחֲמוֹר בְּיוֹתֵר. הַנְּבִיא אוֹמֵר (שָׁם): "שׁוּבוּ
בְּנֵים שׁוֹבְבֵי"ם אֲרָפֵא מִשׁוֹבְתְכֶם". כְּשֶׁאָדָם זוֹכֵה
לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה, הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְרַפֵּא אוֹתוֹ.
רַבֵּנו ז'ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב' סִימָן ה'):
הַעֲקָר הוּא אֲמוּנָה, וְאָדָם צָרִיךְ לְחַפֵּשׂ וּלְבַקֵּשׁ
וְלִמְצֹא בְּעֵצְמוֹ אֵיךְ הוּא מִחֲזִיק בְּאֲמוּנָה; כִּי יֵשׁ
סוֹבְלֵי חֲלָאִים, שְׁסוֹבְלִים כָּל הַמַּחְלוֹת וְהַחֲלָאִים
שְׁלָהֶם, רַק מִחֲמַת חֲסְרוֹן אֲמוּנָה. שְׁזָה מָה שְׁכַתּוּב

(דְּבָרִים כח, נט): "וְהִפְלֵא הַנְי"ה אֶת מַכּוֹתָךְ, מַכּוֹת גְּדֻלַת וְנֶאֱמָנוֹת, וַחֲלָאִים גְּדוֹלִים וְנֶאֱמָנִים", מַה זֶה 'וְנֶאֱמָנִים'? אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ה'), שֶׁהַמַּחְלוֹת בָּאוֹת לְאָדָם מִחֶסְרוֹן אֱמוּנָה, שְׂאִינוּ מֵאֲמִין שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין וּבִתּוֹךְ כָּל עֲלָמִין, וּמֵלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְזֶה נִקְרָא מַחֲזִין דְּקִטְנוּת, בְּרָגַע שְׂאָדָם מְסַכֵּן, אֵינוֹ מִכִּיר אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לֹא מְאִירָה לוֹ הָאֱמוּנָה, זֶה נִקְרָא כְּפִירוֹת וְאֶפִיקוֹרְסוֹת. וְכִמוֹ שְׂאוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קח): כְּשֶׁאֶחָד כָּבֵר זוֹכֵה לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂזוֹ הַמְּדַרְגָּה הַכִּי עָלְיוֹנָה, בְּשֵׁר וְדָם שֶׁנִּמְצָא בְּזֶה הָעוֹלָם וּמְדַבֵּר וּמִתְפַּלֵּל אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְהֵנָּה בְּאִמְצַע הַתְּפִלָּה מִפְּסִיק, מִמָּה זֶה נוֹבֵעַ שֶׁחָדַל לְהִתְפַּלֵּל? מִחֲמַת שֶׁנִּכְנָס בְּקִטְנוּת הַמַּחֲזִין, אֲשֶׁר זֶה בָּא מִקְּלוּל הָאֱמוּנָה, וְכִשְׁנִתְקַלְקַל הָאֱמוּנָה, נִמְצָא מַחֲזִיר פָּנָיו מִהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְכִמוֹ שֶׁכָּתוּב (יִשְׁעְיָה א'): "נְזוּרוּ אַחֲוֹר". וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ גַּם-כֵּן מִסְתִּיר פָּנָיו מִמֶּנּוּ, נִמְצָא הוּא אוֹחֵז אַחֲוֹר בְּאַחֲוֹר, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִסְתָּר מִמֶּנּוּ וְאָדָם חַי בְּלִעְדָיו יִתְבָּרֵךְ. וְלִכֵּן לֹא בְּחִנָּם שְׂאָדָם סוֹבֵל עַל עֲצָבָיו, אָדָם שָׂבוּר, וְאֵינוֹ מוֹצֵא

אֶת מְקוֹמוֹ. וְזוֹ הַגְּלוּת הַגְּדוֹלָה בְּיוֹתֵר, שְׁאָדָם אֵינוֹ מְרַגֵּישׁ אֶת הַבּוֹרָא יִתְבַּרְךָ שְׁמוֹ. וְלָכֵן אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹעֵב"ן, חֶלֶק א', סִימָן ז'), שְׁעַקֵּר הַגְּלוּת זֶה בַּקּוֹמָת חֶסְרוֹן אֲמוּנָה. כִּי אִם יֵשׁ לְאָדָם אֲמוּנָה, וְיודֵעַ וְעַד אֲשֶׁר דּוֹמָם, צוֹמַח, חַי, מְדַבֵּר, זֶה לְבוּשׁ לְגַבֵּי הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְכָל הַבְּרִיאָה הִיא לְבוּשׁ לְגַבֵּי אֲמִתּוֹת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, לֹא הָיָה שִׁיף שֶׁיְהִי אֶצְלוֹ אֵיזָה סִפֵּק סִפְקָא, וְהָיָה תָּמִיד בְּמַחֲזִין דְּגִדְלוּת, וְתָמִיד הָיָה מְסַתְּפֵל עַל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלֹא הָיָה שִׁיף אֶצְלוֹ לְגַמְרֵי כָּל הָעֲנִיָּן שֶׁל גְּלוּת, כִּי מַה זֶה גְּלוּת? כְּשֶׁהַמַּחֲזִין בְּקִטְנוּת, כְּשֶׁאָדָם מְסִכֵּן, שׁוֹכֵחַ מֵהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵיךְ שׁוֹכְחִים, בַּר מֵינָן, מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ? הֲלֹא מִי הוֹלֵךְ בָּךְ, מִי מִתְּבוֹנֵן בָּךְ, מִי נוֹשֵׂם בָּךְ, מִי שׁוֹמֵעַ בָּךְ, מִי חוֹשֵׁב בָּךְ, מִי מְדַבֵּר בָּךְ? רַק הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא! כִּי אֵין בְּלִעְדָּיו יִתְבַּרְךָ כָּלֵל, וּבְכָל תְּנוּעָה וּתְנוּעָה שָׁם אֲלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְלֹא שִׁיף שְׁאָדָם כֵּן רוֹצֵה אוֹ לֹא רוֹצֵה — זוֹ הַמְּצִיאֹת, כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה זֶה לְבוּשׁ לְגַבֵּי אֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְלָמָּה אָדָם שָׁבוּר וְרָצוּץ וּמְתַבְּלָבֵל מְכַל רִיק וּפּוֹחַז וּמָאן דְּהוּא? כִּי מְסִכֵּן, מִדַּת הַיְרָאָה מְתַלַּבֶּשֶׁת בְּדַבָּרִים כְּאֵלוֹ שְׁמִפְחַד מֵהֶם. אַחַד חוֹשֵׁשׁ מִמִּישָׁהוּ, מִיְהוּ

בְּכָל־? ! הֶלְבִּישׁ עֲצָמוֹ בְּלְבוּשׁ שֶׁל פְּלוֹנִי אוֹ
 אֱלֵמוֹנִי וּבְמַדִּים, אִזּוֹ אָדָם מִפֶּחַד מְפִיסַת בַּד,
 מְפִדִים. אֶחָד מִפֶּחַד מִחֲתוּל, מִפְּלָב, מֵאַרְיֵה, מִדָּב,
 מִנְּמֵר, מִחֵיוֹת רָעוֹת, אֶחָד מִפֶּחַד מֵהַזּוּלָּת, וְיִמָּה זֶה
 צָרִיף לְהִיּוֹת שְׁאָדָם מִפֶּחַד? אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל
 (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן טו), אֵינן זֹאת אֶלָּא מִדַּת
 הַיְרָאָה הַתְּלַבְּשָׁה בַדְּבָר הַזֶּה שְׁיִפְחִיד אוֹתוֹ, אֲזִי
 נִפְל בְּמַחֲזִין דְּקִטְנוּת, עַד שֶׁכָּל דְּבָר פְּעוּט מִפֶּחַד
 אוֹתוֹ. וְאָדָם צָרִיף לְצַאת מִקִּטְנוּת לְגְדֵלוּת. וְזוֹ
 הִיְתָה גְלוּת מְצָרִים, שְׁעַם יִשְׂרָאֵל פִּחְדוֹ מֵהַמְצָרִים,
 עַד כְּדֵי כָף, שְׁחֲכָמִינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים (תָּנָא דְּבֵי
 אֱלֵיָהוּ רַבָּה ז'): אֵינן לָךְ אִמָּה בְּעוֹלָם שְׁהִיְתָה שְׁטוּפָה
 בְּדַבָּרִים מְכַעְרִים וְחֲשׂוּדִים בְּכִשְׁפִים וּבְזָמָה וּבְכָל
 מַעֲשִׂים רָעִים, אֶלָּא הַמְצָרִים בְּלָבָד, וּלְבִסוּף
 מִפֶּחַדִים מֵהַמְצָרִים! חֲכָמִינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים
 (תּוֹרַת פְּנִינִים אַחֲרֵי יח): מִגִּיד הַפְּתוּב שְׁמַעֲשִׂיהֶם שֶׁל
 מְצָרִים מְקַלְקְלִים מְכָל הָעַמִּים; אָדָם שְׁאוּכַל
 טְרַפּוֹת וּנְבִלוֹת, בְּשֵׁר הַחֲזִיר, הַשֶּׁפֶן וְהַגָּמֶל, אָדָם
 שְׁמַחֲלֵל שַׁבָּת, אָדָם שְׁאִינוּ מְנִיחַ תְּפִלִּין, אָדָם
 שֶׁהוּא רָחוֹק מִתּוֹרָה וּמִקִּיּוּם הַמְצָוֹת, מַה הוּא?
 סֶתֶם חֲזָה בְּדַמוֹת אָדָם, כְּמוֹ שֶׁגָּלָה לָנוּ רַבֵּנוּ ז"ל
 (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ז'): מִי שְׁאִינוּ מְכִיר אֶת

גְּדֵלַת שׁוֹכְבֵי"ם

רכה

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא חָיָה בְּדַמוֹת אָדָם, וְלָמָּה
לָךְ לִפְחַד מַחֲיָה? ! מֵאִיזָה קָל, פּוֹחֵז וְרִיק? ! הֲלֹא
אֵינוֹ יָכוֹל לַעֲשׂוֹתָךְ דָּבָר ! אַתָּה מִפְּחַד מְפִיסֵת בַּד,
מִמַּדִּים, אַתָּה מִפְּחַד מֵאִיזוֹ חֲיָה, מֵהֵיכֵן זֶה נוֹבֵעַ?
מִפְּגַם הַבְּרִית, שֶׁנִּפְלְתָ עַל-יְדֵי-זֶה בְּמַחֲזֵן דְּקִטְנוֹת,
וְכָל דָּבָר קָטָן מִפְּחִיד אוֹתָךְ וְשׁוֹבֵר אוֹתָךְ, וְזוֹ
הַגְּלוּת שֶׁעָבְרָה עַל עַם יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם. וְאוֹמְרִים
חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (וַיִּקְרָא רַבָּה, פְּרָשָׁה יג, סִימָן ד'): כָּל
הַגְּלוּיֹת נִקְרְאוֹת עַל שֵׁם מִצְרַיִם, עַל שֵׁם שֶׁהָיוּ
מִצְרַיִם לְיִשְׂרָאֵל; כָּל הַגְּלוּיֹת נִקְרְאוֹת גְּלוּת
מִצְרַיִם, מִצְרַיִם, אֱלוֹהֵי תְבוּת שֶׁמִּצְטָרְפוֹת יַחַד
לְתַבָּה אַחַת: מִצְרַיִם. הַמַּחֲזֵן הֵם יָם, כְּמִים שֶׁאֵין
לָהֶם סוּף, יָם הַחֲכָמָה, מִחַ הָאָדָם צָרִיךְ לְהִיּוֹת
כָּל-כֶּף דָּבוּק בְּהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַד שֶׁיִּהְיֶה בְּטֵל
וּמִבְטָל לְאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, שְׁזָה שֵׁם הַנְּיָ"ה,
הָיָה, הֵנָּה וַיִּהְיֶה, לְהִיּוֹת בְּטֵל לְגַמְרֵי לְאֵין סוּף
בְּרוּךְ הוּא, לֵידַע שֶׁאֵין מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵי הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא כָּלֵל, וְלְהִיּוֹת בְּטֵל בְּכָל עֲצָמִיוֹתוֹ אֱלִיו
יִתְבָּרַךְ, אֵין אֲצִלוֹ עָבֵר, אֵין אֲצִלוֹ הֵנָּה, אֵין אֲצִלוֹ
עֲתִיד, הוּא בְּטֵל וּמִבְטָל אֶל הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא,
זֶה נִקְרָא שֵׁם הַנְּיָ"ה, גְּלוּי אֱלֻקוֹת, הָיָה, הֵנָּה
וַיִּהְיֶה, לֹא שִׁיף אֲצִלוֹ בְּכָלֵל עֲנִיָן שֶׁל טָבַע, מְקַרָּה

וּמְזֵל, וְיִוְדַע שֶׁהַכֹּל זֶה אֱלֻקוֹת, הוּא בָטֵל רַק לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֵינוֹ מִפְּחַד מֵאֶף אֶחָד, זֶה נִקְרָא מַחֲזִין דְּגִדְלוֹת, כְּשֶׁאָדָם זוֹכֶה לְהַגִּיעַ לְמַחֲזִין כְּאֵלוֹ, אִזּוֹ מְרַגֵּישׁ נֵעַם אֱלֹקֵי, נֵעַם הָעֲלִיוֹן נִשְׁפָּע עָלָיו. אֲבָל לָזֶה אֵי אֶפְשָׁר לְזַכּוֹת, אֲלֵא עַל-יְדֵי תַקוּן הַבְּרִית, תַקוּן הַמַּחֲזִין. וְלְדַאֲבוּנָנוּ הַרַב, כְּשֶׁאָדָם פָּגוּם בַּפְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, שְׁזָהוּ הַחֲטָא הַחֲמוּר בְּיוֹתֵר, שְׁמוֹצִיא טַפּוֹת לְבִטְלָה, וְגוֹרֵם, רַחֲמָנָא לְצַלָן, שְׂיִתְרַבּוּ שְׂדִים וְרוּחוֹת וּמִתְלַבְּשִׁים בְּבְנֵי-אָדָם, שֶׁהֵם עוֹשִׂים לוֹ צָרוֹת, זֶה נִקְרָא שֵׁם אֱלֹקֵי"ם, שְׁעוֹלָה גִימְטְרִיָה הַטֵּב"ע. אֱלֹקִים — לְשׁוֹן רַבִּים — הַטֵּבַע, שְׁאָדָם חוֹשֵׁב שֶׁיֵּשׁ מִקְרָה וּמְזֵל, וְהֵנָּה יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת לוֹ רַע, יְכוּלִים לְהַצִּיק לוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה הוּא נִכְנָס בְּמַחֲזִין דְּקִטְנוּת, עַד שֶׁנִּדְמָה לוֹ שְׁזָהוּ סוּף הָעוֹלָם, וְאֵין לוֹ חַיִּים, וְהוּא תָמִיד בְּדַאֲגָה וּפְחַד. וְאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (סֵפֶר-הַמֵּדוֹת, אוֹת פַּחַד, סִימָן ד'): עַל-יְדֵי דַאֲגָה וּפְחַד, נַעֲשֶׂה הַלֵּב אָטוּם. לְבוֹ סָתוּם, וְאֵינוֹ מְרַגֵּישׁ אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאִזּוֹ הוּא מִפְּחַד מֵהַצֵּל שְׁלוֹ, עַד כְּדֵי כָךְ שֶׁאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (סֵפֶר-הַמֵּדוֹת, אוֹת פַּחַד, סִימָן לֵג): מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ פַּחַד, סִימָן שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הִסְתִּיר פָּנִים מִמֶּנּוּ. לָמָּה אָדָם מִפְּחַד

מְכַל אֶחָד, מִיְהוּ לְגַמְרֵי? טַפָּה סְרוּחָה, מִמָּנוּ צָרִיךְ לַחֲשֹׁשׁ?! מַה הוּא יְכוּל לַעֲשׂוֹת לוֹ?! אֵין זֹאת אֶלָּא שְׂאָדָם חוּטָא, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, בַּחֲטָא הַמְגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זָרַע לְבַטְלָה, וְזֶה מְכַנֵּס אוֹתוֹ, רַחֲמָנָא לְצֻלָּן, לְפַחְדִים גְּדוּלִים, שְׂמַפְחֵד מְכַל פְּרָחַח בַּעַל מָדִים, חוֹשֵׁשׁ מַחֲיוֹת טוֹרְפוֹת, מִתְיָרָא מְרוּחוֹת וְשָׂדִים. אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (סְפָר־הַמִּדּוֹת, אוֹת נְאוּף, סִימָן כו): עַל־יְדֵי הוֹצָאת זָרַע לְבַטְלָה, בּוֹרָא קְלָפוֹת הַמְתַּלְבְּשִׁים בְּבְנֵי־אָדָם, וּמִתְנַגְּדִים עָלָיו וְעוֹשִׂים לוֹ יְסוּרִים. וְלָכֵן דִּיקָא בֵימֵי שׁוֹבְבֵי"ם, זוּ הַגְּדֵלָה שֶׁנִּתְּנוּ לָנוּ — "גְּדֵלַת שׁוֹבְבֵי"ם", לְתַקֵּן כָּל אֲשֶׁר חָטְאנוּ בַּפְּגָמֵי הַבְּרִית — הוֹצָאת זָרַע לְבַטְלָה. וְלָכֵן לֹא בְּחִנָּם שְׁעוּבָר עָלֵינוּ עֲתָה מַה שְׁעוּבָר, כִּי בְיָמֵים אֵלּוּ קוֹרְאִים אֶת הַפְּרָשִׁיּוֹת שֶׁבֵּהֶן מְסַפֵּר מַה עָבַר עַל עַם יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם (שְׁמוֹת א, ח): "וַיִּקְּם מֶלֶךְ חָדָשׁ עַל מִצְרַיִם, אֲשֶׁר לֹא יָדַע אֶת יוֹסֵף", קָמִים רָאשֵׁי עַרְב־רַב, וּכְמוֹ שְׂפָתוֹב בַּזְהָר (פְּנִיחָס קכו): "הִיְתָה צָרִיחָ לְרֹאשׁ", אֵלּוּ הֵם רִשְׁעֵי עַרְב־רַב, שֶׁהֵם הַמְּנַהֲיָגִים, וְעוֹמְדִים בְּרֹאשׁ הַנְּהַגְתּוֹת יִשְׂרָאֵל, אֲבָל הֵם בְּעֵצָמָם פְּגוּמִים לְגַמְרֵי, וְעוֹשִׂים צָחוּק מִצְדִּיקִים, אֲשֶׁר אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (סְפָר־הַמִּדּוֹת, אוֹת מְרִיבָה, סִימָן כ'), הַנוֹאֲפִים הֵם

לָרַב בְּעֵלֵי מְרִיבָה לְצַדִּיקִים, אִם רוֹאִים אֶחָד חוֹלֵק
 עַל הַצַּדִּיקִים סִימָן שֶׁהוּא נוֹאֵף, וּפְהוּ מְדַבֵּר אֶפְלוּ
 מֵאָדָם שֶׁשׁוֹמֵר שִׁבְתוֹ, מִנִּיחַ תְּפִלִּין, וְלוֹמֵד
 וּמִתְפַּלֵּל, אֲבָל אִם חוֹלֵק עַל הַצַּדִּיק, שֶׁהוּא בְּחִינַת
 יוֹסֵף הַצַּדִּיק הַאֲמֵת, שֶׁקְדוּשׁ בְּקִדְשׁת הַיְסוּד, סִימָן
 שֶׁהוּא נוֹאֵף. וְלִכֵּן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים
 (תְּעֻנִית ז:): כָּל כָּל אָדָם שֶׁיֵּשׁ לוֹ עֲזוֹת פָּנִים, סוֹף
 שֶׁנִּכְשַׁל בְּעֵבְרָה, וּבִידוּעַ שֶׁעָבַר עֵבְרָה; וְלִכֵּן
 בְּמִצְרַיִם קָם מֶלֶךְ חָדָשׁ, אֲשֶׁר לֹא יָדַע אֶת יוֹסֵף,
 וְלֹא רָצָה לְהַפִּיר אֶת הַצַּדִּיק. "וַיֹּאמֶר הִנֵּה עִם בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל רַב וְעָצוּם מִמֶּנּוּ", רוֹאֵה אֶת עַם יִשְׂרָאֵל
 כְּסִפְנָה, הֵם מְסֻכָּנִים, וּבְמָה? הֵם הוֹלְכִים לְגִלוֹת
 אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמַגְלִים אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ. מִזֶּה
 פֶּרַעַה מִפְּחָד מְאֹד מְאֹד. כִּי פֶרַע"ה — שְׁתֵּי
 תְבוֹת: פֶּה-רַע, תָּמִיד מְדַבֵּר רַק רַע, אֵלּוּ רְשָׁעֵי
 הָעָרְב־רַב, שֶׁלְקָחוּ אֶת הַמְּשָׁלָה בְיָדָם, שֶׁזוֹ
 מְלָכוּת בְּלֹא תְּגָא, מְלָכוּת בְּלֹא כְּתוּר, מֶלֶךְ בְּלֵי עַם,
 אֲלֹא הִתְלַכְדוּ סְבִיבוֹ כַּמָּה רִיקִים וּפּוֹחֲזִים. וְהוּא
 חוֹשֵׁשׁ שִׁיוֹם אֶחָד יִתְגַּבְּרוּ וַיִּכְנִיעוּ אֶת כָּל הַקְּלָפוֹת
 וְהוּא יִתְבַּטֵּל. וְלִכֵּן אָמַר: "הִבָּה נִתְחַכְמָה לוֹ פֶּן
 יִרְבֶּה וְגו' וְעָלָה מִן הָאָרֶץ" (שְׁמוֹת א), זֶה הַפְּחָד
 שֶׁל הַמִּצְרַיִם, זֶהוּ פְחָד שֶׁל הַמִּזְדִּיקִים. וְלִכֵּן בְּשָׁעָה

גְּדֵלַת שׁוֹבְבֵי"ם

רכט

שְׁעוֹבְרִים עָלֵינוּ צָרוֹת וְיִסּוּרִים, עָלֵינוּ לְפִשְׁפֹּשׁ
בְּמַעֲשֵׂינוּ, מֵהַ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רוֹצֵה מֵאֲתָנוּ.
וְהֵנָּה נָתַן לָנוּ אֶת "גְּדֵלַת שׁוֹבְבֵי"ם", בְּיָמִים אֵלּוּ
שֶׁיְכוּלִים לְתַקֵּן אֶת הַחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת
זֶרַע לְבִטְלָה, שְׁחָטָנוּ כָּלְנוּ בְּזָה, אֲבָל צְרִיכִים
לִידַע, שְׂאִין יֵאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק
ב', סִימָן עח), וְיְכוּלִים הַכֵּל לְתַקֵּן, וְלֹא צְרִיכִים
לְפַחַד, כִּי הָעֶקֶר הוּא הָאֲמוּנָה. וְלָכֵן אָמַר רַבְּנוּ
ז"ל (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת אֲמוּנָה, סִימָן לג): עַל-יְדֵי אֲמוּנָה
הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִסְלַח לָךְ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֶיךָ.
כְּשֶׁאָדָם מִתְחַזֵּק בְּאֲמוּנָה — הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
מוֹחֵל לוֹ. אֲבָל עַד שְׁזוֹכִים לְצֵאת מִמְּצָרִים וּלְהַגִּיעַ
לְגְדֵלוֹת הַמְּחִיץ, עוֹבְרִים מְרִירוֹת גְּדוֹלָה מְאֹד, כִּי
פָּרַע"ה — פְּהַר־רַע, שְׁעוֹמֵד וּמְדַבֵּר כָּל דָּבָר אֲסוּר
נֶגְדַת הַצַּדִּיק, הוּא מְכַנֵּס אֶת הָעַם בְּקִטְנוֹת,
וְיִשְׁימוּ עָלָיו שָׂרֵי מַסִּים לְמַעַן עֲנוֹתוֹ בְּסִבְלוֹתָיו",
הוּא מְנִיחַ לְאָדָם לְשַׁלֵּם מַסִּים — שֶׁהֵן שְׂתֵי
תְּבוֹת: מִי ס"מ. כְּשֶׁאָדָם יוֹדַע שֶׁהַכֵּל דְּמִיּוֹן, וְזֶהוּ
רַק כְּמוֹ עֲנָן אֲבָק שְׂרוּצִים לְתַפְסוּ בְּיַד וְנִעְלָם,
כְּשֶׁמְאִיר שֶׁמֶשׁ, אוֹר גְּדוֹל מְאֹד, אֵז רוֹאִים עֲמוּד
מִהָאָרֶץ עַד הַשָּׁמַיִם, וְרוּצִים לְתַפְסוּ אֶךְ זֶהוּ כְּלוּם,
כִּלְיָה עִם הָרוּחַ! כִּךָ הַקְּלָפוֹת, הַסְּטָרָא אַחֲרָא

וְהַסֵּמָ"ךְ-מ"ם. כָּתוּב (תְּהִלִּים פד, יב): "שֶׁמֶשׁ וּמָגֵן
 הַיְיָ"ה אֱלֹקִים", שֶׁמֶשׁ זֶה אֹר גְּדוֹל מְאֹד, אֹמֵר
 רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן א') גְּלוּי
 אֱלֹקוֹת בְּתַכְלִית הַמְּדַרְגָּה הָעֲלִיּוֹנָה, אֲשֶׁר אֵין
 מְדַרְגָּה גְּדוֹלָה מִגְּלוּי אֱלֹקוֹת, שְׁאָדָם בָּטֵל וּמִבְטָל
 אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁזֵהוּ אֹר הַשֶּׁמֶשׁ, אֲבָל אֵי
 אֶפְשָׁר לְתַפְסוֹ, וְצָרִיכִים מָגֵן, וּמֵהוּ? טָבֵעַ, שֶׁהַכֹּל
 מְלַבֵּשׁ בְּטָבֵעַ. רוֹאִים אֲנָשִׁים עִם מַדִּים, חַיּוֹת
 טוֹרְפוֹת, אֲנָשִׁים שׁוֹנְאִים, בְּעֲלֵי מַחְלָקָת, מְפַחְדִּים
 מֵהֶם, זֶה שֶׁמֶשׁ וּמָגֵן. כָּמוֹ שֶׁהַשֶּׁמֶשׁ יֵשׁ לוֹ מָגֵן,
 כֵּן הַיְיָ"ה אֱלֹקִים, גְּלוּי אֱלֹקוֹת צָרִיךְ לְהִיּוֹת מְלַבֵּשׁ
 עִם הַטָּבֵעַ. אִם אָדָם מְחַבֵּר יַחַד הַיְיָ"ה אֱלֹקִים, אִז
 נִתְבַּטֵּל תַּכְּף-וּמִיד הַמַּסִּים, שְׁזֵה נוֹטְרִיקוֹן: מִי
 ס"מ, לֹא יוֹעִיל לְסֵמָ"ךְ-מ"ם כָּלֵל. וְכִפִּי שֶׁהִיא
 בְּמִצְרַיִם, שֶׁנֶּאֱמַר שָׁם: "וְכֹאֲשֶׁר יַעֲנֶה אוֹתוֹ — כֵּן
 יִרְבֶּה וְכֵן יִפְרֹץ", אֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מְדַרְשׁ
 אַגְדָּה): אַתֶּם אֹמְרִים "פֶּן יִרְבֶּה", וְרוּחַ-הַקֹּדֶשׁ
 אֹמֶרֶת "כֵּן יִרְבֶּה". "וַיִּקְוֹצוּ מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל",
 אֹמֵר רַש"י, שֶׁקְּצוּ בְּחִיּיָהֶם, וְלֹא רָצוּ לְסַבֵּל יוֹתֵר
 יְהוּדִים. וְלָכֵן: "וַיַּעֲבִידוּ מִצְרַיִם אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 בְּפָרֶךְ". קִדָּם בָּאוּ בְּפֶה-רַךְ, אֹמְרִים חֲכָמֵינוּ
 הַקְּדוֹשִׁים, וְאַחַר-כֵּן רָאוּ שֶׁלֹּא יְכוּלִים לְהַצְלִיחַ

בְּפֶה־רַךְ, כִּי הִסְמִיךְ מ"ם מִשְׁתַּדֵּל לָבוֹא בַּתְּחִלָּה
 בְּשִׁפְהַ חֲלֻקְלָקָה: "אֲנִי רוֹצֵה שְׁלוֹם, אֲנִי רַק רוֹצֵה
 לְהִתְחַבֵּר עִמָּכֶם יַחַד, אֲנִי אוֹהֵב אֶתְכֶם וְחֹפֵץ
 בְּטוֹבַתְכֶם, וְמָה אֲנִי יְכוֹל לַעֲזֹר לָכֶם" וְכוּ' וְכוּ'.
 וְכִשְׁעַם יִשְׂרָאֵל רוֹאִים שָׁזָה ס"מ, שָׁזָהוּ טָמֵא
 מִטָּמֵא, וְהֵם בְּדָלִים מִמֶּנּוּ, אָז הוּא בָּא בְּפִרְךָ,
 וְחוֹשֵׁב שִׁיפְחִיד עִם רוֹדִים וְכוּ', שֶׁהֵם אֲנָשִׁים כְּכֹל
 הַבְּרִיּוֹת, אֵלָּא מָה? הַלְּבִישׁוּ עֲצָמָם בְּמַדִּים. וְאִם־
 כֵּן מָה יֵשׁ לְפַחַד מִחֲתִיכַת בַּד? ! אוֹ רוֹאִים אֲנָשִׁים
 פְּרָאִיִּים, שֶׁהֵם כְּחִיּוֹת טוֹרְפוֹת, כִּי מִי שֶׁאֵינֶן לוֹ
 אֲמוּנָה, מִסִּכָּן, הוּא כְּחִיָּה טוֹרְפֶת, וְאֶפְלוּ שִׁילְמֵד
 תּוֹרָה וְיִתְפַּלֵּל וְיִקְרֵא מִצְּוֹת, אֲבָל אִם אֵינוֹ מִכִּיר
 אֶת הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וְאֵינוֹ מְדַבֵּר אֵלָיו, אוֹמֵר
 רַבְּנוּ ז"ל (לְקוֹוִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ס') הוּא יִשָּׁן,
 הוּא בְּמַחֲזִין דְּקִטְנוּת, וְאִז שִׁיךְ "וַיִּמְרָרוּ אֶת חַיֵּיהֶם
 בְּעַבְדָּה קָשָׁה וּבְחֹמֶר וּבְלִבְנִים, וּבְכָל עֲבָדָה
 בְּשׂוֹדָה, בְּכָל עֲבָדָה אֲשֶׁר עָבְדוּ בָּהֶם בְּפִרְךָ". וְזֶה
 מָה שֶׁעָבַר עַל עַם יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם, עַד שֶׁבָּא מֹשֶׁה
 רַבְּנוּ, שֶׁנּוֹלַד עִם טוֹב. כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוֹת ב, ב):
 "וַתֵּלֶד בֵּן, וַתִּרְא אֹתוֹ כִּי טוֹב הוּא", אוֹמְרִים
 חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (סוֹטָה יב.): טוֹבָיָה שְׁמוֹ. הַצְּדִיק
 הַיָּמֵת הוּא עֲצָם הַטוֹב, וּמַדּוּעַ? כִּי הוּא מְגַלֵּה אֶת

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְלִכְּן כָּתוּב (יִשְׁעִיָּה ג, י): "אָמְרוּ צַדִּיק כִּי טוֹב". הַצַּדִּיק רוֹצֵה רַק אֶת הַטוֹב מִמֶּךָ. וְלִכְּן אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ז'), שְׂצַרִּיקִים לְשִׁמְעַ בְּעֵצַת הַצַּדִּיקִים, שְׁוֵה עֲצָה מֵעוֹלָם הָבֵא, שְׁנוֹתָן עֲצָה מֵהַטוֹב בְּעוֹלָם הָבֵא, וּמַחֲבֵר לָךְ בֵּין הַיְי"ה וּבֵין אֱלֹקִים, שֶׁתִּצְעַק הַיְי"ה הוּא אֱלֹקִים. כִּי הַטָּבֵע הוּא גַם-כֵּן הַשְּׂגָחָה, כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן יז), שְׂאִין הַפֶּרֶשׁ בֵּין הַטָּבֵע לְהַשְּׂגָחָה, וְזֶה הַצַּדִּיק שֶׁהוּא כָּלוּ טוֹב. וְלִכְּן הוּא מְגַלֵּה רַק אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנִקְרָא 'טוֹב', וְכִמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים קמ"ה): "טוֹב הַיְי"ה לְכָל, וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו", וּמְגַלֵּה אֶת הַתּוֹרָה שְׁנִקְרָאת 'טוֹב', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (מִשְׁלֵי ד, ב): "כִּי לָקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם תּוֹרָתִי אֵל תַּעֲזוּבוּ". זֶה הַצַּדִּיק, שֶׁהוּא טוֹב, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יִשְׁעִיָּה ג, י): "אָמְרוּ צַדִּיק כִּי טוֹב", וְרוֹצֵה רַק אֶת הַטוֹב שֶׁל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְרוֹצֵה לְקַרְבָּם אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. כִּי לְהִפּוֹךְ — מִי שֶׁפָּגַם בְּבְרִית, הוּא אִישׁ רַע וּבְלִיעֵל. וְלִכְּן עַל הַחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זָרַע לְבַטָּלָה נֶאֱמַר (בְּרֵאשִׁית לח, ז): "וַיְהִי עַר... רַע בְּעֵינֵי הַיְי"ה", שֶׁהוּא אִישׁ רַע וּבְלִיעֵל, כִּי מִי שֶׁחָטָא בַּחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה, הוּא

אִישׁ רַע מְעַלְלִים, וְרוֹצֵה רַק אֶת הָרַע שֶׁל הַזּוֹלָת. וְדָבָר זֶה יְכוּלִים לְרַאוֹת בְּחוּשׁ, אָדָם לֹא יַעֲשֶׂה רְשָׁעוֹת לְזוֹלָתוֹ, אִם הוּא נִמְצָא בְּגִדְלוֹת הַמַּחֲזִין, שְׂמֵכִיר אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְכָכָל שֶׁהוּא לוֹמֵד יוֹתֵר תּוֹרָה, שֶׁנִּקְרָאת 'טוֹב', כָּכָל שֶׁנִּדְבָק בְּהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁנִּקְרָא 'טוֹב', כָּכָל שֶׁמִּקְרָב אֶל הַצְּדִיק שֶׁנִּקְרָא 'טוֹב', גַּם הוּא נַעֲשֶׂה טוֹב, כִּי כָל הַבְּרִיאָה נִבְרָאָה רַק בְּטוֹב. יֵשׁ שֵׁם קְדוּשׁ וְנוֹרָא, שֶׁהַשֵּׁם הַזֶּה הוּא הַגּוֹשְׁפֵינְקָא וְהַחוֹתֶמֶת עַל הַבְּרִיאָה: אַהו"ה, זֶה שֵׁם קְדוּשׁ וְנוֹרָא שֶׁמְצִיל אֶת הָאָדָם מִכָּל הַמְּשַׁחֲתִים. וְיוֹצֵא מִהַפְּסוּק (בְּרֵאשִׁית א): "אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ". וְזֶה גִימְטְרִיָּה טו"ב. אִם אָדָם הוּא אִישׁ טוֹב, וְהוֹלֵךְ לוֹ בְּחַיִּים לְאַהֲבָה אֶת כָּל יְהוּדֵי וְלַעֲזוֹר לְכָל אֶחָד, וְלַעֲשׂוֹת טוֹב לְכָל אֶחָד, סִימָן שֶׁזָּכָה כְּבָר לְמַחֲזִין דְּגִדְלוֹת וְאִינוֹ מִפְּחָד מְשׁוּם דְּבָר וּמְשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי אֶצְלוֹ מִחֲבַר הַוַי"ה אֱלֹקִים, וְאִין הַפְּרֵשׁ אֶצְלוֹ בֵּין טַבַּע לְהַשְׁגָּחָה, כִּי יוֹדֵעַ שֶׁגַּם הַטַּבַּע זֶה הַשְׁגָּחָה, וְגַם אֵלּוֹ שֶׁמְצַעְרִים אוֹתוֹ, זֶה גַּם-כֵּן מִהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְחוֹזֵר בְּתַשׁוּבָה וּמַחֲזִיר יְהוּדִים בְּתַשׁוּבָה. זֶה הַתְּקוּן עַל הַחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זָרַע לְבַטְלָה.

וְלָכֵן הַיָּמִים הֵלְלוּ "גְּדֻלַת שׁוֹכְבֵי"ם" גְּדוּלִים
כָּל-כָּף, שְׁעָלֵינוּ לַעֲסֹק רַק בְּזֶה. לַעֲקֹר מֵאֲתָנוּ אֶת
הָרַע, לְרֹאוֹת אֶל מַה מְסֻגָּלִים הָרָשָׁעִים הָאֲרוּרִים,
הַנוֹאֲפִים כְּכִלְבִּים — לְהִזִּיק וּלְצַעַר אֶת נַשְׁמוֹת
יִשְׂרָאֵל, רָשָׁעֵי הָעֶרְב-רַב, רָשָׁעִים אֲרוּרִים, אֵף
אֶחָד לֹא נָתַן לָהֶם אֶת הַגְּדֻלָּה, אֶלָּא לְקַחוּהָ
בְּעֶצְמָם. וְאוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א',
סִימָן ע'), שֶׁהַצַּדִּיק יֵשׁ לוֹ כַּח הַמּוֹשֵׁךְ לְהַמְשִׁיךְ אֶת
כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבִאֲמַת
לָמָּה אֵינוּ מִמְשִׁיךְ אוֹתָם אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ? כִּי יֵשׁ נִגְדוּ
כַּח הַמְּכָרִיחַ, שֶׁמְכָרִיחַ אֲנָשִׁים שְׂיִלְכוּ מִמֶּנּוּ,
וּמְדַבְּרִים עָלָיו כָּל דְּבַר אָסוּר, וְכִפִּי שֶׁהִיָּה אֶצֶל
דָּוִד הַמֶּלֶךְ, שֶׁיָּשְׁבוּ לִיְצָנִים, וְעָשׂוּ לִיְצָנוֹת מִמֶּנּוּ,
וְדַבְּרוּ עָלָיו כָּל מִינֵי שֶׁקֶר, וְהֶעֱלִילוּ עָלָיו עֲלִילוֹת
שְׂוֹא וְשֶׁקֶר, וְטַבְּעַן שֶׁמִּתְקַבְּלוֹת עַל לֵב הַבְּרִיּוֹת.
וְדוּד הַמֶּלֶךְ מִתְלוֹנֵן וְאוֹמֵר (תְּהִלִּים סט, יג): "יִשְׁיַחֲוּ
בִי יֹשְׁבֵי שַׁעַר", מִי מְדַבֵּר עַל הַצַּדִּיק? אֵלּוּ
הַלִּיְצָנִים, שֶׁיּוֹשְׁבִים בַּשַּׁעַר וְשׁוֹתִים שֶׁכָּר. "וְאֲנִי
הָיִיתִי חֹרְפָה לָהֶם, יִרְאוּנִי יִנִּיעוּ רֵאשִׁים", וְדוּד
הַמֶּלֶךְ לֹא הִתְפַּעֵל וְאָמַר: "הֲוִי"ה לִי לֹא אֵירָא מַה
יַעֲשֶׂה לִי אָדָם" וְגו'. וְאֵלּוּ הַיָּמִים הֵלְלוּ — "יָמֵי
שׁוֹכְבֵי"ם", שְׁעָלֵינוּ לְהַחֲדִיר בָּהֶם אֶת הַדַּעַת שֶׁל

הַצַּדִּיק הָאֵמֶת, שְׁמַחְדִּיר בָּנוּ אֶת הַדַּעַת הָאֵמֶת,
 שֵׁשׁ רַק הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלֹא לְהַתְפַּעַל מִשׁוּם
 בְּרָיָה, וְעֵלֵינוּ לְצִיַּת אֶת הַצַּדִּיק וְלְהַחְדִּיר בָּנוּ
 אֲמוּנָה, וְכֵן לְהַחְדִּיר דַּעַת זֹאת בְּאַחֲרִים, כִּי כָּף
 אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (זֶהר תְּרוּמָה קכח): זִכְאָה
 מָאן דְּאֶחִיד בְּיָדֵיהּ דְּחִיבָא, אֲשֶׁרִי מִי שְׁמַחְזִיק
 בְּיָדֵי הַחֲיָבִים לְהַשִּׁיבָם בְּתִשׁוּבָה; וְזוֹ צְרִיכָה
 לְהִיּוֹת כָּל עֲבוֹדָתָנוּ בְּיָמֵים אֵלֵינוּ "גְּדֻלַת שׁוֹבְבֵי"ם"
 — לְהַחְזִיר בְּנֵי-אָדָם בְּתִשׁוּבָה. וְלָכֵן אוֹמֵר רַבֵּנוּ
 ז"ל (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת גְּאוּף, סִימָן מא): תְּקוּן לְהוֹצֵאת
 זָרַע לְבִטְלָה, שֵׁשׁ-תִּדְּל לְהַחְזִיר בְּנֵי-אָדָם
 בְּתִשׁוּבָה; וְאִין תִּשׁוּבָה גְּדוּלָה מְזוּ, כִּי אֵיךְ יְכוּלִים
 לְתַקֵּן חֲטָא זֶה? עַל-יָדֵי שְׁמַחְדִּירִים בְּעֶצְמָם
 אֲמוּנָה, שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין
 וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין וּבְתוֹךְ כָּל עֲלָמִין, וְאִין לְפַחַד
 מִשׁוּם בְּרָיָה. כִּי מַה יֵּשׁ לִי לְאַבֵּד בְּזֶה הָעוֹלָם?!
 הֲלֹא אֶבְדְּתִי הַכֹּל, חֲטָאתִי לְפָנֵי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 מְלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים, שֶׁהוּא נֹצֵחַ, וְאֲנִי טָפָה
 סְרוּחָה, הַיּוֹם כָּאֵן וְלִמְחָר בְּקָבֵר, הַיּוֹם אֲנִי
 מְסֻתָּבֵב וְחוֹשֵׁב: מִי יוֹדֵעַ מִי אֲנִי! וְלִמְחָר אֲנִי
 בְּקָבֵר, וְנִשְׁמָתִי צְרִיכָה לְתַן דִּין וְחֶשְׁבוֹן לְהַקְדוּשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא. וְלָכֵן מַה יֵּשׁ לִי לְאַבֵּד בְּזֶה הָעוֹלָם?!

אם לא נחזור בתשובה שלמה אליו יתברך, ממי עלי לפחד? ! מאיזה ריק ופוחז, מחתיכת בד, מאילו חיות טורפות, כלבים נובחים. ולהגיע אל השכל ואל הדעת הזאת זוכים על-ידי תפלה והתבודדות, שאדם ירגיל עצמו לבוא אל הקדוש-ברוך-הוא, ולספר לו כל לבו. כי מה יש לו להפסיד בזה העולם? ! והולך ומגלה לכלם את הבורא יתברך, וזה תקון הברית. ואלו הן הפרשיות שקוראים בימים אלו, שפרעה — פה-רע השתלט עלינו, כאלו הוא כבר יודע מי רב אמת ומי לאו. שוטה שכמהו, חתיכת אדמה, הראש שלו צומח באדמה, והוא יודע מי חכם ומי לאו? ! ואמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן פג), שזה יצר הרע לומר: תלמיד חכם זה נאה, תלמיד חכם זה אינו נאה; ראש דלעת הצומח על האדמה, אתה מתערב מי רב אמת ומי לאו? ! בשעה שאתה אכלת שפנים, ופרצופך נראה כחזיר, אתה סף הכל גוי, כי מי שמחלל שבת, יש לו דין של גוי, כמו שפוסק הרמב"ם, (פרק ל' מהלכות שבת, הלכה טו), שמי שמחלל שבת, יש לו דין של גוי, ויינו יין גסך, ולא יועיל מאומה עד שישוב בתשובה, האם יהודי ילך להפגין נגד גוי,

וְלַצֶּעַק 'שֶׁבֶת'?! הֲלֹא הוּא סֵף הַכֹּל כְּכוֹשֵׁי,
 תְּאִילָנָדִי, שְׁנוּהַג כְּאֹת נִפְשׁוֹ. וְאִם-כֵּן זֶה גְלוּת
 מְצָרִים, שֶׁהַמַּחִין בְּקִטְנוּת, וְנִדְמָה כְּאִלוֹ יֵשׁ פֹּה
 אֵיזָה צַד עִם מִי לָרִיב וְלְהִתְנַכֵּחַ. לָךְ לִשְׁדָּה,
 וְתִרְאֶה שְׁצוּמַחַת דְּלַעַת וְתִרְיַב אֶתָּה, הֲאִם זֶה לֹא
 נִרְאֶה מְגַחֵךְ?! מַה כֵּן צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת? בָּא מִשֶּׁה
 רַבְּנוֹ, וְשָׁמַע אֶת הַסֶּבֶל שֶׁעַם יִשְׂרָאֵל סוֹבְלִים, וּבָא
 לְפָנָיו יְתִבְרַךְ וְצוּעֵק (שְׁמוֹת ה, כב): "לָמָּה הִרְעוֹתָ
 לְעַם הַזֶּה, לָמָּה זֶה שְׁלַחְתָּנִי?! " מִשֶּׁה רַבְּנוֹ אוֹהֵב
 יִשְׂרָאֵל הִזָּה (מְנַחוֹת סה:), וְלֹא יָכוֹל הִזָּה לְסִבֵּל
 צִעֲרָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל. וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים
 (מִדְּרַשׁ אֲגָדָה), שֶׁבִּקֵּשׁ אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לָמָּה
 עִם יִשְׂרָאֵל צְרִיכִים לְסִבֵּל אֶת הַסֶּבֶל הַזֶּה, וּמַתִּי
 יִפְסְקוּ הַצָּרוֹת וְהַיְסוּרִים, הַפְּחָדִים וְהַחֲשָׁשׁוֹת,
 שְׁחוֹשְׁשִׁים מִהַצִּיל שֶׁל עֲצָמָם, וְלֹא יָכוֹל הִזָּה לְסִבֵּל
 דָּבָר זֶה, כִּי כָּל-כֶּף כָּאֵב לוֹ; "וַיִּגְדֵּל מִשֶּׁה, וַיֵּצֵא
 לְאַחֲיוֹ, וַיֵּרָא אִישׁ מְצָרִי מִכָּה לְאַחֲיוֹ, וַיִּפֶּן כַּה וְכַה,
 וַיֵּרָא כִּי אֵין אִישׁ, וַיִּף אֶת הַמְצָרִי וַיִּטְמְנֵהוּ בַּחֹל";
 אִם רַק תִּפְּקֵה יְהוּדֵי אַחֵר, כְּבָר אֲרָאָה לָךְ מִי יוֹתֵר
 טוֹב. וְכַתּוּב בַּזֵּהָר: וַיִּפֶּן כ"ה וְכ"ה שָׁהִם "שָׁמַע
 יִשְׂרָאֵל הַיְי"ה אֶלְקֵינוּ הַיְי"ה אֶחָד", "בְּרוּךְ שֵׁם
 כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד", זֶה פְּעַמִּים כ"ה

אותיות, בכל יום ויום אנו אומרים קריאת שמע
 בבקר, שזכור כל היום על מלכותו יתברך, ובערב
 גם כן אומרים, שזכור כל הלילה על מלכותו
 יתברך. אומר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן
 יא), שזה יחודא עלאה ויחודא תתאה, שזה חבור
 בין הוי"ה לאלקים, "שמע ישראל" זה גלוי
 אלקות — יחודא עלאה, "ברוך שם כבוד" זה
 יחודא תתאה, לידע שאפלו במקומות המטנפים
 — יש הקדוש-ברוך-הוא. וזו צריכה להיות
 עבודתנו — להחזיר את אלו שנפלו במדור
 הקלפות מטה מטה, אומר רבנו ז"ל, בפרט אלו
 שחטאו בהוצאת זרע לבטלה, בנאוף, אשר אומר
 רבנו ז"ל: המוציא זרע לבטלה, פאלו הביא בנאו
 למלך; תתארו לעצמכם איזה חטא מגנה ועון
 חמור הוא זה!

בכך מה נעשה? איש מצרי מפה איש עברי
 מאחיו, אזי "ויפן כ"ה וכ"ה", שזה "שמע ישראל
 הוי"ה אלקינו", ו"ברוך שם כבוד מלכותו", שזה
 פעמים כ"ה אותיות, "וירא פי אין אי"ש", הינו
 כשיש אמונה, כבר אין שום אי"ש — ראשי
 תבות: אין שום י'אוש, "ויך את המצרי" —

נוֹתְנִים אֶת הַמַּכּוֹת לְמִצְרַיִם. "וַיִּטְמְנֶהוּ בַּחוּ"ל"
 — רָאשֵׁי תַבּוֹת: חֲזֹק וַיֵּאמֶן ל'בָּךְ. זֹאת מַגְלָה
 לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל. אָבֵל כּוֹאֵב לְמֹשֶׁה רַבְּנוּ מְאֹד, לָמָּה
 צָרִיךְ לְהִיּוֹת כָּךְ, שְׁעַם יִשְׂרָאֵל יִשְׁנָאוּ זֶה אֶת זֶה,
 וַיִּרְיבוּ אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וְאִזּוֹ יוֹצֵא שׁוֹב — "וַיֵּצֵא
 בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי, וְהִנֵּה שְׁנֵי אַנְשִׁים עֹבְרִים נֹצִים,
 וַיֹּאמְרוּ: רָשָׁע, לָמָּה תִּכָּה רֵעֶךָ"; וְהָיָה בְּמָקוֹם
 לְהִכְנִיעַ עֲצָמוֹ לְצַדִּיק, הוּא חָצוּף גָּדוֹל מְאֹד,
 מֵאַחַר שֶׁטָּמָא עֲצָמוֹ בְּמֵאֲכָלוֹת אֲסוּרִים, בְּטָרְפוֹת
 וּנְבִלוֹת, וּבָא אֶל גְּדָה וְכוּ', וְאִיךְ יִבִּין מֵהוּ צַדִּיק,
 מֵה זֶה גְּלוֹי אֱלֹקוֹת?! וְהִחְצוּף הַזֶּה, שְׁאוּמְרִים
 חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מְדַרְשׁ אַגְדָּה): כָּל מִי שֶׁמֵּעֵז פָּנִים
 בַּמֶּלֶךְ, כְּאִלוֹ מֵעֵז פָּנִים לְפָנָיו הַשְּׂכִינָה. וְכֵן אוּמְרִים
 (גִּטִּין סב.): מָאן מַלְכֵי רַבָּנָן. "וַיֹּאמְרוּ: מִי שֶׁמָּךְ
 לְאִישׁ שׁוֹר וְשׁוֹפֵט עָלֵינוּ?! וַיִּירָא מֹשֶׁה וַיֹּאמְרוּ:
 אֲכֵן נוֹדַע הַדְּבָר", עֲכָשׁוּ אָנִי יוֹדַע לָמָּה סוֹבְלִים
 עִם יִשְׂרָאֵל גְּלוֹת, כִּי יֵשׁ בֵּינֵיהֶם גְּנָבִים, רַמָּאִים,
 צְבוּעִים, שְׁעוֹשִׂים גְּנִבוֹת וְשִׁחִיתוֹת, וְכָל הָרָאשׁ
 שְׁלָהֶם תִּקְצִיבִים תִּקְצִיבִים, וְזוֹ הַמְּנַהֲיגוֹת שְׁלָהֶם
 — אִיךְ לְהוֹצִיא מֵעַם יִשְׂרָאֵל כְּסָפִים — אוֹי לָהֶם
 וְאוֹי לְנַפְשָׁם. וְלָכֵן בְּיָמֵם קְדוֹשִׁים אֱלוֹ, עָלֵינוּ
 לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה שְׁלָמָה עַל פְּגָם גְּנִבוֹת וּגְזֻלוֹת, אִם

יש בְּיָדֵינוּ כֶּסֶף שֶׁל גִּזְלָה, מִמּוֹן צְדָקָה שֶׁנִּטְלָנוּ —
 עָלֵינוּ לְהִשְׁיבוֹ, וְלֹא — נִשְׁלַם מְחִיר כְּבֵד בְּמַאֲד
 מְאֹד. וְהִנֵּה מִשָּׁה רַבֵּנוּ נוֹתֵן עֲשׂוֹר מִכּוֹת לְפִרְעָה
 וְלַמְצָרִים: דָּם, צְפֻרְדֵּעַ, כְּנִים, עָרֹב, דְּבָר, שְׁחִין,
 בָּרָד, אֲרָבָה, חֲשָׁף, מַכַּת בְּכוֹרוֹת; עֲשׂוֹר מִכּוֹת
 קִשׁוֹת מְאֹד, עַד שֶׁפִּרְעָה צוֹעֵק: נַעֲזֹב אֶתְכֶם, לָכוּ,
 לָכוּ, עֲזָבוּ אוֹתָנוּ וְכוּ'. וְעַם יִשְׂרָאֵל יוֹצְאִים מִמִּצְרָ-
 יִם, וּמִשָּׁה רַבֵּנוּ מְגַלֶּה לָהֶם אֵת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא. וְכָל זֹאת קוֹרְאִים בְּפִרְשֵׁיּוֹת אֱלֹהִים, בְּיָמִים אֱלֹהִים
 שֶׁל "גְּדֻלַּת שׁוֹבְבֵי"ם". הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְזַכֵּה
 אוֹתָנוּ לְצֵאת מִהַצָּרוֹת וְהַמְצָרִים, עַל-יְדֵי שְׁנֵי שְׁלִים
 זֶה עִם זֶה, וְאָנוּ עוֹבְרִים אֶת יַם סוּף, וְרוֹאִים אִיף
 סוּם וְרָכְבוֹ רָמָה בַּיָּם, שְׁזֵה הַסֵּמ"ךְ-מ"ם וְנִקְבָּא
 דִּילָהּ, לִילִי"ת, נוֹפְלִים בַּיָּם הַחֲכָמָה וּמִתְבַּטְּלִים
 לְגַמְרֵי; כִּי מִשָּׁה רַבֵּנוּ גָּלָה לָנוּ עַל הַיָּם אֵת
 הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּגִלּוּי רַב כְּזֶה, שְׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
 הַקְּדוֹשִׁים (מִדְּרַשׁ אַגְדָּה): עוֹלָלִים וְיוֹנְקִים שְׁמֵטוּ
 דִּדְיָהֶם מִפִּיָּהֶם, וְצָעֲקוּ: "זֶה אֵלֵי וְאֲנִיָּהוּ"; יְלָדִים
 קִטְנִים בְּפִעוּטוֹן, בְּתִלְמוּדֵי תוֹרָה וּבְבִתֵי סֵפֶר
 צוֹעֲקִים: "הִנֵּה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אָבָא, אָבָא
 תִּרְאֶה, הִנֵּה הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מִתְגַּלֶּה לְעֵינֵיהֶם גִּלּוּי
 אֱלֹקוֹת רַב וְנוֹרָא מְאֹד. וְאַחֲרֵי-כֵן שָׁרְנוּ שִׁירִים,

וְקִבְּלֵנוּ אֶת הַתּוֹרָה בְּהַר סִינַי; אִיזָה נַעַם שֶׁל
 פְּרָשִׁיּוֹת אָנוּ קוֹרְאִים בְּיָמֵים אֵלֵינוּ! וְלָכֵן דִּיקָא בְּהֵם
 יְכוּלִים לְתַקֵּן כָּל אֲשֶׁר שִׁחַתְנוּ בַּפְּגָם הַבְּרִית —
 הוֹצֵאת זָרַע לְבַטְלָהּ, שֶׁכָּל הַסֵּבֶל שֶׁאָנוּ סוֹבְבִים
 הוּא רַק מִפְּאֵת שְׁלֵא שִׁבְנוּ בַתְּשׁוּבָה. וְלָכֵן עָלִינוּ
 לְרֵאוֹת לְדַבֵּר רַק מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבְזֶה נִשְׂרָף
 אֶת כָּל הַקְּלָפוֹת. כִּי סוּף כָּל סוּף עָלִינוּ לְזָכֹר,
 שֶׁכָּלָנוּ עִם יִשְׂרָאֵל, יִשְׁבְּנוּ בְּמִצְרַיִם, כָּלָנוּ יִצְאָנוּ
 מִמִּצְרַיִם, וְכָלָנוּ עָמְדוּ רַגְלֵינוּ בְּהַר סִינַי. וְלָכֵן
 עָלִינוּ לְאַהֲבֵא אֶת כָּלָם, עִם יִשְׂרָאֵל אֵינָם נוֹהֲגִים
 בְּאֵלִימוּת, אֵין זֶה דֶּרֶךְ הַתּוֹרָה, אֵין זֶה נְתִיב
 הָאֱמוּנָה, עַקֵּר תִּפְקִידְנוּ רַק לְגִלוֹת אֶת הַקְדוּשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵלֵינוּ אֲשֶׁר מְצִיָּקִים לָנוּ, הֵם נְתִהוּוּ
 מִחֻטְאֵינוּ.

וְלָכֵן הִגִּיעַ הַזְּמַן, שֶׁנִּלְךָ וְנִצָּא בַּחוּץ, וְנִקְרַב
 יְהוּדִים לְצוּר מִחֻצְבֹּתָם, נִמְלֵא אֶת כָּל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
 וְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ עִם אֱמוּנָה בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
 נִכְנִיס דַּעַת הָאֱמֶת בְּנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְזֶה עַקֵּר תִּקּוּן
 הַבְּרִית. וְזֶה שְׂיָבִיא אוֹתְנוּ לְגִדְלוֹת הַמַּחִין — לֹא
 לְפָחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֵוֹלָם, אֲלֵא מִהַקְדוּשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא בְּעֶצְמוֹ. וְלָכֵן הָעַקֵּר לְהִיּוֹת שְׂמִיחִים

וְעֲלִיזִים, כִּי אֵין עוֹד שְׂמֻחָה כְּשִׂמְחַת הָאֲמוּנָה, וּמִי
 שְׂמֵאֲמִין בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֵינוֹ נִשְׁבָּר מֵאִישׁ.
 וְלִכֵּן אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת פַּחַד, סִימָן יא):
 מִי שֵׁישׁ לוֹ פְּחָדִים — יִזְמַר זְמַר שֶׁל שְׂמֻחָה; זֶה
 הַתְּקוּן — שֶׁנֶּרְקַד בְּכָל הַיָּמִים הַלְלוּ, וְנִשְׁמַע כְּלִי
 זְמַר, כִּי כָּף אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א',
 סִימָן קסט): אִם תִּהְיֶה בְּשִׂמְחָה, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 בְּעֶצְמוֹ יִשְׁמַר אוֹתְךָ שְׁלֹא תָבוֹא לַחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה
 שֶׁל פֶּגַם הַבְּרִית; כִּי הַחֲטָא הַזֶּה בָּא עַל-יַדֵּי
 הַקְּלָפָה הַנִּקְרָאת לִילִי"ת, שֶׁהִיא עַל שֵׁם הַיְלָלָה,
 שְׂמִכְנִיסָה בְּאָדָם עֲצָבוֹת וּמְרָה שְׁחוּרָה, וּמִי שֶׁנִּקֵּי
 מַחֲטָא זֶה — מַגִּיעַ לְשִׂמְחָה, וּמִי שֶׁנִּכְשָׁל בּוֹ,
 יִרְאֶה לְהֵיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְלִהְתְּדִיר שְׂמֻחָה בְּכָל
 נְשִׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. וְתַכְּף-וּמִיד כְּשֶׁאָדָם בְּשִׂמְחָה, הוּא
 שׁוֹבֵר אֶת כָּל הַגְּדֻרוֹת, וְתִפְלוּתוֹ מִתְקַבְּלוֹת
 בְּשָׂמִים. וְאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת תְּפִלָּה,
 סִימָן נז): מִי שֶׁמֵּתְפַלֵּל בְּשִׂמְחָה, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 מְכַבֵּד אוֹתוֹ וּפּוֹקֵד אֶת לוֹחֲצָיו; וְהַמְּלַחֵץ אוֹתוֹ
 — נוֹפֵל תַּחֲתָיו. וְכֵן אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (שָׁם, סִימָן ע'):
 עַל-יַדֵּי שְׂמֻחָה, תָּבוֹא תְּפִלָּתְךָ בְּהִיכָל הַמְּלֶךְ; וְכֵן
 אוֹמֵר (שָׁם, סִימָן פא): תְּפִלָּה שֶׁהִיא בְּשִׂמְחָה, הִיא
 עֲרֻבָה וּמִתְקָה לְהֵשֵׁם יְתָבָרֵךְ; וְעַל נִקְדָּה זוֹ עָלִינוּ

לַעֲבֹד עֲכָשׁוּ בְיָמֵי "גְּדֻלַת שׁוֹכְבֵי"ם", שְׁקוֹרָאִים
 בָּהֶם פְּרָשִׁיּוֹת אֵלּוּ: שְׁמוֹת, וְאַרְא, ב'א, ב'שֶׁלַח,
 י'תָרוּ, מ'שְׁפָטִים; הָעֶקֶר לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה וּלְקָרֵב
 יְהוּדִים לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּלְמַלֵּא אֶת כָּל אֶרֶץ
 יִשְׂרָאֵל וְאֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ עִם אֲמוּנָה, וּלְהַשִּׁיב
 אֶת הַגְּנֻבּוֹת וְהַגְּזוּלוֹת, וּלְפָרֵעַ אֶת הַחֻבּוֹת שֶׁאֲנוּ
 חַיְבִים. אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן
 קמא): עַל-יְדֵי הַחֲטָא הַמְּגִנָּה שֶׁל פָּגַם הַבְּרִית, אָדָם
 בּוֹרֵא קְלָפוֹת וּמְשַׁחֲתִים, שֶׁהֵם מְלוּיִם אוֹתוֹ, וְזוֹ
 הַבוּשָׁה הַגְּדוּלָּה בְּיֹתֵר. וְכֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ
 הַקְּדוּשִׁים (בְּרִכּוֹת ו.): אֲלֵמָּלָה הָיוּ נוֹתְנִים לְעֵין
 רְשׁוּת לְרְאוֹת, הָיָה רוֹאֶה שְׁמַיְמִין מְלוּיִם אוֹתוֹ
 רַבּוֹת קְלָפוֹת, וּמְשַׁמְאֵל אֲלֵפֵי אֲלָפִים מְשַׁחֲתִים,
 אֲבָל אֲנָשִׁים אֵינָם רוֹאִים דְּבַר זֶה, וְחוֹשְׁבִים עַל
 פְּלוּנֵי כְּבַעַל מְדַרְגָּה וְהַשְּׂגָה וְכוּ', בְּשַׁעַה שְׁמַלְיוּנֵי
 קְלָפוֹת מְלוּיִם אוֹתוֹ. אֲבָל זָכִי הָרְאוֹת רוֹאִים אֶת
 זֹאת. וְלָכֵן לֹא בְּחִנָּם שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם רוֹצֵה לְבַלֵּעַ
 אֶת הַצְּדִיק שֶׁכֵּן רוֹאֶה אֶת כָּל חֲטָאִים שֶׁל הַנוֹאֲפִים.
 וְלָכֵן רוֹצֵה הַסֵּמ"ךְ-מ"ם לְפַלֵּג אֶת הָעַם, שֶׁלֹּא
 יִתְאַחֲדוּ בַּצְּדִיק הָאֶמֶת, וְכָל עֲנִיָּנוּ — פִּלְג, פִּלְג,
 לַעֲשׂוֹת מְפִלְגוֹת. אֲבָל עָלֵינוּ לְהִתְאַחֵד יַחַד, כִּי
 כָּלֵנוּ בְּנֵי עַם אֶחָד, "בְּנִים אַתֶּם לַיהוָה" אֲלֵקִיכֶם"

(דברים יד, א); וְהֶעֱקָר — לְהִיּוֹת רַק בְּשִׂמְחָה, שְׂזָכִינוּ לִידַע מִרְבֵּי אֱמֶת כְּזֶה. כְּשֶׁאָדָם יוֹדַע מְגֻדְלָתוֹ יִתְבָּרַךְ, יֵשׁ לוֹ בְּמָה לְשִׂמְחָה; תְּשִׂיחוֹ אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (שיחות הַר"ן, סימן קעז), שֵׁישׁ לָכֶם רַבִּי כְּזֶה, הַיּוֹדַע מְגֻדְלָתוֹ יִתְבָּרַךְ, רַבִּי כְּזֶה הַמְּגַלֶּה רַק אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְמָה לָּךְ לְפָחַד, תִּרְקַד מִרַב שִׂמְחָה — זֶה תִּקְוֶן הַבְּרִית, תִּקְוֶן שׁוֹבְבֵי"ם, שְׂאֵז מִשֶּׁה רַבְּנוּ הֶעֱלָה אֶת עַם יִשְׂרָאֵל, עַד שֶׁכָּל שָׂרוּ שִׁירָה לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ. וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (שׁוֹחֵר טוֹב תְּהִלִּים יח): אֵין אָדָם שָׂר שִׁירָה, אֶלָּא אִם-כֵּן נִמְחַל לוֹ כָּל עֲוֹנוֹתָיו; כְּזֶה שֶׁתִּרְקְדוּ, כְּזֶה תִּגְלוּ שֶׁנִּמְחַלוּ עֲוֹנוֹתֵיכֶם, אֲבָל כְּזֶה שֶׁתִּסְתַּוְּבִי בְּעֵצְבוֹת וּבְדַכְּאוֹן, וְאַתֶּם מִתְּפַחְדִּים, וּמִמֵּי? מִרִּיקִים וּפּוֹחֲזִים, מֵאִיזוֹ דִּלְעַת הַגְּדֻלָּה בְּאֲדָמָה? ! כְּזֶה אַתֶּם מוֹכִיחִים, שְׂעֵדִין הָעוֹן קָשׁוּר בְּכֶם. וְלָכֵן תְּשִׂיחוֹ, וְהַשִּׂמְחָה הִיא הַגְּאֻלָּה, וְכִמוֹ שֶׁאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כד): מְצֻוֶה גְּדוּלָּה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד. וְאֵין זֶה עֲצָה גְּרִידָא, אֶלָּא מְצֻוֶה גְּדוּלָּה מְאֹד; וְכָל רָגַע שֶׁאָדָם שִׂמַּח וּמְשִׂיחַ עוֹד יְהוּדִים מִמְּרָמְרִים וּמְדַכְּאִים, כְּזֶה הוּא מְקַיֵּם מְצֻוֶה גְּדוּלָּה. וְלָכֵן עָלֵינוּ לְמָסוֹר נְפִשָׁנוּ לְהִיּוֹת רַק בְּשִׂמְחָה וּלְשִׂיחָה אַחֲרֵים, וְזֶה

עקר תקוון הברית, וזאת צריכים לעשות בימי שובבי"ם. וזו הייתה מדרגתו של משה רבנו, שהעלה את עם ישראל למדרגה כזו עד ששרו שירה, כמו שכתוב (שמות טו, א): "אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת", כתוב בזהר (עין חלק ג' רצז:): זא"ת — זה אמונה. וזה מה שאומר דוד המלך (תהלים כז, ג): "בזאת אני בוטח", שבוטח רק בזא"ת — בהקדוש-ברוך-הוא, וזהו התקוון שלנו. זא"ת הם אותיות: ז' — זכות, לדון את הזולת לכף זכות, כמו שאומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רפב), שצריכים לדון את כלם לכף זכות. א' — אמונה, שאומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ז'), שעקר הגאולה תהיה רק על-ידי אמונה. ת' — תפלה, שאומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן כה): ההתבודדות היא מעלה עליונה מהכל. וכן אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן פד), שהתפלה היא השער להכנס אל הקדוש-ברוך-הוא. וזאת צעק דוד המלך: "בזא"ת אני בוטח", הינו אם יש את הזא"ת — יש לי בפה לבטח. וזו הברכה שברך אותנו משה. כמו שכתוב (דברים לג, א): "וזאת הברכה אשר ברך משה", שברך את עם

יִשְׂרָאֵל עִם הַשְּׁלֵשָׁה דְבָרִים הַלְלוּ: זִכּוֹת, אֲמוּנָה,
 תְּפִלָּה; וְעֲלִינוּ לַיְלֵךְ בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל, לְהִיּוֹת
 שְׂמֵחִים וְעֲלִיזִים, לְקָרֵב רְחוּקִים, לְדַבֵּר רַק דְּבוּרֵי
 אֲמוּנָה, וְלֹא לַחֲשֹׁשׁ מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׂבַע עוֹלָם,
 לְהִתְיָרָא רַק מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
 בְּיָדָיו לֹא יַעֲזֹבֵנוּ, וְנִזְכָּה לְתַקֵּן כָּל אֲשֶׁר פָּגַמְנוּ
 בְּפֶגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, אֲשֶׁר דִּיקָא
 בִּימֵי "גְּדֵלַת שׁוֹכְבֵי"ם", שֶׁהֵם יָמִים גְּדוּלִים
 וְקְדוּשִׁים, צָרִיכִים לְעֵבֶד עַל עֲצֻמְנוּ לְהִיּוֹת בְּעֲלֵי
 תְּשׁוּבָה אֲמִתִּים, וּבְזִכּוֹת הַתְּשׁוּבָה — נִזְכָּה
 לְהַגָּאֵל גְּאֻלַּת עוֹלָם.

תָּם וְנִשְׁלָם, שׁוּבָח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם!

קוֹנְטָרַס

אור שׁוֹבְבִי"ם

יִגְלֶה אֶת מַעֲלַת הָאָדָם הַזּוֹכֶה לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ
וְ"ל, וַיִּסְבֵּיר מַה הֵם יְמֵי שׁוֹבְבִי"ם, וּמַה צְרִיכִים
לַעֲשׂוֹת בְּיָמֵים אֵלֵינוּ, וּמַהוּ הַתְּקוּן הָעֲקָרִי.

בְּנוֵי וּמֵיֶסֶד עַל־פִּי דְבָרֵי

רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוֹן

בוֹצִינָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, אֲדוֹנֵנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ

רַבִּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלָב, זְכוּתוֹ יִגָּן עֲלֵינוּ

וְעַל־פִּי דְבָרֵי תַלְמִידוֹ, מוֹרְנוּ הַגָּאוֹן

הַקְּדוֹשׁ, אֹר נִפְלָא, אֲשֶׁר כָּל רִז לֹא אָנִים לִיה

רַבִּי נִתָּן מִבְּרֶסְלָב, זְכוּתוֹ יִגָּן עֲלֵינוּ

וּמִשְׁלַב בְּפִסְוִקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, פְּתוּבִים וּמַאֲמָרֵי

חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים מְגַמְרָא וּמְדַרְשִׁים וְזֶהר הַקְּדוֹשׁ

הוֹבָא לְדָפוּס עַל־יְדֵי

חֲסִידֵי בְּרֶסְלָב

עִיה"ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹבֵב"א

מוֹהֲרָא"ש נ"י אָמַר, אֲשֶׁר בְּיָמֵים אֱלוֹי יָמֵי
שׁוֹבְבֵי"ם, מֵאִיר אֹר הַבִּינָה בְּעוֹלָם,
שֶׁהֵם יָמֵי הַתְּשׁוּבָה, כִּי תִשׁוּבָה עוֹלָה עַד
כֶּסֶף הַכְּבוֹד, וְלָכֵן כָּל הַשָּׂב בַּתְּשׁוּבָה
שְׁלָמָה זוֹכָה לְהַגִּיעַ עַד הַבִּינָה, וְנִמְשָׁךְ
עָלָיו אֹר וְזִיו וְחַיִּית וְדַבְּקוֹת הַבוֹרָא
יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ, וְנִכְלָל בְּאֵין סוֹף פְּרוּךְ הוּא,
עַל-יְדֵי הַתְּשׁוּבָה שֶׁשָּׂב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ.

(אמרי-מוהרא"ש, חלק ב', אות תתקנו)

קוֹנְטֵרַס

אור שׁוֹבְבִי"ם

בְּנֵי הַיְקָרִים ! הִנֵּה אֲנַחְנוּ נִמְצָאִים עֲכָשׁוּ בֵימֵי
שׁוֹבְבִי"ם, הַשְּׁבוּעוֹת הַלְלוּ שְׁקוֹרָאִים בָּהֶם
פְּרָשִׁיּוֹת: שְׁמוֹת, וְאַרְא, ב'א, ב'שֶׁלַח, י'תְרוֹ,
מ'שְׁפָטִים, שְׁזֵה רָאשֵׁי תְבוֹת: שׁוֹבְבִי"ם. אוֹמֵר
הָאֵר"י ז"ל, שְׁעַל שְׁבוּעוֹת אֵלוֹ נֶאֱמַר (יְרֵמְיָהוּ ג, יד):
"שׁוּבוּ בְּנִים שׁוֹבְבִי"ם", אָדָם שֶׁהָיָה שׁוֹבֵב, וְעָשָׂה
שְׁטִיּוֹת בַּחַיִּים, עֲכָשׁוּ הוּא יָכוֹל לְתַקֵּן אֶת הַכֹּל,
אִם יַדַע אֵיךְ לְנַצֵּל אֶת הַיָּמִים הַקְּדוּשִׁים הָאֵלוֹ.
רַבֵּנוּ ז"ל אוֹמֵר (לְקוֹטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קנ"ג):
אֵיךְ יְכוּלִים לְקַבֵּל אֶת אֹר הַצְּדִיק? אִם יֵשׁ לְאָדָם
פְּנִים שְׂמֵחוֹת וּמְחִיף לְזוּלָתוֹ, מֵאִיר בּוֹ הָאֹר שֶׁל
הַצְּדִיק, שְׁזֵה נִקְרָא קַבְלַת פְּנֵי תַלְמִידֵי חַכְמִים;
הֵינּוּ כְּשֶׁאָדָם שְׂמֵחַ וּמְחִיף לְכֻלָּם, בְּזֵה מֵאִיר בּוֹ
אֹר הַצְּדִיק. וּמִסְבִּיר רַבֵּנוּ ז"ל, אָנוּ רוֹאִים אֶת
הַשְּׂמֶשׁ, אֵי אֶפְשָׁר לְהַסְתִּיף לָהּ מֵרֵב אֹר. הַלְבָּנָה

היא כמו מראה מְלֻטָּשָׁת, שְׁמַקְבֵּלֶת את אור השמש, וְלִכֵּן רואים את אור החמה בפני הלבנה, כמו־כֵן התלמיד, אם הוא הולך בְּאַנְפִּין נְהוֹרִין, מְחִיף, עַל־יְדֵי־זֶה רואים בו את פני רבו; כי בְּאַמַּת מה זה תלמיד חכם? מה זה צדיק? ומה תכליתו בעולם? אלא חכמינו הקדושים אומרים (חגיגה יב:): כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ עוֹמֵד עַל עַמּוּד אֶחָד וְצַדִּיק שְׁמוֹ. איך יכול להיות שהעולם עומד רק על עמוד אחד, וְהַעֲמוּד הַזֶּה נִקְרָא צַדִּיק? אלא חכמינו הקדושים אומרים (ספּה מה:): לֹא פָּחִית עֲלֵמָא מִתְּלָתִין וְשִׁית צַדִּיקָא, לא נפחת העולם משלשים וששה צדיקים, הַהֲכָרַח שִׁיְהִיוּ בְּכָל דּוֹר וְדוֹר צַדִּיקִים שְׁמַקְבֵּלִים אֲנָפֵי שְׁכִינְתָא, פְּנֵי הַשְּׁכִינָה, וּכְשֶׁמִּסְתַּכְּלִים עַל פְּנֵיהֶם — רואים את הַשְּׁכִינָה. הֵם כָּל־כָּף דְּבוּקִים בְּהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּבִטּוֹל כָּל הַרְגָּשׁוֹתֵיהֶם, עַד שֶׁהֵם נִכְלָלִים לְגַמְרֵי בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא. וְמֵה הֵם הַשְּׁלֹשִׁים וְשֶׁשָׁה צַדִּיקִים? אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לקוטי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סימן פג), שֵׁשׁ שְׁלֹשִׁים וְשֶׁשָׁה בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְשֹׁלְשִׁים וְשֶׁשָׁה בְּחוּץ לְאֶרֶץ, וּבִיחַד זֶה הַסְּנֵה־דְרִין, שֶׁהִיוּ שְׁבָעִים וְאַחַד בְּמִסְפָּר, וְעוֹד אֶחָד הָיָה ראש הַסְּנֵה־דְרִין. וְלִכֵּן בְּכָל דּוֹר וְדוֹר יֵשׁ ע"ב צַדִּיקִים,

שְׁמוֹרִידִים אֶת הַשְּׂכִינָה בְּעוֹלָם, וּמַגְלִים
 וּמַפְרִסְמִים אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמַחֲיִים
 וּמַחֲזִיקִים וּמְעוֹדְדִים וּמְשַׁמְּחִים אֶת נְשָׁמוֹת
 יִשְׂרָאֵל. הַצְּדִיק הָאֵמֶת הוּא רֹאשׁ כָּל הַצְּדִיקִים,
 הוּא רֹאשׁ הַסִּנְהֶדְרִין, וְהַתְּלִמִּידִים שְׁלוֹ אֵלוֹ הֵם
 הַסִּנְהֶדְרִין. וְלִכֵּן צְרִיכִים לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה אֶת הַקְּדוֹשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא שֶׁלֹּא יִטְעֶה אֶת עַצְמוֹ. אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל
 (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ח'), שְׁצְרִיכִים לְבַקֵּשׁ
 הַרְבֵּה רַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, שְׂיִזְכֶּה
 לְהִתְקַרֵּב אֶל הַצְּדִיק הָאֵמֶת, שְׂיִכּוֹל לְבָרַר לוֹ אֶת
 הַמְּדֻמָּה שְׁלוֹ. וְזֶה לֹא הוּלֵךְ בְּנֶקֶל, אֲלֵא צְרִיכִים
 הַרְבֵּה תְּפִלוֹת לְבַקְּשׁוֹ יִתְבָּרֵךְ, שְׂיִזְכֶּה לְמַצֵּא אֶת
 הַצְּדִיק הַזֶּה שְׂמִבִּין אוֹתוֹ, הַצְּדִיק הַזֶּה שְׂיִכּוֹל
 לְתַקֵּן אוֹתוֹ וּלְזַכֵּךְ אֶת הַדְּמִיוֹן שְׁלוֹ, הֵרִי רַבְּנוּ ז"ל
 אוֹמֵר (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כה), שְׁכָל הַתְּאֻוֹת
 וְהַמְּדוֹת רָעוֹת שְׂבָאוֹת לְאָדָם, זֶה רַק מִחֲמַת כַּחַ
 הַמְּדֻמָּה, הַדְּמִיוֹן שְׂעוֹבֵד בּוֹ, וְאֵלּוּלֵי כַּחַ הַמְּדֻמָּה
 אָדָם לֹא הֵיךְ חוּטֵא, כִּי־צַד אָדָם חוּטֵא, בַּר מִיָּנֵן?
 שְׂמִמְשִׁיךְ בְּעַצְמוֹ דְּמִיוֹנוֹת. וְלִכֵּן אָמַר רַבְּנוּ ז"ל,
 שְׂהִיּוֹם הֵי־צַר הָרַע הוּא כַּחַ הַמְּדֻמָּה, וְצְרִיכִים
 לְעַבֵּד עַל עַצְמוֹ לְצִאת מִהַדְּמִיוֹן וּלְבּוֹא אֶל הַשְּׂכָל.
 כְּשֶׁאָדָם חוּטֵא, בַּר מִיָּנֵן, מִתְּגַבֵּר עָלָיו יֵצֵר הָרַע,

וְעַקֵּר כַּחוּ זֶה רַק שָׁבָא אֵלָיו בְּדַמְיוֹן, רַחֲמָנָא
 לְצִלָּן, כָּל אֶחָד כְּפִי תְּאַוּתוֹ וּמְדוּתָיו הִרְעוּת — הֵן
 בְּנֵאוֹף וְהֵן בְּמָמוֹן וְהֵן בְּשֹׂאֵר תְּאַוּת רְעוּת וּמְגִנּוּת
 וְכוּ'. וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אָב הַרְחֵמֵן וְרוֹצֵה
 שְׁנֹשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְחַפֵּץ שְׁנֹזֶכֶה לְהַכִּירוֹ,
 כְּמוֹ שְׂאוּמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (תְּנַחֲמָא נָשָׂא טז):
 מִיּוֹם שֶׁבָרָא הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹלָמוֹ, נִתְאַוָּה
 שְׁיֵהִיָּה לוֹ דִּירָה בַּתְּחִתּוֹנִים, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 רוֹצֵה לְגוֹר בֵּינֵינוּ, רוֹצֵה שְׁנִפִּיר אוֹתוֹ, וְזֶה מֵה
 שְׂאוּמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (סוּטָה ג): בְּתַחֲלָה
 קָדָם שְׁחַטָּאוּ יִשְׂרָאֵל, הִיָּתָה הַשְּׂכִינָה עִם כָּל אֶחָד
 וְאֶחָד, כִּיּוֹן שְׁחַטָּאוּ, סִלְקוּ מֵהֶם שְׂכִינָה; מֵה זֶה
 שְׂכִינָה? כְּבִיכּוֹל, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשְּׂכִיֵן
 שְׂכִינַת עֵזוֹ יִתְבַּרֵךְ בֵּינֵינוּ, שְׂאֲנַחֲנוּ נִפִּיר אוֹתוֹ,
 אֲבָל כְּשֶׁאָדָם חוֹטֵא, בַּר מִיָּנָן, מִתְמַלֵּא עִם
 דְּמִיוֹנוֹת וְשׁוֹכַח לְגַמְרֵי מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה
 עוֹבְרִים עָלָיו צָרוֹת וְיִסּוּרִים וּמִכְאוּבִים, עַד שֶׁלֹּא
 רוֹאֶה סוּף לְצָרוֹתָיו, אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן,
 חֶלֶק ב', סִימָן ח'), שֶׁהַצְּדִיק הָאֵמֶת יָכוֹל לְבַרֵךְ אֶת
 הַמְּדַמֶּה שְׁלֵף, בְּבִרְוֹר וּבְזִכּוּף כְּזֶה, עַד שֶׁתִּגִּיעַ אֶל
 מְדִרְגַת חֲדוּשׁ הָעוֹלָם, שֶׁתִּדַּע שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 מְחַדֵּשׁ אֶת הַבְּרִיאָה. כָּל רָגַע כָּל הָעוֹלָמוֹת

מִתְחַדְּשִׁים, וְכִמּוֹ שְׂפָתוֹב בַּזֶּהָר (עֵינִן תְּקוּנֵי זֶהָר סה.) :
 לְבוּשִׁים דְּלְבִישׁ בְּרַמְשָׂא לָא לְבִישׁ בְּצַפְרָא,
 לְבוּשִׁין דְּלְבִישׁ בְּצַפְרָא לָא לְבִישׁ בְּרַמְשָׂא; אוֹמֵר
 הָאֲרִ"י ז"ל, כְּבִיכּוֹל, הִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְלַבֵּשׁ
 בְּכָל הַלְבוּשִׁים שֶׁבְּעוֹלָם, וּבְכָל יוֹם, בְּכָל שְׁעָה
 וְרַגַע, מְשַׁתַּנֵּים כָּל הַלְבוּשִׁים, וְאָדָם מְסַכֵּן, אֵינּוּ
 יוֹדֵעַ וְאֵינּוּ רוֹאֶה, אֵינּוּ שׁוֹמֵעַ וְאֵינּוּ מְרַגֵּישׁ כְּלוּם
 מִהַרְוֹחַנִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹת הַזֶּה. וְלִכֵּן הִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא שׁוֹלַח לָנוּ בְּכָל יוֹר וְדוֹר צַדִּיקִים קְדוּשִׁים
 שְׂמֻקְרָבִים אֶל רֵאשׁ הַצַּדִּיקִים, רֵאשׁ הַסְּנֵהֲדָרִין,
 שֶׁהוּא עִם תְּלַמִּידָיו יְכוּלִים לְהַחְדִּיר בְּנִשְׁמוֹת
 יִשְׂרָאֵל אֱלֻקוֹתוֹ יְתִבְרַךְ. אֲבָל צְרִיכִים לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה
 אוֹתוֹ יְתִבְרַךְ, שֶׁנִּזְכָּה לְמַצֵּא אֶת הַצַּדִּיקִים הַלָּלוּ,
 צַדִּיקֵי הָאֱמֶת וְתַלְמִידָיו הַדְּבוּקִים בְּהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא. כִּי כִּיּוֹם יֵשׁ כָּל מֵינֵי בַּעֲלֵי דְמִיוֹנוֹת, קָלִים
 וְרִיקִים וּפּוֹחֲזִים, שְׂעוֹשִׂים עֲצָמָם מְפָרְסָמִים שֶׁל
 שָׂקָר, וְעוֹבְדִים עַל בְּנֵי-אָדָם וּמְטַעִים אוֹתָם, וְשֹׂאֵר
 מֵינֵי נוֹתְנֵי תְּקוּנִים, שְׂגָה בְּעֲצָמוֹ שְׁנוֹתֵן תְּקוּנִים,
 צָרִיךְ תְּקוּן גָּדוֹל, כִּי רַק הִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹדֵעַ
 אֵיךְ הוּא פָּגוּם עַד מְאֹד. וְהַכַּח הַמְדַמָּה הַזֶּה עוֹבֵד
 עַל בְּנֵי-אָדָם, עַד שֶׁרַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, בְּנֵי-אָדָם
 נִמְצְאִים בְּמַצָּב כָּזֶה, שֶׁמְתִיאֲשִׁים מִחַיֵּיהֶם, וְזוֹ

הַמַּעֲלָה שְׁאָדָם זֹכֶה לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבּוֹנוֹ ז"ל, שְׁגִלָּה לָנוּ (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן עח), אֲשֶׁר אֵין שׁוּם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל, אֵין מִשְׁגַּ כְּזֶה לְהִתְיַאֵשׁ. נִשְׁאַלְת הַשְּׂאֵלָה: זֶה קָל לֹאמַר, שְׁאָסוּר לְהִתְיַאֵשׁ, מִי אֵינוֹ יָכוֹל לֹאמַר לְשָׁנִי: אֵל תְּהִי־אֵשׁ, אָסוּר לְהִתְיַאֵשׁ, אָלָּא רַבּוֹנוֹ ז"ל נוֹתֵן לָנוּ עֲצוֹת אֵיךְ לְהִתְזַיֵּק מֵעַמָּד, אֵיךְ לְעַבֵּר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּשָׁלוֹם, אֵיךְ לְצֵאת מִהַבּוֹץ שֶׁנִּפְלְנוּ לְשָׁם, אֵיךְ לְזַכֵּךְ עַצְמָנוּ, אֵיךְ לְהַגִּיעַ לְכָל הַמַּדְרָגוֹת שֶׁבְּעוֹלָם, וְאֵיךְ לֹא לְהִתְיַאֵשׁ אֲפָלוּ בַּמַּצְבִּים הַכִּי גְרוּעִים שֶׁנִּפְּלֵ אֲלֵיהֶם. וְלִכֵּן צְרִיכִים הַרְבֵּה לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְּדוּשָׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁנִּזְכֶּה לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבּוֹנוֹ ז"ל, וְלִקְבֹּל מִמּוֹנוֹ ז"ל, אֲבָל זֶה תְּלוּי כְּפִי הַשְּׂמִחָה שֶׁיֵּשׁ בָּנוּ. רַבּוֹנוֹ ז"ל אָמַר (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן קעז): אַתֶּם צְרִיכִים לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד עִם הַקְּדוּשָׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִם עֲדִין לֹא זְכִיתֶם לְמַדְרָגָה כְּזוֹ — לְשִׂמְחָה עִם הַקְּדוּשָׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂעֲדִין אֵינְכֶם מְרַגִּישִׁים אֶת הַבוֹרָא יְתִבְרַךְ שְׁמוֹ, תְּשִׂמְחוּ שֶׁיֵּשׁ לָכֶם רַבִּי כְּזֶה, שְׂיִודַע מְגִדְלָתוֹ יְתִבְרַךְ. וְזוֹ צְרִיכָה לְהִיּוֹת הַשְּׂמִחָה הַכִּי גְדוֹלָה שֶׁלָּנוּ, שֶׁזְּכִינוּ לְהִתְוַדַּע מִרַבִּי אִמְתַּ כְּזֶה, רַבִּי נוֹרָא וְנִפְלָא כְּזֶה, רַבִּי שְׂיִכּוֹל לְתַקֵּן אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, כִּי לֹא בְּחִנָּם שְׂשִׁלְחוּ אֶת רַבּוֹנוֹ

ז"ל אלינו בדור הזה, אלא כְּדֵי לְהַעֲלוֹת וּלְהַגְבִּיחַ,
 לְחִזּוֹק וּלְעוֹדֵד וּלְשִׂמְחָה אֶת נַשְׂמוֹת יִשְׂרָאֵל. וְלִכֵּן
 עָלִינוּ לְהִתְגַּבֵּר וּלְלַכֵּת תָּמִיד עִם פְּנִים שְׂמֵחוֹת,
 אֲנַפִּין נְהוֹרִין. וְאָמַר פַּעַם רַבְּנוּ ז"ל לְאֲנָשֵׁי
 שְׁלוֹמֵנו: אִם אַתֶּם תִּהְיוּ שְׂמֵחִים — תִּהְיֶה טוֹבָה
 לְכָל הָעוֹלָם. מֵה הַקָּשֶׁר, שְׂאֵם אֶחָד מִקְרָב לְרַבְּנוּ
 ז"ל, וְהוּא שְׂמֵחַ — בְּזֶה תִּהְיֶה טוֹבָה לְכָל
 הָעוֹלָם? אֵלֶּא יֵשׁ אֲנָשִׁים שְׂעוּבָרִים עֲלֵיהֶם כָּל־כּוֹף
 הַרְבֵּה מִשְׂבָּרִים וְגִלִּים, וְהֵם חֲפִצִּים לְסַפֵּר לְמִישָׁהוּ
 מֵה מְעִיק לָהֶם, עוֹבְרִים עַל הָאָדָם צָרוֹת, וּמְחַפְּשֵׁי
 אָדָם שְׂשׂוֹכֵל לְדַבֵּר אֹתוֹ וּלְשַׁפֵּךְ לְפָנָיו אֶת כָּל לְבוֹ,
 אֲבָל אֵינָנו מוֹצֵא. אֲזִי אוֹכֵל אֶת עֲצָמוֹ, וְכָל מוֹעֲקֵת
 לְבוֹ נוֹתֶרֶת בְּתוֹכוֹ, וּבְזֶה נִהְרָסֶת בְּרִיאֹתוֹ וְכָל
 חַיָּו, עַד שֵׁשׁ בְּנֵי־אָדָם, שְׂמֵרֵב צָרוֹת נִכְנָסוּ בְּתוֹךְ
 עֲצָמָם בְּדַכָּאוֹן פְּנִימִי, עַד שֶׁאֵינָם מוֹצְאִים שׁוֹם
 עֲצָה, רַחֲמָנָא לְצֻלָּן, וְרַק רוֹצִים לְאַבֵּד עֲצָמָם
 לְדַעַת, אֲבָל כְּשֵׁרוֹאִים יְהוּדִי שְׂמֵחַ בְּפָנִים שְׂמֵחוֹת,
 הֵם נִמְשָׁכִים אַחֲרָיו, וּמִתְחִילִים לְדַבֵּר אֹתוֹ וּלְסַפֵּר
 לוֹ כָּל לְבוֹ. וְלִכֵּן לֹא בְּחִנָּם שֶׁהִזְהִירָנוּ רַבְּנוּ ז"ל
 עַל שְׂמֵחָה, וְאָמַר (לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן כד):
 מְצֻוֶה גְּדוּלָּה לְהִיּוֹת בְּשְׂמֵחָה תָּמִיד, וּצְרִיכִים
 לְהִכָּרִיחַ אֶת עֲצָמוֹ לְהַגִּיעַ אֶל מִדַּת הַשְׂמֵחָה, כִּי

השמחה היא העבודה הקשה ביותר, כי טבע של
 האדם שנמשך אחר העצבות והעצלות, מפגעי
 ומקרי הזמן, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-
 מוהר"ן, חלק ב', סימן קיט), שבני-אדם מדברים
 מהעולם הזה, ויש עולם הזה, וחיים בעולם הזה,
 אומר רבנו ז"ל: אינני יודע כלל אם יש מציאות
 של עולם הזה, כי אין עולם הזה כלל, כפי הצרות
 והיסורים שיש פה, כנראה שזה הגיהנום, אין
 מציאות של עולם הזה, בני-אדם עוברים כל-כך
 הרבה משברים וגלים, עד שמתאשים מחייהם,
 אז יש — או גיהנום, או גן-עדן. ואומר רבנו ז"ל
 (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כב), שהגיהנום והגן-
 עדן הם בזה העולם. אם אדם זוכה ומדבק עצמו
 בהשם יתברך, חושב מהשם יתברך, מדבר אליו
 יתברך, חי עמו יתברך, נושם אותו יתברך,
 מסתכל עליו יתברך, זה גן-עדן, אבל אם חס
 ושלום, נשכח ממנו כל האור והשכל והדעת שלו
 אבד, וחושב שיש פה טבע, מקרה ומזל, אז הוא
 סובל גיהנום בזה העולם. כל-כך מרים חיו. וזו
 המעלה של אדם שזוכה להתקשר אל הצדיק
 האמת, ראש כל הצדיקים, ראש הסנהדרין, אשר
 התלמידים שלו הם הסנהדרין, ל"ו צדיקים בחוץ

לְאָרֶץ, ל"ו צְדִיקִים בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם מְקַבְּלִים
 אֲנִפֵּי שְׂכִינְתָא בְּכָל יוֹם, עַל-יְדֵי שֶׁהֵם שְׂמֵחִים,
 וּמְשֻׁמְחִים גַּם אַחֲרֵיהֶם. וְזֶה הַדָּבָר הַגָּדוֹל וְהַחֲשׂוֹב
 בְּיוֹתֵר אֲצִלוֹ יִתְבָּרַךְ — כְּשִׁזְכִּים לְקָרֵב נְשִׁמוֹת
 יִשְׂרָאֵל אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. הֵרִי יֵשׁ בְּנֵי-אָדָם
 שְׂמֵסְתוֹבְבִים מְחֻסְרֵי פְּרִנְסָה, פְּטָרוֹ אוֹתָם
 מְעַבְדֵתָם, עַד כְּדֵי כֶּף, שְׂאִין לָהֶם כְּלוּם, אֲפִלוֹ
 לְקִנּוּת לָחֶם לִילְדֵיהֶם, יֵשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׂסוֹבְבִים
 מִחֲלוֹת וְחֻלָּאִים רָעִים, יֵשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׂיֵשׁ לָהֶם
 יְלָדִים חוֹלִים, שְׁזֶה הָעֲנֵשׁ הַקָּשָׁה בְּיוֹתֵר שְׂיִכּוֹל
 לְהִיּוֹת, הָעֲנֵשׁ הַנּוֹרָא בְּיוֹתֵר שְׂיִכּוֹלִים לְהַעֲנִישׁ אֶת
 הָאָדָם — כְּשִׂישׁ לוֹ יְלָדִים לֹא בְּרִיאִים. וְלְדַאֲבוּנָנוּ
 הַרְבֵּה, יֵשׁ הַרְבֵּה כְּאֵלוֹ, יִשְׁנָם אֲנָשִׁים שְׂשִׁכְלוּ אֶת
 יְקִירֵיהֶם, אֵלוֹ צָרוֹת יִשְׁנָן כִּיּוֹם, וְהֵנָּה בָּאִים עִם
 הָעֲצָה שֶׁל הַצְּדִיק הָאֲמֵת, מְחֻזְקִים, מְעוֹדְדִים
 וּמְשֻׁמְחִים אֶת אֵלוֹ הַנְּשִׁמוֹת הַשְּׂבוּרוֹת, מְדַבְּרִים
 עַל לִבָּם, אֵין מְצָנָה גְּדוֹלָה יוֹתֵר מִזֹּו. וְלִכֵּן לֹא
 בְּחִנָּם שְׂצָנָה אוֹתָנוּ רַבְּנוּ ז"ל, שְׂנִלְךָ וּנְחִיזְךָ וְנַעֲוֹדְךָ
 יְהוּדִים. וְאֵין עוֹד דָּבָר חֲשׂוֹב יוֹתֵר בְּשָׁמַיִם כְּמוֹ
 יְהוּדֵי, שְׂמְחִזִיר בְּתִשׁוּבָה אֶת בְּנֵי מְלָךְ מְלָכֵי
 הַמְּלָכִים הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. כְּדִגְמַת מְלָךְ בְּשׂוֹר
 וְדָם, שְׂאֵבֵד אֶת בְּנוֹ יְחִידוֹ, הַבֵּן הָאֶהוּב,

שְׁהַשְׁתַּעֲשַׁע עִמּוֹ כָּל יוֹם וַיּוֹם, וְהוּא מְצַטְטֵר בְּצַעַר
 כְּזֶה, שְׁאִינְנוּ יְכוּלִים לְתַאֵר וּלְשַׁעַר, וּבּוֹכָה יוֹמָם
 וְלַיְלָה אֵיךְ הֵיכָן בְּנֵי? ! מְתִי אֲזַכֶּה לְרֵאוֹתוֹ? !
 וְהִנֵּה בָּא אֶחָד וּמְצָא אֶת בֶּן הַמֶּלֶךְ וְהִשִּׁיבוֹ אֶל
 הַמֶּלֶךְ, אֵיזוֹ שִׂמְחָה יֵשׁ לַמֶּלֶךְ! אֵיזָה שְׂכָר הוּא
 מְקַבֵּל! וְזֶה נִקְרָא יְדִיד הַמֶּלֶךְ! וְאִם זֶה נֹאמֵר
 בְּמֶלֶךְ בְּשָׂר וְדָם, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה בָּאִין עֵרֶךְ
 מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁכָּל עַם
 יִשְׂרָאֵל הֵם בְּנָיו, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים יד): "בְּנִים
 אַתֶּם לַיהוָה" אֲלֵקִיכֶם". וְהִנֵּה לְצַעֲרֵנוּ הָרַב,
 נִתְפַּשְׁטוּ הָעַרְב־רַב בְּכָל אֲרָצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה, מִיבָאִים
 מִבַּחוּץ גּוֹיִים וְגוֹיֹת לְעַרְבָם בֵּין נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל,
 לְבוֹלָלָם בֵּין עַם יִשְׂרָאֵל, מְכַנִּיסִים אֶת כָּל הַתְּאוּוֹת
 וּמַדּוֹת רְעוֹת שֶׁל הָאֲמוֹת, עוֹקְרִים אֶת נִשְׁמוֹת
 יִשְׂרָאֵל זֶה יוֹבֵל שָׁנִים מִהִיִּהְדוּת, הַשְּׂכִיחוּ מֵאַתֶּם
 אֶת שֵׁם ה', עֲקְרוּ מֵהֶם אֶת הָאֲמוּנָה, אֶת הַשְּׂבָת,
 מִפְּטָמִים אוֹתָם עִם נְבִלוֹת וּטְרַפּוֹת, שְׂקוּץ, תְּעוּב,
 זֵהוּם וְנֹאֵר מִתְרַבֶּה בְּעוֹלָם, שֶׁכָּל זֶה נִתְפָּס
 בְּנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּנֵי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַד
 שְׁאִינָם יוֹדְעִים מֵאַבְיָהֶם שְׂבִשְׂמִים, אֵיזָה צַעַר יֵשׁ
 לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּבִיכּוֹל, שְׂבָנָיו אֲהוּבָיו,
 מִסְּתוּבָבִים בְּעוֹלָם הַגִּשְׁמִי הַעֲשִׂיָה, וְחוֹשְׁבִים

שֶׁהַכֹּל טָבַע, מִקְרָה וּמִזֵּל, רוֹאִים אֶת הַשָּׁמַשׁ,
 הַיָּרֵחַ וְהַכּוֹכָבִים, הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, הַיָּמִים וְהַנְּהָרוֹת
 וְשָׂאֵר מְדִינּוֹת, בְּנֵי אָדָם, חַיּוֹת, צְמָחִים, הָרִים
 וּגְבָעוֹת, וְהַכֹּל נִדְמָה טָבַע, מִקְרָה וּמִזֵּל, אִף אֶחָד
 אֵינוֹ מִכִּיר אֶת הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ שְׁמִחָה וּמְהִיָּה
 וּמְקַיֵּם אֶת הַבְּרִיאָה, וְשִׁכַּח שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ, אֵיזָה צַעַר
 יֵשׁ, כְּבִיכּוֹל, לְמַעְלָה בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים,
 הַמְּלֵאכִים, הַשָּׂרָפִים, וְאוֹפָנִים, וְחַיּוֹת הַקֹּדֶשׁ,
 שְׂאֵלוּ מִדְּרָגוֹת לְמַעְלָה לְמַעְלָה, אוֹרוֹת וְכִלִּים,
 אֵיזָה צַעַר יֵשׁ לָהֶם בְּרֵאוֹתָם שְׁמֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים
 הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רוֹאֶה, שְׂמִסְתּוֹבְבִים פֹּה בְּזֵה
 הָעוֹלָם בְּנִיּוֹ, וְאֵינָם מִכִּירִים אוֹתוֹ, וְאֲדַרְבָּה
 חוֹטְאִים. וְהִנֵּה קָם הַשָּׁנִי לְמֶלֶךְ, אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל
 (סְפוּרֵי-מַעֲשֵׂיֹת, מַעֲשֵׂה א', מְאֻבְּדַת בַּת מֶלֶךְ), וְרָאָה אֶת
 צַעַר הַמֶּלֶךְ, וְהוֹלֵךְ לְבַקֵּשׁ וּלְחַפֵּשׂ וּלְהַחְזִיר אֶת בַּת
 הַמֶּלֶךְ חֲזָרָה אֶל אָבִיהָ. מִיְהוּ הַשָּׁנִי לְמֶלֶךְ? זֶהוּ
 הַצַּדִּיק. שְׂאוּמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב',
 סִימָן א'): שְׂרָשֵׁי נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל נִמְצְאִים תַּחַת כֶּסֶא
 הַכְּבוֹד, הַצַּדִּיק הָאֵמֶת בָּא מֵעוֹלָם הַבִּינָה, זֶה שָׁנִי
 — רָאשֵׁי תְבוּת: שְׂרָשֵׁי נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, הוּא
 מִקְבֵּץ נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּמְצַטְעֵר וְאוֹמֵר (בְּרֵאשִׁית מַד,
 לַד): "כִּי אֵיךְ אֶעֱלֶה אֶל אָבִי וְהִנֵּעַר אֵינְנוּ אִתִּי, פֶּן

אַרְאֵה בְּרַע" וְגו', וְאִינוּ נָח וְאִינוּ שׁוֹקֵט, עַד שְׁיַחְזִיר אֶת הַבָּנִים אֶל אֲבֵיהֶם. וְזֶה רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהַבְּטִיחַ שְׁיַחְזִיר אֶת כָּל־נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

וְלָכֵן כָּל תַּלְמִידוֹ צְרִיכִים לַעֲסֹק בְּעֵסֶק הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה, וּבַפֶּרֶט בִּימֵי שׁוֹבְבֵי"ם, לְהֵאִיר בְּעוֹלָם "אור שובבי"ם", כִּי הָרִי יֵשׁ הַרְבֵּה בַּעֲלֵי דְמִיוֹנוֹת שְׁנוֹתָנִים תְּקוּנִים, וּמַכְבִּידִים עַל בְּנֵי-אָדָם, כְּאֵלוֹ לַחֲזוֹר בַּתְּשׁוּבָה צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת עֲבוֹדוֹת קְשׁוֹת וּמְרוֹת, אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן פו): מִי שֶׁאֵין לוֹ אֲמוּנָה, הוּא צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת עֲבוֹדוֹת קְשׁוֹת, כִּי יְכוּלִים לַעֲבֹדוֹ יַתְבָּרֵךְ מְכַל דְּבָר, מֵהֵיכָן בָּאִים הַדְּמִיוֹנוֹת הַלָּלוּ, שֶׁמִּפְּחִידִים אֶת בְּנֵי-אָדָם, מַכְנִיסִים בָּהֶם יִרְאוֹת נְפוּלוֹת, מִיָּאֲשִׁים אוֹתָם, כְּאֵלוֹ אֵין לָהֶם שׁוֹם תְּקוּנָה, זֶה בָּא מִחֲמַת חֲסָרוֹן אֲמוּנָה. וְלָכֵן אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן קכח): לְפָנַי הִגְאָלָה לֹא צְדִיק אֶחָד יִצְעַק עַל אֲמוּנָה, אֶלָּא יְהִי הַרְבֵּה צְדִיקִים שֶׁיִּצְעְקוּ עַל אֲמוּנָה, עַד שֶׁיְהִי נַחַר גְּרוֹנָם. כָּל-כֶּף יִצְעְקוּ לְהִתְחַזֵּק בְּאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה. וְאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן לג): אֶצֶל הָעוֹלָם

אמונה הוא דבר קטן, מה כבר יהיה אם אאמין? !
 אומר רבנו ז"ל: לא ולא! זה אצלי העקר —
 להכניס עצמו באמונה, להאמין שהקדוש-ברוך-
 הוא ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין ובתוך כל
 עלמין. ואומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן
 ה'): העקר זה אמונה, וצריכים לבקש ולחפש
 בעצמו היכן אויז באמונה. כי יש אנשים
 שסובלים חלאים רעים, והכל בא מחסרון אמונה,
 כמו שכתוב (דברים כח, נט): "והפליא הוי"ה
 מכותך, מכות רעות ונאמנות, וחלאים רעים
 ונאמנים". מה זה ונאמנים? אומר רבנו ז"ל: כל
 מה שאדם חולה, זה רק מחמת פגם אמונה,
 ובפרט מחלת העצבים שסובלים על עצביהם,
 והם בדכאון וביאוש, במרירות ובדכדוך, והם
 בכעס וברגז על עצמם, והמצפון הורס אותם, וכן
 הם בכעס על אחרים, הכל מהחטאים שחטא,
 ומפגמי הברית שלו, אבל על-ידי אמונה,
 שמאמין שהקדוש-ברוך-הוא מלא כל הארץ
 כבודו, על-ידי-זה נמשכות עליהם רפואות, כמו
 שכתוב (משלי כח, כ): "איש אמונות רב ברכות",
 כשיש ליהודי אמונה, הוא ממשיך על עצמו
 הרבה ברכות, ולכן אומר רבנו ז"ל (ספר-המדות,

אות אמונה, סימן לג): על-ידי אמונה יסלח לך הקדוש-ברוך-הוא על כל עוונותיך; אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סב): למה אדם אינו מדבר אל הקדוש-ברוך-הוא? מפני שאין לו אמונה, אם היתה לאדם אמונה ברורה ומזככת, שהקדוש-ברוך-הוא נמצא פה עמו ואצלו, ושוקד על שפתיו, ושומע כל דבור ודבור שמדבר, הנה כל הזמן מדבר אליו ולא חדל כלל וכלל, שזה עקר התשובה, פמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לה): מה זה תשובה? תשובה' זרקא דאיזדריקת לאתר דאיתנטילת מתמן; תזרק עצמך חזרה מהיכן שבאת — מהקדוש-ברוך-הוא, אדם צריך להחזיר בעצמו אמונה בו יתברך, לדעת שהשם יתברך מנהיג עולמו בחסד וברחמים, בצדק ובמשפט, הנה אנו רואים אנשים מסתובבים בספקות ובקשיות על הקדוש-ברוך-הוא, וכן יש להם שאלות על הצדיקים הדבוקים בו יתברך, שזו עזות גדולה מאד. ואומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן פג): זה יצר הרע גדול מאד לומר צדיק זה נאה, צדיק זה אינו נאה, תלמיד חכם זה נאה, תלמיד חכם זה אינו נאה; מי אתה לגמרי, שהנך יכול לתחב ראשך ואפך

בין הרים גבוהים, ולומר דעות — מי כן גדול ומי לאו, טפה סרוחה! תתקן מה שפגמת, ומה לך להתערב בדברים שאינם שיכים לך? ! אבל בני-אדם אינם חושבים כך, ולכן עובר על כל אחד ואחד מה שעובר.

ולכן עתה ב"ימי שובבי"ם" הוא הזמן לתקן, כי ימים אלו קוראים בהם פרשיות: ש'מות, ו'ארא, ב'א ב'ש'לח, י'תרו, מ'ש'פטים; שמספר בהם שעם ישראל ירדו למצרים, וסבלו שם סבל גדול מאד מהמצרים המזהמים, אשר אומרים חכמינו הקדושים (תנא דבי אליהו רבה ז'): אין לך אמה בעולם שהיתה שטופה בדברים מכערים, וחסודה בכשפים ובזמה ובכל מעשים רעים, אלא המצרים בלבד, המצרים היו המזהמים ביותר מכל אמות העולם. וכמו שאומרים חכמינו הקדושים (תורת פהגים אחרי יח): מגיד הכתוב, שמעשיהם של מצרים מקלקלים מכל העממים; וביניהם, בין גויים מלכלכים כאלו עם ישראל הצרכו לחיות, בכפירות כזו, בשקוץ, נאוף, זהום, הפקרות כזו, כי מה זה פשוף? כפירות ואפיקורסות, שמכחישים את הקדוש-ברוך-הוא,

ומהו הדור שלנו? מלא אפיקורסות ומינות,
 שהחזירו הערב-רב, והקדוש-ברוך-הוא רחם על
 עם ישראל, ושלח לנו את רבנו ז"ל, שמחזיר בנו
 אמונה בהקדוש-ברוך-הוא, ומעורר אותנו
 מהשנה, ופותח פינו לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא,
 וכמו שאומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן
 ס'): יש בני-אדם שישנים ימיהם, ומה זאת
 אומרת? הלא הם הולכים, עוסקים בעסקים,
 קונים ומוכרים, מרויחים, ואפלו לומדים
 ומתפללים, ולמה נקרא שהם ישנים? אלא אומר
 רבנו ז"ל: אם אדם אינו מכיר את הקדוש-ברוך-
 הוא, ואינו מדבר אליו יתברך, סימן שמחו ישן.
 למה רואים בני-אדם יכולים לדבר איש עם רעהו
 חמש דקות, רבע שעה, שעה, שעות, ואינם
 שמים על לב שחלפו כמה שעות, והנה כשבאים
 לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, אינם יכולים,
 וחושבים: מי שומע אותי, אני רחוק וכו', בשעה
 שהקדוש-ברוך-הוא מלא כל הארץ כבודו, ונמצא
 אתנו, עמנו ואצלנו. ולזה הצדיק האמת, שהוא
 רבנו ז"ל, מעורר אותנו מהשנה, מעורר בנו את
 האמונה, מחזיר בנו את האור האלקי שנזכה
 להרגיש את הקדוש-ברוך-הוא, לדבר אליו, שזה

"אור שובבי"ם". בַּיָּמִים אֵלוּ "יָמֵי שׁוֹבְבֵי"ם, שְׁקוֹרָאִים פְּרָשִׁיּוֹת אֵלוּ, שְׁמַגְלִים בָּהֶם מָה עָבַר עַל עַם יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם, וְאִין סָבְלוּ סָבַל גְּדוֹל מִפְּרַעָה מֶלֶךְ מִצְרַיִם, אֲשֶׁר אָמַר הָאֱרִ"י ו"ל: פְּרַעָה הֵם שְׁתֵּי תַבּוֹת: פֶּה-רַע, שְׁדַבְּרוּ רַק רַע. וְאוֹמַר רַבְּנֵי ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לח): כָּל הַצָּרוֹת שְׁבָאוֹת לְאָדָם הֵן רַק מִחַמַּת הַדְּבֹר, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (תְּהִלִּים קמח, ח): "רוּחַ סְעָרָה עֲשֵׂה דְבָרוֹ", מִי גוֹרֵם הַרוּחַ סְעָרָה בְּמַחַ הָאָדָם? הַדְּבֹר. יֵשׁ אֲנָשִׁים שֶׁהֵם מִסְטֵרָא דְקִין, שְׁעֲלִיו נֶאֱמַר: "קִין כָּל בְּשָׂר", שְׁרוּצָה לַעֲשׂוֹת קִין מְכַל הַבְּרִיאָה, יֵשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׂאִין לָהֶם מַה לַּעֲשׂוֹת רַק לְדַבֵּר רַע עַל הַזּוּלָּת, וְכָל עֲנִיָּנִים רַק לְחַטֵּט וּלְבַקֵּשׁ וּלְמַצֵּא אֶת הַרַע שֶׁל הַזּוּלָּת. וְזוֹ הַחִיּוֹת שְׁלָהֶם, מְסַכְּנִים — הֵם מִסְטֵרָא דְקִין, וְאַתֶּם הַצְּדִיק הָאֵמֶת לוֹחֵם.

לְכֵן דִּיקָא עֲכָשׁוּ בְּ"יָמֵי שׁוֹבְבִים", שְׁקוֹרָאִים בָּהֶם פְּרָשִׁיּוֹת: שְׁמוֹת, וְאַרְא, ב'א ב'שֶׁלַח, י'תָרו, מ'שְׁפָטִים, שְׁבָהֶם מְסַפֵּר, שְׁעַם יִשְׂרָאֵל הָיוּ בְּמִצְרַיִם, וְעָבְדוּ עֲבוֹדַת פֶּרֶךְ, הַשְׁתַּעֲבָדוּ בָהֶם, עַד שְׁשֶׁלַח אֲלֵיהֶם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת מֹשֶׁה רַבְּנֵי, הַצְּדִיק הָאֵמֶת, שְׁהַחֲדִיר בְּעַם יִשְׂרָאֵל: "אַתָּה

הִרְאָתָה לְדַעַת, כִּי הַיְיָ"ה אֱלֹקִים, אֵינְ עוֹד מְלַבְדּוֹ; הַחֲדִיר בָּהֶם אֶת הָאוֹר הָאֱלֹקִי, אֲזִי כָלֵם הַחֲלוֹ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְגַאֲל אֶת יִשְׂרָאֵל, שְׁזֵה פֶסֶח, שְׂאוֹמֵר הָאֲר"י ו"ל לְשׁוֹן פְּה־סַח, שֶׁהַחֲלוֹ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יֵצְאוּ מִמְצָרִים, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא קָרַע לָנוּ אֶת הַיָּם וְעִבְרָנוּ בְּתוֹכּוֹ בְּחֶרֶבָה, וְדָאֲתָה שְׂפָחָה עַל הַיָּם מֵה שְׁלֹא רָאָה יְחֻזְקָאֵל בֶּן בּוּזִי, שְׂגָלָה לָנוּ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת עֲצָמוֹ עַל-יְדֵי מִשָּׁה רַבְּנוּ. וְכִמְאָמְרָם ו"ל (מְכִילֵתָא בְּשַׁלַּח) עַל הַפָּסוּק (שְׁמוֹת יד): "וַיֵּאֱמִינוּ בֵּה' וַיִּבְמְשָׁה עַבְדּוֹ", אִם בְּמִשָּׁה הָאֱמִינוּ, בְּהַיְיָ"ה לֹא כָּל שְׂכֵן? אֵלָּא שְׂאִי אֶפְשָׁר לְהַגִּיעַ לְאֱמוּנָה בְּהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֵלָּא עַל-יְדֵי אֱמוּנַת חֲכָמִים; וְכֵן אֹמֵר רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ז'), שְׂאִי אֶפְשָׁר לְהַגִּיעַ לְאֱמוּנָה רַק עַל-יְדֵי הַתְּקַרְבוֹת לְצַדִּיקִים, כִּי הַצַּדִּיקִים הָאֱמִתִּיִּם מְגַלִּים לָנוּ עֲצוֹת אֵיךְ לְהַתְּחַזֵּק וְאֵיךְ לְצֵאת מִהַבּוֹר וְהַחֲשֹׁף, עַד שְׂזַכִּינוּ לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה בְּהַר סִינַי. וְכֹל זֶה מְסַפֵּר בְּפָרָשִׁיּוֹת הַנ"ל. וְלָכֵן יָמִים אֵלּוּ נִקְרָאִים: "יְמֵי שׁוֹבְבֵי"ם", וְצָרִיכִים לְגַלוֹת אֶת הָאוֹר בְּיָמִים אֵלּוּ דִּיקָא, שְׁזֵה נִקְרָא "אוֹר שׁוֹבְבֵי"ם", וְלֹא לְהַכְּבִיד

על בני-אדם ולתן להם תקונים ועבודות קשות, אשר מגלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן פו), שזה בא מחמת חסרון אמונה; כי יכולים לעבד את הקדוש-ברוך-הוא מכל דבר, וזה ה"אור שובבי"ם", שמגלה לנו רבנו ז"ל, כי רבנו ז"ל מגלה לנו תקון קל ונפלא מאד, 'תקון הכללי', תאמרו את העשרה מזמורי תהלים, ואני מבטיחכם שיהיה לכם תקון על הכל. וגלה רבנו ז"ל ואמר: מפני שאני גליתי את התקון הכללי, הסמ"ך-מ"ם יעשה כל מיני פעולות שבעולם לא לאמרו, ויכניס קשיות: מה פתאום דיקא אלו העשרה מזמורי תהלים?! מה פתאום תקון כל-כך קל?! מה פתאום כף או כף, ושאר מיני טענות וכו', העקר שאדם לא יאמר העשרה מזמורי תהלים. וכן הבטיח רבנו ז"ל, שמי שיבוא אל ציונו הקדוש בעיר אומן, ויתן פרוטה לצדקה, ויאמר את ה'תקון הכללי', אז אפלו אם עצמו וגבו חטאיו ופשעיו, יוציאו מהשאל תחתית. ולכן אשרי האדם שזוכה לבוא על-כל-פנים פעם בחייו אל ציון רבנו ז"ל בעיר אומן; האם מאדם הראשון עד רבנו ז"ל היה צדיק כזה, שהבטיח הבטחה עם שני עדים, שמי שיבוא אל ציונו

הקדוש בעיר אומן, ויתן פרוטה לצדקה, ויאמר
עשרה מזמורי תהלים, יעשה לו תקון, ויוציאו
מהשואל תחתית? עוד לא היה פדבר הזה! ומה
אנו רואים? שדיקא על דבר זה מתפשטים
הסטרא אחרא והמשחיתים, הסמ"ך-ד"מ"ם בעצמו
מונע ומלביש עצמו במי שמלביש, ואומר רבנו
ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קנב): כשיורדת
נשמה קדושה, שיכולה לקרב בני-אדם אל
הקדוש-ברוך-הוא, מעמידים בפתח ירא שמים,
שלא יתן להכנס שם, ואי אפשר להתגבר עליו,
אלא על-ידי מסירות נפש. ועל מה זה נאמר, אם
לא על ציון רבנו ז"ל! אדם יכול להיות ירא
שמים גדול, אבל שמים אותו על הפתח, והוא
מכניס באדם חלישות הדעת: למה תסע לחוץ
לארץ, וכי חסרים קברים של צדיקים קדושים,
תנאים ואמוראים בארץ ישראל, שעליה לנסע
לאוקרינה להטלטל בטלטול קשה עם הוצאות
וכו' ולבוא לאומן? האם זה יועיל לה? ושאר
מיני דמיונות שיכניס בו הסמ"ך-ד"מ"ם, העקר לא
לקיים רצון רבנו ז"ל. ולכן אי אפשר לבוא אל
רבנו ז"ל, אלא על-ידי מסירות נפש, כשאדם
יעשה לעצמו חשבון: מי אני, מה אני; ובפרט

בְּיָמִים אֵלֶּה, שְׁמַאִיר "אור שובבי"ם", שֶׁהֵם אֵלֶּה
מְסַגְּלִים לְתַקֵּן אֶת כָּל מִינֵי פְגָמֵי הַבְּרִית שְׁאֵדָם
חָטָא בָּהֶם, וְאַשְׁרֵי מִי שְׁזוֹכָה לְנִסְעַ לְצִיּוֹן רַבְּנוּ
ז"ל עַל-כָּל-פְּנִים פַּעַם בְּחַיָּיו, וּמִי שֶׁלֹּא הָיָה עֲדִין
בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, שְׁיִסַּע כְּבָר עֲכָשׁוּ, כִּי מִי יוֹדֵעַ מַה
יֵלֵד יוֹם, אֶף אֶחָד אֵינּוּ יוֹדֵעַ מַה יִּקְרָה עִמּוֹ מָחָר,
לְאֶף אֶחָד אֵין חוֹזָה עַל חַיִּים, אֶף אֶחָד אֵינּוּ בְּטוֹחַ
אִם יִהְיֶה לוֹ יוֹם הַמָּחָר. וְלָכֵן מִי שְׁעֲדִין לֹא הָיָה
אֶצֶּל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, לָמָּה לְחַכּוֹת? ! דִּיקָא עֲכָשׁוּ
בְּ"יָמֵי שׁוֹבְבֵי"ם" רוּץ וּבְרַח לָךְ אֶל רַבְּנוּ ז"ל, תֵּן
פְּרוּטָה לְצַדִּיקָה, וְתֹאמֶר עֲשֶׂרָה מִזְמוֹרֵי תְהִלִּים
הַנִּקְרָאִים "תְּקוּן הַכָּלְלִי", זֶהוּ תְּקוּן שׁוֹבְבֵי"ם,
וְשֶׁלֹּא יִתְּנוּ לָךְ עֲבוֹדוֹת קָשׁוֹת וּשְׂאָר תְּקוּנִים,
עוֹבְדִים עָלֶיךָ. אִם רַבְּנוּ ז"ל אָמַר: אֲנִי חֹזֵק
בְּדַבְּרִי, אֲבָל בְּיוֹתֵר אֲנִי חֹזֵק, שְׂאֵלֹה הַעֲשֶׂרָה
מִזְמוֹרֵי תְהִלִּים הֵם תְּקוּן גָּמוּר לְפָגַם הַבְּרִית. אֲזוֹ
אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְהַתְּפִיעַל וּלְדַבֵּר נֶגֶד זֶה? ! הֲרִי
עֲלִינוּ לְגַלוֹת וּלְפָרְסָם תְּקוּן זֶה לְכָל נַשְׁמוֹת
יִשְׂרָאֵל, וְאַשְׁרֵי אָדָם שְׂאוֹמֵר בְּכָל יוֹם עֲשֶׂרָה
מִזְמוֹרֵי תְהִלִּים, כַּמָּה זְמַן זֶה אוֹרֵךְ? ! אִם הִבְטִיחַ
רַבְּנוּ ז"ל שֶׁזֶה תְּקוּן גָּמוּר, אֵינְנוּ צְרִיכִים לְתְּקוּנִים
אַחֵרִים, רַק לְהַפְּיץ 'תְּקוּן הַכָּלְלִי' בֵּין נַשְׁמוֹת

יִשְׂרָאֵל, וְלִהְיוֹת דִּיר בָּהֶם אֶת הַתְּקוּן הַזֶּה שְׁנַתֵּן לָנוּ
 רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהוּא תְּקוּן קָל מְאֹד. וְעַל זֶה צְרִיכִים
 אֲמוּנַת חֻכְמִים. וְכִיצַד זֹכִים לָזֶה? עַל-יְדֵי שִׁהְיֶיהָ
 לָנוּ אֲנַפִּין נְהוּרִין, פְּנִים שְׂמֵחוֹת. אֲצֵל הַקְּדוּשָׁה
 בְּרוּךְ-הוּא כָּתוּב (דְּבָרֵי-הַיָּמִים א' טז, כז): "עַז וְחֲדָוָה
 בְּמִקוּמוֹ", שֶׁם זֶה רַק שְׂמֵחָה; וְלִכֵּן בְּזֶה הָאָדָם
 יְכוּל לְמַדד עֲצָמוֹ אִם מִקְרָב כָּבֵד אֶל הַקְּדוּשָׁה
 בְּרוּךְ-הוּא, וְאִם חֲזָר בְּתִשׁוּבָה — אִם שְׂמֵחַ
 וּמְשֻׁמֵּחַ אֶת אֲחֵרִים, סִימָן שְׂמֵאִיר בּוֹ כָּבֵד אֹר
 הַצְּדִיק, אֲבָל אִם יֵשׁ בּוֹ אֲנַפִּין חֲשׂוּכִין, מְסֻכֵּן, הוּא
 עֲדִין רְחוּק מִהַשְׂכִּינָה, מִהַצְּדִיק. אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל
 (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כג): כִּשְׂאָדָם מְשַׁקֵּעַ
 בְּתַאֲוֹת מָמוֹן, יֵשׁ לוֹ אֲנַפִּין חֲשׂוּכִין, וְהוּא תָּמִיד
 בְּמַרְה שְׁחוּרָה וּבְעַצְבוּת, וְזֶה מְבִיא לוֹ יוֹתֵר אֶת
 הָעֲנִיּוֹת. וְלִהְפֹךְ — אִם אָדָם מִקְרָב אֶל הַצְּדִיק
 הַאֲמֵת, אֶל בֶּן הַשְּׂמֵחָה, אֲזִי זֹכֶה לְאֲנַפִּין נְהוּרִין,
 פְּנִיו שְׂמֵחוֹת וְעֲלִיזוֹת, וְזֹכֶה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ
 וְלְחַזֵּק אֶת אֲחֵרִים. וְכָתוּב בַּזֹּהַר (ח"ב קפד): חֲדָוָה
 דְּבַר נֶשׁ מְשִׁיךְ חֲדָוָה עֲלָא מְנִיָּה; אִם אָדָם שְׂמֵחַ,
 מִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ שְׂמֵחָה יִתְרָה יוֹתֵר וְיוֹתֵר. וְזוֹ
 צְרִיכָה לְהִיּוֹת הָעֲבוּדָה הַקְּדוּשָׁה שֶׁל תְּלַמִּידֵי רַבְּנוּ
 ז"ל בִּימֵי שׁוּבְבִי"ם הָאֵלּוּ — לְהָאִיר "אֹר

שובבי"ם" לנשמות ישראל, לחזקם ולעודדם
 ולשמחם ולגלות להם ענין שמחה והתבודדות,
 שיכולים לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, אשר זה
 כל-כף פשוט וקל, רק תפתח פיה ותדבר אליו
 יתברך, והוא יתברך ימחל לה על כל עוונותיה.
 ורואים אדם מסגל לעשות כל מיני עבודות
 בעולם, הוא יצום ויתגלגל בשלג, יתגלגל מהר
 אל תהום, אבל לא יפתח פיו לדבר אל הקדוש-
 ברוך-הוא, שכל דבור ודבור שמדברים אליו
 יתברך זו הצלחה נצחית, הצלחה כזו שאין לתאר
 ואין לשער כלל. חכמינו הקדושים אומרים (ויקרא
 רבה, פרשה ל', סימן ג'): בדורות הללו שאין להם לא
 מלך ולא נביא, לא כהן ולא אורים ותמים, אלא
 תפלה זו בלבד, אמר דוד לפני הקדוש-ברוך-
 הוא: רבוננו של עולם, אל תבזה תפלתם; יגיע
 זמן, שלעם ישראל לא יהיה מלך, נביא, כהן,
 אורים ותמים, ולא יהיה להם כלום, רק דבר אחד
 ישאר להם — הפה לדבר אליו יתברך, על-כן
 אני מבקשך, רבוננו של עולם, אנא תשמע
 תפלתם. וזה מה שנותר לנו; ואומר רבנו ז"ל
 (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן כה): ההתבודדות היא
 מעלה עליונה מהכל, דהינו שאדם מרגיל עצמו

לְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְכָל הָעוֹבֵר עָלָיו
 בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת מְסַפֵּר לְפָנָיו יְתַבָּרֵךְ, הֵישׁ
 מִדְרָגָה גְבוּהָה יוֹתֵר מִזֶּה? ! הֵישׁ עֲבוּדָה חֲשׂוּבָה
 מִזֶּה? ! הֵלֹא אָמַר לָהֶם הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 לְיִשְׂרָאֵל: הֵווּ זְהִירִים בְּתַפְלָה, שְׂאִין מְדָה אַחֲרַת
 יָפָה הַיְמָנָה וְהִיא גְדוּלָה מְכֹל הַקְּרִבָּנוֹת, וְאַפְלוּ
 אִין אָדָם כְּדֹאֵי לְעֲנוּת בְּתַפְלָתוֹ וְלַעֲשׂוֹת חֶסֶד עִמוֹ,
 כִּיּוֹן שְׁמֵרָבָה בְּתַחֲנוּנִים, אָנִי עוֹשֶׂה חֶסֶד עִמוֹ
 (תְּנַחוּמָא וַיֵּא א') ; וְאִם תְּחַכְּמִינוּ הַקָּדוֹשִׁים אוֹמְרִים
 כְּזֹאת, אָז זֶהוּ זֶה! וְלָכֵן אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-
 מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ס'), שְׁזֵה מַה שְּׁחֹנִי הַמְעַגֵּל
 אָמַר: מִי אֵיכָא דְנִיִּים שְׁבַעִים שָׁנִין, אֵיךְ יְכוּלִים
 לִישֵׁן שְׁבַעִים שָׁנָה? ! כַּמָּה יֵשׁ לְאָדָם לְחִיּוֹת בְּזֵה
 הָעוֹלָם? הֵלֹא "יְמֵי שְׁנוֹתֵינוּ בָּהֶם שְׁבַעִים שָׁנָה"
 (תְּהֵלִים ז, י), וְאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב',
 סִימָן סא), הַשְּׁבַעִים שָׁנָה פּוֹרְחִים כְּרַבֵּעַ שָׁעָה; הִנֵּה
 אָנוּ פֹה וְהִנֵּה יּוֹצְאִים מִפֹּה, בְּנֵי-אָדָם חַיִּים
 בְּקִטְנוּת הַמַּחֲזִין, וְחוֹשְׁבִים שִׁישְׁאָרוּ פֹה מְאֵתִים אוֹ
 שְׁלֹשׁ-מֵאוֹת שָׁנִים, אֵף אֶחָד אֵינוֹ רוֹצֶה לְחַשֵּׁב
 שִׁיֵּצֵא מִן הָעוֹלָם. וְזֵה יְכוּל לְקָרוֹת בְּכָל יוֹם וּבְכָל
 שָׁעָה וּבְכָל רִגַע. אוֹמְרִים תְּחַכְּמִינוּ הַקָּדוֹשִׁים
 (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פְּרָשָׁה צו, סִימָן ב'): "כִּצֵּל יְמֵינוּ עַל

הָאָרֶץ", וְהַלֵּוּאִי כָצִלוּ שֶׁל כֹּהֵל אוֹ כָצִלוּ שֶׁל אֵילָן, אֲלֵא כָצִלוּ שֶׁל עוֹף בְּשָׁעָה שֶׁהוּא עָף. כְּשֶׁהַשָּׁמַשׁ מְאִירָה עַל הַקִּיר נַעֲשֶׂה צֵל בַּצַּד הַשְּׁנַי, וְכֵן עַל אֵילָן, נַעֲשֶׂה צֵל הָאֵילָן עַד חֶלֶף הַשָּׁמַשׁ וְכוּ'. אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים, הַחַיִּים חוֹלְפִים בִּיעָף כְּרֹגַע אֶחָד כָּצֵל צִפּוֹר הַפּוֹרְחַת בְּאֹוִיר, שְׁנֵה כְּשֶׁנִּיחַ חוֹלְפֶת. וְאִם-כֵּן מַה לָּךְ נִרְדָּם?! תִּפְתַּח פִּיךָ וּתְדַבֵּר אֵלָיו יְתִבְרַךְ, וְאִז כָּל חַיִּיךָ יִהְיוּ אַחֲרֵימֶיךָ. וְזֶהוּ "אוֹר שׁוֹבְבֵי"ם", וְזֹאת עָלֵינוּ לְהַחֲדִיר בְּעֲצָמֵנוּ וּבְאַחֲרֵימֵנוּ, וְנַעֲזֹב אֶת כָּל הַשְּׁטִיּוֹת, וְנִתְחַיֵּל לְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְאוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ק'), שְׁכָל הַצְּדִיקִים לֹא זָכוּ לְהַגִּיעַ לְמִדְרַגָּתָם, אֲלֵא עַל-יְדֵי שֶׁדִּבְרוּ אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִין דָּבָר חָשׁוּב מְזִיחַ, וְזֶה עֲקָר הַתְּשׁוּבָה. וְלָכֵן "אוֹר שׁוֹבְבֵי"ם" זֶהוּ אוֹר הַצְּדִיק הָאֲמֵת, שֶׁמַּגִּלָּה לָנוּ תְּקוּנִים נוֹרְאִים וְנִפְלְאִים וְקָלִים, לְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּכָל יוֹם וְיוֹם וּבְכָל שָׁעָה וְשָׁעָה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה עִם כָּל נִקְדָּה טוֹבָה שֵׁישׁ בָּנוּ, שֶׁזוֹ הַמִּדְרַגָּה הַכִּי עָלִינוּהָ שְׂאָדָם יְכוּל לְהַחֲיֹת עֲצָמוֹ עִם כָּל מַצָּוָה וּמַצָּוָה שֵׁישׁ בּוֹ. עַד שְׂאוֹמְרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּרִכּוֹת נו'): אֲפִלוּ הַרִיקָנִין שֶׁבָּךְ מְלֵאִים מַצּוֹת כְּרַמּוֹן; כָּל יְהוּדֵי

הוא צדיק, אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כג) — מפני שנמול, ולכן עם כל נקדה ונקדה טובה צריכים לשמח. וכן מובא (ספר-המדות, אות שמחה, סימן א'): כשאדם עושה מצוה בשמחה, סימן שלבו שלם לאלקיו; בזה שאדם שמח עם כל נקדה טובה, זה מגלה שלבו טהור. ולכן למה לנו לעשות עבודות קשות ולשמע כל הדמיונות של תקוני נשמות ונפשות, שאלו שנותנים תקונים בעצמם צריכים תקון, בשעה שיש לנו צדיק האמת רבנו ז"ל, שגלה לנו עשרה מזמורי תהלים, והבטיח שמי שיאמרם — יהיה לו תקון נצחי. כשאדם מרגיל עצמו לומר בכל יום את ה'תקון הכללי', כל היום נוקף לבו ומתעורר: אוי אוי, עלי לשוב אל הקדוש-ברוך-הוא; ועל אחת כמה וכמה כשאדם זוכה ופעם בחייו בא אל ציון רבנו ז"ל בעיר אומן, ואומר שם העשרה מזמורים אלו, אין לתאר גדל התקון שנתקנת נשמתו בתקון נפלא ונורא מאד. ולכן דיקא ב"ימי שובבי"ם" נגלה "אור שובבי"ם" לכלל נשמות ישראל, ונזכה להפיץ אור רבנו ז"ל בעולם, ולהחדיר בנשמות ישראל את האהבה שעלינו לאהב זה את זה, ולעזר זה לזה, ולמצא

את הנקודות הטובות זה אצל זה, אשר כף מגלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפב), שהצדיק שהוא הבעל תפלה, הוא מתפלל עם כל הנקודות הטובות של כל עם ישראל. ומה אנו רואים? הסמ"ך-מ"ם עובד שעות נוספות, שיהיו פלוגים בין נשמות ישראל, שזה כלל המפלגות, פלג, פלג, לפלג את בני-אדם ולגרם לשנאה ביניהם, וזה גורם לכל הצרות. וכמאמר ז"ל (יומא ט: ט:): השנאה עדין מרקד בינו. ואפלו בין אנשי הצדיק הסמ"ך-מ"ם החדיר בלבול בזה, שאין איש יכול לדבר עם זולתו. רואים בני-אדם גונבים וגוזלים, אשר זה התקון שעלינו לתקן עכשו, אם אנו יודעים שיש בידינו כסף גנבה וגזלה, אם אחד לזה — צריך לפרע חובו, ואם אין לו כרגע, צריך לפיסו את המלוה ולבקש ארקה וכו' וכו', ומכל שכן מי שגזל, צריך לשלם, אחרת אוי לו ואוי לנפשו, כי שלם ישלם כפל כפלים. וזאת עלינו לתקן בימים אלו, שתהיה אהבת ישראל בינינו, להחדיר אהבת הבריות בין נשמות ישראל, מספיק שנאה, מספיק לדבר על הזולת, איך אדם יכול להיות בעל מדרגה ולטיל בשמים, בשעה שהוא מדבר על הזולת?! הלא

טפּה סרוּתָה הוּא, הַיּוֹם כָּאן וּלְמַחַר בְּקָבֶר; אוֹמֵר
 רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רל"ט): אִי
 אֶפְשָׁר לְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֶלָּא עַל-יְדֵי
 שְׁלוֹם, כְּמוֹ שְׁכַתוֹב (תְּהִלִּים קכ"ב): "אֲדַבְּרָה נָא
 שְׁלוֹם"; וְלִכֵּן תִּקַּן הָאָר"י ז"ל לְקַבֵּל עַל עֲצֻמוֹ
 מִצֻּת "וְאֶהְבֶּתָ לְרַעֲךָ כְּמוֹךָ" קִדְּם הַתְּפִלָּה, וְאִז
 מִתְקַבֵּלֶת תְּפִלָּתוֹ; וְלִכֵּן אִם אָדָם אֵינוֹ אוֹהֵב כָּל
 יְהוּדֵי וְאֵינוֹ כּוֹלֵל עֲצֻמוֹ עִם כָּל יְהוּדֵי, סִימָן שְׁאִין
 לוֹ הַתְּבוּדָדוּת, וְאָנוּ תִלְמִידֵי רַבֵּנוּ ז"ל, אִם
 בְּרִצּוֹנֵנוּ בְּאַמֶּת לְצִיַּת אֶת רַבֵּנוּ ז"ל, עָלֵינוּ לְגִלוֹת
 וּלְפָרְסֵם אֶת "אוֹר שׁוֹבְבֵי"ם" עַכְשָׁו בֵּין נְשֻׁמוֹת
 יִשְׂרָאֵל, וְתִהְיֶה אַחֲדוּת וְאַהֲבָה בֵּינֵינוּ, וְנַעֲזֹר זֶה
 לְזֶה, וְדִיֶּקָא עַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה לְגַאֲלָה הַשְּׁלֵמָה,
 שְׁבוּא יָבוֹא הַגּוֹאֵל צֶדֶק וְיִגְאָלֵנוּ גְּאֻלָּה שְׁלֵמָה
 בְּמַהְרָה בְּיַמֵּינוּ, אָמֵן וְאָמֵן!

תָּם וְנִשְׁלָם, שְׁבַח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם!

הספר הקדוש הזה נדפס
לעילוי נשמת
מרת שלומצ'ה ע"ה
בת הרה"צ ר' ישראל אריה זצ"ל
נפטרה ח' באייר תשנ"ט
ת.נ.צ.ב.ה.

מוֹהֲרָא"ש נ"י אָמַר, אֲשֶׁר מְצִינּוּ שְׂרַבְנוּ ז"ל אָמַר
לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּזוֹ הַלְשׁוֹן: אֲנִי חִזַּק בְּכָל עֲנִינֵי,
וּבִיּוֹתֵר אֲנִי חִזַּק שְׂאֵלוֹ הֶעֱשָׂרָה מְזֻמּוֹרֵי תְהִלִּים מְסֻגְלִים
לְתַקֵּן אֶת פְּגַמֵי הַבְּרִית, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׂאוּמָרָם בְּכָל יוֹם.
וְלִכֵּן צְרִיכִים לְהִזְהָר מְאֹד מְאֹד לֹא לְהִיּוֹת חֲכָם בְּעֵינָיו,
וּלְהוֹסִיף אֶפְלוֹ מְזֻמּוֹר אֶחָד עַל אֵלוֹ הֶעֱשָׂרָה מְזֻמּוֹרִים,
כִּי אִם רַבְּנוּ ז"ל אָמַר, שֶׁהוּא חִזַּק בְּיּוֹתֵר, אֲשֶׁר ה'תְּקוֹן
הַכְּלָלִי, אֵלּוֹ הֶעֱשָׂרָה מְזֻמּוֹרֵי תְהִלִּים מְסֻגְלִים לְתַקֵּן
אֶת פְּגַם הַבְּרִית, אֲסוּר לְהִיּוֹת חֲכָם בְּעֵינָיו וּלְהוֹסִיף
אֵיזָה מְזֻמּוֹר, כִּי הַכֹּל דְּמִיּוֹן וְרַעוּת רוּחַ, כִּי לָנוּ אֵין
אֶלָּא דְבַרֵי רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהִזְהִירָנוּ כָּל-כָּף לְגִלוֹת וּלְפָרְסָם
אֶת ה'תְּקוֹן הַכְּלָלִי, הֶעֱשָׂרָה מְזֻמּוֹרֵי תְהִלִּים אֵלּוֹ
דִּיקָא, לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל. וְלִכֵּן אֵין לְהוֹסִיף אֶפְלוֹ מְזֻמּוֹר
אֶחָד. וּבּוֹדַי מִי שְׂרוּצָה לְגַמֹּר אֶת כָּל סֵפֶר הַתְּהִלִּים,
אֲשֶׁרֵי לוֹ וְאֲשֶׁרֵי חֵלְקוֹ, וְיִרְבּוּ כְּמוֹתוֹ בְּיִשְׂרָאֵל, אֲבָל
לְגַבֵּי הַתְּקוֹן שֶׁל פְּגַם הַבְּרִית, הֵם רַק הֶעֱשָׂרָה מְזֻמּוֹרֵי
תְהִלִּים אֵלּוֹ הַנִּקְרָאִים 'תְּקוֹן הַכְּלָלִי, וְאֲסוּר לְהוֹסִיף אוֹ
לְגַרְעַ מֵהֶם, כִּי אֲמִירַת תְּקוֹן הַכְּלָלִי, הוּא תְּקוֹן גָּדוֹל
מְאֹד לְפָגַם הַבְּרִית, וּבְכַרְט בִּימֵי שׁוֹבְבֵי"ם, מִי שְׂזוּכָה
לוֹמַר בְּכָל יוֹם אֶת ה'תְּקוֹן הַכְּלָלִי, וְשָׁב וַיִּמְחַלּוּ לוֹ.

(אמרי-מוהרא"ש, חלק ב', אות תתקנז)

סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם
זה שמו נאה לו

תקון הפלג

תקון נורא ונפלא מאד מאד לכליות החטאים
והוא פגם הברית, רחמנא לצלן

*

ומסגל מאד גם לפרנסה ולהצלחה
בכל הענינים בגשמיות וברוחניות
אשרי מי שיאמרם בכל יום

*

יסדו, תקנו, גלו וצוה לפרסמו לכל ישראל.
רבנו הקדוש והנורא אור הגנוז והצפון
בוצינא קדישא עלאה, אדוננו, מורנו ורבנו

רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו

*

הובא לדפוס על-ידי

חסידי ברסלב

עיה"ק ירושלים תובב"א

תקון הפללי

טוב לומר זאת לפני אמירת העשרה מזמורים:

הריני מקשר עצמי באמירת העשרה מזמורים אלו לכל הצדיקים
האמתיים שבדורנו, ולכל הצדיקים האמתיים שוכני עפר, קדושים
אשר בארץ המה, ובפרט לרבנו הקדוש צדיק יסוד עולם נחל נובע
מקור חכמה, רבנו נחמן בן פיגא, זכותו יגן עלינו, שגלה תקון זה.

לכו ברננה ליהנה גריעה לצור ישענו: נקדמה פניו בתודה בזמירות
גריע לו: כי אל גדול יהנה ומלך גדול על כל אלהים:

קודם שיתחיל תהלים יאמר זה:

הריני מזמן את פי להודות ולהלל ולשבח את בוראי לשם יחוד
קדשא בריך הוא ושכינתה בדחילו ורחימו על ידי שהוא טמיר
ונעלם בשם כל ישראל:

טז * מכתם לדוד שמרני אל כי-חסיתי בך:
ב אמרת ליהנה אדני אתה טובתי בל-עליך:
ג לקדושים אשר בארץ המה ואדירי כל-הפציי-
בם: ד ירבו עצבותם אחר מהרו בל-אסוף
נספיהם מדם ובל-אשא את-שמותם על-שפתי:
ה יהנה מנת-חלקי וכוסי אתה תומיך גורלי:
ו חבלים נפלו-לי בנעמים אף-נחלת שפרה עלי:
ז אברך את-יהנה אשר יעצני אף-לילות יסרוני
כליותי: ח שויתי יהנה לנגדי תמיד כי מימיני
בל-אמוט: ט לכן א שמח לבי ויגל כבודי אף-
בשרי ישכן לבטח: י כי א לא-תעזב נפשי לשאול
לא-תתן חסידך לראות שחת: יא תודיעני ארח
חיים שבע שמחות את-פניך נעמות בימיך
נצח:

תקון הכללי

לב א לְדוֹד מְשָׁכִיל אֲשֶׁר־י נְשׁוּי-פָשַׁע כָּסוּי חֲטָאָה:
ב אֲשֶׁר־י אָדָם לֹא יַחְשַׁב יְהוָה לוֹ עֵז וְאֵין
בְּרוּחוֹ רַמְיָה: ג כִּי-הֶחְרַשְׁתִּי בָלוּ עַצְמִי בְּשִׂאֲנָתִי
כָּל-הַיּוֹם: ד כִּי | יוֹמָם וְלַיְלָה תִּכְבֵּד עָלַי יָדָךְ נְהַפְךָ
לְשִׁדְי בְּחֶרְבֵּנִי קִיץ סָלָה: ה חֲטָאתִי אֹדִיעֶךָ וְעוֹנֵי
לֹא-כִסִּיתִי אֲמַרְתִּי אוֹדָה עָלַי פֶּשַׁעִי לִיהוָה וְאַתָּה
נִשְׂאתָ עֵז חֲטָאתִי סָלָה: ו עַל-זֹאת יִתְפַּלֵּל
כָּל-חֹסֶד | אֱלֹהֶיךָ לְעֵת מָצָא רַק לְשִׁטְף מִיָּם רַבִּים
אֱלֹהֵי לֹא יִגִּיעוּ: ז אַתָּה | סֵתֵר לִי * מִצַּר תִּצְרֵנִי
רַגְלִי פִלַּט תְּסוּבְּבֵנִי סָלָה: ח אֲשַׁכִּילְךָ | וְאוֹרְךָ
בְּדַרְךָ-זוֹ תִלְךָ אִיעֲצָה עָלֶיךָ עֵינָי: ט אֶל-תִּהְיוּ |
כָּסוּס כְּפָרָד אֵין הָבִין בְּמִתְגַּוְרָסָן עָדִיו לְבָלוֹם
בֵּל קָרַב אֱלֹהֶיךָ: י רַבִּים מִכְּאוֹבִים לְרָשָׁע וְהַבּוֹטְחַ
בִּיהוָה חָסֵד יְסוּבְּבֵנוּ: יא שְׂמַחוּ בִיהוָה וְגִילוּ
צַדִּיקִים וְהִרְנִינוּ כָּל-יִשְׂרָאֵל-לֵב:

מא א לְמַנְצַח מְזֻמּוֹר לְדוֹד: ב אֲשֶׁר־י מְשָׁכִיל אֶל-
דָּל בַּיּוֹם רָעָה יִמְלִטְהוּ יְהוָה: ג יְהוָה | יִשְׁמְרֵהוּ
וַיַּחֲיֵהוּ וְאֲשֶׁר בָּאָרֶץ וְאֶל-תִּתְּנֵהוּ בְּנַפְשׁ אִיָּבִיו:
ד יְהוָה יִסְעֲדֵנוּ עַל-עַרְשׁ דְּוֵי כָּל-מְשַׁכְּבוֹ הַפִּכְתָּ
בְּחִלְיוֹ: ה אֲנִי-אֲמַרְתִּי יְהוָה חָנּוּנִי רַפָּאָה נַפְשִׁי
כִּי-חֲטָאתִי לָךְ: ו אוֹיְבֵי יֹאמְרוּ רַע לִי מָתִי יָמוּת
וְאָבֵד שְׁמוֹ: ז וְאִם-בָּא לְרֹאוֹת | שׂוֹא יְדַבֵּר לְבוֹ

(* אחר אתה סתר לי – צריך להפסיק מעט (עיין בלקו"מ ח"א סי' ריג)

תקון הכללי

יִקְבֹּץ-אָנוּן לוֹ יֵצֵא לַחוּץ יְדַבֵּר: ה יִחַד עָלַי יִתְלַחֲשׁוּ
כָּל-שָׁנָאֵי עָלַי | יִחְשְׁבוּ רָעָה לִּי: ט דְּבַר-בְּלִיעַל
יִצוּק בּוֹ וְאֲשֶׁר שָׁכַב לֹא-יוֹסִיף לְקוֹם: י גַּם-אִישׁ
שָׁלוֹמִי | אֲשֶׁר-בָּטַחְתִּי בּוֹ אוֹכַל לַחְמִי הַגְּדִיל עָלַי
עָקַב: יא וְאַתָּה יְהוָה חָנּוּן וְחַקִּימָנִי וְאַשְׁלֵמָה לָּהֶם:
יב בְּזֹאת יִדְעֵתִי כִּי-חָפַצְתָּ בִּי כִּי לֹא-יָרִיעַ אִיבִי
עָלַי: יג וְאֲנִי בְּתַמִּי תַמְכֶּתָּ בִּי וּתְצִיבֵנִי לְפָנֶיךָ
לְעוֹלָם: יד בָּרוּךְ יְהוָה | אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִהָעוֹלָם
וְעַד-הָעוֹלָם אָמֵן | וְאָמֵן:

מב * לְמַנְצַח מְשֻׁכֵּיל לְבָנֵי-קָרָח: כ כְּאֵיל תִּעְרַג
עַל-אֲפִיקֵי-מַיִם בֵּן נַפְשֵׁי תִעְרַג אֵלֶיךָ אֱלֹהִים:
ג עֲמָאָה נַפְשֵׁי | לְאֱלֹהִים לְאֵל חַי מָתִי אָבוֹא
וְאַרְאֶה פָּנֵי אֱלֹהִים: ד הִיִּתְהַלֵּךְ לִי דְמַעְתִּי לֶחֶם יוֹמָם
וְלַיְלָה בְּאִמֹר אֵלַי כָּל-הַיּוֹם אֵיךְ אֵלֶיךָ: ה אֵלֶּה
אֲזַכְּרָה | וְאֲשַׁפְּכָה עָלַי | נַפְשֵׁי כִּי אֶעְבֹּר | בַּסֶּךְ
אֲדַדֵּם עַד-בֵּית אֱלֹהִים בְּקוֹל-רִנָּה וְתוֹדָה הַמּוֹן
חוֹנֵג: ו מִה-תִּשְׁתַּוְּחָחִי | נַפְשֵׁי וְתַהֲמִי עָלַי הוֹחֲלִי
לְאֱלֹהִים כִּי-עוֹד אוֹדְנֵנוּ יִשׁוּעוֹת פָּנִינוּ: ז אֱלֹהֵי עָלַי
נַפְשֵׁי תִשְׁתַּוְּחָח עַל-בֵּן אֲזַכְּרֶךָ מֵאֶרֶץ יִרְדֵּן
וְחַרְמוֹנִים מִהַר מְצָעֵר: ח תְּהוֹם-אֶל-תְּהוֹם קוֹרָא
לְקוֹל צְנוּרִיךָ כָּל-מְשַׁבְּרִיךָ וְגַלְיָךְ עָלַי עֲבָרוּ:
ט יוֹמָם | יִצְוָה יְהוָה | חֲסֵדוֹ וּבְלִילָה שִׁירָה עִמִּי
תִּפְלָה לְאֵל תִּי: י אוֹמְרָה | לְאֵל סְלַעֵי לָמָּה

תקון הכללי

שְׂבַחְתָּנִי לְמַה־קָּדַר אֱלֹהִי בְּלַחֵץ אוֹיֵב: יא בְּרָצַח א
בְּעַצְמוֹתַי חֲרַפוּנִי צוֹרְרֵי בְּאִמְרָם אֵלַי כָּל־הַיּוֹם
אֵיךְ אֱלֹהֶיךָ: יב מַה־תִּשְׁתַּוְּחָחִי א נַפְשִׁי וּמַה־תִּתְּהַמִּי
עָלַי הוֹחִילִי לְאֱלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדְנוּ יְשׁוּעַת פָּנָי
וְאֱלֹהֵי:

נט * לְמַנְצַח אֱל־תִּשְׁחַת לְדוֹד מִכְּתָם בְּשִׁלַּח
שָׂאוּל וַיִּשְׁמְרוּ אֶת־הַבַּיִת לַהֲמִיתוֹ: ב הַצִּילָנִי
מֵאִיֵּבִי א אֱלֹהֵי מִמֵּת־קוֹמְמֵי תִשְׁנֹבְנִי: ג הַצִּילָנִי
מִפְּעֻלֵי אָוֶן וּמֵאֲנָשֵׁי דָמִים הוֹשִׁיעֵנִי: ד כִּי הִנֵּה
אָרְבוּ לְנַפְשִׁי יְגוּרוּ עָלַי עֲזִים לֹא־פִשְׁעֵי וְלֹא־
חַטָּאתַי יִהְיוּ: ה בְּלִי־עוֹן יִרְצוּן וַיִּפְּוֹנְנוּ עוֹדָה
לְקַרְאֹתִי וּרְאָה: ו וְאַתָּה יְהוָה־אֱלֹהִים א צְבָאוֹת
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הַקִּיצָה לְפַקֵּד כָּל־הַגּוֹיִם אֱל־תַּחֲזֹן
כָּל־בְּגֵדֵי אָוֶן סָלַח: ז יָשׁוּבוּ לְעָרְב יַחֲמוּ כַּכֶּלֶב
וַיִּסּוּבּוּ עִיר: ח הִנֵּה א יִבִּיעוֹן בְּפִיָּהֶם חֲרָבוֹת
בְּשִׁפְתוֹתֵיהֶם כִּי־מִי שָׁמַע: ט וְאַתָּה יְהוָה תִּשְׁחַק־
לָמוֹ תִלְעַג לְכָל־גּוֹיִם: י עֲזוּ אֱלֹהֵי אֲשֶׁמְרָה כִּי־
אֱלֹהִים מִשְׁנֹבֵי: יא אֱלֹהֵי חֶסֶדֵי יִקְדַּמְנִי אֱלֹהִים
יִרְאֵנִי בְּשִׁרְרֵי: יב אֱל־תִּתְּהַרְגֵם א פֶּן־יִשְׁכַּחוּ עַמִּי
הַנִּיעְמוּ בְּחִילְךָ וְהוֹרִידְמוּ מִגִּבּוֹרֵי אֲדָנִי: יג חַטָּאת־
פִּימוֹ דְּבַר־שִׁפְתֵימוֹ וַיִּלְכְּדוּ בַּגְּאוֹנָם וּמֵאֲלֹהֵי
וּמִכַּחַשׁ יִסְפְּרוּ: יד כִּלָּה בְּחִמָּה כִּלָּה וְאִינָמוּ וַיִּדְעוּ
כִּי־אֱלֹהִים מִשַּׁל בַּיַּעֲקֹב לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סָלַח:

תקון הכללי

טו וְיָשְׁבוּ לְעָרְב יִהְמוּ כַּכֶּלֶב וַיִּסּוּבְבוּ עִיר: טז הַמָּה
יְנִיעוֹן לֶאֱכֹל אִם-לֹא יִשְׁבְּעוּ וַיְלִינוּ: יז וְאֲנִי א
אֲשִׁיר עֶזְךָ וְאַרְגֵּן לְבַקֵּר חֲסֵדְךָ כִּי-הָיִיתָ מְשֻׁנֵּב לִי
וּמְנוּס בַּיּוֹם צָר-לִי: יח עֲזֵי אֱלֹהֶיךָ אֲזַמְּרָה כִּי-אֱלֹהִים
מְשֻׁנְבֵי אֱלֹהֵי חֲסֵדֵי:

עז א לְמַנְצֵחַ עַל- יְהוּדָתוֹן לְאַסֵּף מְזֻמּוֹר: ב קוֹלִי *
אֶל-אֱלֹהִים וְאֶצְעָקָה קוֹלִי אֶל-אֱלֹהִים וְהֶאֱזִין
אֵלַי: ג בַּיּוֹם צָרָתִי אֲדַנֶּי דְרָשְׁתִּי יָדַי א לִילָה נִגְרָה
וְלֹא תִפּוּג מֵאַנָּה הַנָּחַם נִפְשֵׁי: ד אֲזַכְּרָה אֱלֹהִים
וְאֶהְמָיָה אֲשִׁיחָה א וְתַתְּעִיפֵנִי רוּחִי סָלָה: ה אַחֲזָתָה
שְׁמֵרוֹת עֵינַי נִפְעַמְתִּי וְלֹא אֲדַבֵּר: ו חֲשַׁבְתִּי יָמַיִם
מִקֶּדֶם שָׁנוֹת עוֹלָמִים: ז אֲזַכְּרָה נְגִינָתִי בְּלִילָה
עַם-לִבִּי אֲשִׁיחָה וַיַּחַפֵּשׂ רוּחִי: ח הֲלֵעוֹלָמִים
יִזְנַח אֲדַנֶּי וְלֹא-יִסִּיף לְרָצוֹת עוֹד: ט הָאֶפֶס לְנֹצֵחַ
חֲסֵדוֹ נֹמֵר אֲמַר לְדָר וְדָר: י הַשָּׁכַח חַנּוּת אֵל
אִם-קָפִץ בְּאֵף רַחֲמָיו סָלָה: יא וְאֲמַר חֲלוּתִי הִיא
שָׁנוֹת יָמַיִן עֲלִיוֹן: יב אֲזַכּוֹר מֵעַלְלֵי-יָהּ כִּי-אֲזַכְּרָה
מִקֶּדֶם פְּלִאָה: יג וְהִגִּיתִי בְּכָל-פִּעֲלֶךָ וּבְעַלְלֵי־לֹתֶיךָ
אֲשִׁיחָה: יד אֱלֹהִים בְּקֹדֶשׁ דְּרָכֶךָ מִי-אֵל גָּדוֹל
בְּאֱלֹהִים: טו אַתָּה הָאֵל עֲשֵׂה פְלֵא הוֹדְעַת בְּעַמִּים
עֶזְךָ: טז גֹּאֲלָתָהּ בְּזִרְוֹעַ עַמְּךָ בְּנֵי-יַעֲקֹב וַיּוֹסֶף סָלָה:
יז רְאוּךָ מַיִם אֱלֹהִים רְאוּךָ מַיִם יַחִילוּ אֵף יִרְגְּזוּ

(* באמרוך אל אלהים תכווין המילוי כזה אל"ף למ"ד אל"ף למ"ד ה"י יו"ד מ"ם

תקוץ הכללי

תהמות: יח זרמו מים | עבות קול נתנו שחקים
אף-חצציה יתהלכו: יט קול רעם | בגלגל האירו
ברקים תבל רגזה ותרעש הארץ: כ פים הרך
ושבילך במים רבים ועקבותיך לא נדעו:
כא נחית כצאן עמך ביד-משה ואהרן:

צ * תפלה למשה איש-האלהים אדני מעון אתה
היית לנו בדר ודר: ב בטרם | הרים ילדו
ותחולל ארץ ותבל ומעולם עד-עולם אתה אל:
ג תשב אנוש עד-דכא ותאמר שובו בני-אדם:
ד כי אלה שנים בעיניך כיום אתמול כי יעבר
ואשמורה בלילה: ה זרמתם שנה יהיו בבקר
כחציר יחלה: ו בבקר יציץ וחלה לערב ימולל
ויבש: ז פי-כלינו באפך ובחמתך נבהלנו:
ח שתה עונתינו לנגדה עלמנו למאור פניה: ט כי
כל-ימינו פנו בעברתך פלינו שנינו כמו-הנה:
י ימי-שנותינו בהם שבעים שנה ואם בגבורת |
שמונים שנה ורהבם עמל ואון כי-גז חיש ונעפה:
יא מי-יודע עז אפך וכיראתך עברתך: יב למנות
ימינו פן הודע ונבא לבב חכמה: יג שובה יהנה
עד-מתי והנחם על-עבדיך: יד שבענו בבקר
חסדה וגרנה ונשמחה בכל-ימינו: טו שמחנו
כימות עניתנו שנות ראינו רעה: טז יראה אל-
עבדיך פעלך והדרך על-בניהם: יז ויהי | נעם

תקון הכללי

אֲדַנִּי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ פּוֹנְנָה עָלֵינוּ
וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ פּוֹנְנָהוּ:

קה * הוֹדוּ לַיהוָה קְרָאוּ בְשֵׁמוֹ הוֹדִיעוּ בְּעַמִּים
עֲלִילוֹתָיו: ב שִׁירוּ-לוֹ זַמְרוּ-לוֹ שִׁיחוּ בְּכָל-
נַפְלְאוֹתָיו: ג הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קָדְשׁוֹ יִשְׂמַח לֵב |
מִבְּקִשֵׁי יְהוָה: ד דְּרָשׁוּ יְהוָה וְעִזּוּ בִּקְשׁוֹ פָּנָיו
תָּמִיד: ה זְכְרוּ נַפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר-עָשָׂה מִפְתֵּי
וּמִשְׁפְּטֵי-פִיו: ו זַרַע אֲבָרָהֶם עֲבָדוּ בְּנֵי יַעֲקֹב
בְּחִירָיו: ז הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל-הָאָרֶץ
מִשְׁפְּטָיו: ח זָכַר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דְּבַר צְוָה לְאַלְפָּה
דָּוָר: ט אֲשֶׁר כָּרַת אֶת-אֲבָרָהֶם וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִשְׁחָק:
י וַיַּעֲמִדָהּ לְיַעֲקֹב לְחֹק לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם:
יא לֵאמֹר לְךָ אֶתֵּן אֶת-אֶרֶץ-כְּנָעַן חֶבְל נְחֹלְתְּכֶם:
יב בְּהִיזְתֶּם מְתֵי מִסְפָּר כְּמַעַט וְגָרִים בָּהֶ:
יג וַיִּתְהַלְכוּ מִגּוֹי אֶל-גּוֹי מִמַּמְלָכָה אֶל-עַם אֲחֵר:
יד לֹא-הִנִּיחַ אָדָם לַעֲשֹׂקֶם וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מְלָכִים:
טו אֶל-תִּגְעוּ בְּמִשְׁיַחִי וְלִנְבִיאֵי אֱלֹהֵי-תִרְעוּ:
טז וַיִּקְרָא רָעַב עַל-הָאָרֶץ כָּל-מִטְּהַ לֶּחֶם שָׁבַר:
יז שָׁלַח לְפָנֵיהֶם אִישׁ לְעַבְדֵי נִמְכָר יוֹסֵף: יח עָנוּ
בְּכַבֵּל רָגְלוֹ בְּרֹגַל בָּאָה נִפְשׁוֹ: יט עַד-עֵת
בְּאֲדָבָרוֹ אִמְרַת יְהוָה צִרְפָּתָהּ: כ שָׁלַח מֶלֶךְ
וַיִּתִּירָהּוּ מִשְׁלַ עַמִּים וַיִּפְתַּחְהוּ: כא שָׁמוֹ אָדוֹן
לְבֵיתוֹ וּמִשְׁלַ בְּכָל-קִנְיָנוֹ: כב לְאַסֹּר שָׂרָיו בְּנִפְשׁוֹ

תקון הכללי

וְזָקְנָיו יַחֲבִיבֵם: כג וַיָּבֵא יִשְׂרָאֵל מִצְרַיִם וַיַּעֲקֹב גֵּר
בְּאֶרֶץ-חָם: כד וַיִּפֹּר אֶת-עַמּוֹ מְאֹד וַיַּעֲצִמְהוּ
מִצְרָיו: כה הִפְךָ לָבָם לְשֵׁנָא עַמּוֹ לְהַתְנַפֵּל בַּעֲבָדָיו:
כו שְׁלַח מֹשֶׁה עֲבָדָיו אֶהְרֹן אֲשֶׁר בָּחַר-בּוֹ: כז שְׁמוֹ-
בָּם דְּבִרֵי אֲתוּתָיו וּמִפְתִּיּוֹם בְּאֶרֶץ חָם: כח שְׁלַח
חֹשֶׁךְ וַיַּחֲשֹׁךְ וְלֹא-מָרוּ אֶת-דְּבָרוֹ: כט הִפְךָ אֶת-
מִימֵיהֶם לְדָם וַיָּמַת אֶת-דֹּגְתָם: ל שְׂרָץ אֲרָצָם
צִפְרֹדַעִים בְּחֻדְרֵי מַלְכֵיהֶם: לא אָמַר וַיָּבֵא עֶרֶב
כְּנִיזִים בְּכָל-גְּבוּלָם: לב נָתַן גְּשָׁמֵיהֶם בְּרֹד אֵשׁ
לְהַבּוֹת בְּאֲרָצָם: לג וַיֵּךְ גִּפְנִים וּתְאֵנֹתָם וַיִּשְׁפֹּר עַץ
גְּבוּלָם: לד אָמַר וַיָּבֵא אֲרֶבָּה וַיִּלַּק וַאִין מִסְפָּר:
לה וַיֹּאכַל כָּל-עֵשֶׂב בְּאֲרָצָם וַיֹּאכַל פְּרֵי אֲדָמָתָם:
לו וַיֵּךְ כָּל-בְּכוֹר בְּאֲרָצָם רֵאשִׁית לְכָל-אוֹנָם:
לז וַיּוֹצִיאֵם בְּכֶסֶף וְזָהָב וַאִין בְּשֶׁבֶטָיו כּוֹשֵׁל:
לח שָׂמַח מִצְרַיִם בַּעֲצָתָם כִּי-נִפְּל פַּחְדָם עֲלֵיהֶם:
לט פָּרַשׁ עֲנָן לְמִסְךְ וְאֵשׁ לְהָאִיר לַיְלָה: מ שָׁאֵל
וַיָּבֵא שָׁלוֹ וְלָחֶם שָׁמַיִם יִשְׁבִּיעֵם: מא פָּתַח צוּר
וַיִּזְוֹבוּ מַיִם הִלְכוּ בַּעֲצוֹת נְהָר: מב כִּי-זָכַר אֶת-
דְּבַר קִדְשׁוֹ אֶת-אַבְרָהָם עֲבָדָיו: מג וַיּוֹצֵא עַמּוֹ
בְּשֵׁשׁוֹן בְּרָנָה אֶת-בְּחִירָיו: מד וַיִּתֵּן לָהֶם אֲרָצוֹת
גּוֹיִם וַעֲמַל לְאֻמִּים יִירָשׁוּ: מה בַּעֲבוּר | יִשְׁמְרוּ
חֻקָּיו וְתוֹרָתוֹ יִנְצְרוּ הַלְלוּיָהּ:

תקוץ הפללי

קלז * על-גהרות | בבל שם ישבנו גם-בכינו
בזכרנו את-ציון: ב על-ערבים בתוכה תלינו
בגרותינו: ג כי שם שאלונו שובינו דברי-שיר
ותוללינו שמחה שירו לנו משיר ציון: ד איך נשיר
את-שיר-יהוה על אדמת נכר: ה אם-אשכחך
ירושלם תשכח ימיני: ו תדבק לשוני | לחכי
אם-לא אזכרכי אם-לא אעלה את-ירושלם על
ראש שמחתי: ז זכר יהוה | לבני ארום את יום
ירושלם האמרים ערו | ערו עד היסוד בה:
ח בת-בבל השדודה אשרי שישלם-לך את-
גמולך שגמלת לנו: ט אשרי | שיאחו ונפיץ את-
עלליך אל-הפלע:

קנ * הללויה | הללו-אל בקדשו הללוהו ברקיע
עזו: ב הללוהו בגבורתיו הללוהו כרב גדלו:
ג הללוהו בתקע שופר הללוהו בגבל וכנור:
ד הללוהו בתוף ומחול הללוהו במנים ועגב:
ה הללוהו בצלצלי-שמע הללוהו בצלצלי תרועה:
ו כל הנשמה תהלל יה הללויה:

אחר שסיים תהלים יאמר זה:

מי יתן מציון ישועת ישראל בשוב יהוה שכבות עמו יגל יעקב ישמח ישראל:
ותשועת צדיקים מיהוה מעוזם בעת צרה: ויעזרם יהוה ויפלטם יפלטם
מרשעים ויושיעם פי חסו בו: